

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA FILOSOFICKÁ
KATEDRA RELIGIONISTIKY

LIDSKÁ PRÁVA V ISLÁMU PRIZMATEM ČESKÝCH MÉDIÍ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

AUTOR PRÁCE: Nikola Vlková

VEDOUCÍ PRÁCE: Mgr. Viola Pargačová, Ph.D.

2010

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Bc. Nikola VLKOVÁ
Studijní program: N6101 Filozofie
Studijní obor: Religionistika
Název tématu: Lidská práva v islámu prizmatem českých médií
Zadávající katedra: Katedra religionistiky a filosofie

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Autorka nejprve představí zdroje islámského práva a bude charakterizovat sunnitské právní směry (madhaby). Následovat bude analýza prvků islámského práva, které nejsou v souladu s Všeobecnou deklarací lidských práv OSN a autorčiným úkolem bude zjistit, do jaké míry je šarí'a v současné době ve většinově muslimských státech, považována jako hlavní pramen práva. (al-haqq al-madani). Stěžejní část práce autorka věnuje analýze a reflexi vztahu islámu a lidských práv ve vybraných českých médiích. Cílem bude zjistit, zda existuje obecně formulovatelné tendence rozpravy o vztahu lidských práv a islámu a objasnit, jaké pohnutky k takto vedené rozpravě mohou vést.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- Barša, P.: Západ a islamismus, střet civilizací nebo dialog kultur?, Brno, 2001
Gombár, E.: Dramatický púmésíc, Sýrie, Libye a Irán v procesu transformace, Praha, 2001
Krejčí J. (ed.): Islam in Contact with Rival Civilisations, Four Views of the Challenge and Response, Praha, 1998 (zapůjčí školitelka)
Krejší, J.: Lidský úděl a jeho proměnlivá tvář, Duchovní základy civilizační plurality, Praha, 1996
Kropáček, L.: Islám a Západ, Praha, 2002
Kropáček, L.: Blízký východ na přelomu tisíciletí, Praha, 2002
Kropáček, L.: Islámský fundamentalismus, Praha, 1996
Mendel, M.: Islámská výzva, Brno, 1994
Mendel, M.: Džihád, Brno, 1997
Müller, Z.: Svaté války a civilizační tolerance, Praha, 2005
Pelikán, P.: Sunna, pramen islámského práva, Praha, 1997
Schulze, R.: Dějiny islámského světa ve 20. století, Brno, 2007

Vedoucí diplomové práce:

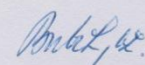
Mgr. Viola Pargačová
Katedra religionistiky a filosofie

Datum zadání diplomové práce: 30. dubna 2009

Termín odevzdání diplomové práce: 31. března 2010

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.
děkan

L.S.

doc. ThDr. Ivan Štampach
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2009

Ráda bych poděkovala všem, kteří mi v uplynulých měsících dopomohli k tomu, aby mohla vzniknout tato práce. Největší dík však patří moji vedoucí práce Mgr. Viole Pargačová, Ph.D. za četné konzultace, užitečné rady a praktické připomínky v průběhu psaní práce.

Abstrakt

Předložená diplomová práce se zabývá lidskými právy v islámu prizmatem českých médií. První část práce je věnována popisu šari'yy a zdrojů islámského práva. Ke zdrojům islámského práva řadíme Korán, *sunnū* a doplňkové zdroje práva, mezi které patří především *qijās* a *idžmá'*. V následující kapitole, která nese název sunnitské právní směry, se zaměřím nejprve na popis právní vědy *fiqh* a poté na klasické školy *fiqhu*. Mezi klasické školy *fiqhu* uvedu hanafijský *madhab*, málikovský *madhab*, šafi'ovský *madhad* a nakonec hanbalovský *madhab*. Ve třetí části práce se budu zabývat užíváním šari'yy v současnosti. V úvodní části kapitoly poukážu na prvky islámského práva, které jsou v rozporu s Všeobecnou deklarácí OSN. Tyto prvky dále vyjmenuji a podrobněji popíši v dalších částech kapitoly. Na závěr třetí části zmíním současné užívání šari'yy v některých muslimských státech. Poslední kapitola se věnuje pohledu českých médií na islám a lidská práva v islámu. Tato část přináší na základě analýzy článků ze tří českých médií shrnutí, jak nahlíží česká média na různé problematiky týkající se islámu. Díky tomuto shrnutí také zjistíme, jak velká část článků v jednotlivých médiích je věnována právě lidským právům v islámu. Z vybraných médií se jednalo o on-line magazín deníku Mladé fronty Dnes (idnes.cz), Lidových novin (lidovky.cz) a Deníku Bohemia (denik.cz). Tyto tři deníky se v českých médiích nejčastěji zabývají islámem a jeho problematikami, a proto jsem si je pro svoji práci vybrala.

Klíčová slova: islám, média, lidská práva

Abstracts

This thesis deals with human rights in Islam through the prism of Czech media. The introductory chapter describes Sharia sources of Islamic law, including Qur'an, Sunnah and supplemental sources of law, especially *qijás* and *idžmá'*. Following chapter, entitled Sunni legal trends, focuses first on describing the jurisprudence of fiqh and then it takes a closer look at the classical school of fiqh. Namely, it focuses on Hanafi madh'hab, Maliki madh'hab, Shafi'i madh'hab and eventually the Handbali madh'hab. The contemporary use Sharia is examined in the third chapter, beginning with those elements of Islamic law that are in conflict with the UN Universal Declaration. Further on, these elements are listed and described in detail and the chapter concludes with a brief note on contemporary utilization of Sharia in some Muslim countries. The final chapter aims on the perspective of Czech media in relation to Islam and human rights in Islam. Based on an analysis of three articles from Czech media this section provides a summary of how Czech media understand various issues related to Islam. This summary also shows to what extent the respective media pay attention to human rights in Islam. Among the selected media there are: on-line journals/magazines of Mladá Fronta Dnes (idnes.cz), Lidové noviny (lidovky.cz) and Deník Bohemia (denik.cz). These three journals are most concerned with the issue of Islam for which reason they were included in this work.

Key words: islam, media, human rights

Osnova

Úvod

I.	ZDROJE ISLÁMSKÉHO PRÁVA.....	1
I.1	Šarí'a	1
I.1.1	Korán.....	3
I.1.2	Sunna	5
I.1.3	Sekundární a doplňkové zdroje islámského práva.....	8
II.	SUNITSKÉ PRÁVNÍ SMĚRY	13
II.1	Fiqh.....	13
II.2	Klasické školy fiqhu (madhaby).....	14
II.2.1	Hanafijský madhab	15
II.2.2	Malikovský madhab.....	16
II.2.3	Šáfiovský madhab.....	16
II.2.4	Hanbalovský madhab	17
III.	Šarí'a dnes.....	18
III.1	Prvky islámského práva, které jsou v rozporu s všeobecnou deklarácí OSN.....	18
III.1.1	Problematika náboženské svobody	19
III.1.2	Problematika rovnoprávnosti žen	20
III.1.3	Problematika šarí'atských trestů	21
III.2	Šarí'a v muslimském světě	22
IV.	Pohled českých médií na islám.....	26
IV.1	Islám v České republice	28
IV.2	Lidská práva v islámu z pohledu českých médií.....	33
IV.3	Islám z pohledu českých médií	43
IV.3.1	Mladá Fronta Dnes	55
IV.3.1.1	Terorismus ze strany muslimů.....	55
IV.3.1.2	Násilí.....	68
IV.3.1.3	Politika	73
IV.3.1.4	Právo	79
IV.3.1.5	Cestopisy	87
IV.3.1.6	Ostatní.....	90
IV.3.2	Lidové noviny	94

IV.3.2.1 Terorismus	94
IV.3.2.2 Násilí.....	100
IV.3.2.3 Politika	106
IV.3.2.4 Právo	109
IV.3.2.5 Cestopisy.....	114
IV.3.2.6 Ostatní.....	115
IV.3.3 Deník Bohemia.....	118
IV.3.3.1 Terorismus	118
IV.3.3.2 Násilí.....	122
IV.3.3.3 Politika	125
IV.3.3.4 Právo	127
IV.3.3.5 Cestopisy.....	131
IV.3.3.6 Ostatní.....	131
IV.3.4 Shrnutí.....	135

Závěr

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

SEZNAM POUŽITÝCH INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

Úvod

Otázce lidských práv v islámské kultuře se během posledních let věnovalo mnoho západních i muslimských autorů. Také v českých médiích se můžeme setkat s velkým množstvím článků, které se zabývají islámskou tematikou a lidskými právy v islámu. Hlavním problémem ke kterému dochází a který má vliv na charakter jednotlivých témat, je způsob nahlížení západních, a tedy i českých autorů na islám a jeho problematiku bez dobré znalosti islámské kultury. Cílem mé práce proto bude popsat, co nejobektivněji lidská práva v islámu a následně porovnat jaké místo zaujímá problematika lidských práv v islámské kultuře mezi ostatními islámskými tématy v českých médiích.

Práce je rozdělena na pět základních částí. V úvodu první kapitoly, která má kompilační charakter se zaměřuji na popis islámského práva šarí'a. Poté se zabývám jednotlivými zdroji islámského práva. Hluběji se tedy věnuji Koránu, *sunně* a v závěru kapitoly popisují také podrobněji sekundární (*qijás*, *idžma'*) a doplňkové zdroje islámského práva.

Na začátku druhé kapitoly blíže charakterizují islámskou právní vědu *fiqh*, toto je stěžejní pro další části kapitoly. V hlavní části druhé kapitoly, která je vytvořena na základě kompilační metody se zaměřuji na klasické školy *fiqhu*. V jednotlivých podkapitolách se věnuji každé škole zvlášť. K daným školám patří hanafíjský madhab, málikovský madhab, šáfi'ovský madhab a hanbalovský madhab.

Třetí kompilační kapitola je věnována užívání šarí'cy v dnešním světě. V úvodu kapitoly poukazují na hlavní prvky islámského práva, které jsou v rozporu s Všeobecnou deklarací lidských práv OSN. K těmto prvkům patří problematika náboženské svobody, otázka rovnoprávnosti žen a problematika šarí'atských trestů. Každé z těchto problematik se pak dále věnuji v dalších podkapitolách. Na závěr třetí části práce uvádím, jak je šarí'a užívána a jaké místo zaujímá v legislativě v některých muslimských zemích.

Otázka, jak nahlízejí na lidská práva a ostatní problematiky v islámu česká média, je hlavním tématem poslední kapitoly. Abych mohla určit v jaké míře se česká média věnují otázce lidských práv v islámu, je zapotřebí nejprve zjistit, jakými problematikami ve vztahu k islámu se vybraná česká média nejvíce zabývají. Zajímavé také je, popsat jaký k těmto tématikám zaujímají média postoj. V úvodu kapitoly jsem

nejprve uvedla některé informace ohledně islámu v České republice. Dále se zabývám pohledem na lidská práva v islámu ze strany českých médií a srovnáním reálií muslimského světa s reflexí v českých médiích. V hlavní části této kapitoly jsem pak zpracovala články z vybraných českých médií. Další část kapitoly je zaměřena komparačně. Pokusila jsem se všechny získané informace, které mi poskytly jednotlivé články z daných médií přehledně zpracovat do tabulek a grafů, z nichž jsem poté vyvodila patřičné závěry.

V diplomové práci vycházím především z článků, které jsou obsaženy v daném časovém rozmezí ve vybraných denících. V prvních kapitolách uvádím také některé verše z Koránu, přičemž jsem využila překladu Koránu od Ivana Hrbka. Sekundární literaturu tvoří převážně práce českých orientalistů. K významným představitelům české orientalistiky, jejichž díla mě při mé práci nejvíce ovlivnila, patří především Luboš Kropáček a Miloš Mendel. V celé práci jsem použila transkripci podle knihy Duchovní cesty islámu, jejímž autorem je právě výše uvedený Luboš Kropáček.

I. ZDROJE ISLÁMSKÉHO PRÁVA

Slovo islám je odvozeno od arabského kořene SLM, odněhož je odvozeno slovo mír, podřízenost, čistota a poslušnost. V náboženském slova smyslu znamená tedy slovo islám především podřízenost vůli Boží a poslušnost k Božím zákonům.

Islám se již od samého počátku rozvíjel v sepětí věrouky a rituálu se společenstvím věřících *umma*¹, kteří tuto věrouku chtěli nejen sdílet, ale také ji bránit, upevňovat a dále šířit. Proto, aby se toto společenství mohlo dále systematicky rozvíjet, muselo své eticko-sociální ideály a formální projevy vztahu k Bohu vytvořené Muhammadem postupně svazovat do systému norem a pravidel, které by měli povahu Bohem inspirovaného kodexu chování a kterými by se mohlo dále řídit. V průběhu prvních století islámských dějin, tak vzniká rozsáhlý systém islámského práva, nazývaný šarí'a.²

V úvodu této kapitoly se zaměřím na podrobnější popis islámského náboženského práva šarí'a. Poté se budu zabývat jednotlivými zdroji islámského práva. Tyto zdroje dále vyjmenuji a podrobněji popíši v dalších podkapitolách. Konkrétně se bude jednat o popis Koránu, *sunny* a sekundárních a doplňkových zdrojů islámského práva, mezi které patří především *qijás* a *idžma'*.

I.1 Šarí'a

Šarí'a je systémem islámského náboženského práva. Je to soubor nařízení, zásad a hodnot, od nichž se odvozuje legislativa a zákony. V širším významu znamená slovo šarí'a přítomnost Boží vůle. Původní význam byl „*cesta k napajedlu, k prameni vody*“, tedy cesta k jistému cíli.³ V tomto významu je pojmu užito na některých místech v Koránu.⁴

Rychlá expanze *ummy*, provázená vnitropolitickými otřesy, které byly vyvolány bojem o moc- to byly hlavní důvody na které musel islám, který se měnil v oficiální

¹ obec, společenství věřících

² Kouřilová, Iveta; Mendel, Miloš. *Cesta k prameni*. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2003, str. 7.

³ Kropáček, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. Praha: Vyšehrad, 2003, str. 9-10.

⁴ např. Hrbek, Ivan. *Korán*. Praha: Levné knihy, 2006, 45:18 *IA potom jsme tě umístili na cestě zákona z rozkazu Našeho vycházející. Následuj ji a nenásleduj sklonů těch, kdož nevědí o ničem!* a 5:48.

ideologii společnosti začít reagovat. Bylo zapotřebí, aby základní pojetí *ummy* dostalo novou institucionální podobu. Institucionální přeměna, která vedla ke změně *ummy* ve stát byla provázena utvářením zákonodárného systému šari'yy. Ze šari'yy začal vycházet základní argumentační aparát islámské politické teorie. Tato teorie se opírá o šari'ou potvrzené pojetí Muhammada jako lidské bytosti, která měla vyjimečnou možnost komunikovat s Bohem. Muhhamad, ale zemřel a s jeho smrtí zmizela i přímá komunikační vazba. Jediným východiskem, jak zachovat *ummu*, byla potřeba zvolení si za Muhammadova nástupce řadového smrtelníka⁵. Šari'ca tak musela upevňovat princip vládce-smrtelníka, který nebyl schopný styku s Bohem.⁶

Významnou úlohu při utváření šari'yy hrálo zdůvodnění legitimacy moci, charakteru státu, represivních mechanismů a vztahu státu ke svému okolí. Toto zdůvodnění se muselo pohybovat v prostoru náboženské doktríny, ale zároveň nesmělo vybočovat za meze politických a hospodářských aspirací vládnoucí dynastie. Praxe Umajjovců⁷ a prvních Abbásovců⁸ potvrdila, že stát a zajištění legitimacy politické praxe zůstaly základním ideologicko-právním problémem. Rozvoj právního systému a ideologie dalo podnět pro vznik *ulamá*⁹. A právě ulamá měli za hlavní cíl rozpracování a systematizaci šari'yy metodami právní vědy. Jejich hlavním úkolem bylo vypracování a kultivování norem života jak jednotlivce tak celého státu.¹⁰

Šari'ca se sice utvářela v závislosti na společenské a politické praxi, přesto však byla v počátcích islámu také rozpracována tvůrčím způsobem. Učenci z velké části používali všechny metodické nástroje proto, aby zákonodárný systém obsahoval veškeré kulturní, společenské a myšlenkové hodnoty, které se na území chalífátu rodily. Období mezi lety 610-632 a rokem 900 bylo vyplněno dynamickým rozvojem různých zdrojů, které daly podnět pro vznik konečného celku šari'ci. V dogmatický uzavřený systém byla šari'ca dotvořena až v průběhu 10. století.¹¹

K základním zdrojům šari'yy řadíme **Korán**, **sunnu**, **idžmá'** neboli konsenzus muslimské obce a **qijás** - analogické zdůvodnění. Korán a *sunna* jsou považovány za primární zdroj islámského práva, *idžmá'* a *qijás* potom za zdroj sekundární. Muslimští

⁵ Abú Bakr (632-634), Umar (634-644), Usmán (644-656), Alí (656-661)

⁶ Mendel, Miloš. *Islámská výzva*. Brno: Atlantis, 1994, str. 70.

⁷ vládli v arabském chalífátu v letech 661-750.

⁸ vládli v arabském chalífátu v letech 750-1258.

⁹ ulamá-znalec, učenec

¹⁰ Mendel, Miloš. *Islámská výzva*. Brno: Atlantis, 1994, str. 78-79.

¹¹ Mendel, Miloš. *Islámská výzva*. Brno: Atlantis, 1994, str. 80.

právníci mimo tyto hlavní zdroje vyvinuli pro šaría řadu dalších doplňkových zdrojů. Mezi hlavní doplňkové zdroje patří především *istisláh* – veřejný zájem a *urf*, který představuje zvykové právo v konkrétní společnosti.

Islámský právní řád můžeme rozdělit na tři základní okruhy:

- 1) Právní vymezení vztahu člověk-Bůh¹², povinnosti muslima v podobě projevů zbožnosti (vyznání víry, modlitba, půst, almužna, pouť do Mekky).
- 2) Vztah člověk-člověk a člověk-společnost¹³, kruh se týká rodinného, majetkového či dědického práva.
- 3) Zvláštním okruhem je pak trestní právo¹⁴, které vypočítává zakázané a nevhodné činy¹⁵ a za překračování zákazů stanoví jistý soubor trestů.¹⁶

Hlavním cílem šaría je zavést ve společnosti spravedlnost na základě vzájemného soucitu mezi lidmi a mezi vládou a veřejností. K tomuto cíli směřuje zdůrazňování práv a povinností každého jednotlivce a společnosti, obce i státu. Cílem šaría je vytvořit morálně odpovědnou společnost, s důrazem na sociální, ekonomickou a politickou spravedlnost. Šaría předpokládá svobodu lidských bytostí, svobodu jednat podle šaría, ale stejně tak i svobodu nejednat podle šaría. Zákony jednotlivých muslimských států šaría respektují. Podle stupně sekularizace jednotlivých států je šaría poté uváděna buď jako hlavní zdroj, nebo jako jeden ze zdrojů legislativy.

I.1.1 Korán

Korán (arab. al-Qur'án) je svatým písmem muslimů a obsahuje sbírku textů, přednášených Muhammadem v průběhu více než dvaceti let jeho prorocké činnosti. Slovo Qur'án je podstatné jméno slovesné ke qara'a, což znamená citovat, přednášet číst. Qur'án znamená tedy přednášení, recitování a čtení toho, co bylo Muhammadovi zjeveno od Boha. Podle ortodoxního učení islámu je Korán nestvořeným slovem Božím, existujícím od věčnosti. Korán jako kniha je rozdělen do 114 kapitol, které se nazývají *súry*. Každá súra pak obsahuje určitý počet menších celků a ty se nazývají *ája*.¹⁷ Téměř

¹² arabsky: *ibádát*

¹³ arabsky: *'ámalát*

¹⁴ arabsky: *ukúbát*

¹⁵ arabsky: *harám, makrúh*

¹⁶ Mendel, Miloš. *Džihád*. Brno: Atlantis, 1997, str. 19.

¹⁷ Hrbek, Ivan. *Korán*. Praha: Levné knihy, 2006, s. 46-47.

všechny sůry začínají basmalou, tj. slovy *Bismi 'lláhi 'r-rahmáni 'r-rahím-* „*Ve jménu Boha milosrdného, slitovného*”.¹⁸

Jednotlivé sůry jsou rozděleny podle počtu veršů od nejdelší 2. sůry s 286 verši až po nejkratší sůru s pouhými 4-6 verši. Řazení sūr podle délky není zavedeno pouze u první sůry. Na počátek Koránu byla umístěna sůra s názvem *Fátiha* neboli *Otevíratelka Knihy*. Fátiha je chápána jako modlitba Muhammadova. Tato sůra se stala součástí modliteb všech věřících. Věřící muslim tuto sůru denně odříká několikrát. Fátiha doprovází narození, svatby i pohřby.

Pro všechny muslimy zůstává Korán nestvořeným slovem samotného Boha. Platí v každé době a na každém místě. Jeho myšlenky jsou pro muslimy absolutně pravdivé a nelze je nijak zpochybňovat. Povinností muslima je těmto věcem věřit a podřizovat se božským příkázáním.

Podle islámského práva zpřístupnil Bůh veškerá nařízení lidem prostřednictvím proroka Muhammada. Jeho proroctví bylo písemně zaznamenáno, podrobena redakci a zhmotněno v podobě Koránu za třetího chalífy Usmána (644-656). Díky redakci Koránu získala *umma* hmatatelnou a závaznou podobu zjevení autetického slova božího. Korán v podobě Knihy byl chápán jako prazáklad státoprávního a nábožensko-ideologického uspořádání chalífátu. Korán se tak stal základním zdrojem víry a návodem k uskutečňování ideální společnosti. Pro prvotní *ummu* se stal Korán ústavou, podle které se měl řídit duchovní, společenský a politický život.

Pouze malá část koránských veršů má podobu nařízení a pravidel. Dokonce i ty pasáže, které mají povahu doporučení či zákazu, se většinou vztahují k určité konkrétní situaci, kterou musela Prorokova obec věřících řešit. Proto můžeme v Koránu najít verše, které ačkoliv jsou věnované některému problému, tak nabízejí různý přístup, jsou v rozporu a svádějí k rozdílným právním interpretacím.¹⁹

Po smrti Muhammada roku 632 se začala *umma* vnitřně upevňovat a zároveň také expandovat do okolí. Muslimská moc se tak prosadila v celé Arábii, Levantě, Egyptě, Mezopotámii a také v části dnešního Iránu. S nástupem Umajjovců roku 661 se

¹⁸ zpočátku šlo pouze o dělítko mezi sůrami, později se basmala stala úvodem jakéhokoliv závazného textu či díla

¹⁹ Mendel, Miloš. *Džihád*. Brno: Atlantis, 1997, str. 20.

původní koránská nařízení začala rozvíjet ve stále ucelenější právní systém. K dotvoření tohoto právního řádu došlo až na přelomu 9. a 10. století.²⁰

I.1.2 Sunna

Po smrti Muhammada vládli obci věřících chalífové.²¹ Chalífa se stal sice vládcem *ummy* ve smyslu politickém i duchovním, ale neměl již schopnost komunikace s transcendentem tak jako Muhammad. Mezi lety 632-661 museli chalífové neustále upevňovat vnitřní jednotu *ummy* a stabilitu státu, která se bortila v závislosti na sporech o nástupnictví ke kterým často docházelo. Na druhou stranu však jednotliví chalífové vládli státu, který se rychle územně rozrůstal. Na mnohých územích, které ovládli se často setkávali s mnohem vyspělejšími strukturami, tradicemi i duchovní kulturou.²² To mělo velký vliv na vznik nového hodnotového systému islámské civilizace.

Ačkoliv byl Korán prvním a nezpochybnitelným zdrojem legislativy, obsahuje pouze okolo osmdesáti veršů, které jsou právní povahy. Představitelé státní moci tak začali na základě odkazu zjevení rozvíjet systém náboženského práva. Právní systém se tak začal rozvíjet ve složitější komplex pravidel týkajících se všech stránek života. Záhy se právo etablovalo v institucionalizované podobě.²³

V této době se z důvodu nedostačující právní stránky v Koránu začíná rozvíjet druhý zdroj práva-prorocká tradice, *sunna*. Termín *sunna* označoval původně zvyklost, obvyklý způsob chování. V Koránu se vyskytuje v souvislosti se zvyky minulých pokolení, ve výrocích o zvyklosti Boží při prozřetelném řízení světa a projevuje se také i ve vztahu k prorokům.²⁴

²⁰ Kouřilová, Iveta; Mendel, Miloš. *Cesta k prameni*. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2003, str. 7-9.

²¹ Chalífa je titul politické a duchovní hlavy obce po Muhammadově smrti. Při jeho volbě měl být původně uplatněn starý obyčej volby provedené radou starších, avšak prvního chalífu Abú Bakra nominovala malá skupinka muslimů z Mekky (*muhádžirín*). Medínští (*ansár*) hodlali uplatnit starý kmenový princip volby, ale nakonec přijali závazek přísahy (*baj'a*) Abú Bakrovi. Ani chalífa Umar Ibn al-Chattab nebyl zvolen, nýbrž jmenován bez vědomí obce. U třetího chalífy Uthmána Ibn al-Affana se sice uplatnila zásada volby zasloužilými vůdci (*šúra*), ale tu účelově jmenoval Umar. Princip následnictví v linii Muhammadova rodu prostřednictvím manželství jeho dcery Fátimy s bratrancem Alím se opět posílil v letech 656–661, kdy byl Alí chalífou. Po jeho smrti, kdy moc na sebe strhl rod Umájjovců, se však definitivně uplatnil princip dynasticky.

²² zejména v Persii, Levantě a v Egyptě.

²³ Tamtéž, str. 10.

²⁴ Kropáček, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. Praha: Vyšehrad, 2003, str. 47.

„A není pro proroka žádný hřích v tom, co mu Bůh uložil podle zvyklosti Boží u těch, kdo již předtím odešli, a rozkaz Boží je určením předurčeným”.²⁵

V užším smyslu pojem *sunna* představuje závazný vzor daný Prorokem Muhammadem. Korán *sunnu* doporučuje ve verších:

„A věru mate nyní v Poslu Božím příklad překrásný pro každého, kdo doufá v Boha a v den poslední a kdo Boha hojně vzpomíná”.²⁶

„Věřte tedy v Boha a Posla Jeho, proroka neučeného, jenž věří v Boha a Jeho slova, a následuje je-šnad se octnete na cestě správné!”²⁷

Tak jako je Bůh spojen s obcí svou Knihou, je s obcí spojen Prorok svou *sunnou*. *Sunnu* prorok vyjádřil svými činy a výroky. Prorokovi následovníci se poté stávali nositeli a propagátory *sunny*.

Sunnu tedy vytvářeli vznikající sbírky Prorokových činnů a výroků-hadíthy. Za Umajjovců a prvních Abbasovců vznikalo na různých místech chalífátu tisíce hadíthů. Mnoho z těchto vznikajících hadíthů však nebylo spolehlivých a věrohodných.²⁸ Pomocí vytváření hadíthů se měla právně dokládat a ospravedlňovat politická praxe vládnoucí dynastie. Proto, aby nedošlo k rozpadnutí státního útvaru založeném na jednotícím náboženství a náboženském právu, bylo zapotřebí tvorbu hadíthů uzavřít a celou *sunnu* dostat pod státní dohled. K tomu došlo až za vlády Abbásovců v první polovině 9. století.²⁹

Jednotlivé příběhy měli různou literární hodnotu, podstatné však bylo, že měli pevnou formální strukturu. Každý příběh-hadíth měl dvě části. První část tvořil obsah sdělení,³⁰ druhou pak jméno nebo celý řetěz jmen³¹ osob, které svým svědectvím měli doložit pravost a věrohodnost hadíthu.

²⁵ Hrbek, Ivan. *Korán*. Praha: Levné knihy, 2006, verš 33:38.

²⁶ Hrbek, Ivan. *Korán*. Praha: Levné knihy, 2006, verš 33:21.

²⁷ Hrbek, Ivan. *Korán*. Praha: Levné knihy, 2006, verš 7:158.

²⁸ Po odhalení některých apokryfních podvrhů, badatelé roztřídili hadíthy do tří skupin: 1) sahih(správné)- patřily jsem hadíthy, jejichž isnád neměl žádný nedostatek, 2) hasan(dobré)- hadíthy jejichž isnád není úplný, nebo obsahuje nějaké pochybnosti, 3) da'if(slabé)- tradice u nichž lze vznášet pochyby o obsahu nebo tradentech.

²⁹ Kouřilová, Iveta; Mendel, Miloš. *Cesta k prameni*. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2003, str. 11.

³⁰ matn-příběh obsahující výrok či popis chování Muhammada a jeho stoupenců v konkrétní situaci

³¹ isnád-opora, podepření

Vědní obor, který sbíral, analyzoval a předával hadíthy zahrnoval:

1. analýzu textu,
2. životopisnou analýzu vypravěčů,
3. přezkoumání chronologické přednosti,
4. přezkoumávání geografických a lingvistických parametrů,
5. ověření pravosti ústní podoby a psaných záznamů

Všechny výroky byly sledovány řetězcem důvěryhodných šířitelů až ke rtům samotného Muhammada. Systém sledování vypravěčů až ke zdroji se nazýval *isnád*. Metoda, která oěřovala důvěryhodnost vypravěče se označovala jako *ilm ar-rijál*³². Prorokovy výroky tedy obsahují *isnád* v podobě: „*Ten a ten řekl, že ten a ten řekl, že Prorok řekl...*”³³

Díky zájmu o zkoumání hadíthů vznikla skupina učenců, která zasvětila život prověřování jednotlivých článků v tomto řetězci. Tito učenci prouzkomávali všechny výroky a dle důvěryhodnosti je dále zařazovali do kategorií typu: autenticky, přijatelný, pochybný, vyprávěný pochybným vypravěčem, s chybějícím článkem řetězce, naprosto vymyšlený atd.³⁴

Podle tohoto systému kategorizace rozřídili muslimští učenci milióny hadíthů. Nejznámější vydavatel hadíthů, imám Buchárí,³⁵ shromáždil a sepsal přes šest milionů hadíthů. Po kritickém přezkoumání nakonec ale přijal za autentické pouze 7275 hadíthů. Tyto hadíthy poté shromáždil ve své slavné knize Sahíh Buchárí. Mezi další významné učence patřil také imám Muslim³⁶. Imám Muslim shromáždil přes tři milióny hadíthů, ale většinou část těchto výroků zavrhl. Za autentické přijal pouze 9200 výroků. Tyto hadíthy dnes můžeme najít ve sbírce Sahíh Muslim.³⁷

Počátkem 9.století byly hadíthy sesbírány do šesti hlavních sbírek³⁸. Šest těchto knih nabylo postupně obecného uznání od autorit sunnitského islámu a byly označeny za knihy spolehlivé, jimž přísluší místo hned za Koránem. Mezi autory těchto knih patří Buchárí, Muslim, Abú Dawúd, ad-Tirmidh, an-Nasá'í a Ibn Madž. Tyto sbírky

³² vědecká biografie

³³ Ziauddin, Sardar; Malik, Zafar Abbas. *Islám*, Praha: Portal, 2004, str. 32.

³⁴ Tamtéž, str. 32.

³⁵ zemřel roku 870

³⁶ zemřel roku 875

³⁷ Ziauddin, Sardar; Malik, Zafar Abbas. *Islám*, Praha: Portal, 2004, str. 33.

³⁸ nejranější a nejslavnější je sbírka Sahíh od al-Buchárího

vytvářejí *sunnu*, která společně s Koránem patří mezi čtyři základní zdroje islámského práva.³⁹

I.1.3 Sekundární a doplňkové zdroje islámského práva

Stejně tak jako Korán, ani *sunna* nebyla dostatečně systematická a jako legislativní zdroj se ukázala také nedostatečnou, neboť byla obsahově velmi úzce spojována především jen s událostmi, které se odehrály ve střední Arábii během 7. století. Mimo to *sunna* často obsahovala mnoho protichůdných tvrzení. Díky těmto faktům se proto vedle kodifikace *sunny* začalo uplatňovat budování systematického právního kodexu. Tento kodex byl inspirován oběma předešlými duchovními zdroji, s tím rozdílem, že byl již plně založený na interpretační schopnosti lidského intelektu⁴⁰. Hlavním cílem byla snaha o vytvoření co nejdokonalejších a nejobsažnějších pravidel lidského života a chování ve společenských a politických poměrech tehdejší doby.

Bylo zapotřebí, aby se proces tvorby práva zkvalitnil a obohatil o nové postupy. Ke zkvalitnění práva docházelo díky státem určeným vzdělancům, kterým se říkalo *ulamá*⁴¹, popřípadě *fuqahá*⁴². Postupem času tak vniká vrstva vysoce uznávaných autorit, kteří byli považováni za nejlepší znalce islámu. Tito znalci měli oprávnění interpretovat a obohacovat doktrínu a díky tomu vytvářet nové právní normy.⁴³

Díky činnosti *ulamá* tak vznikla islámská právní věda,⁴⁴ která využívala nejen Korán a *sunnu*, ale také celou soustavu spekulativních metodických nástrojů a postupů, jejichž pomocí se dosahovalo formulování nových legislativních norem. Jedním ze základních postupů byl *raʿj* - osobní mínění legislativce, které se mělo opírat o svaté texty, ale zároveň mělo především vytvářet právní stanovisko či rozsudek v souladu se „zdravým rozumem,” či dosud platnými místními zásadami etiky a spravedlnosti, zasazenými do zvykového práva.

³⁹ Kropáček, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. Praha: Vyšehrad, 2003, str. 52-53.

⁴⁰ arabsky: *idžtihád*

⁴¹ *ʿalim-znalec, učenec*. *Ulamá* se zabývali exegezí Koránu a *sunny* a systematizací šaría. Zároveň mezi nimi vznikali řádoví soudci, imámové mešit a muezzinové, kteří měli právo svolávat věřící k modlitbám.

⁴² *faqih-specialista v oblasti právní vědy*. Učenci, kteří se zabývali tvorbou práva.

⁴³ Kouřilová, Iveta; Mendel, Miloš. *Cesta k prameni*. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2003, str. 13.

⁴⁴ *fiqh-poznání, uvědomění*.

Mnohem významnějším postupem než *ra'j* se stal třetí zdroj šari'cy *idžmá'*⁴⁵. Pojem *idžmá'* bývá definován jako jednomyslná shoda mudžáhidů muslimské komunity v jakékoliv otázce. Podle některých učenců mělo *idžmá'* zahrnovat souhlas věřících, dle některých postačila i shoda názorů jedné generace ulamá z jediného teologického centra. Častěji převládala koncepce konsensu všech muslimských učenců.⁴⁶

Používání *idžmá'* jako pramene islámského práva je zaznamenáno jak v Koránu tak *sunně*. V Koránu můžeme najít například verš, který hovoří o *ummě* jako národu, který je správnou cestou a který spravedlivě jedná.

*„Mezi těmi, které jsme stvořili, je národ jeden, jenž správnou cestou podle pravdy je veden a podle ní spravedlivě jedná“*⁴⁷

Mezi hadíthy pak můžeme citovat výrok *„Má komunita se nikdy neshodne na omylu“*.⁴⁸

Ne vždy a každým byla koncepce *idžmá'* přijata. Hlavními odpůrci byli a jsou především ší'ité.⁴⁹ Legitimní je podle nich pouze to, co vychází z názoru ší'itského imáma, který skrze Alího dostal pověření k vedení komunity. Sunnitskou ortodoxií byly ší'itské názory odmítány. V rámci *sunny* nebyl stanovený jednotný názor na otázky spojené s koncepcí *idžmá'*.

V současnosti je koncepce *idžmá'*, stále častěji kritizována. Mnohdy se objevují názory, podle kterých je zapotřebí provést revizi klasického pojetí konsensu. Jako hlavní problém pak bývá uváděn především přílišný tradicionalismus a opomíjení současných problémů islámské populace.

Druhou nejčastější metodou se pak stal čtvrtý právní zdroj šari'cy, *qijás*⁵⁰, který pomocí srovnávání zkoumaného činu s činy a postupy proroka Muhammada a první generace muslimů umožňuje dospět k právní normě a jejímu zakotvení v systému šari'cy.⁵¹

⁴⁵ *idžmá'* je odvozen od slovesa *adžmáa*, který lze přeložita jako stanovit, rozhodnout či shodnou se na něčem.

⁴⁶ Drgonec, Jan. *Právní kultury Azie a Afriky*. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1991, str. 38.

⁴⁷ Hrbek, Ivan. *Korán*. Praha: Levné knihy, 2006, verš 7:181.

⁴⁸ Kamali, Mohammad Hashim. *Principles of Islamic Jurisprudence*. Cambridge: Islamic Texts Society, 2006, str. 178-180.

⁴⁹ Hruškovič, Ivan. *Islámský právní systém a proces jeho formování*. Bratislava: Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty Univerzity Komenského, 1997, str. 29.

⁵⁰ *qijás-měření, ověřování*.

⁵¹ Kouřilová, Iveta; Mendel, Miloš. *Cesta k prameni*. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2003, str. 14.

Velká část ulamá definuje *qijás* jako aplikaci pravidla⁵², které se vztahuje k původnímu případu⁵³ na nový případ⁵⁴, o kterém právo mlčí, pokud je *ratio legis*⁵⁵. Hanafijský madhab tuto definici rozvíjí ještě dále. Podle hanafijské školy musí předně existovat případ, který je pak v primárním textu upraven pravidlem, které poté chceme rozšířit na nový případ.⁵⁶

Názory na *qijás* a jeho aplikaci se mezi madhaby a jednotlivými muslimy velmi liší. U *mu‘tazily*⁵⁷ a *záhiríje* se objevují výhrady k analogickému odvozování norem. Mnoho muslimů například tvrdí, že všechny normy lze rozdělit na zákazy a příkazy a zbytek je povolený, tudíž na analogii nezbývá prostor. Časté užití analogie navíc poukazuje na to, že je Korán neúplný a nedostačující.⁵⁸ Podle některých veršů v Koránu je dokonce možno vyvodit, že analogie je přísně zakázaná. Příkladem je například verš „*Nesnažte se předejít Boha a Posla Jeho!*“.⁵⁹

Mezi další metody *šarí‘y*, které sloužily jako doplňkové, patří například postupy *sunnat al-asláf*⁶⁰. Tyto právní postupy byly inspirované zvykovým právem⁶¹ starých Arabů a byly pečlivě zakomponované do islámského výkladu. Významným termínem, který označuje zvykové právo v konkrétní společnosti, se pak stal *‘urf*.⁶²

K dalším metodám také patřil *istihsán* a *istisláh* - které se vyznačovaly reformou či novelou předešlé právní normy.⁶³ Pokud veřejný zájem vyžadoval uplatnění reformy, musela jít stranou i již dříve stanovené právní hledisko vycházející z principu analogie.⁶⁴

Nad těmito metodami utváření práva potom stály dva obecnější přístupy a to *idžtihád* a *taqlíd*.

⁵² hukm

⁵³ asl

⁵⁴ far‘

⁵⁵ ‘illa

⁵⁶ Kamali, Mohammad Hashim. *Principles of islamic Jurisprudence*. Cambridge: Islamic Texts Society, 2006, str. 178-180.

⁵⁷ *mu‘ tazila* – racionalistický filosofický směr, zastávající stvořenost, nikoliv zjevenost, Koránu.

⁵⁸ Kamali, Mohammad Hashim. *Principles of islamic Jurisprudence*. Cambridge: Islamic Texts Society, 2006, str. 219-220.

⁵⁹ Hrbek, Ivan. *Korán*. Praha: Levné knihy, 2006, s. 582. verš 49:1.

⁶⁰ arabsky: *salaf, blaf-předek*

⁶¹ ‘ádát

⁶² odvozeno od kořenu ‘arafa-znát.

⁶³ Kouřilová, Iveta; Mendel, Miloš. *Cesta k prameni*. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2003, str. 14.

⁶⁴ Mendel, Miloš. *Džihád*. Brno: Atlantis, 1997, str. 20.

Idžtihád je metodou samostatného úsudku a interpretace jevů s přihlédnutím k základním textům a celkové étosu muslimského náboženství. Jedná se o komplexní metodologický přístup, který v sobě obsahuje všechny ostatní právní postupy. Jde o princip opravňující k posuzování právních témat především v případech, kdy základní zdroje šari‘y nedokáží v dané problematice najít řešení. Samostatný teologicko-právní postoj, který vyústil v řešení daného problému na základě formy *idžtihádu*, se pak nazývá *fatwá*. *Idžtihád* se osamostatnil v průběhu 9.století, kdy došlo k jeho oddělení od metody vlastního názoru-*ra‘j*.⁶⁵

Druhý princip *taqlíd* představuje přijetí a následování dosud formulovaných pouček konkrétních islámských právních škol. *Taqlíd* v sobě zahrnuje především úctu k tradici.⁶⁶

Tvorba legislativy se stala složitým a časově neomezeným procesem, ve kterém bylo zapotřebí neustále přijímat aktualizované právní normy s ohledem na zákonodárný základ, který se nacházel v Koránu a *sunně*. S vývojem arabsko-islámské říše však bylo zapotřebí vytvářet novelizaci dosavadních zákonů. Pokud došlo při řešení určité situace ke střetu dvou odlišných výkladů, přičemž ten starší a překonaný se opíral o Korán či sunnu a druhý, novější, o metodu *qijás* nebo *idžmá‘*, uplatnil se většinou pragmatický přístup tak zvaného překrytí či zrušení. Došlo tedy k jakési novelizaci původní zákonné normy novou interpretací. Tato interpretace nezpochybňovala úctu k základním textům islámu, a vyřešila daný případ v souladu s novými okolnostmi. Pomocí novelizace se také velmi často řešil problém obsahově rozporných veršů v Koránu, vztahujících se k téže či podobné problematice. Verš, který dokázal lépe odrážet potřebu dané doby, získal vyšší právní hodnotu a v právní vědě bývá označován jako násich. Verše, které pak nebyly pro společenskou praxi islámské říše tolik vhodné, se nazýval *mansúch*. Důvody, díky kterým přisoudili islámští zákonodárci některým veršům vyšší hodnotu vedly často k rozsáhlým právním spekulacím, které později daly základ pro vytvoření velké části islámské právní literatury.⁶⁷

Vytváření legislativy na základě *idžtihádu* dosáhlo vrcholu okolo 10. století. V tuto dobu často docházelo k názoru, že příliš nezvyklé výklady zákonů ohrožují

⁶⁵ Tamtéž, str.15.

⁶⁶ Kouřilová, Iveta; Mendel, Miloš. *Cesta k prameni*. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2003, str. 15.

⁶⁷ Mendel, Miloš. *Džihád*. Brno: Atlantis, 1997, str. 22.

ideové základy modelů politické moci. Proto došlo k uzavření právního systému před metodami rozumové svobodné interpretace jevů. Právní systém tak na celá staletí ustrnul. Znehybněla také právní věda. Nositelé právní vědy se totiž začali vyhýbat novým přístupům a spokojovali se s tradičními tématy. Ideál byl opět spatřován v počátcích islámu. Tento staronový ideál se začal odrážet ve všech sférách kultury, vědy i vzdělání. Jiné podoby duchovní kultury se mohly rozvíjet pouze v rámci proudů opoziční šíře nebo v prostoru islámské mystiky.⁶⁸

Stav této znehybnělosti byl znázorněn v pojmu *taqlid*. Tento pojem vyjadřoval sílu tradice a spolehání na tradiční islámské hodnoty. *Idžtihád* se stal oproti *taqlidu* nežádoucí metodologií právní vědy, protože mohl způsobit rozpad ideového prostředí, jehož homogenost začala být od 11. století politickou mocí opět požadována.⁶⁹ Po dlouhé období nepociťoval islámský svět sterilitu svého prostředí. Ani v počátku novověku se ve společenském a hospodářském organismu islámské společnosti neutvořily předpoklady pro významné změny v oblasti práva, myšlení a etiky, ve srovnání se změnami, které zažila Evropa v období renesance, humanismu, reformace a nástupu kapitalismu. O to výraznější byl poté střet a výrazně nerovnoměrný boj s technicky vyspělou a sebevědomou Evropou v 19. století.⁷⁰

⁶⁸ Tamtéž, str. 23.

⁶⁹ Především v důsledku existence ismá'ílovského fátimovského vzdorochalífátu v Egyptě a v Sýrii.(969-1171). Prvním chalífou byl al-Múizz (973-975).

⁷⁰ Mendel, Miloš. *Džihád*. Brno:Atlantis, 1997, str. 23.

II. SUNITSKÉ PRÁVNÍ SMĚRY

Vytvoření legislativy islámského státu se stalo velmi složitým a časově neomezeným procesem, ve kterém docházelo k neustálému aktualizování právních norem s ohledem na primární zdroje islámského práva, Korán a *sunnu*. Vědní obor zabývající se šari'ou se nazývá *fiqh*. *Fiqh* se stal velmi důležitým zdrojem při utváření šari'ey. Na základě této klasické právní vědy poté docházelo ke vzniku jednotlivých právních směrů (madhabů).

V této kapitole se nejprve budu zabývat islámskou právní vědou *fiqh* a poté podrobněji popíši klasické školy *fiqhu*. Jedná se o hanafijský madhab, málikovský madhab, šafi'ovský madhab a hanbalovský madhab.

II.1 *Fiqh*

Pevná struktura muslimské *ummy* je tvořena a řízena šari'ou, „cestou“, kterou určil Bůh a vysvětlil ji v Koránu a v *sunně*, a která byla během dalšího vývoje obohacena o nové metody a doplňkové formy práva. Písmo a prorokovo učení nebylo možno aplikovat bez formy a metody. K jejich vytvoření došlo v různých školách islámské právní vědy - **fiqh**⁷¹. Šari'ea je na jedné straně ušlechtilá představa a pevné přesvědčení o chodu vesmíru, jenž je v Božích rukou. Na straně druhé je šari'ea prostředkem, díky němuž obec muslimů přetrvává po generace v sepětí svých členů.

V 7.století vznikala na různých místech chalífátu intelektuální centra, v nichž se postupně zakládala právní věda, *fiqh*. Tato právní věda si kladla za hlavní cíl rozšíření obzoru teoretického zdůvodnění jevů praktického života a reinterpretování textu Koránu a sunny v nových podmínkách, při zdůrazňování jejich božského původu. Právní věda *fiqh* se obracela především na lidský rozum a svobodnou vůli člověka, omezenou pouze zásadou nezpochybnitelnosti Boží zvěsti, k jejímuž rozvoji v podobě práva dal Bůh svolení. K rozvoji práva docházelo pomocí různých nástrojů právní vědy. Patřila sem analogie s činy Proroka a prvních muslimů⁷², konsensus právních autorit⁷³ a možnost interpretovat autentické slovo Boží metodou volného výkladu⁷⁴.

⁷¹ *Fiqh*-znamená pochopení. Jde o správné pochopení povinností uložených koránským zjevením a sunnou a všeho, co z nich vyplývá pro společnost a jednotlivce. Odborník v tomto oboru se nazývá *faqih*.

⁷² *qijás*

⁷³ *idžmá'*

⁷⁴ *Idžtihád*-k použití *idžtihádu* byly oprávněny pouze osoby, které k tomu měly odbornou kvalifikaci.

Fiqh vymezil přesně práva a míru odpovědnosti různých kategorií osob a velmi podrobně klasifikoval veškeré úkony, činy i věci z nábožensko-morálního a právního hlediska.⁷⁵

Fiqh pokrývá všechny aspekty náboženského, občanského a politického života. Mimo zákonů, které upravují uctívání Boha a jiné záležitosti související s dodržováním náboženských nařízení zahrnuje *fiqh* také rodinné právo, majetkové a smluvní právo, dědické právo, trestní právo a zákony které se vztahují ke státní správě.⁷⁶

Nejstarší islámská terminologie rozlišovala *fiqh* od vědy⁷⁷ podle toho, jestli se při řešení právních otázek používalo samostatného úsudku. Zatímco *‘ilm* se omezuje na dokonalou znalost Koránu a výklad Koránu a tradice, představitelé *fiqhu* v případě nenalezení odpovědi na jednotlivé otázky v daných mezích použili analogie na základě vlastního myšlenkového úsilí⁷⁸ a názoru⁷⁹. Společný *idžtihád* hlavních myslitelů muslimské *ummy* má vést ke správnému konsensu⁸⁰, jehož oprávnění potvrzuje Muhammadův výrok o tom, že jeho obec jako celek nikdy nepropadne bludu.⁸¹

II.2 Klasické školy *fiqhu* (*madhaby*)

Během období ve kterém bylo postupně vytvářeno islámské právo docházelo k neschodám v oblasti vyhlašování některých rozhodnutí a v odpovědích na různé otázky mezi jednotlivými právníky. Na základě drobných rozdílů v těchto názorech došlo ke vzniku odlišných myšlenkových škol. Některé školy zanikly, jako *madhab*, který založil v Sýrii Abdurrahmán al-Awzání⁸² nebo v Basře Sufján ath-Thawrí⁸³. Sunnitský islám nakonec uznal čtyři právní školy, nazvané podle svých zakladatelů a předních zákonodárců. Patří k nim Abú Hanífa⁸⁴ s hanafijským *madhabem*, Málík Ibn Anas⁸⁵ s málíkovskou školou, Muhammad Ibn Idrís aš-Šáfí⁸⁶ s šáfiovskou školou a Ahmad Ibn

⁷⁵ Frederick M. Denny. *Islám a muslimská obec*. Praha: Prostor, 2003, str. 97-98.

⁷⁶ Ziauddin, Sardar; Malik, Zafar Abbas. *Islám*. Praha: Portal, 2004, str. 64.

⁷⁷ *‘ilm*, učenci jsou *‘ulamá*

⁷⁸ *idžtihád*

⁷⁹ *ra’j*

⁸⁰ *idžmá‘*

⁸¹ Kropáček, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. Praha: Vyšehrad, 2003, str. 118.

⁸² zemřel roku 774

⁸³ zemřel roku 778

⁸⁴ (699-767)

⁸⁵ (715-795)

⁸⁶ (767-820)

Hanbal⁸⁷ s madhabem handbalovským. Tyto právní školy se uchovaly jako nejúspěšnější právní systémy sunnitské ortodoxie až do současnosti.

Čtyři sunnitské madhaby představují pluralitu pravd v rámci jedné ortodoxie. Všechny čtyři směry se vyučují na al-Azharu. Názory právníků a představitelů všech čtyřech směrů se berou v potaz na islámských konferencích. Liší se pouze v podrobnostech hmotného direktivního práva⁸⁸, které se nepokládají za příliš podstatné.⁸⁹

II.2.1 Hanafijský madhab

Zakladatelem hanafijského madhabu je Abú Hanífa⁹⁰, který působil v Bagdádu, kde je také pohřben. Hanífa kladl velký důraz na vlastní úsudek, v jehož rámci dává prostor vedle *qijásu* také volbě vhodnější alternativy⁹¹. Kromě důrazu na vlastní úsudek bral v úvahu také zvykové právo⁹². K jeho hlavním dílům patří *Al-Musnad*⁹³ a *Kitáb al-fiqh al-akbar*⁹⁴.

Hanífovský madhab se v průběhu dějin ukázal jako nejumírněnější. Soudcům ponechal relativně nejvíce prostoru k samostatnému rozhodování. Trestní právo je značně tolerantní k jinověrcům, celkově je mnohem mírnější než u ostatních směrů.⁹⁵

K významným Hanífovským žákům patřil zejména Abú Júsuf Ja‘qúb⁹⁶, který na žádost chalífy Hárúna ar-Rašida sepsal velkou knihu o statní správě *Kitáb al-charádž*⁹⁷. Známým se stal také Hasan aš-Šajbání⁹⁸, který působil jako jeden z hanafijských právníků ve vysokých státních službách v abbásovském Bagdádu. Polularitu si získala také příručka hanafijského práva s názvem *Setkání moří* od Ibrahíma al-Halabího⁹⁹.

⁸⁷ (780-855)

⁸⁸ furú‘

⁸⁹ Kropáček, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. Praha: Vyšehrad, 2003, s.121 .

⁹⁰ zemřel roku 767

⁹¹ istihsán

⁹² ‘urf

⁹³ Autoři třídili hadísy podle dvou metod. První metoda třídí zprávy podle tradentů, kteří otevírají řetěz isnádu. Takto utříděným sbírkám se říká musnad. Nejznámějším dílem je Musnad Ibn Hanbala, který obsahuje asi 40 tisíc hadísů od 700 různých Prorokových druhů. Druhý způsob třídí hadísy podle obsahu. Takovýto soubor zpráv se nazývá musannaf.

⁹⁴ Velká kniha právní vědy

⁹⁵ Kouřilová, Iveta; Mendel, Miloš. *Cesta k prameni*. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2003, str. 18.

⁹⁶ zemřel roku 798

⁹⁷ O daních.

⁹⁸ zemřel roku 804

⁹⁹ zemřel roku 1549

Hanafijský madhab zastával dlouhou dobu pozici ústředního právního systému na Arabském východě, zejména v Osmanské říši a říši Velkých Mongolů. K tomuto právnímu směru se dodnes hlásí velká skupina sunnitů v Sýrii, Iráku, Turecku, Afghánistánu, Pákistánu a Indii. Od roku 1912 platil také pro muslimskou menšinu v Rakousku-Uhersku.¹⁰⁰ Tento madhab je právním směrem, který je v současnosti uplatňován na území ČR.

II.2.2 Malikovský madhab

Na počátku tohoto směru stojí Malik Ibn Anas¹⁰¹. K jeho významným dílům patří především *Al-Muwatta'*¹⁰². V tomto právním spise shromáždil množství tradic. Malikovská škola je tedy souhrnem mnoha dílčích tradic. Při sporných případech je dovolen osobní názor dle zásady *istisláhu*¹⁰³. V minulosti tento proud převládal především v tehdejší muslimské Španělsku. Dodnes má tento směr rozhodující postavení v arabském Maghribu a v islamizovaných oblastech západní subsaharské Afriky.¹⁰⁴

Z rozsáhlé právní literatury tohoto madhabu si zaslouží zmínku především příručka Muchtasar¹⁰⁵ od Chalíla b. Isháqa¹⁰⁶.

II.2.3 Šáfiovský madhab

Zakladatelem Šáfiovského madhabu je Muhammad Idris aš-Šáfíí, student Malika Ibn Anase. Stejně tak jako Malik Ibn Anas působil Muhammad Idris aš-Šáfíí v Káhiře, kde se také dodnes nalézá jeho hrob, který je známým poutním místem. V díle aš-Šáfíiho je patrná snaha stát uprostřed mezi zastánci lpění na tradici¹⁰⁷ a zastánci práva na vlastní názor¹⁰⁸. Muhammad Idris ve svém díle *Risála fi usúl al-fiqh*¹⁰⁹ vymezil meze aplikování a užití každého z jednotlivých čtyř zdrojů zákona a kodifikoval tak zásady

¹⁰⁰ Kropáček, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. Praha: Vyšehrad, 2003, str. 119.

¹⁰¹ zemřel roku 795

¹⁰² Upravená cesta. Právní spis ve kterém Málik ibn Anas shromáždil 1720 hadíthů.

¹⁰³ Přihlednutí k obecnému zájmu.

¹⁰⁴ Kropáček, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. Praha: Vyšehrad, 2003, str. 120.

¹⁰⁵ stručný výklad

¹⁰⁶ zemřel roku 1365

¹⁰⁷ Asháb al-hadíth.

¹⁰⁸ Asháb ar-ráj.

¹⁰⁹ Traktát o základech fiqhu.

právní vědy.¹¹⁰ Aš-Šáfíí odmítá hanafijské široké využívání *qijásu*. Míru analogie pak Idrís aš-Šáfíí omezuje ve prospěch *idžmá'e*. Oproti hanafijskému *istihsánu* vytyčuje vlastní, konzervativnější metodu *istisháb*, která znamená vazbu řešení na dřívější platný stav. Tento směr byl podporován zejména Abbásovci a býval nejrozšířenější, dokud jej od 16.století nevytlačil hanafijský madhab.¹¹¹

Šáfiovský proud dnes převládá především v Egyptě, na jihu Arábie, v Indonésii a ve východní Africe. K významným žáků aš-Šáfíího patřil zejména Ghazzálí¹¹² a Taqíjuddín as-Subkí¹¹³.

II.2.4 Hanbalovský madhab

U zrodu hanbalovského madhabu stál Ahmad ibn Hanbal¹¹⁴. Tento proud působil pro svou rigidnost ve středověku pouze okrajově. Velmi intenzivně se však prosadil v období reformačních hnutí v 18. století. Hanbalovská škola má výrazně fundamentální charakter. Zcela odmítá právo na vlastní úsudek a klade nejvyšší důraz na právní názory Prorokových druhů. Sám Ibn Hanbal sesbíral ve svém klasickém Musnadu hadíthy. Směr se vyznačuje také nejmenším počtem následovníků. Jako významný proud působil v minulosti v arabské oblasti od Egypta po Irák. Tento směr přijalo především wahhábovské hnutí na Arabském poloostrově. Dodnes je tato škola základem legislativy v Saudské Arábii. Tímto madhabem se zde řídí převážná část zdejších vykladačů práva a tvůrců fatew.¹¹⁵

K významným představitelům této školy patří Ibn Qudáma, autor kompendia Mughní¹¹⁶. Dále vynikl především Ibn Tajmíja a Ibn Qajjim al-Džawzíja¹¹⁷, od nichž vede přes čtyři století přímý ideový spoj k wahhábovskému hnutí a k dalším novějším podobám tak zvaného fundamentalismu.¹¹⁸

¹¹⁰ Kropáček, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. Praha: Vyšehrad, 2003, str.120.

¹¹¹ souhlasný názor autorit

¹¹² zemřel roku 1111

¹¹³ zemřel roku 1355

¹¹⁴ zemřel roku 855

¹¹⁵ Kouřilová, Iveta; Mendel, Miloš. *Cesta k prameni*. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2003, str. 18.

¹¹⁶ Obohacení.

¹¹⁷ zemřel roku 1350

¹¹⁸ Kropáček, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. Praha: Vyšehrad, 2003, str. 120.

III. Šarí'ca dnes

Islámské právo je základem islámského společenství. Šarí'ca je pokládána za Boží zákon, který byl zjeven člověku a který má platit závazně až do posledního soudu. Dnes platí šarí'ca v islámských zemích jen částečně. Ústavy muslimských států obsahují ve svých preambulích pokaždé zmínku o tom, že zákony jednotlivého státu respektují šarí'cu. Podle stupně sekularizace každého státu je šarí'ca uváděna buď jako hlavní zdroj islámského práva daného státu nebo jako jeden ze zdrojů legislativy.

V otázce lidských práv jsou muslimské státy často kritizovány za mnohé nedostatky. Na konferenci OSN o lidských právech ve Vídni roku 1993, nebo na zasedání v maloasijské metropoli pod patronací ASEAN v červenci roku 1997, muslimové mnohdy nalézali společné názory s asijskými a dalšími rozvojovými zeměmi v otázce kritiky všeobecného pojetí lidských práv. Podle velké části muslimů je všeobecné pojetí lidských práv jednostranným produktem, který je opřený především o západní kulturu a její individualismus.¹¹⁹

Zajímavé tedy bude poohlédnout se po některých ustanoveních šarí'cy, která odporují Všeobecné deklaraci lidských práv. Mezi hlavní problémy patří otázka náboženské svobody, problematika postavení žen v muslimské společnosti a také otázka tělesných trestů v islámu. V další podkapitole se pak zaměřím na postavení a dodržování šarí'cy v některých muslimských státech.

III.1 Prvky islámského práva, které jsou v rozporu s všeobecnou deklarací OSN

Myšlenka lidských práv má své hluboké historické kořeny, spojené s náboženstvím. V moderní době se jako etický princip a prvek mezinárodního práva zřetelně sekularizovala. V Prohlášení nezávislosti z roku 1776 se ještě říká, že: „*všichni lidé byli stvořeni jako vzájemně si rovní a Stvořitel je obdaril některými nezcizitelnými právy*“. Za francouzské revoluce byla ale rovnost a svoboda občanů vyhlášena jako přirozené právo bez náboženského zřetele. Silným politickým a také morálním vlivem dnes působí v celosvětovém měřítku Všeobecná deklarace lidských práv přijatá Valným shromážděním OSN 10. prosince 1948. Na jejím základě byly postupně vypracovány a

¹¹⁹ Kropáček, Luboš. *Blízký východ na přelomu tisíciletí*. Praha: Vyšehrad, 1999, str.124.

přijaty další úže zaměřené mezinárodní a regionální konvence a pakty (úmluvy o odstranění diskriminace žen 1967 a 1979, evropská úmluva 1950 atd.)¹²⁰

Diskuze o lidských právech se v islámském světě rozšířily především od počátku 80. let. Jedním z hlavních důvodů byl vliv americké administrativy, která za prezidenta J.Cartera zdůraznila velký význam tohoto tématu v mezinárodních vztazích. Po počátečních pokusech vedených ze strany Svazu arabských advokátů, Mezinárodního výboru právníků a dále pak Organizace islámské konference (OIK), si získala široký mezinárodní ohlas Všeobecná islámská deklarace lidských práv. Všeobecnou islámskou deklaraci lidských práv vyhlásila v září 1981 v budově UNESCO v Paříži Islámská evropská rada.¹²¹ Na odlišném znění obdobné deklarace se shodlo zasedání Organizace islámské konference v Káhiře v srpnu 1990.¹²² V obou textech je viditelná snaha přizpůsobit jednotlivé principy světové Všeobecné deklarace islámskému pojetí. Hlavním cílem bylo tedy především jednání o lidských právech na základě šari'cy.¹²³

III.1.1 Problematika náboženské svobody

V otázce plné náboženské svobody¹²⁴ a rovnoprávného vztahu k jiným náboženstvím se ústavy v muslimských zemích omezují na výroky, které se vztahují na jinověrce žijící v zemích s muslimskou většinou. Jinověrcům muslimové přiznávají právo vybrat si ve svých občanských a osobních záležitostech mezi islámským a jejich právním řádem. Vlastní výběr práva se vztahuje především na rodinný život a dědictví. Tato právní oblast se v muslimských zemích označuje pod názvem „otázky právního statutu“¹²⁵. Šari'ca upravuje právní vztahy v této oblasti zejména podle pokynů, které byly zřetelně uvedeny přímo v Koránu. Díky tomu tyto normy v době modernizačních reforem nejvíce vzdorovaly změnám. V této době docházelo na Blízkém východě k

¹²⁰ Kropáček, Luboš. *Islámský fundamentalismus*. Praha: Vyšehrad, 1996, str. 73.

¹²¹ Je významným mezníkem na cestě prostředkování mezi islámskou tradicí a moderním liberalismem. Pařížská deklarace hovoří o zjevném původu a nezaměnitelnosti těchto práv a povinnosti budovat islámský řád, vyznačující se rovností a svobodou. Deklarace vychází z názoru, že většina práv uvedených v e Všeobecné deklaraci OSN, u níž někteří muslimové kritizují stroze sekulární jazyk, je v zásadě v souladu se šari'cou. Podstatné rozdíly tkví jen v dikci a rozložení důrazu.

¹²² Přijetí deklarace lidských práv v islámu. Přestože se spíše vzdaluje koncepci vzdorového dokumentu OSN, svědčí ve svém celku o pokračujícím hledání a diskuzích, které tematika lidských práv uvedla v muslimském světě do pohybu.

¹²³ Kropáček, Luboš. *Blízký východ na přelomu tisíciletí*. Praha: Vyšehrad, 1999, str.167-168.

¹²⁴ pařížská deklarace k principu náboženské svobody upřesňuje, že musí zůstat v rámci šari'cy a nesmí oslabit *ummu*

¹²⁵ Al-ahwál aš-šachsíja.

postupnému vytlačování šaría a nahrazováním šaría zákony, které byly v souladu se zákony podle západních vzorů. Ústavy v muslimských zemích dále nepřipouštějí možnost konverze muslimů k jinému náboženství. Nedovolený je take sňatek muslimky s jinověrcem. Pokud dnes dojde ke konverzi od islámu, nehrozí muslimovi již trest smrti, jako tomu bylo dříve, ale odpadlík od islámu musí počítat se závažnými sociálními a právními důsledky. Obhájci šaría k otázce sňatku muslimky s jinověrcem a náboženské konverze podotýkají, že tyto problémy nejsou pouze záležitostí jedince, ale dotýkají se širšího společenství, které má právo k takovému to aktu zaujmout postoj.¹²⁶

III.1.2 Problematika rovnoprávnosti žen

Mezi velmi vypjaté a často diskutované problémy patří otázka týkající se postavení ženy v rodině a ve veřejném životě. Obě strany, jak západní, tak islámská se přitom domnívají, že jejich systém chrání ženinu důstojnost nejlépe. Pojetí lidských práv podle šaría dává ženě nerovnoprávné postavení v mnoha oblastech. Uváděna bývá podřízenost v manželství, poloviční dědický nárok, nemožnost sňatku s jinověrcem, znevýhodnění oproti mužovu právu na polygynii až do počtu čtyř možných manželek a take znevýhodnění oproti mužovu právu se rozvést. Podle obhájců šaría mají islámské ženy naopak rozsáhlá práva. Dle obhájců mají jak právo na dědictví, tak také na zabezpečení od manžela či vlastní nezávislý majetek. Dle šaría a jejich obhájců jsou práva obou partnerů vyrovnána přesto, že nejsou totožná. Šaría také chrání zájmy rodiny a její stability. Obhájci islámského práva zároveň poukazují na větší rozvodovost, pornografii a další negativní jevy západního způsobu života. Na základě těchto jevů se snaží obhájci šaría poukázat na morální převahu islámského řádu.¹²⁷

V aktuálních diskuzích o lidských právech muslimové obviňují dokument OSN, protože na poli práv ženy prosazuje západní individualismus a opomíjí vyšší zájem harmonického rodiného celku. Právě ten hájí, podle jejich názoru, nejlépe šaría.¹²⁸

¹²⁶ Kropáček, Luboš. *Blízký východ na přelomu tisíciletí*. Praha: Vyšehrad, 1999, str.168.

¹²⁷ Kropáček, Luboš. *Blízký východ na přelomu tisíciletí*. Praha: Vyšehrad, 1999, str.169-170

¹²⁸ Kropáček, Luboš. *Islámský fundamentalismus*. Praha: Vyšehrad, 1996, str. 90

III.1.3 Problematika šaríatských trestů

Ke třetímu tématu, jemuž se věnuje šarí'a existuje mnoho názorů. Fundamentalisté veškeré otázky týkající se lidských práv odmítají jako neislámské novotářství (bida). Naproti tomu někteří liberálové přijímají univerzální platnost lidských práv a zcela zavrhuji šarí'cu, která vymezuje jen povinnosti a nikoliv práva.¹²⁹

Šarí'atské trestní právo skutečně ukládá archaické tělesné testy (bičování za opilství a křivé nařčení, amputace končetin za krádež a kamenování za cizoložství), avšak málokdy byly vykonávány. Tyto tresty odporují zákazu mučení ve Všeobecné deklaraci v článku 5. Mnoho liberálních myslitelů je dnes vykládá pouze jako náboženské-etickou výstrahu a soudí, že veřejné západní mínění jejich reálný význam v islámu přeceňuje.¹³⁰

Šarí'a rozlišuje tělesné tresty proti druhým osobám¹³¹ a zločiny s nábožensky vymezeným trestem¹³². Tato kategorie zahrnuje krádež, loupežné přepadení, cizoložství, křivé nařčení z cizoložství, opilství a podle některých škol také odpadlictví od islámu¹³³. Tresty, které jsou stanovené za tyto prohřešky jsou vesměs tělesné a odporují zákazu krutého a ponižujícího zacházení, o jakém pojednává Všeobecná deklarace lidských práv¹³⁴. V podrobném vymezení šarí'atského haddu se mnozí islámští právníci rozcházejí. Trestem za krádež je dle šarí'cy například utnutí pravé ruky¹³⁵. Dle sunnitských právníků se má amputace provádět v zápěstí. Podle šiitů, ale nemá dojít k amputaci v zápěstí, ale „pouze“ k odseknutí čtyř prstů. Podobně se liší způsob amputace levé nohy při trestu za krádež. Uložení a výkon trestu jsou však vázány na řadu podmínek a to jak ve věci skutkové podstaty, tak při dotazování před soudem. Často tak bývaly rozsudky nahrazovány podle soudcova vlastního uvážení.¹³⁶

¹²⁹ Kropáček, Luboš. *Blízký východ na přelomu tisíciletí*. Praha: Vyšehrad, 1999, str.171.

¹³⁰ Kropáček, Luboš. *Islámský fundamentalismus*. Praha: Vyšehrad, 1996, str. 78-79.

¹³¹ džináját

¹³² hadd

¹³³ ridda

¹³⁴ Všeobecná deklarace lidských práv, §5

¹³⁵ Hrbek, Ivan. *Korán*. Praha: Levné knihy, 2006. verš 5:38

¹³⁶ Kropáček, Luboš. *Blízký východ na přelomu tisíciletí*. Praha: Vyšehrad, 1999, str.171-172.

III.2 Šarí'a v muslimském světě

Šarí'a nebyla v dějinách muslimských společností nikdy jediným právním systémem. Vedle šarí'cy se uplatňovalo také například místní zvykové právo¹³⁷ a nařízení vydaná vladaři¹³⁸. Šarí'a se jako náboženské právo vztahovala pouze na muslimy. Židé a křesťané měli svoje vlastní normy a pravidla. Ve 13-14. století došlo k mongolskému vpádu a díky němu se muslimové poprvé dostávají pod nadvládu nemuslimů. Po tomto vpádu došlo k silnému vyzdvihování šarí'cy jako zásadního kritéria islámu. V čele tohoto názoru stál Ibn Tajmíja.¹³⁹

V 19. a 20. století dochází k zúžení prostoru pro uplatňování šarí'cy. Mimo několika zemí Arabského poloostrova založily všechny blízkovýchodní státy koncem 19. a ve 20. století své právní systémy na západních vzorech. Prostor pro uplatnění šarí'cy se tudíž většinou zúžil pouze na pět povinností k Bohu a na oblast práva rodinného, dědického a nadačního. Zde se islámské právo opírá o přímé pokyny Koránu, proto je jakákoliv reforma možná pouze při nové interpretaci posvátného textu. Na poli trestního práva a v hospodářském životě muslimské země upravily svou praxi podle evropských vzorů. Redukce v uplatňování šarí'cy se stala znakem pro sekulární stát. Radikální muslimská hnutí však s tímto minimálním uplatňováním šarí'cy nesouhlasí. Podle těchto hnutí může zákony vydávat pouze Bůh. Hnutí se domáhají úplného zavedení šarí'cy jako stěžejního znaku, který vytváří ideální muslimský stát.¹⁴⁰

Jako příklad můžeme uvést hnutí Muslimští bratři v Egyptě. V Egyptě je islám státním náboženstvím a islámské právo hlavním zdrojem legislativy. Muslimští bratři¹⁴¹ se zde snaží prosadit šarí'cu za jediný zdroj islámského práva. Významné jsou zde především dvě novelizace § 2 ústavy. Roku 1971 byl Sadátem změněn dřívější násirovský text na znění, že zásady islámské šarí'cy jsou hlavním zdrojem zákonodárství. Roku 1980 byl pod tlakem islamistů tento paragraf opět novelizován. Slova „hlavní

¹³⁷ 'urf, adat

¹³⁸ qanún, nizám

¹³⁹ Kropáček, Luboš. *Islám a Západ*. Praha: Vyšehrad, 2002, str. 196.

¹⁴⁰ Kropáček, Luboš. *Blízký východ na přelomu tisíciletí*. Praha: Vyšehrad, 1999, str.165.

¹⁴¹ Müller, Zdeněk. *Svaté války a civilizační tolerance*. Praha: Academia, 2005, str. 49. Muslimské bratrstvo: organizace založená roku 1928 učitelem z Ismailíje (Egypt) Hasanem al-Bannou. Jde o nejstarší islamistické a fundamentalistické hnutí sunnitského islámu. Doktrína tohoto hnutí hlásá důsledné respektování boží jednosti a nedělitelnost náboženství a politiky. Roku 1935 byly formulovány základní pilíře: „ Alláh je náš cíl, Prorok je náš vzor, korán je náš zákon, džihád je náš život, mučednictví je naše touha.“ Islámský stát a islámská teokracie je cílem bratrstva. Obnože bratrstva se nacházejí v Sýrii, Jordánsku a také v Evropě.

zdroj” byla opatřena určitým členem¹⁴². Šaría tak není je jedním z více zdrojů islámského práva, ale má mít v legislativě zcela výsadní postavení.¹⁴³

K podobnému vývoji došlo také například v Pákistánu. Velmi silně byla prosazována šaría za vlády Zija`ul-Haqqa. Zijául-Hakova diktatura byla v euroamerickém světě kritizována především za zavedení některých šaríaatských tělesných trestů. Islamizace¹⁴⁴ se dotkla také jiných oblastí života. Byl zaveden přísný dohled na dodržování modliteb a půstu v ramadánu, omezena možnost žen svědčit u soudu atd.¹⁴⁵ V září roku 1998 došlo k vyhlášení šaría za nejvyšší zákon. K tomuto vyhlášení došlo za vlády Naváze Šerífa. Tento krok bývá vysvětlován materiální potřebou, v níž se vláda ocitla, když jí po její exhibici pakistánské jaderné síly západní síly odřekly finanční podporu.¹⁴⁶

Saúdská Arábie bývá někdy označována za nejstarší fundamentalistický stát. Základy státu položilo spojenectví mezi reformním, puritánským hnutím Muhammada ibn Abdalwahhába¹⁴⁷ a vojenskou mocí beduínského emírského rodu Sa`úd. Formy úřadování a služby jsou zde přirovnatelné k modernímu sociálnímu státu. Stát tu ale nemá ústavu a základem právního system je zde šaría. Důležitá rozhodnutí se zde neobejdou také bez souhlasu ulamá, z nichž nejvýznamnější pochází z rodu M. `Abdalwahhába, duchovního otce neohanbalovského hnutí. Tento puritánský proud se nazývá wahhábismus.¹⁴⁸

Roku 1979 proběhla v Íránu revoluce vedená Ájatolláhem Chomejním a došlo k svržení šáha. Írán se stal největší světovou teokracií a vůdčím centrem militantního šiitského islámu. Íránská islámská republika je státem, který má zcela odlišnou „technologii moci”. Írán považuje za svůj řád systém, který zde byl zaveden po vítězství revoluce v roce 1979. Ústava, která byla přijata, je založena na myšlenkách Chomejního koncepcí velájat-e faqíh¹⁴⁹. To znamená, že v zemi by měli vládnout islámští právníci

¹⁴² al-masdar ar-ra`isí

¹⁴³ Kropáček, Luboš. *Blízký východ na přelomu tisíciletí*. Praha: Vyšehrad, 1999, str.165.

¹⁴⁴ Islamismus-zneužití islámu, dezinterpretace Koránu a islámské tradice pro dosažení mocensko-politických cílů prostředky, které z hlediska islámského práva a islámské morálky nejsou přijatelné.

¹⁴⁵ Kropáček, Luboš. *Islámský fundamentalismus*. Praha: Vyšehrad, 1996, str. 212.

¹⁴⁶ Kropáček, Luboš. *Blízký východ na přelomu tisíciletí*. Praha: Vyšehrad, 1999, str.165.

¹⁴⁷ Zemřel roku 1792

¹⁴⁸ Tamtéž, s.149. Hnutí pojmenované po arabském učenci Muhammad Ibn Abd al-Wahhábovi (1703-1792). Založeno na přísném dodržování šaría a na absolutní loajalitě vůči monarchii a ulamá.

¹⁴⁹ Pojem *velájat* znamená místodržitelství nebo nebo poručnictví. Vyjadřuje zvláštní odpovědnost, která podle Chomejního připadá duchovenstvu jako vykladačům a prosazovatelům Zákona za nepřítomnosti oprávněného vládce, jímž je skrytý imám. Jde o dědičné, prolidové, republikánské zřízení.

jako jediní vykladači vůle Boží a skrytého imáma. Na volbu státních orgánů dohlíží duchovní, kteří dbají na soulad veškerých rozhodnutí s islámem. Nad prezidentem stojí duchovní vůdce. Základ iránské moci vytváří tedy především ideologie islámské revoluce a Chomejního učení o velájat-e faqíh. Další státní struktury fungují sice pod dohledem duchovenstva, ale řídí se z velké části podle západních vzorů.¹⁵⁰ Ájatolláh Chomejní zaujal funkci vůdce¹⁵¹, spojující roli hlavy státu a nejvyššího soudce. Mimo voleného parlamentu je podle ústavy zřízena ještě Rada poručníků, sestávající ze 6 faqíhů a dalších 6 právních specialistů, která zkoumá, zda zákony schválené *madžlisem*¹⁵² jsou v souladu s ústavou a zásadami islámu. Ústava obecně stanovuje, že všechny občanské, politické, trestní, hospodářské a jiné zákony a také svoboda tisku a svoboda sdružovací nesmí být v rozporu s islámskými zásadami.¹⁵³

V Súdánu došlo k islamizačním opatřením režim M. Dža'fara Nimajrího, který zářijovými zákony z roku 1983 zavedl plné užívání šarí'cy, včetně aplikace šarí'átského trestního práva. Po svržení Nimajrího v mezidobí 1985-89 byly tělesné tresty načas pozastaveny, po novém převratu za generála 'Umara al-Bašíra byly ale opět obnoveny. Ztělesněním zdejšího režimu je islámský vůdce Hasan at-Turábí. Turábí se stal představitelem Muslimského bratrstva, které bylo později přejmenované na Národní islámskou frontu, a které si klade za cíl pečovat o formování islamistické internacionály a šíření radikálního islamismu především dále do Afriky. Turábí dokáže svoji politiku islámského řádu hájit také před západní veřejností. O demokracii hovoří Turábí podle vlastního výkladu jako o realizaci islámské právní zásady konsenzu-*idžmá'e*.¹⁵⁴

V moderní době šarí'cu zcela odložilo Turecko, jinde pak bývá uplatňována s různými modifikacemi v oblasti rodinného a dědického práva. Jako sekularizovaný stát můžeme označit také Tunisko.

Ve většině muslimských zemí, které mají ústavu, je v její preambuli definováno, že zákony země respektují šarí'u. Islámská hnutí se však dožadují úplného zavedení šarí'cy ve svých státech. Šarí'cu považují za důležitý znak islámského řádu. Tito islamisté

¹⁵⁰ Kropáček, Luboš. *Blízký východ na přelomu tisíciletí*. Praha: Vyšehrad, 1999, str.149-150.

¹⁵¹ Arabsky: Rahbar

¹⁵² Madžlis: Název pro legislativní orgán, shromáždění v islámských zemích.

¹⁵³ Kropáček, Luboš. *Islámský fundamentalismus*. Praha: Vyšehrad, 1996, str. 188-189.

¹⁵⁴ Kropáček, Luboš. *Blízký východ na přelomu tisíciletí*. Praha: Vyšehrad, 1999, str.150-151.

často neberou na vědomí, že velká část šaría'tských norem je v rozporu s pojetím lidských práv. K této problematice proto dnes probíhá mnoho úporných diskuzí.¹⁵⁵

V době islamizace od 70.let byly zavedeny v některých státech šaría'tské tresty. V Libyi v letech 1972-74, v Pákistánu roku 1979, V Íránu roku 1982, v Súdánu roku 1983 a později také roku 1991. V 80. letech došlo k vykonávání tělesných trestů také v Mauretánii. Dnes jsou šaría'tské tělesné tresty zavedeny v Saúdské Arábii a v Afghánistánu. V současnosti dovoluje šaría'tské tresty také Čečensko.¹⁵⁶

¹⁵⁵ Kropáček, Luboš. Islám a Západ. Praha: Vyšehrad, 2002, str. 196.

¹⁵⁶ Kropáček, Luboš. Blízký východ na přelomu tisíciletí. Praha: Vyšehrad, 1999, str.172.

IV. Pohled českých médií na islám

Velká část Evropanů si islám a arabské země spojuje především s terorismem, násilím, extremismem a s nerovnoprávným postavením žen. Tento pohled je utvářen médii, která se ve většině případů zaměřují pouze na negativní jevy islámského světa, a přitom si nepřipouští vzájemné ovlivňování křesťanské Evropy a islámu, které probíhalo nejen v minulosti, ale které je aktuální i pro dnešní svět.

Před dvaceti či třiceti lety byl v křesťanských „západních“ kruzích islám přijímán vstřícně a srdečně, ale také zároveň velmi naivně. Muslimské obyvatelstvo v Evropě bylo považováno za pouhou věřící menšinu, která byla často diskriminována. Ve Francii byly muslimům nabízené k modlitbám dokonce jenom kostely. Mešity, či prosté modlitebny neměli muslimové k dispozici.

V dnešní době je již situace úplně jiná. Francouzský profesor Alain Besancon, katolický tradicionalista, varuje před hrozbami, které vycházejí z islamizovaných předměstí francouzských center. Zároveň upozorňuje na fakt, že slovo islám není podle něho odvozeno ze slova salám, tedy mír, a že džihád nepřestal být nikdy bojem proti jinověrcům a bezvěrcům. Abrahamovská náboženství jsou podle jeho názorů velmi odlišná a vytvářet mezi nimi rovnítko kvůli tomu, že se jedná o monoteisty je podle Besancona matoucí a zavádějící.¹⁵⁷

Stále vyšší rezervovanost vůči islámu mezi křesťany a stále viditelnější neochota muslimů ke kompromisu způsobuje úpadek ve snaze o navázání dialogu. Atentáty, ke kterým došlo 11. září 2001 tento úpadek ještě prohloubily.

Ve státech jakými jsou Francie, Německo či Británie dnes žije vysoký počet muslimských přistěhovalců. Jsou to potomci imigrantů, kteří přicházeli do Evropy za prací. Velká část z nich přišla z primitivního prostředí, bez velkých znalostí islámu, a dále pokračovala v šíření svého náboženství. Většina z nich přišla z Turecka, severní Afriky, Indie a Pákistánu. Původně plánovali, že se vrátí zpátky domů. Z tohoto důvodu se také odmítali integrovat do evropské kultury, a chránili si vlastní náboženství. Nakonec se, ale většina imigrantů do zemí svého původu nevrátila. Jejich děti se narodily v Evropě, osvojily si jazyk a získaly lepší vzdělání, než jaké měli možnost

¹⁵⁷ Müller, Zdeněk. *Svaté války a civilizační tolerance*. Praha: Academia, 2005, str. 88.

získat jejich rodiče. Proto také zmizel důvod, proč se vracet zpátky do své rodné země.¹⁵⁸

V evropských státech se stavějí nové mešity a počet evropských muslimů nepřestává narůstat. Muslimové tvoří v současnosti přibližně 5% obyvatel zemí EU, přičemž se předpokládá, že podíl muslimského obyvatelstva v zemích Evropské unie zřejmě do roku 2020 stoupne na 10%. Velmi důležité je proto, aby se obě strany snažily o vzájemnou snahu o koexistenci a spolupráci. Snaha o vzájemné porozumění a koexistenci by měla být základem pro odstranění katastrof v podobě civilizačních válek.¹⁵⁹

Velmi důležitým faktorem, který umožňuje vznik dalších rozporů a často mylných náhledů na islám, jsou média. Hlavním problémem je skutečnost, že lidem bývají z médií často sdělovány velmi nepřesné informace týkající se islámu. Většinová část západního obyvatelstva má pak díky absenci hlubšího studia islámu a jeho kultury o tomto náboženství pouze povrchní informace, které se dozvěděli z utržkovitých článků v médiích. Tato neznalost pak ve většině případů způsobuje právě pouze jednostranný a to především negativní pohled na islám.

V této kapitole se proto budu zabývat pohledem českých médií na islám. V úvodní části kapitoly se zaměřím nejprve na postavení a popis islámu v České republice. Dále se budu zabývat pohledem na lidská práva v islámu ze strany českých médií a srovnáním reálií muslimského světa s reflexí v českých médiích. Hlavní část kapitoly pak bude věnována rozboru článků ze tří českých médií. V závěru kapitoly následně provedu shrnutí jednotlivých článků a vyvodím patřičné závěry.

¹⁵⁸ Streusand, E. Douglas. Evropský islám nebo islámská Evropa? [online], 07.06 2006 [cit.2008-03-09]. URL: < <http://liberalnimuslimove.blog.cz/0606/evropsky-islam-nebo-islamska-evropa>>.

¹⁵⁹ Huntington, Samuel, P. *The Clash of Civilizations?* Foreign Affairs, Vol 72/3. 1993. Kniha je pronikavou analýzou stavu světové politiky po skončení studené války, kdy hnacími silami již nejsou národní státy a ideologie, nýbrž civilizace vymezené náboženskými, právními a kulturními tradicemi. Globální politika bude formována především kulturními rozdíly a pokud propuknou války, budou se týkat celých civilizací. Právě na rozhraní těchto kultur ve "zlomových liniích" se nacházejí možná ohniska konfliktů, jež mohou přerůst v mezicivilizační střety. Huntington varuje před rozšířením a vystupňováním těchto střetů a zevrubně analyzuje důvody, které k nim vedou: změny mocenské rovnováhy mezi Západem a někdejšími koloniálními oblastmi třetího světa, ekonomický, vojenský i politický růst asijských civilizací, kulturní obrat nezápádních společností k domácím tradicím, demografická exploze a konflikty vyvolané militantností islámu a vzestupem Číny.

IV.1 Islám v České republice

Česká republika je tvořena prostorem, který byl v průběhu dějin ovlivněn islámem jen velice slabě. Státy okolo nás mají s islámem mnohem bohatší zkušenosti než má Česká republika. Území jihovýchodní a východní Evropy, Iberský poloostrov a evropské ostrovy ve Středomoří se s islámem setkaly v době jeho průniku na náš kontinent. Západní Evropa oproti tomu odvozuje svou zkušenost s islámem převážně z období své koloniální nadvlády nad velkou částí islámského Východu (Francie, Itálie, VB, Nizozemsko). Výsledkem těchto historických zkušeností je trvalá přítomnost muslimského obyvatelstva na území velké části dnešních evropských států. Toto obyvatelstvo tvoří převážně islamizované evropské obyvatelstvo (Bosna, Makedonie, Bulharsko, Rusko, Albánie) nebo ekonomičtí emigranti (Francie, Nizozemsko, VB) či smluvní gastarbeiteři (Rakousko, Německo).¹⁶⁰

Česká republika nepatří k žádnému z těchto zmíněných typů střetávání Evropy s islámem. Stoupenci islámu se k nám dostávali vždy spíše zprostředkovaně a české dějiny nijak neovlivňovali.¹⁶¹

Díky tomu, že se Česká republika nikdy v historii nedostala do kontaktu se světem muslimů, býval islám vždy vnímán jako něco vzdáleného a exotického. V České republice narozdíl od mnoha zemí západní Evropy nemáme početnou a historicky etablovanou islámskou menšinu, takže se obyvatelé České republiky o muslimech dozvídali především zprostředkovaně. Mezi obyvateli tedy existovalo pouze jakési matné povědomí o islámu a muslimském obyvatelstvu v dějinách a mimo Evropu.¹⁶²

V poslední době však došlo k velkému obratu. Česká společnost a také česká média se stále více zajímají o islám a problematiku s ním spojenou. K velké změně došlo také v počtu muslimských obyvatel na území naší republiky a v jejich angažovanosti.

V České republice neexistují oficiální statistiky o počtech zde žijících muslimů. Často se objevují dva odlišné číselné údaje a to 10 000 až 20 000 muslimských obyvatel. K počtu 10 000 muslimských osob se přiklání také předseda Ústředí

¹⁶⁰ Mendel, Miloš; Ostřanský, Bronislav; Rataj, Tomáš. *Islám v srdci Evropy*. Praha: Academia, 2007, str. 12.

¹⁶¹ Mendel, Miloš; Ostřanský, Bronislav; Rataj, Tomáš. *Islám v srdci Evropy*. Praha: Academia, 2007, str. 12.

¹⁶² Tamtéž, str. 408.

muslimských obcí RNDr. Vladimír Sánka. Počet muslimských obyvatel v České republice v sobě zahrnuje tři skupiny lidí. Nejméně početnou skupinu tvoří čeští konvertité¹⁶³. K další skupině patří cizinci s českým občanstvím, kteří do dřívějšího Československa přišli především v sedmdesátých a osmdesátých letech minulého století. V této době docházelo k podpoře „pokrokově orientovaných“ režimů zemí třetího světa v socialistických státech a proto také u nás studovaly stovky arabských studentů. Velká část z těchto studentů se zde po studiích usadila, založila si tu rodinu a získala zde české občanství. Třetí a nejpočetnější skupinu muslimského obyvatelstva na našem území tvoří cizinci bez českého občanství, žijící v České republice na základě povolení k trvalému či dlouhodobému pobytu. Tato skupina je složena především ze studentů a podnikatelů, kteří k nám přišli po roce 1989. Nejpočetnější část muslimů žijících v České republice tvoří lidé arabského původu. Většina obyvatel arabského původu pak pochází především ze Sýrie, Iráku a Egypta. Dále jsou v České republice zastoupeni muslimové z Balkánu (Bosňáci, Albánci a Makedonci), potom také Turci, Pákistánci, Čechenci a příslušníci národů bývalých sovětských středoasijských republik.¹⁶⁴

Početně významné je také množství islámských zemí, jejichž obyvatelé žádají v České republice o politický azyl. V prvních třiceti státech, odkud pocházejí žadatelé o politický azyl, najdeme velké množství muslimských států. Hned na druhém místě v počtu žadatelů byl v roce 2007 Egypt, k dalším státům žádajícími o politický azyl patřil Kazachstán, Nigérie, Kyrgyzstán, Irák, Turecko, Pákistán, Alžírsko, Uzbekistán, Somálsko, Sýrie, Bangladěš a Somálsko. Obyvatelé z muslimských států se významně podílí na počtu udělených azylů. Mezi těmito obyvateli mají nejpočetnější zastoupení žadatelé z Afghánistánu, Íránu, Iráku či Kazachstánu. Kromě těchto obyvatel zde žijí také nelegální muslimští migranti. O jejich početném zastoupení v České republice můžeme však pouze spekulovat stejně tak jako o zemích jejich původu.¹⁶⁵

Mezi vyznavači islámu můžeme najít velké rozdíly v míře a hloubce zbožnosti a v dodržování zásad islámu v praktickém životě. Při posledním sčítání lidu roku 2001 uvedlo do nepovinné kolonky „Náboženství“ islám okolo 3600 osob. Tento údaj však

¹⁶³ Počet českých konvertitů, dle odhadu RNDr. Vladimíra Sánky k roku 2007 je 400 osob.

¹⁶⁴ Mendel, Miloš; Ostřanský, Bronislav; Rataj, Tomáš. *Islám v srdci Evropy*. Praha: Academia, 2007, str. 409.

¹⁶⁵ Tamtéž, str. 409.

rozhodně nelze považovat za konečný. Mnoho muslimských obyvatel v České republice se nijak nepodílí na činnosti a aktivitách muslimských obcí. Pro velkou část muslimů představuje islám nedílnou součást jejich světonázoru, ale navenek se nedají považovat za praktikující věřící.¹⁶⁶

Ústředí muslimských obcí nemělo v České republice až do roku 2004 právní subjektivitu. Tento fakt byl způsoben přístupem církevního odboru Ministerstva kultury České republiky v průběhu devadesátých let minulého století, kdy ministerstvo zamítlo akceptovat uznání islámského náboženství v návaznosti na rakouský zákon z roku 1912 a spornou registraci obce z období první republiky. Česká legislativa neumožňovala muslimskému obyvatelstvu provést řádnou registraci muslimské obce podle tehdy platných zákonů. Proto, aby mohla muslimská komunita začít vyvíjet legální aktivity, bylo zapotřebí vytvořit na počátku devadesátých let několik subjektů, které se zaregistrovaly jako občanská sdružení a kulturní organizace. Do těchto sdružení a kulturních organizací se poté přesunula činnost muslimů. K nejznámější a nejstarší organizaci patří Svaz muslimských studentů v ČR. Svaz muslimských studentů působí na celém území České republiky, a to především ve větších univerzitních městech.

Náboženskou činnost muslimských obyvatel, kulturní a osvětové aktivity soustředěné okolo brněnské a pražské mešity poté zaštituje Islámská nadace v Praze a Islámská nadace v Brně. Pražská nadace dnes sídlí v prostorách islámského centra a mešity v Praze 9, v Kyjích. Vznik pražské nadace spadá do počátku devadesátých let minulého století. Počátek této organizace spadá do konce osmdesátých let. K prvním společným kázáním a bohoslužbám došlo roku 1989, a to ve velmi skromných a provizorních podmínkách (školní místnost na velvyslanectví Egypta, studentské koleje, např. Kolej Arnošta z Pardubic či na Švehlově koleji, společenské a sportovní sály, např. Střelecký ostrov, Žitná ulice a v Gorazdově ulici). Teprve až od roku 1992 vznikly trvalé prostory pro muslimské obyvatelstvo. Pronajatý prostor se nacházel v ulici Michelského 366 v Praze 4 Krči, nejprve jménem Svazu muslimských studentů, který byl registrován krátce před vznikem nadace. Od roku 1993 muslimskou komunitu začala spravovat Islámská nadace, která byla registrována pod názvem Nadace pro zřízení a provoz islámského centra v Praze. Svaz muslimských studentů, působící na území celé České republiky, si zachoval svou kancelář v Islámském centru

¹⁶⁶ Tamtéž, str. 410.

spravovaném Islámskou nadací až dodnes. Islámské centrum začalo sloužit muslimskému obyvatelstvu jako místo k setkávání, modlitbám a studiu a později také začalo působit jako osvětové centrum pro muslimy i nemuslimskou veřejnost. Později se ukázalo jako nutné zřídit větší modlitebnu, s větším zázemím. Roku 1996 dostala Islámská nadace pozemek v Praze 9, Kyjích, kde se nacházela stará dvoupodlažní budova, dříve sloužící jako mlékárenský provoz. Po rekonstrukci došlo k velké změně ve vzhledu stavby, a to především díky přístavbě třetího podlaží. Rekonstrukce budovy byla dokončena na jaře roku 1999 a provoz nového islámského centra byl slavnostně zahájen 7. 5. 1999 páteční bohoslužbou. Islámské centrum je dvokřídlou budovou, přičemž v kratším křídle se nacházejí umývárny pro muže a ženy. Hlavní část budovy je třípodlažní. V jednom podlaží se nachází oddělení pro ženy, přednášková místnost, kuchyně a přípravná jídel. V dalším podlaží se nachází kancelář Islámské nadace a hlavní modlitebna. Ve třetím podlaží je druhý modlitební sál, knihovna se studovnou, kancelář Svazu muslimských studentů a byt imáma mešity.¹⁶⁷

Počátky islámské nadace v Brně jsou datovány do roku 1994. K oficiální registraci došlo 6. Května 1994, kdy byla nadace zaregistrována jako charitativní společnost. Islámské centrum bylo vystavěno z finančních prostředků ze sbírky mezi muslimy v České republice a z příspěvků zahraničních dárců. Ke slavnostnímu otevření došlo 2. července 1998 za účasti představitelů Ministerstva kultury České republiky, brněnského magistrátu, představitelů křesťanských církví a židovské obce. Islámské centrum v Brně vyvíjí bohatou kulturní, osvětovou a publikační činnost. Dveře centra jsou otevřeny také pro nemuslimskou veřejnost.¹⁶⁸

Mezi aktivní české muslimské organizace patří Všeobecný svaz muslimských studentů v ČR, který má své pobočky v Praze, Brně, Plzni, Olomouci a Hradci Králové. Svaz muslimských studentů byl založen Muhammadem Abbásem al-Mu'tasimem. Organizace se soustředí na osvětovou a vzdělávací činnost a také na naplňování praktických potřeb muslimských studentů, kteří tvoří hlavní část této organizace. Významnou organizací je pak také Muslimská unie, jejíž cílem je šíření, plánování,

¹⁶⁷ "Cíle a činnosti islámské nadace v Praze" [online], [cit.2010-04-21]. URL:<
<http://www.praha.muslim.cz/about.html> >.

¹⁶⁸ Mendel, Miloš; Ostřanský, Bronislav; Rataj, Tomáš. *Islám v srdci Evropy*. Praha: Academia, 2007, str. 416-417.

zajišťování objektivních informací o islámu a podpora vzdělávací činnosti v oblasti kultury. Dále podpora sociálně slabých, nemocných muslimů.¹⁶⁹

Významná je také publikační činnost muslimské obce. Ve vztahu k muslimům představuje publikační činnost cenné podklady pro jejich sebevzdělání v náboženských otázkách. Zástupci muslimské komunity často vystupují v médiích, kde se snaží objasňovat a uvádět na pravou míru mnoho nejasností a polopравd vyslovených o islámu, které česká media produkují. Hlavním úkolem nakladatelské a vydavatelské činnosti českých muslimů však není reagovat na vnější podněty z médií, ale šíření pravdivých a nezkrivených informací o islámu a jeho obyvatelstvu.

Kromě vydaných knih od muslimských vzdělavců¹⁷⁰ a brožur vydaných islámskou nadací,¹⁷¹ vydává islámská komunita na území České republiky také periodikum - časopis Hlas,¹⁷² časopis Al-manára¹⁷³ a Tajemství islámu. Z internetových stránek jsou pro Muslimskou obec nejdůležitější oficiální stránky www.islamweb.cz. Tyto stránky přibližují poselství islámu, Korán a výroky Prorokovy a obsahují také mnoho praktických informací pro praktikující muslimy (např. časy modliteb, nové články atd.). Informačně zajímavé jsou také stránky Muslimské unie www.muslim-inform.cz, informační přehled www.infomuslim.euweb.cz a propagační portál www.poselbozi.cz. S islámem se na internetu můžeme setkat také na webových stránkách www.pravdaoislamu.cz. Tato stránka však nepochází od českých muslimských organizací, ale jde o stránku na které je islám podroben jednostranné kritice. Stránky odrážejí většinové názory západní, a tedy i české společnosti vůči islámu a muslimům ke kterým došlo především v souvislosti s útoky z 11.zář 2001. Jako nesolidní jsou uváděné také webové stránky www.eurabia.cz. Autoři tohoto serveru sdílejí téměř shodné postoje a ve svých článcích se především ubezpečují o něčem v co věří. Články těchto autorů jsou pak spíše deklarativní než-li informativní či analytické. Cílem této stránky tudíž není poznání, ale subjektivní přesvědčení.¹⁷⁴

¹⁶⁹ Tamtéž, str.417.

¹⁷⁰ Například Islám mezi Východem a Západem od Aliji Izetbegoviče, Zaostřeno na islám od Hammudy Abdalatiho, Muhammad, Posel Boží od Leily Azzam, atd.

¹⁷¹ Např. Lidská práva v islámu

¹⁷² Časopis Hlas vychází třikrát až čtyřikrát do roka. Majitelem a vydavatelem je Ústředí muslimských obcí v České republice. Redakce sídlí v Islámském centru v Praze 9, Kyjích. Časopis je registrován Ministerstvem kultury ČR pod evidenčním číslem E 11633.

¹⁷³ Časopis muslimek v České republice.

¹⁷⁴ Mendel, Miloš; Ostřanský, Bronislav; Rataj, Tomáš. *Islám v srdci Evropy*. Praha: Academia, 2007, str. 458-460.

IV.2 Lidská práva v islámu z pohledu českých médií

Problematika lidských práv patří v mezi-kulturní a mezi-náboženské diskusi k jednomu z nejcitlivějších témat. K citlivosti tohoto tématu přispívá nejen závažnost a rozdílný pohled na jejich důležitost a obsah, ale také skutečnost, že téměř denně jsme svědky jejich porušování.¹⁷⁵

Otázka lidských práv v islámu je dnes jedním z nejčastěji probíraných témat v médiích.

Když se řekne slovo islám, tak si většina lidí ze „Západu“ představí terorismus a minimální práva obyvatel žijících v muslimských zemích. Mediální zájem o islám radikálně stoupl po útocích z 11. září 2001. Díky těmto útokům se začalo o muslimech více mluvit. A právě jedna z nejčastěji řešených otázek kromě terorismu je otázka lidských práv v islámu.

Téma lidských práv je dnes často probíráno na různých fórech křesťansko-islámského dialogu. Křesťanské organizace sledují ze své strany stav v muslimských zemích a Evropě, kde si všímají postojů vůči muslimským přistěhovacům ze strany úřadů i sousedů. Větší círve si pro tento účel ustavily stále pracovní skupiny pro podrobný výzkum. Jako příklad můžeme uvést vědeckou výzkumnou skupinu německé biskupské konference pod vedením profesora J. Schwartländera. Tato skupina vypracovala analytické studie, k nimž přispěl velký počet muslimských liberálních intelektuálů. Od roku 1983 působí také v Londýně nezávislý ústav zaměřený na studium postavení muslimských menšin kdekoli na světě¹⁷⁶ a na dialog s příslušnými většinovými společenstvími, jakož i na postavení jinověreckých menšin v islámských zemích. Činnost převážně muslimských pracovníků ústavu směřuje k nové definici ve vztahu muslimů a nemuslimů v pluralistických společnostech.¹⁷⁷

Otázkami lidských práv v islámském světě se kvalifikovaně zabývá také velký počet sekulárních institucí jako jsou Amnesty International, Africa Watch, Asia Watch a Middle East Watch. Lidským právům se věnuje také mnoho vědeckých týmů a konferencí, a to především ve Washingtonu a Oslu. O lidských právech píše také mnoho specializovaných časopisů, jako je například Human Rights Quarterly či Index on

¹⁷⁵ Sážka, Vladimír. *Lidská práva v islámu*. Praha: NÚR, 2006, str. 5.

¹⁷⁶ Institute of Muslim Minority Affairs

¹⁷⁷ Kropáček, Luboš. *Islámský fundamentalismus*. Praha: Vyšehrad, 1996, str. 81.

Censorship. Po jejich bok se řadí hnutí za lidská práva v muslimských zemích, které přijímá mezinárodní standartní pojetí. Od osmdesátých let význam těchto hnutí výrazně vzrostl.¹⁷⁸

K tématu lidských práv v islámu bylo napsáno mnoho knih a článků. Ve své práci jsem čerpala převážně z knih, jejichž autoři se islámem zabývají, a proto na lidská práva v islámu nahlíží s jistým odstupem a znalostmi. Dále jsem pracovala s články novinářů, kteří ve většině případů nemají o islámu hlubší znalosti a proto nazírají na daná témata týkající se islámu jinak než mnozí islámští odborníci.

Ve své práci jsem se zaměřila na průzkum a vyhodnocení článků týkajících se jednotlivých problematik, které byly publikovány ve třech českých médiích. Konkrétně se jednalo o deník Mladá Fronta Dnes, deník Lidových novin a Deník Bohemia. Po přečtení všech článků zabývajících se islámem, které byly zveřejněny v těchto médiích od začátku roku 2007 do konce roku 2008, jsem mohla zjistit, kterým problematikám týkajících se muslimských žen se tato média nejvíce věnují a jaké postavení mezi těmito problematikami zaujímají lidská práva. Podle obsahů zveřejněných článků ve třech médiích, jsem vytvořila šest kategorií, do kterých jsem jednotlivé články uspořádala. Mezi těchto šest kategorií jsem zařadila terorismus ze strany muslimů, násilí páchané na muslimech, účast muslimů v politice, lidská práva v islámu a cestopisy. Poslední, šestou kategorií jsem nazvala ostatní a zařadila do ní články, které se netýkaly předchozích témat.

Díky svému výzkumu jsem zjistila, že se všechna tři média zabývají v největší míře terorismem ze strany muslimů a lidskými právy v islámu. Při vypracování svého výzkumu jsem přečetla kromě článků ve vybraných třech médiích také mnohé jiné články v ženských časopisech a dalších denících. Přesvědčila jsem se tak o tom, že tyto dvě problematiky jsou nejčastěji probírané nejen v deníku Mladé fronty Dnes, deníku Lidových novin a Deníku Bohemia, ale také v jiných českých médiích. Jako příklad by se dal uvést deník Právo a internetový server Eurabia. Z časopisů píše o lidských právech v islámu nejčastěji měsíčník Bazaar, měsíčník Cosmopolitan a týdeník Reflex.

Ve všech třech zkoumaných médiích se jejich autoři v největší míře zabývali problematikou terorismu páchaného ze strany muslimů. Problematika terorismu byla ve

¹⁷⁸ Tamtéž, str. 82.

třech zkoumaných médiích zastoupena 47 procenty.¹⁷⁹ Články o terorismu ze strany muslimů tvořily téměř polovinu ze všech zkoumaných článků (366 článků z celkového počtu 786 článků).¹⁸⁰

V deníku Mladá fronta Dnes bylo mezi lety 2007 až 2008 napsáno celkem 146 článků o terorismu ze strany muslimů. Deník se zabýval především násilím ze strany teroristické organizace Al-Káida a bojům v Libanonu. Na většinu článků o terorismu bylo nahlíženo neutrálně (122 článků).¹⁸¹

V deníku Lidových novin bylo mezi lety 2007 až 2008 napsáno celkem 100 článků o terorismu ze strany muslimů. Deník se zabýval především násilím ze strany teroristické organizace Al-Káida násilnému věznění britské učitelky¹⁸² a bojům v Libanonu. Na většinu článků o terorismu bylo nahlíženo neutrálně (92 článků).¹⁸³

V Deníku Bohemia bylo mezi lety 2007 až 2008 napsáno celkem 120 článků o terorismu ze strany muslimů. Deník se zabýval především násilím ze strany teroristické organizace Al-Káida, terorismem v Iráku, terorismem v Libanonu a terorismem ve Velké Británii. Na většinu článků o terorismu bylo nahlíženo neutrálně (116 článků).¹⁸⁴

K problematice násilí ze strany muslimů bylo nejvíce článků věnováno teroristické organizaci Al-Káida. Al-Káida bývá do češtiny z arabštiny překládáno jako „základna“. Al-Káidu můžeme charakterizovat jako síť podobně smýšlejících stoupců, jejíž ideologii vypracoval Ajman az-Zawáhrí ve spolupráci s Usáma bin Ládinem. „Nepolapitelnost“ al-Káidy spočívá především v její téměř nedefinovatelné podobě.

„Samotnou všeobecností a obrazností pojmenování al-Káida („základna“), jež podtrhuje organizační vágnost sítě, se zastřela její hlavní charakteristika a zdroj její síly. Pojmenováním protivníka vzniká iluze, že jsme ho identifikovali, má už pro nás nějakou podobu. To je ale do značné míry klamné, spokojujeme se s představou, místo abychom prohloubili analýzu, zůstaneme u obecného prekonceptu, místo abychom

¹⁷⁹ Graf 2

¹⁸⁰ Tabulka č. 2

¹⁸¹ Tabulka č. 4

¹⁸² Gillian Gibbonsová byla odsouzena na 15 dní do vězení za to, že nechala žáky, aby dali plyšovému medvídkovi jméno proroka-Muhammad.

¹⁸³ Tabulka č. 5

¹⁸⁴ Tabulka č. 6

hledali operační koncept, který by zahrnul komplexnost reality a donutil nás k přehodnocení původních kritérií našeho poznání."¹⁸⁵

Al-Káida také nemá ani lokalizovanou základnu. Termín na jedné straně odkazuje k vojenským základnám a táborem pro *mudžáhidy*¹⁸⁶, na straně druhé pak odkazuje ke skupině sympatizantů, kteří jsou propojeni internetem.

Usáma bin Ládín o pojmenování Al-Káidy říká: *Al-Káidě se tak začalo říkat už dávno, aniž to někdo opravdu chtěl. Zesnulý Abú Ubaida al-Banšírí vybudoval výcvikový tabor pro mudžáhidy proti ruskému terorismu. Zvykli jsme si říkat táboru „základna“ (al-Káida). A troj pojmenování už zůstalo. Jinak ovšem jsme ztělesněním myšlení ummy, jsme její děti. Naši bratři v islámu pocházejí z Blízkého východu, z Filipín, z Malajsie, z Indie, z Pákistánu a dokonce z tak vzdálené země jako je Mauritanie*".¹⁸⁷

Pojmenování al-Káida je tedy metonymií - soustředěním radikálních islamistů, kteří se na jednom daném místě připravují na džihád, ale zároveň také jistou metaforou pojmu základna. Ládín klade důraz na její rozptýlení po celé planetě a na propojení článků přes internetovou síť. Základna, báze se mění v jakousi databázi, v mikrokosmos *ummy* v němž se spojují „bratři islámu“ od Filipín až po dalekou Mauretánii. Spojené státy se po 11. září zaměřili při svém pátrání na hledání materiální základny, Afghánistánu, a proto se jim nepodařilo proniknout k mnohem rozsáhlejší podobě al-Káidy.¹⁸⁸

Vysoké množství článků věnujících se terorismu poukazuje na fakt, že si mnoho českých novinářů spojuje islám především s násilím a terorismem. Většina muslimů přitom sdílí názor blízký mnoha lidem v Evropě a v USA, že teroristy je třeba dopadnout a potrestat, ale tak, aby netrpěli další nevinní a aby nebyla porušována práva a osobní svobody. Svět islámu je obýván muslimy, kteří většinou o konflikt se Západem nestojí. Sebevražedné zabíjení k islámu, ale náboženskoprávně ani historicky nepatří. Korán sebevraždu odmítá ve verši: „*nepřivozujte si smrt!*“¹⁸⁹ nebo v kontextu veršů o bojovém úsilí na stezce Boží: „*nevrhejte se do zkázy vlastníma rukama!*“¹⁹⁰

Z těchto informací jasně vyplývá, že Korán sebevraždu odsuzuje. Klasické právní spisy počítají sebevraždu za těžký hřích. Předislámské nebo mimoislámské

¹⁸⁵ Kepel, Gilles. *Válka v srdci islámu*. Praha: Karolinum, 2006, str. 107.

¹⁸⁶ Boží bojovníci podporováni vládou USA v bojích proti sovětské okupaci v Afghánistánu mezi lety 1979-1989.

¹⁸⁷ Kepel, Gilles. *Válka v srdci islámu*. Praha: Karolinum, 2006, str. 109.

¹⁸⁸ Tamtéž, str. 109

¹⁸⁹ Hrbek, Ivan. *Korán*. Praha: Levné knihy, 2006, verš 4:29.

¹⁹⁰ Hrbek, Ivan. *Korán*. Praha: Levné knihy, 2006, verš 2:195.

životní příběhy, které končí vraždou (např. Kleopatra, Jidáš) líčí muslimští historikové a literáti se směsí obdivu a znechucení. Sympatie vzbuzují pouze milostné příběhy těch, kteří se utrápili láskou. Étos bojovníka, pro kterého se v určité situaci stává smrt věcí ctí, jak jej známe třeba z japonské tradice, zůstal islámské kultuře cizí. Na straně druhé chová ale islámské právní a kulturní povědomí ve velké úctě bojovníky padlé za víru nebo jiný ušlechtilý cíl. Korán a hadísy slibují všem, kteří padnou „na stezce Boží“, posmrtnou odměnu, a to okamžitou, bez potřeby čekat na soudný den. Tato posmrtná odměna bývá označována termínem *šahíd*. Pro bojovníky, kteří jsou ochotni obětovat vlastní život vznikl v islámském prostředí termín *fidá'í*, odvozený od kořene označující oběť.¹⁹¹

Hned za problematikou terorismu (a kategorií ostatní ve které se autoři, ale nevěnují jednomu společnému tématu) se novináři nejčastěji zabývají lidskými právy v islámu.

V deníku Mladá fronta Dnes bylo mezi lety 2007 až 2008 napsáno celkem 47 článků, které se zabývaly lidskými právy v islámu. Deník psal především o problematice lidských práv u muslimských žen a o případu učitelky z Velké Británie, která se provinila proti islámskému právu, poté co nazvala plyšového medvěda Muhammadem. Na většinu článků, které se věnovaly lidským právům v islámu nahlížel deník neutrálně (26 článků).¹⁹²

V deníku Lidových novin bylo mezi lety 2007 až 2008 napsáno celkem 40 článků, které se zabývaly lidskými právy v islámu. Deník psal především o problematice lidských práv u muslimských žen a o případu učitelky z Velké Británie. Na většinu článků, které se věnovaly lidským právům v islámu nahlížel deník neutrálně (35 článků).¹⁹³

V Deníku Bohemia bylo mezi lety 2007 až 2008 napsáno celkem 24 článků, které se zabývaly lidskými právy v islámu. Deník psal především o problematice lidských práv u muslimských žen. Na většinu článků, které se věnovaly lidským právům v islámu nahlížel deník neutrálně (22 článků).¹⁹⁴

¹⁹¹ Kropáček, Luboš. *Islám a Západ*. Praha: Vyšehrad, 2002, str.102-103.

¹⁹² Tabulka č. 4

¹⁹³ Tabulka č. 5

¹⁹⁴ Tabulka č. 6

Kromě problematiky lidských práv u muslimských žen bylo mnoho článků v denících věnováno také případu britské učitelky Gillian Gibsonové, která byla odsouzena na 15 dní do vězení za to, že nechala žáky, aby dali plyšovému medvídkovi jméno proroka-Muhammad. Na věznění učitelky bylo v mnoha případech nahlíženo ze strany novinářů negativně. K danému případu a dalším problematikám (např. karikatury) je nutné dodat, že islám zakazuje zobrazování proroka Muhammada. Na figurativní zobrazování bylo a je islámem nahlíženo jako na rouhání, na projev zpupnosti člověka, který napodobuje tvůrčí akt Boha - osobuje si právo napodobit živou bytost, jíž však nedokáže oživit.

Korán uvádí: „*On je Bůh, stvořitel, tvůrce i utvářející. Jemu přísluší jména překrásná a Jeho slaví vše, co na nebesích je i na zemi - on mocný je i moudrý!*“¹⁹⁵ Bůh je tedy jediným stvořitelem, tvůrcem i utvářejícím. Zobrazováním se člověk dopouští přidružení k Bohu, což v islámu patří k jednomu z nejhorších prohřešků: *"On je Bůh - a není božstva kromě něho - vládce, přesvatý, mír, věčný, ochránce bezpečný, mocný, samovládny, velmožný; oč slavnější je Bůh než vše to, co k Němu přidružují"*.¹⁹⁶

K problematice lidských práv v islámu bylo s absolutní převahou věnováno nejvíce článků problematice lidských práv u muslimských žen. Na většinu článků, které se věnují lidským právům u muslimských žen bylo nahlíženo neutrálně. Z negativně nahlížených článků na lidská práva v deníku ale patřila hlavní část také muslimským ženám. Negativně na práva muslimských žen nahlíželi především novináři z deníku Mladé fronty Dnes.

Mnoho západních novinářů a spisovatelů se ve svých pracích o muslimských ženách zaměřuje z velké části především na jejich způsob oblékání. Při svém výzkumu ze tří zmiňovaných médií, jsem se mohla přesvědčito tom, že otázka oblékání a zahalování muslimských žen je v médiích jednou z nejčastějších. Ačkoliv některé články mluvily i o čím dál modernějším způsobu oblékání muslimských žen, převažuje u novinářů stále ještě velmi negativní pohled na oblékání a s ním spojené zahalování muslimských žen.

¹⁹⁵ Hrbek, Ivan. *Korán*. Praha: Levné knihy, 2006, verš 59:24

¹⁹⁶ Hrbek, Ivan. *Korán*. Praha: Levné knihy, 2006, verš 59:23

Negativně na problematiku zahalování nahlíží deník Mladé fronty Dnes v například v článku Michala Žáka o zákazu nošení make-upu a džínů v Afghánistánu¹⁹⁷ nebo v článku Pavla Novotného o zahalování a právech žen v Turecku.¹⁹⁸

Problematikou oblékání v Turecku se v deníku Lidových novin zabývá také Zbyněk Petráček¹⁹⁹. Negativně na problematiku zahalování u muslimských žen nahlíží i Hana Černohorská ve svém článku o muslimkách v Deníku Bohemia.²⁰⁰

V otázce zahalování považují „západní“ lidé muslimskou ženu jako někoho, kdo je díky silnému útlaku ze strany islámu nucen nosit nehezké závoje a kabáty. Články v časopisech navíc bývají často doprovázeny fotkami muslimek v tradičním oblečení. Jen málokdy jsou, ale na fotkách zveřejňovány dívky například ze Spojených Arabských emirátů, které bývají většinou hezky upravené a moderně oblékané. Mnohem častěji jsou uveřejňovány například fotky chudých žen z Afghánistánu, které chodí v tradičním často nehezkém a nemoderním oblečení. O špatném postavení muslimských žen v Afghánistánu píše v deníku Mladé fronty Dnes Markéta Vinkelhoferová²⁰¹ a Pavel Novotný²⁰². Díky takovým to věcem je pak v západním člověku vyvoláván pocit, že je žena v arabských zemích utlačovaná a nesvéprávná.

Ve většině arabských států se však ženy zahalují. Některé ženy tak činí z osobního přesvědčení, ale mnohdy tomu tak je z důvodu podřízení se tlaku okolí. Nošení šátku může být znakem vymezení se od mužů, ale zároveň také může i znamenat odmítnutí zkaženého západního světa. Hidžáb má také chránit ženu před zvědavými pohledy cizích mužů, před pokušením, které je spojováno s necudným či provokativním oblečením, a také před tím, aby byla žena obtěžována anebo vnímána

¹⁹⁷ Žák, Michal. „Afghánští poslanci chtějí zakázat make-up a džínsy.“ [online], 24.4 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/afghansti-poslanci-chteji-zakazat-make-up-a-dzinsy-fwc-zahranicni.asp?c=A080424_172658_zahranicni_miz>.

¹⁹⁸ Novotný, Pavel. „O šátek bojují v Turecku ženy se ženami.“ [online], 20.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/o-satek-bojuji-v-turecku-zeny-se-zenami-d90-zahranicni.asp?c=A070720_102914_zahranicni_ad>

¹⁹⁹ Petráček, Zbyněk. „Zakažte zákaz šátků.“ [online], 20.9 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<http://www.lidovky.cz/zakazte-zakaz-satku-0q3-ln_noviny.asp?c=A070920_000010_ln_noviny_sko&klic=221499&mes=070920_0>.

²⁰⁰ Černohorská, Hana. „Muslimka: Někdy si přejí být neviditelná.“ [online], 10.7 2007 [cit.2010-05-22]. URL:<http://www.denik.cz/z_domova/muslimka_reportaz.html>.

²⁰¹ Vinkelhoferová, Markéta. „Žasnu, co ženy v bídě vydrží a ještě se smějí.“ [online], 10.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://ona.idnes.cz/zasnu-co-zeny-v-bide-vydrzi-a-jeste-se-smaji-rika-marketa-p2e-spolecnost.asp?c=A070907_111159_ona_ony_jup>.

²⁰² Novotný, Pavel. „V Afghánistánu není snadné být ženou.“ [online], 18.6 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://ona.idnes.cz/v-afghanistanu-neni-snadne-byt-zenou-dva-vztahy-sex.asp?c=A070618_104342_ona_pribehy_jup>.

pouze jako sexuální objekt, a ne jako plnohodnotný člověk. Na jedné straně existují muslimské feministky jako například Fátima Mernissi, které hledají v pramenech důkazy toho, že islámské zahalování je starobylý zvyk, který se dostal do současného chápání islámu a nemá s islámem nic společného. Na straně druhé však stojí také feministky, které se domáhají zároveň práva nosit závoj a účastnit se veřejného života. Radikální muslimky v „islámském šátku“ jsou vzdělané a zapojují se do náročných povolání. V některých zemích je dnes hidžáb vnímán jako znak desexualizace ženy, a je tedy znakem pro společenskou rovnoprávnost.

V dnešní době můžeme potkat jak neforemně zahalené ženy, tak ženy v uniformách armád či jiných ozbrojených sborů (Lybie, Súdán, Irán) a nebo také velmi elegantní podnikatelky a předsedkyně vlád (Turecko, Pákistán, Bangladéš).²⁰³

Je nutné zdůraznit, že důvodů pro zahalování je mnoho a že závoj pro muslimky neznamena pouze symbol útlaku, jak je často médií chápán, ale že je pro mnohé z žen právě naopak znakem osobní svobody, díky níž může být žena hodnocena pouze podle svých schopností a dovedností a nikoliv podle vzhledu, jak tomu často na „Západě“ bývá.

V médiích bývá také často kritizována otázka polygamie v islámských zemích. Džamál Badawí ve své knize píše, že spojování polygynie s islámem, jako by byla islámem zavedena či jako by to byla norma jeho učení, patří k nejtrvalejším mýtům používaným v západní literatuře a médiích.²⁰⁴

Médií a západním člověkem je polygynie chápána jako něco strašného a velmi neetického. Většina lidí má představu, že v arabských zemích má každý muž kromě své ženy ještě tři další. Málokdo, ale ví, že polygynie byla běžná již dávno před příchodem islámu. Mezikmenové války, ke kterým v raném středověku často docházelo, měly za následek úbytek mužů. Díky úbytku mužů zůstala řada žen v té době bez jakékoliv opory. Polygamie jim však dala novou možnost tuto oporu získat. Proto by se o ní v té době mohlo mluvit spíše jako o pozitivním jevu. S příchodem islámu byla polygynie redukována na možnost mít maximálně čtyři manželky.

Ačkoliv muž žijící v arabské zemi dnes opravdu může mít až čtyři manželky, stává se tento jev přesto stále méně častým. V otázce polygamie je pro ženy velmi

²⁰³ Kropáček, Luboš. *Islám a Západ*. Praha: Vyšehrad, 2002, str.90.

²⁰⁴ Badawí, Jamal. *Gender Equity in Islam*. Basic principles, 1995, s. 26

důležitý fakt, že podle muslimského práva nemůže být nikdo k polygamii nucen. Manželka může s tím, že si její muž přivede domů jinou ženu souhlasit, ale zároveň má i právo se nechat s mužem rozvést. Toto právo ženy ohledně vztahu v polygamii však nebývá téměř médií zveřejňováno. Žena se může už při sňatku rozhodnout, zda-li bude svému muži tolerovat polygamii. Žena je chápána jako osoba, která se musí polygamii přizpůsobit a nemá možnost se svobodně rozhodnout, zda s mužem zůstane či nezůstane. Je ale potřeba zdůraznit, že mezi Arabkami existují i ženy, které život v polygamii preferují.

Také otázka ohledně způsobu islámského rozvodu bývá v Evropě často mylně chápána. O způsobu žádosti o rozvod informuje v článku Mladé fronty Dnes Adam Pospíšil. Pospíšil uvádí: „*Média nyní ostře sledují případ egyptské inženýrky, které manžel napsal SMS zprávu s textem „Rozvádím se s tebou“.* Pokud tamní soud pro rodinné záležitosti uzná tuto atypickou žádost, stane se Egypt další z muslimských zemí, kde k rozvodu stačí pouze mobilní telefon”.²⁰⁵

V právní normě sice platí, že manžel může zapudit svou ženu trojím vyslovením slova „zapuzuji tě,” ale ve skutečnosti není celá záležitost zdaleka tak jednoduchá. Šaría sice připouští rozvod, ale označuje ho za nežádoucí. Rozvod v muslimské společnosti má velký vliv na řadu rodinných vztahů. Rozvod i svatba jsou záležitostmi všech členů rodiny, a proto není rozvod zdaleka tak jednoduchým obřadem jak se často v západním tisku píše.

Ve zkoumaných médiích jsem se také setkala s problematikou ženské obřízky v arabských zemích. Na ženskou obřízku nahlížel negativně v deníku Mladé fronty Dnes Jan Janula.²⁰⁶ Několik článků o ženské obřízce v Egyptě bylo napsáno také v Deníku Bohemia.²⁰⁷ K problematice ženské obřízky je nutné dodat, že tento zvyk nemá s islámem nic společného. Ženská obřízka je komplexním souborem problémů, které jsou vázány na určitou geografickou oblast a kulturní základ. Jakožto osobitý zvyk skupiny vzájemně geograficky, kulturně a jazykově blízkých etnik zde ženská obřízka byla již

²⁰⁵ Pospíšil, Adam „Muslimové se stále častěji rozvádějí přes sms. Nově I v Egyptě.” [online], 11.1 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://mobil.idnes.cz/muslimove-se-stale-casteji-rozvadeji-pres-sms-nove-i-v-egypte-pup-/mob_tech.asp?c=A080107_170640_mob_tech_apo >.

²⁰⁶ Janula, Jan. „Beztrestné znásilnění, obřízka, aneb vztahy po arabsku? Ne.” [online], 1.8 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://xman.idnes.cz/beztrestne-znasilneni-obrizka-aneb-vztahy-po-arabsku-pfg-/xman-styl.asp?c=A080801_102226_xman-styl_fro >.

²⁰⁷ Např. Johnston, Cynthia. „Egypt zápasí s ženskou obřízkou. A prohrává.” [online], 29.8 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne490488.html >.

dávno před prorockým působením Muhammada. Nemá žádné věrohodné opření v zákonodárných zdrojových autoritách islámského práva a jako taková patří spíš do sféry etnografie než islámské praxe a šari'yy.

Žena v islámu je také často chápána jako někdo, kdo nemá právo se vzdělávat. Velká část lidí se domnívá, že islámská žena sedí celý den jen zavřená doma a nemůže pracovat ani studovat. V mnohých zemích tomu tak opravdu je, ale ve většině arabských zemí dnes již mnoho žen studuje na univerzitách. Také není pravda, že by muslimky nemohly pracovat. Navzdory západnímu názoru, že muslimky nepracují a jsou pouze v domácnosti, dnes existuje mnoho žen, které pracují na různých pozicích. Řada z nich pracuje jako úřednice v bankách, zdravotní sestry, učitelky, policistky nebo například ženy v armádě.

Ve většině médií bývá poukazováno na to, že muslimské ženy nemají téměř žádná práva. Ve třech zkoumaných médiích však někteří autoři nahlíželi na práva žen také pozitivně. Autoři článků mluví kladně především o tom, že se v některých zemích práva žen výrazně zlepšují. V deníku Mladé fronty Dnes se tak můžeme dočíst například o zlepšení ženských práv v Íránu. Pavel Novotný o ženských právech v Íránu říká: „*V tomto státě umírnění duchovní žádají odůvodnění od státu a na univerzitách studuje 65 procent žen, které v Íránu nejen řídit smí, ale často také řídí*”.²⁰⁸ V dalším pozitivně laděném článku píše jeho autorka o vyšším zastoupení tureckých žen v politice. „*Ve volbách se počet ženských kandidátek ve všech stranách viditelně zvýšil a totéž platí pro celkovou politickou angažovanost žen*”.²⁰⁹

Je důležité si uvědomit, že arabský svět nevypadá vždy tak, jak nám je prezentován médii a že ne každý muslim je terorista a každá zahalená muslimka je utlačovaná. Velká část novinářů často píše o muslimech a islámu, aniž by znala pořádně islámskou kulturu. O neznalosti islámu se můžeme přesvědčit už při čtení některých islámských slov. Muhammad byl ve všech člancích psán jako Mohamed a Al-Káida jako Al-Káida.

²⁰⁸ Novotný, Pavel. „Když duchovní vládnu a ženy řídí auta.” [online], 28.8 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/kdyz-duchovni-vladnou-a-zeny-ridi-auta-dhz-zahranicni.asp?c=A070828_104331_zahranicni_ad>.

²⁰⁹ Safaková, Elif. „Existuje ideální turecká žena? Ne.” [online], 19.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/existuje-idealni-turecka-zena-ne-dol-nazory.asp?c=A070718_192542_nazory_ost>.

Hrubá neznalost islámu a islámských zemí mezi mnohými českými novináři a spisovateli má za následek negativní pohled lidí na islám a jeho kulturu. Za další chybu českých novinářů považuji fakt, že často posuzují islám podle chování menšiny muslimů. Takovéto chování nemůžeme považovat za objektivní, jelikož zkresluje realitu islámu a vytváří pouze barikády mezi „Západem” a islámskou společností.

IV.3 Islám z pohledu českých médií

Český mediální obraz islámu prošel během posledních let značnými proměnami, v nichž roli podstatného mezníku sehrály útoky z 11. září 2001. Islám se od té doby stále více objevuje ve všech možných sdělovacích prostředcích.

Ve své práci jsem vycházela ze tří českých deníků. Konkrétně se jedná o on-line magazín deníku Mladá Fronta Dnes (idnes.cz), on-line magazín deníku Lidových novin (lidovky.cz) a on-line magazín Deníků Bohemia (deník.cz). Tyto tři deníky se v českých médiích nejčastěji zabývají otázkami týkající se islámu a muslimského obyvatelstva, a proto jsem si je pro svoji práci vybrala.

V uvedených zdrojích jsem se věnovala článkům, které byly datovány od 1.1. 2007 do 31.12. 2008. Zaměřila jsem se tedy spíše na aktuálnější články, které jsem mohla vyhledat na internetových stránkách deníků. Rok 2009 jsem si pro svůj výzkum nevybrala z důvodu nedokončené on-line podoby článků ve všech denících. Dalším důvodem pro výběr tohoto rozmězí byl fakt, že již uplynulo několik let od významného data pro média, od 11. září 2001. Díky uplynutí delší doby od útoků z 11. září by v médiích mělo nastat jisté uklidnění směrem k otázce islámu a muslimskému obyvatelstvu. Jednotlivé články v médiích byly nalezeny na základě zadání klíčových slov „islám”, „muslim”, „muslimka” a „ muslimské ženy” do vyhledávačů u internetových podob všech tří českých deníků.

Informace získané z médií jsem přehledně zpracovala v tabulkách. První tabulka popisuje celkové hodnoty jednotlivých problematik v daných médiích. Druhá tabulka uvádí množství prostudovaných článků v daném časovém intervalu. Tabulka číslo tři udává počet zastoupení problematiky muslimských žen v jednotlivých denících a celkové množství nalezených článků věnujících se muslimským ženám. Následující tabulky dále pojednávají o člancích v jednotlivých jednotlivých denících. Tabulky popisují, zda autor nahlíží v článku na islám negativně, pozitivně či neutrálně. Zároveň

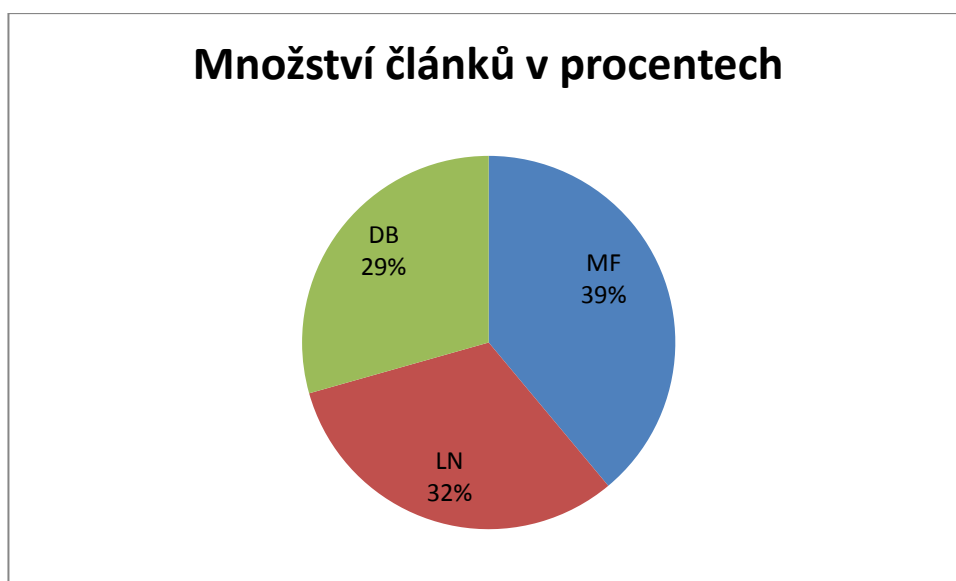
tyto tabulky uvádějí celkové hodnoty u všech typů náhledů na islám. Každá tabulka je navíc pro lepší srozumitelnost doplněna několika grafy s hodnotovými a procentuelní údaji. V dalších částech kapitoly budu s tabulkami dále pracovat a vyvodím patřičné závěry.

Články z médií jsem rozdělila podle šesti kategorií na 1) terorismus ze strany muslimů-články o násilí, které bylo zpácháno ze strany muslimských obyvatel, 2) násilí páchané na muslimech-články o násilí, které bylo zpácháno na muslimských obyvatelech, 3) politiku-články o účasti muslimských obyvatel v politice, 4) právo-články, které se věnují lidským právům v islámu a 5) cestopisy-cestopisné články. Jako šestou kapitolu jsem označila 6) ostatní. Do kategorie ostatní zařadím články, které se nebudou zabývat tématy z předchozích kategorií. V podkapitolách, které se věnují jednotlivým tématikám ohledně islámu a muslimského obyvatelstva, všechny zveřejněné články vyjmenuji a zpracuji k nim krátký text, ve kterém budu popisovat, jak na dané téma nahlíží jeho autor, tj. nikoliv já. V poslední podkapitole poté provedu celkové shrnutí všech článků a vyvodím patřičné závěry na základě údajů ze tří českých deníků.

Tabulka 1: Islám z pohledu českých médií²¹⁰

Problematika	on-line magazín deníku MF Dnes	on-line magazín deníku Lidové noviny	on-line magazín Deníku Bohemia
terorismus ze strany muslimů	146	100	120
násilí na muslimech	24	32	28
politika	25	22	20
právo	47	40	24
cestopisy	15	5	1
ostatní	49	50	38
celkem	306	249	231

Graf 1: Procentuální zastoupení článků o islámu v jednotlivých médiích²¹¹

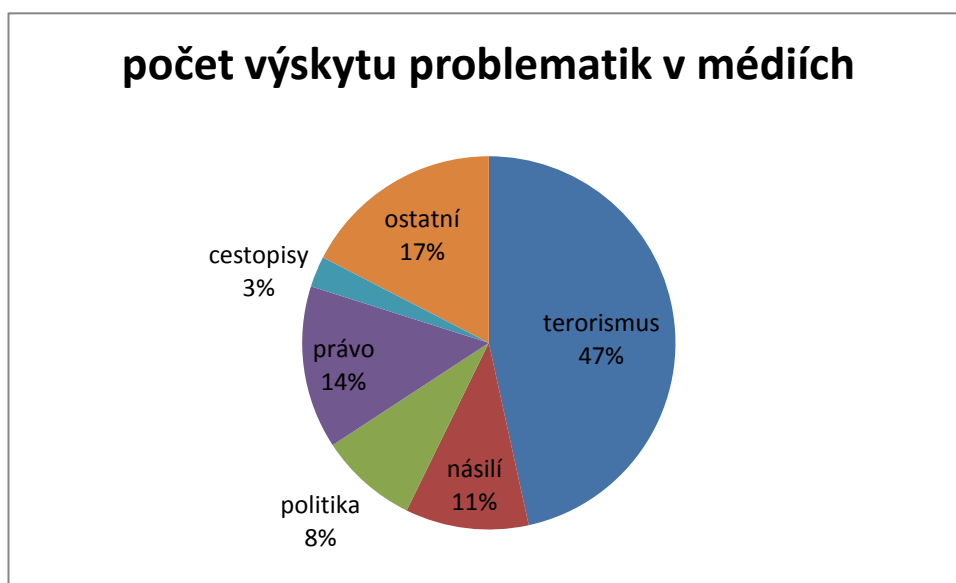
²¹⁰ Tabulka vychází z materiálů, které poskytly tři on-line deníky (MF Dnes, Lidové noviny, Deniky Bohemia). Články, které se věnují problematice islámu, pochází z let 2007 a 2008.

²¹¹ Graf znázorňuje procentuální zastoupení všech článků u jednotlivých deníků.

Tabulka 2: Počet výskytu problematik²¹²

Problematika	Počet výskytu v médiích
terorismus	366
násilí	84
politika	67
právo	111
cestopisy	21
ostatní	137
Celkem	786

Graf 2: Procentuální zastoupení jednotlivých problematik²¹³

²¹² Tabulka znázorňuje počet zastoupení jednotlivých problematik. Hodnoty jsou získány ze tří vybraných deníků.

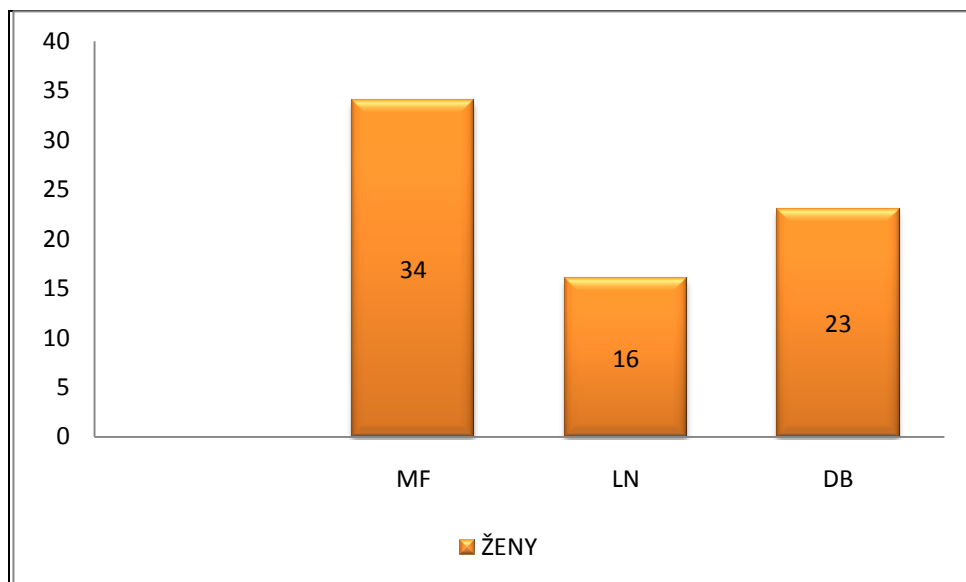
²¹³ Graf znázorňuje procentuální zastoupení jednotlivých problematik. Hodnoty jsou získány ze tří vybraných deníků.

Tabulka 3: Počet výskytu problematiky žen v médiích²¹⁴

PROBLEMATIKA	MF Dnes	Lidové noviny	Deník Bohemia
ŽENY	34	16	23

ŽENY CELKEM	73
-------------	----

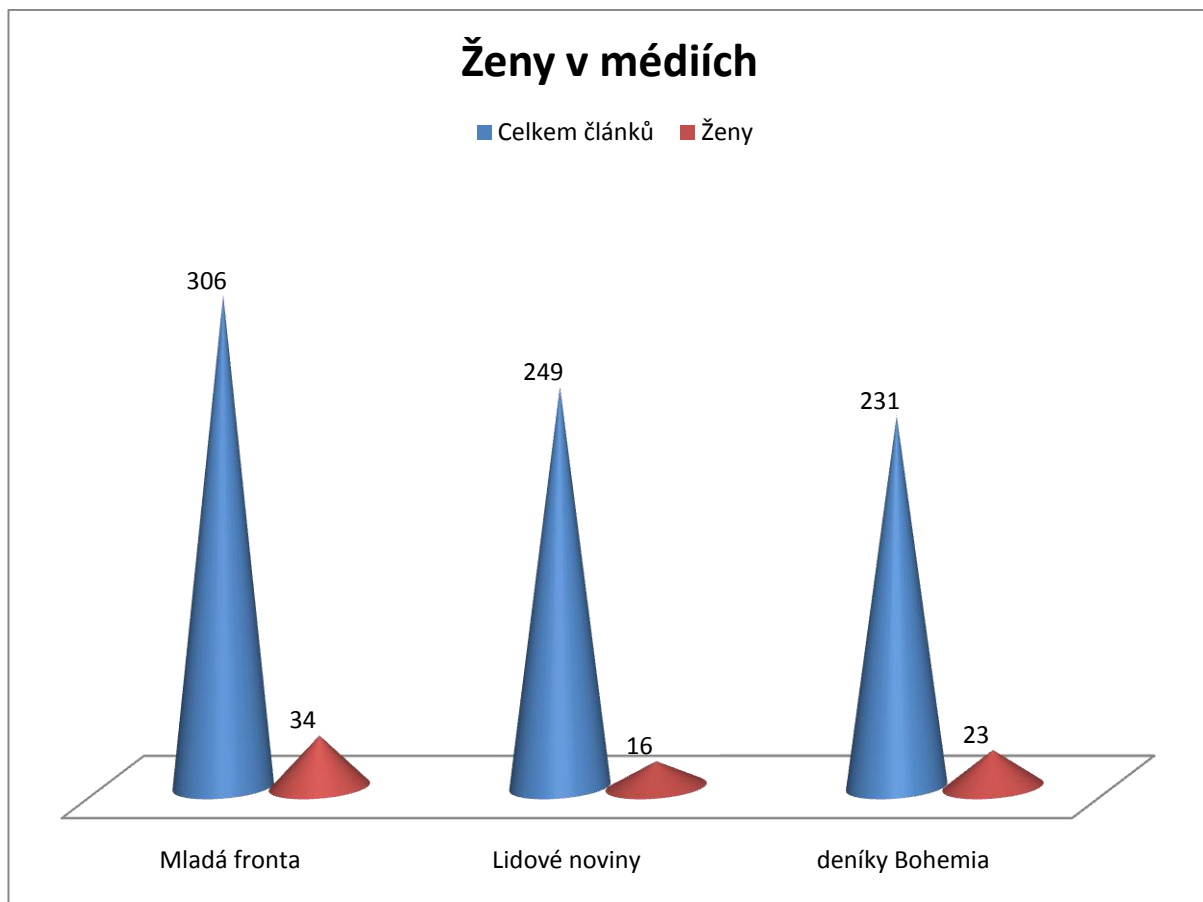
Graf 3: Počet výskytu problematiky muslimských žen v médiích²¹⁵

²¹⁴ Tabulka znázorňuje počet zastoupení článků týkajících se muslimských žen v jednotlivých médiích a celkovou hodnotu ze všech médiích.

²¹⁵ Graf vychází z materiálů, jež podává tabulka číslo 3.

Graf 4: Počet výskytu problematiky muslimských žen v médiích²¹⁶

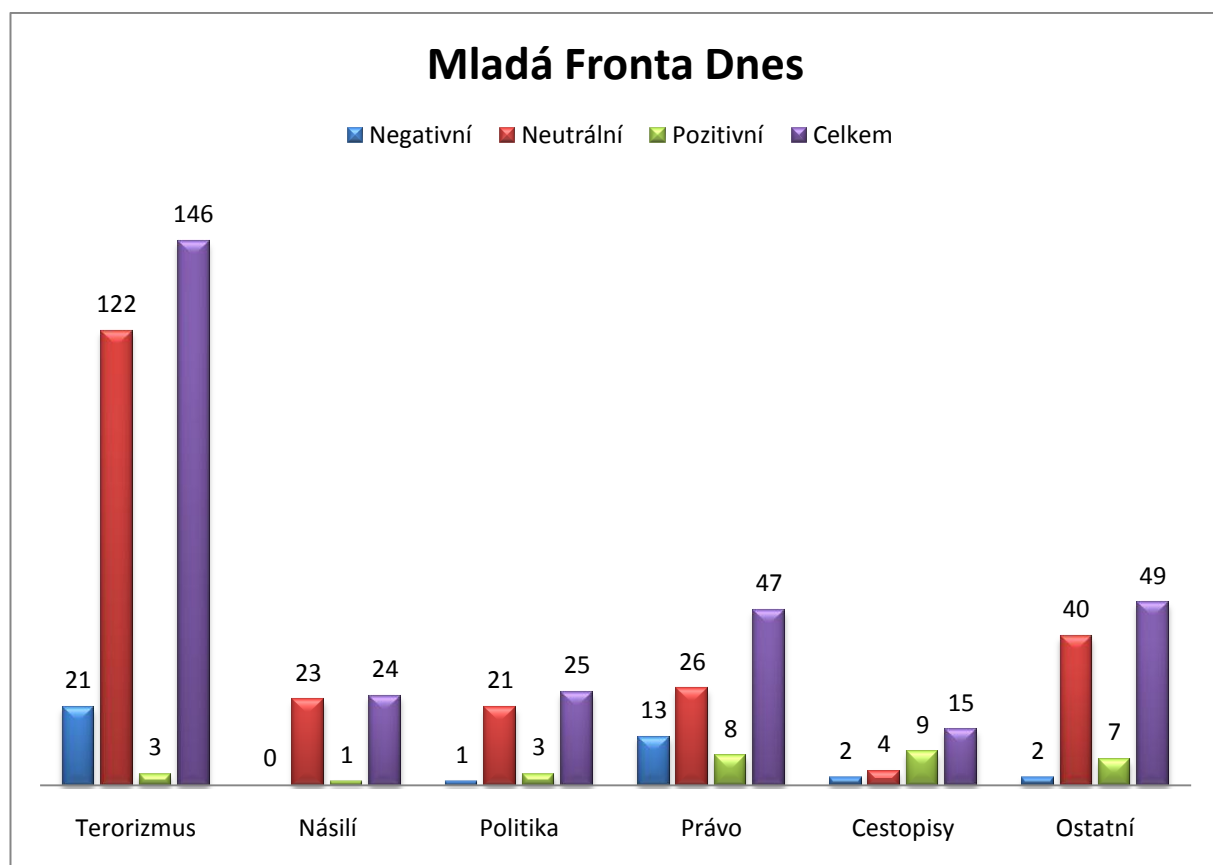
²¹⁶ Graf udává počet všech článků a počet článků věnovaných v každém médiu ženské problematice.

On-line magazín deníku MLADÁ FRONTA DNES

Tabulka 4: Jednotlivé pohledy deníku MF Dnes na dané problematiky²¹⁷

PROBLEMATIKA	negativní	neutrální	pozitivní	celkem
terorismus	21	122	3	146
násilí	0	23	1	24
politika	1	21	3	25
právo	13	26	8	47
cestopisy	2	4	9	15
ostatní	2	40	7	49

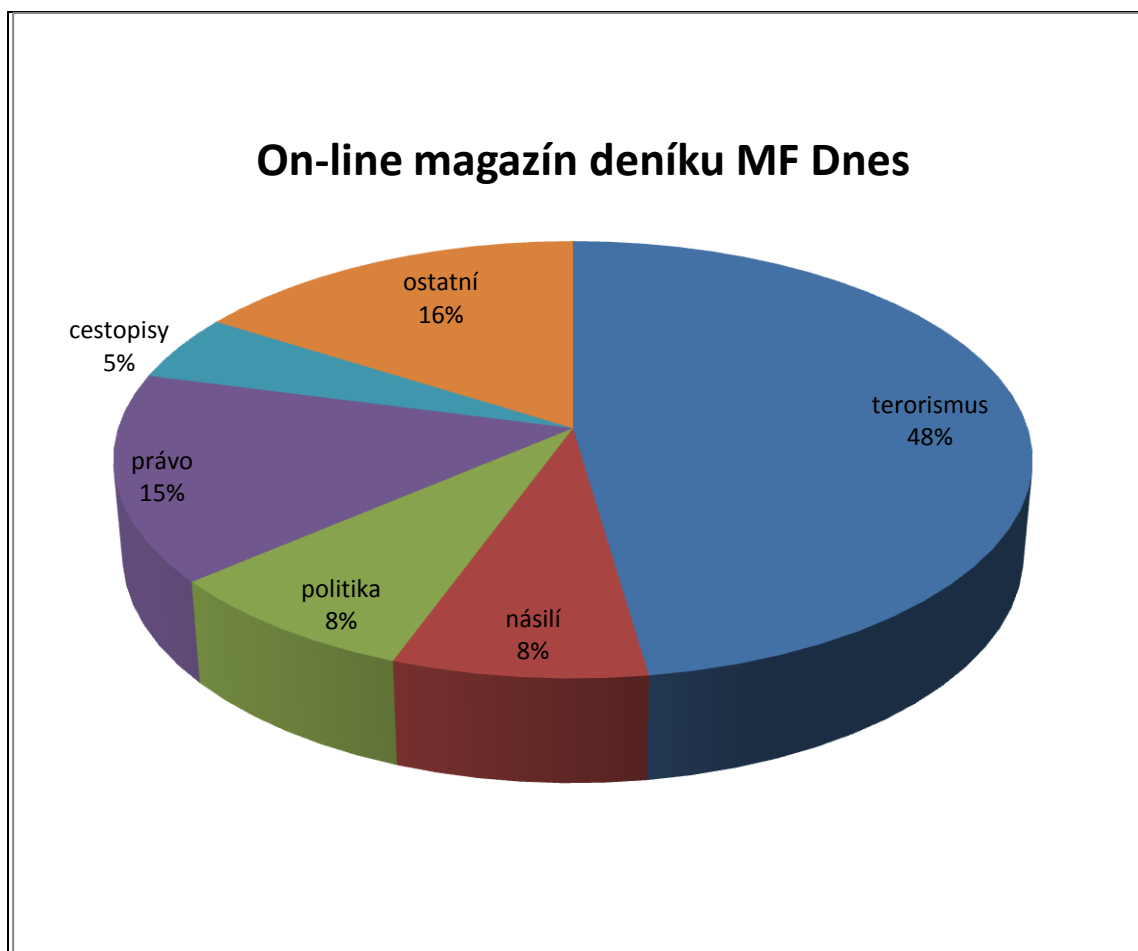
Graf 5: On-line magazín deníku MF Dnes²¹⁸

²¹⁷ Tabulka vychází z materiálů, které poskytl on-line deník MF Dnes.

²¹⁸ Graf vychází z materiálů, jež poskytuje tabulka číslo 4.

Graf 6: On-line magazín deníku MF Dnes²¹⁹

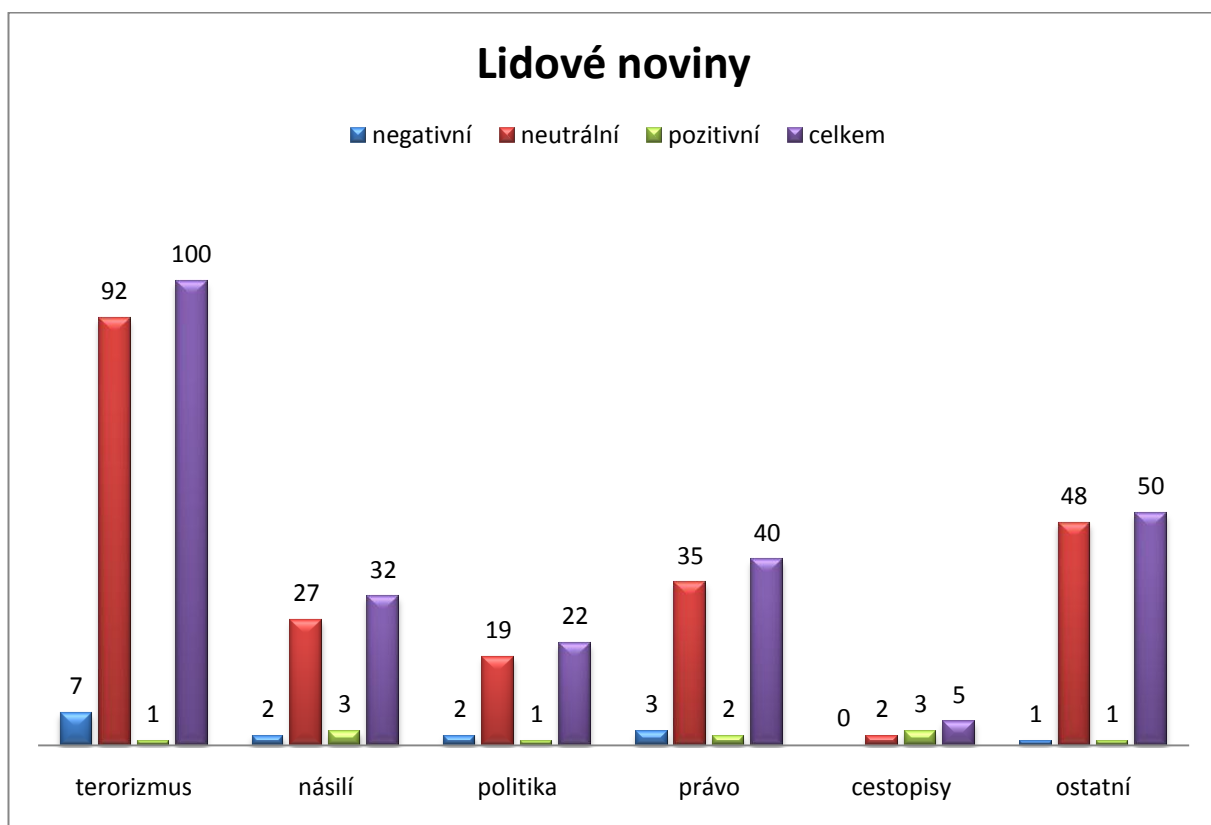
²¹⁹ Grafické znázornění jednotlivých hodnot tabulky 4 v procentech.

On-line magazín deníku LIDOVÉ NOVINY

Tabulka 5: Jednotlivé pohledy deníku Lidové noviny na dané problematiky²²⁰

PROBLEMATIKA	negativní	neutrální	pozitivní	celkem
terorismus	7	92	1	100
násilí	2	27	3	32
politika	2	19	1	22
právo	3	35	2	40
cestopisy	0	2	3	5
ostatní	1	48	1	50

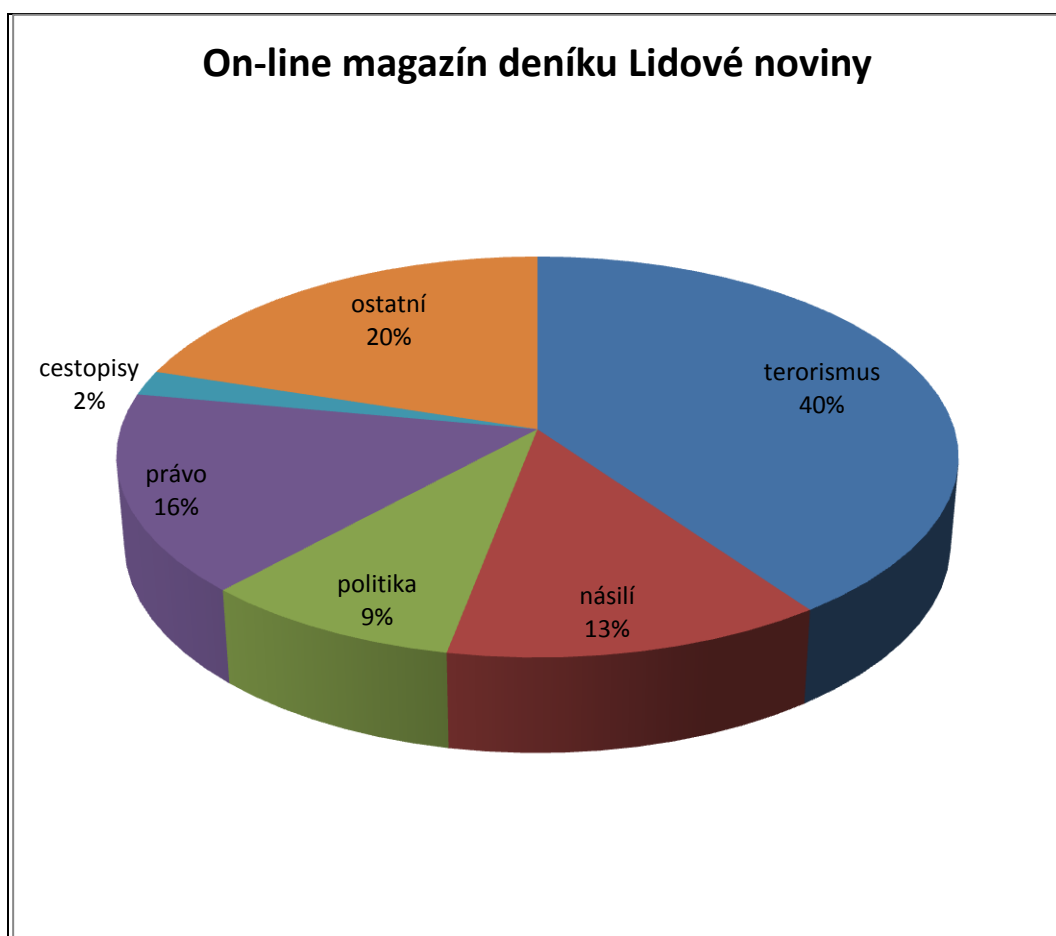
Graf 7: On-line magazín deníku Lidové noviny²²¹

²²⁰ Tabulka vychází z materiálů, které poskytl on-line deník Lidových Novin.

²²¹ Graf vychází z materiálů, jež poskytuje tabulka číslo 5.

Graf 8: On-line magazín deníku Lidových novin²²²

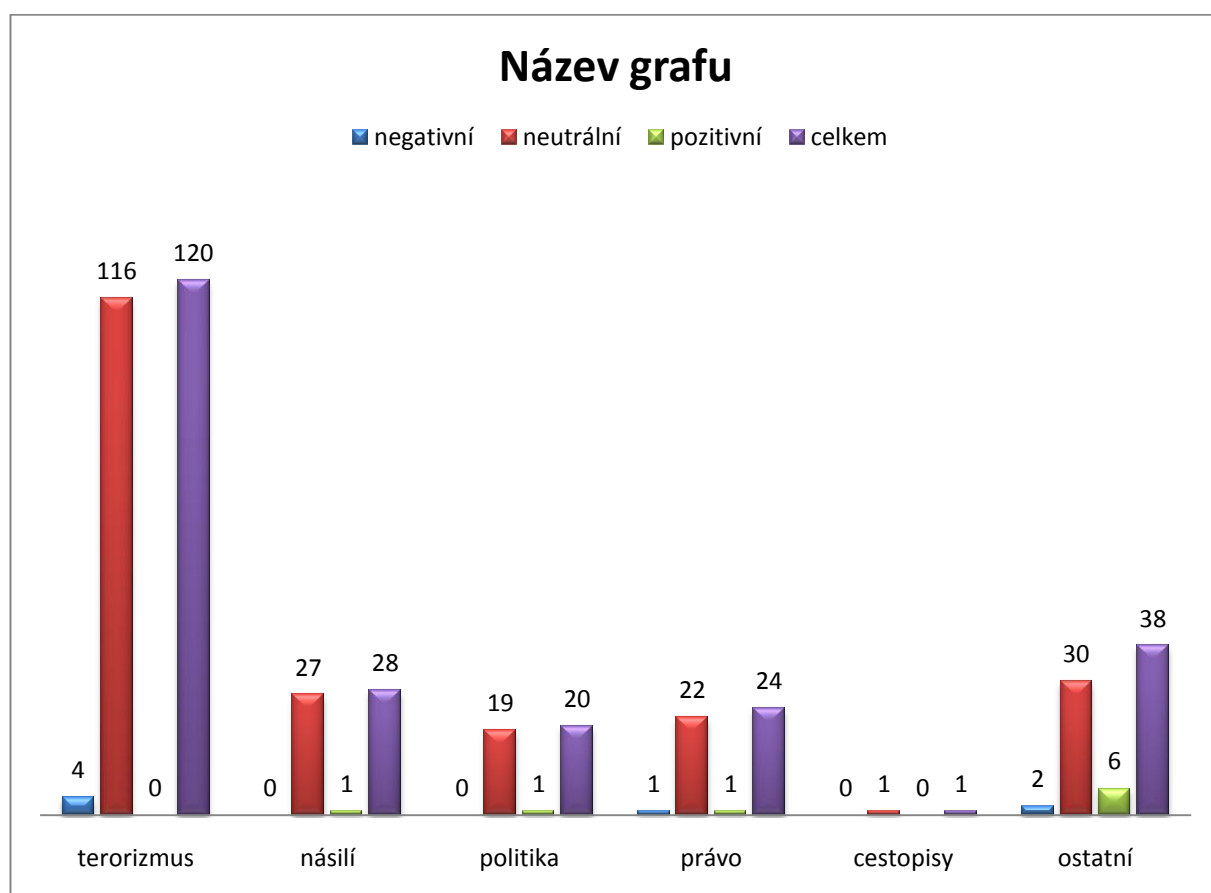
²²² Grafické znázornění jednotlivých hodnot tabulky 5 v procentech.

On-line magazín DENÍKU BOHEMIA

Tabulka 6: Jednotlivé pohledy Deníku Bohemia na dané problematiky²²³

PROBLEMATIKA	negativní	neutrální	pozitivní	celkem
terorismus	4	116	0	120
násilí	0	27	1	28
politika	0	19	1	20
právo	1	22	1	24
cestopisy	0	1	0	1
ostatní	2	30	6	38

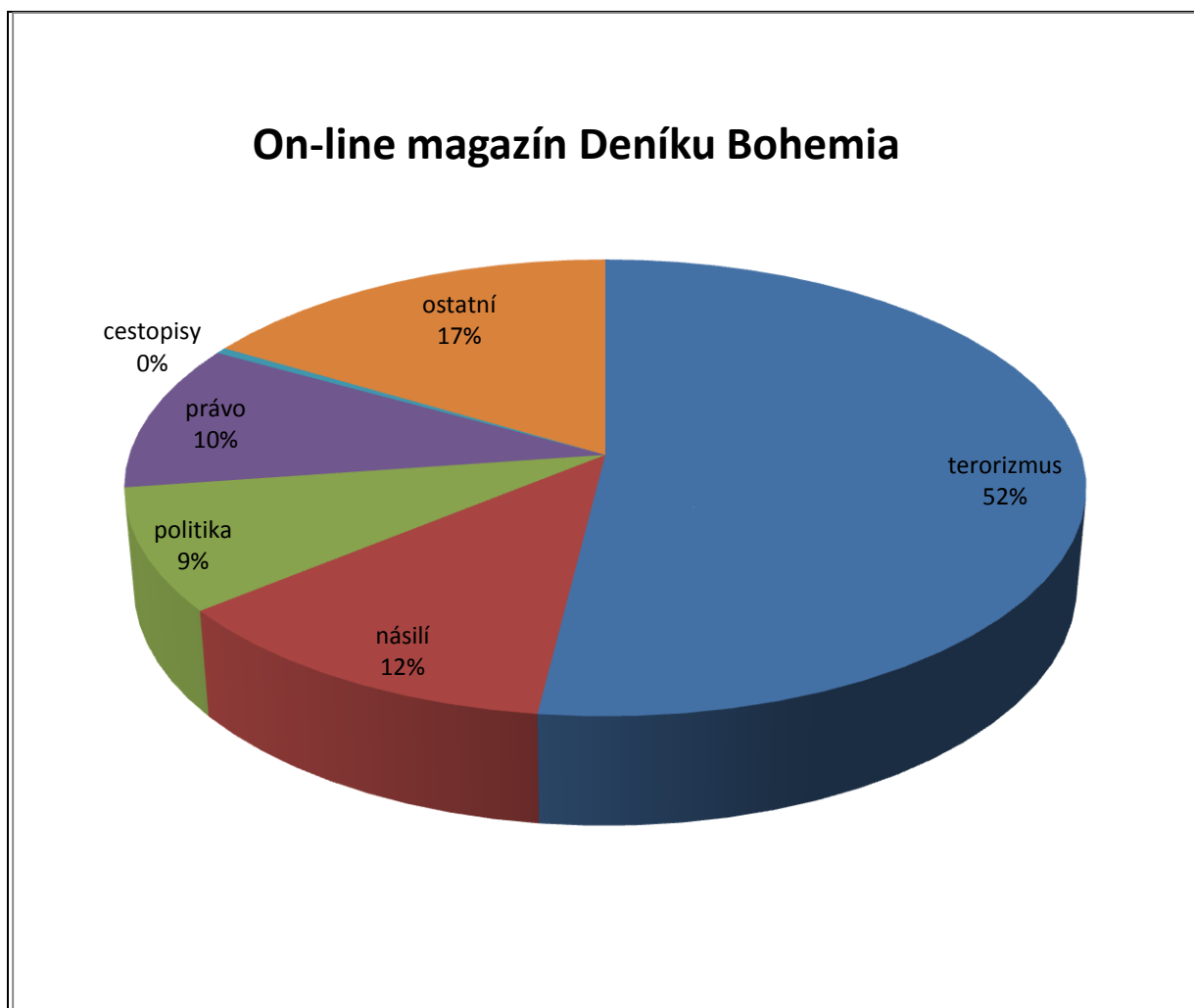
Graf 9: On-line magazín Deníku Bohemia²²⁴

²²³ Tabulka vychází z materiálů, které poskytly on-line Deníky Bohemia.

²²⁴ Graf vychází z materiálů, jež poskytuje tabulka číslo 6.

Graf 10: On-line magazín Deníku Bohemia²²⁵

²²⁵ Grafické znázornění jednotlivých hodnot tabulky 6 v procentech.

IV.3.1 Mladá Fronta Dnes

V online deníku Mladé fronty Dnes mezi lety 2007 a 2008 se mi podařilo vyhledat 306 článků týkajících se jednotlivých problematik v islámu. Deník se nejčastěji věnoval problematice terorismu ze strany muslimů. Otázkou lidských práv v islámu se deník zabýval ve 47 článcích. Daleko méně se redaktoři věnovali problematice týkající se násilí páchaného na muslimech, účasti muslimů v politice a cestopisným článkům. Do skupiny ostatní jsem přiřadila v deníku Mladé Fronty Dnes 49 článků.

IV.3.1.1 Terorismus ze strany muslimů

Ve 146 článcích zveřejněných v deníku Mladá Fronta Dnes se redaktoři zabývali problematikou terorismu a násilí ze strany muslimů. V 21 článcích nahlíželi autoři na problematiku negativně, ve 122 článcích neutrálně a ve 3 pozitivně.

Mezi 21 negativních článků patří v deníku 4 zprávy, které se věnují Al-Káidě a Usáma bin Ládínovi. V prvním článku autorka píše o skutečnosti, že Usáma bin Ládín žije a je v kontaktu s velitelem hnutí Taliban Mullahem Dadullahem, se kterým se společně připravují k sebevražedným atentátům na vojáky NATO²²⁶. Ve druhém článku se vrací Jan Rybář k 11. září. Autor píše o tom, jak bylo hlavním cílem muslimů vyvolat konflikt mezi Západem a světem islámu.

*„Když lidé kolem bin Ládina vyslali ráno 11. září komanda fanatických mužů na americká letiště, nechtěli jen zabít. Jejich plán byl mnohem d'ábelštější, ač na to dnes již mnozí zapomínají. Chtěli především vyvolat konflikt mezi Západem a světem islámu, vyvolat rebelii utiskovaných ctnostných muslimů proti upadajícím dekadentním kapitalistům“.*²²⁷

²²⁶Dražanová, Adéla „Usáma žije jsme v kontaktu, tvrdí eso z Talibanu.“ [online], 1.3.2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/usama-zije-jsme-v-kontaktu-tvrdi-eso-z-talibanu-frk-zahranicni.asp?c=A070301_171809_zahranicni_ad>.

²²⁷Rybář, Jan „Šest otázek o boji s terorismem.“ [online], 11.9.2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/sest-otazek-o-boji-s-terorem-vitezime-ci-prohravame-fhc-zahranicni.asp?c=A070911_105543_zahranicni_dp>.

Ve třetím článku Pavel Eichler informuje o nebezpečném posílení Al-Káidy o Libyjskou bojovou skupinu²²⁸. Čtvrtý článek pojednává o druhém muži teroristické sítě Al-Káida Ajmánu Zaváhrím. Zde autor článku píše o odmítnutí mírové konference ze strany Zaváhrího a o tom, že tento teroristický předák neustále vyzívá v boji proti Západu.²²⁹ Tyto čtyři články jsem zařadila mezi negativní, jelikož zde jejich autoři nahlíželi negativně na Al-Káidu a na násilí spojené s touto teroristickou organizací.

Ve dvou příspěvcích autoři píšou o britské učitelce, která byla muslimy násilně vězněna. Jednalo se o případ při kterém skončila britská učitelka v súdánském vězení kvůli urážce víry. Gillian Gibboňová se provinila tím, že dovolila svým žákům, aby dali plyšovému medvědovi Prorokovo jméno Muhammad. V prvním článku Viliam Buchert popisuje případ, který v Súdánu nastal a následně na něj reaguje negativním postojem k muslimům. Podle Bucherta: „*Není možné neustále tolerovat muslimy, a přitom souhlasit s jejich netolerancí vůči nám. Což se děje dnes a denně. Plyšák může být Muhammad!*”²³⁰

V následujícím článku autor píše o tom, že súdancům nestačí věznění učitelky, ale že chtějí pro britskou učitelku trest smrti. Autor sám v úvodu článku uvádí: „*Kdyby v Súdánu rozhodoval soudce lynč, byla by britská učitelka Gillian Gibboňová již po smrti.*”²³¹ V obou případech autoři nahlíží na případ věznění britské učitelky s negativním postojem.

K negativním článkům v Mladé Frontě Dnes patří také případy násilí ze strany muslimů způsobené na muslimských ženách. V prvním článku píše Pavel Novotný o znásilnění saúdské dívky šesti muslimskými muži a jejím následném trestu

²²⁸Eichler, Pavel. „Al-Káida posílila o libyjskou bojovou skupinu.” [online], 3.11 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/al-Káida-posilila-o-libyjskou-bojovou-skupinu-f4g-zahranicni.asp?c=A071103_121318_zahranicni_pei>.

²²⁹Wirnitzer, Jan. „Zaváhrí na nahrávce označil mírovou konferenci za zradu” [online], 14.12 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/zavahri-na-nahravce-oznacil-mirovou-konferenci-za-zradu-p25-zahranicni.asp?c=A071214_141610_zahranicni_jw>.

²³⁰Buchert, Viliam. „Medvídek je Mohamed. A teď mě bičujte.” [online], 1.12 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/medvidek-je-mohamed-a-ted-me-bicujte-dup-nazory.asp?c=A071130_203317_nazory_zra>.

²³¹Wirnitzer, Jan. „Súdancům vězení pro Britku nestačí. Žádali její smrt.” [online], 30.11 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/sudancum-vezeni-pro-britku-destaci-zadali-jeji-smrt-fyi-zahranicni.asp?c=A071130_163738_zahranicni_jw>.

zbičováním.²³² V druhém článku autor kritizuje atentát na Bénazír Bhuttovou, ke kterému došlo v Pákistánu.²³³ Autor uvádí, že: „*Bhuttová musela zaplatit životem za to, že se kurážně postavila extremistům všech odstínů – od Al-Káidy a Talibanu až po místní náboženské politické strany a armádní příznivce tvrdé linie.*”²³⁴ Oba autoři se staví k násilí způsobeném na ženách v člancích negativně. Díky tomu jsem články zařadila právě do této kategorie.

Mezi další články, ve kterých jejich autoři negativně nahlízejí na problematiku terorismu ze strany muslimů patří například článek o teroristické útoky v Bombaji. Jiří Doležal zde píše o potřebě zavedení radaru, který bude hlídat rakety ájatolláhu, protože islamisté dnes neútočí pouze na USA, ale na celý svět. On sám říká:

*„Islamisté jsou prostě rozjetí a chtějí naši krev. Všechny naše rádoby humanistické teorie o kořenech teroru selhávají. Už dávno na nás neútočí nějací zoufalci hnani hladem a bídou, nebo dokonce nějací „bojovníci za svobodu“, jak se nazývají palestinští sebevražední teroristé. Indické události znovu ukázaly, že islamisté jsou pevně sešikovanou vojenskou silou, která je schopna nám uštědřovat mimořádně citelné rány. Český protiradarismus, odpor proti naší vojenské přítomnosti v Afgánistánu a nechuť k válce s islamismem se díky bombajským událostem znovu ukázaly jako populistické pózy.”*²³⁵

V dalším článku píše autor o venezuelském teroristovi, který bude vězněn za své teroristické útoky, které vykonal poté co konvertoval k islámu.

„Šakal Carlos, vlastním jménem Ilych Ramírez Sánchez, je podezírán z 80 vražd spáchaných především ve jménu palestinského boje. Spojován je i s únosem ministrů Organizace zemí vyvážejících ropu (OPEC) ve Vídni v roce 1975 a s únosem francouzského letadla o rok později.”

²³²Novotný, Pavel. „Saúdskou dívku znásilnili. Teď ji ještě budou bičovat.” [online], 21.11 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/saudskou-divku-znasilnili-ted-ji-jeste-budou-bicovat-p01-zahranicni.asp?c=A071121_102831_zahranicni_ad >.

²³³ Článek se věnuje političce Benazír Bhuttové. Hlavní téma článku je věnováno atentátu na Bhuttovou a proto jsem tento článek zařadila do kategorie terorismu ze strany muslimů a nikoliv do kategorie politika u muslimů.

²³⁴Abbás, Hassan. „Podhoubí vraždy v Pákistánu.” [online], 18.1 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< <http://zpravy.idnes.cz/podhoubi-vrazdy-v-pakistanu-d1x> >.

²³⁵Doležal, Jiří. „Český protiradarismus po Bombaji.” [online], 28.11 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/cesky-protiradarismus-po-bombaji-dq9-nazory.asp?c=A081128_123700_nazory_jba >.

V tomto článku autor negativně nahlíží na útoky, které Šakal proti nevinným lidem vykonal a dodává, že: „Šakal svůj světonázor šíří i po odsouzení čile dál”.²³⁶

Odlíšně na problematiku terorismu v deníku Mladá Fronta Dnes nahlízejí pouze 3 články. První článek pojednává o muslimském teroristovi Jose Padillovi, který je několik let vězněn z plánovaných útoků proti USA. Lubomír Heger v tomto článku Jose Padilla obhajuje. Heger uvádí, že pro obvinění Padilly nejsou důkazy a že díky několikaletému věznění přišel Padilla o dobré duševní zdraví.

*„Padilla byl zatčen počátkem května 2002 na letišti v Chicagu, kam přicestoval po několikaletém pobytu v Egyptě a Jemenu. Zde se mladý konvertita k islámu, jenž si mezitím začal říkat Ibrahim, oženil a zplodil potomky Husajna a Hasana. Od té doby byl zadržován bez soudu přímo na Bushův příkaz. Umožňoval to zákon schválený krátce po 11. září - jakožto „nepřátelský válečník“ na základě svědectví dvou členů Al-Káidy, že připravoval výbuch „špinavé bomby“ v USA. Pět let poté mají porotci soudu v Miami rozhodnout o budoucnosti rodilého Američana, jemuž se dá zatím prokázat maximálně to, že se znal s příznivci Al-Káidy na Floridě a jednou vezl albánským povstalcům do Kosova asi pět tisíc dolarů”.*²³⁷

Na závěr ještě Heger dodává: „Padilla rozhodně nepůsobí jako člověk, který věří, že pomoc je na cestě”. Autor tímto závěrem poukazuje na to, že ačkoliv je Padilla vězněn možná neprávem, tak už ani nevěří ve svoji obhajobu a propuštění.

Ve druhém pozitivně laděném článku Jan Šnidauf píše o tom, že mladí evropští muslimové vyvracejí zavedené mínění, podle kterého je každý muslim teroristou.

„Působivá legenda dnes praví, že mnoho mladých evropských muslimů snadno podléhá terorismu, že islám vede k radikalizaci a že muslimové kvůli svému vyznání volí život v ghettech a vytvářejí tak močály, v nichž se líhnou teroristé. Nejkrajnější podobou této legendy je představa „Eurábie“, což je dráždivý termín, údajně označující fenomén, jímž muslimské hordy v současnosti znečišťují samotnou evropskou DNA. Vazba mezi vírou a ztotožněním se s evropskými státy však u evropských muslimů zřídka odpovídá stereotypu Eurábie. Ani domácí terorismus, ani přítomnost muslimů bychom skutečně

²³⁶ „Terorista Šakal půjde znovu před francouzský soud.” [online], 4.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/terorista-sakal-pujde-znovu-pred-francouzsky-soud-f8t-/zahranicni.asp?c=A070504_170359_zahranicni_anv>.

²³⁷ Heger, Lubomír. „Usa viní Američana z teroru, důkazy ale chybí.” [online], 16.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/usa-vini-americana-z-teroru-dukazy-ale-leta-chybeji-f84-/zahranicni.asp?c=A070516_110143_nazory_jba>.

*neměli považovat za něco v Evropě nového. Vzájemné působení islámu a evropské společnosti podnítilo rozkvět vzdělanosti a na Balkáně a ve východní a střední Evropě žije velký počet muslimů už stovky let. V 50. letech minulého století přijížděli muslimové jako přistěhovalci, Evropu přijali jako svůj domov a přispěli k obnově hospodářství ve válkou poničené Evropě. Muslimové jsou téměř ve všech oblastech života nedílnou součástí evropské mozaiky”.*²³⁸

Ve třetím článku Jan Šnidauf odpovídá na otázku zda-li je každý muslim fanatic či terorista. Autor píše, že dnešní muslimský svět je vnímán ve znamení fanaticů brodících se v krvi svých obětí. Takto chápaná realita je však viděna pouze přes novinářský objektiv. Realita je skutečnému životu často velmi vzdálená. Autor uvádí: „*Studie Gallupova ústavu nedávno překvapivě zjistila, že jen sto milionů, tedy sedm procent ze všech muslimů, schvaluje útoky z 11. září 2001, a lze je tudíž považovat za „radikály“. Zbývajících 93 procent tvoří „umírnění“. Je to pádný argument proti těm, kdo hodnoty islámu považují za neslučitelné s demokracií*”.

Šnidauf v článku také zminuje, že útoky ke kterým došlo 11. Září 2001 odmítlo mnoho islámských představitelů.

*„Odsouzení útoků na Světové obchodní centrum (WTC) zaznělo jak od vlád muslimských zemí, tak i od nejuznávanějších autorit současného islámu. Vrchní představitel nejvýznamnější islámské univerzity Al-Azhar, šajch at-Tantáwí, prohlásil, že „útočit na nevinné lidi není odvážné, nýbrž hloupé... odvážné je chránit svobodu“ a že sebevražední atentátníci jsou nepřáteli islámu. Také šajch Qaradáwí, islámská mediální hvězda z televize Al-Džazíra, se nechal slyšet, že „naše srdce krvácejí z útoků na Světové obchodní centrum... i přes naše ostré odmítnutí zaujaté proizraelské politiky USA“. S odsouzením přispěchala také Organizace islámské konference a připojily se také další náboženské figury, imámové, politici a řada dalších osobností”.*²³⁹

Neutrálně na problematiku terorismu nahlíží Mladá fronta Dnes mezi roky 2007 a 2008 ve 122 článcích.

²³⁸ Bari, Muhammad „Mladí evropští muslimové vyvracejí zavedené mínění. Nejsou to žádní teroristé.” [online], 13.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/mladi-evropsti-muslimove-vyvraceji-zavedene-mineni-nejsou-to-zadni-teroriste-1yh-/kavarna.asp?c=A080912_174112_kavarna_bos >.

²³⁹ Šnidauf, Jan. „Je každý muslim fanatic nebo terorista?.” [online], 26.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/je-kazdy-muslim-fanatik-nebo-terorista-dy3-/kavarna.asp?c=A080326_171730_kavarna_bos >.

Ze 122 článků bylo věnováno 19 článků zprávám o teroristické skupině Al-Káida. První zpráva, která pojednává o Al-Káidě informuje o propuštění australského teroristy z vězení v Guantánamu. Australan, který byl ve službě Al-Káidy dostal výměnou za přiznání devítiměsíční trest.

*„Davida Hickse zajali v prosinci 2001 v Afghánistánu spolu s ozbrojenci z Tálíbanu. Před americkým vojenským tribunálem se letos doznal k podpoře terorismu. Po pěti letech strávených na samotce v Guantánamu byl v květnu převezen do australského vězení”.*²⁴⁰

Také druhý článek se věnuje osobě Davida Hickse a potvrzuje, že australan bojoval za Al-Káidu.

*„Australan David Hicks potvrdil, že během americké invaze do Afghánistánu v roce 2001 pomáhal bojovat na straně Al Kajdy”.*²⁴¹

Další článek informuje o tom, že se na internetu objevila zpráva s Usáma bin Ládinem.

*„Teroristická síť Al-Káida zveřejnila na internetu další videozáznam s Usámou bin Ládinem. Vůdce skupiny na ní vychvaluje jednoho z útočníků na mrakodrapy v New Yorku”.*²⁴²

Ve čtvrtém článku píše Mladá fronta dnes o prvním muslimském poselství, které bylo proneseno v roce 2008.

*„První letošní poselství teroristické sítě Al-Káida natočil americký muslim Adam Gadahn. Upoutávka na ni se objevila na webových stránkách militantních muslimů”.*²⁴³

V pátém článku píše Petr Štefan o zatčení žijící legendy Al-Káidy belgickou policií.

„Belgickým policistům uvázla při akci proti čtrnácti příslušníkům Al-Káidy ve spárech „žijící legenda“ této organizace. Mezi lidmi, kteří měli mimo jiné plánovat

²⁴⁰ Zvolánek, Jan. „Úsámovi australského bojovníka propustili z vězení.” [online], 29.12.2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/usamova-australskeho-bojovnika-propustili-z-vezeni-pc2-zahranicni.asp?c=A071229_084459_zahranicni_jan >.

²⁴¹ Adb. „Úsámovi australského bojovníka propustili z vězení.” [online], 27.3.2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/bojoval-jsem-za-al-kaidu-priznal-australan-fj2-zahranicni.asp?c=A070327_073037_zahranicni_adb >.

²⁴² Anv. „Na internetu se objevila zpráva s Usámou k 11. září.” [online], 11.7.2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/na-internetu-se-objevila-zprava-s-usamou-k-11-zari-fwq-zahranicni.asp?c=A070911_095323_zahranicni_anv >.

²⁴³ ČTK. „První letošní poselství al-kajdy pronesl americký muslim.” [online], 4.1.2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/prvni-letosni-poselstvi-al-kajdy-pronese-americky-muslim-p33-zahranicni.asp?c=A080104_091954_zahranicni_jat >.

sebevražedné útoky na summitu EU v Bruselu, byla i Malika El-Aroud. Vdova po legendárním bojovníkovi Al-Káidy měla vést boj proti koaličním vojskům v Afghánistánu".²⁴⁴

Další článek týkající se terorismu a Al-Káidy uvádí, jak Al-Káida bojuje nejen zbraněmi, ale také slovem.

„Al-Káida i v poezii upřesňuje, co obnáší být jejím členem, a ve verších připomíná velké epizody svých dějin: oslavuje hrdinské činy „mučedníků“. Třebaže velká část té poezie nemusí mít nutně vysokou kvalitu, zdůrazňuje obraz, který si vedení Al-Káidy přeje kolem sebe šířit, a sice, že její poselství je autentické a odráží skutečný islám".²⁴⁵

V sedmém článku autor informuje o narozeninách Usáma bin Ládina. Článek uvádí, že Usáma v roce 2007 oslavil své padesáté narozeniny.²⁴⁶

V následujícím článku se můžeme dočíst, že Usáma bin Ládin žije pod horou K2. Michal Žák zde uvádí: *„Usáma bin Ládin, šéf teroristické organizace Al-Káida, se skrývá u druhé nejvyšší hory světa K2, tvrdí katarská televize Al-Arabíja. Podle ní nyní Američané připravují na severu Pákistánu velkou operaci, na jejímž konci by mělo být Usámovo dopadení*".²⁴⁷

Další článek se zabývá výcvikovým táborem Al-Káidy.

„Teroristická síť Al-Káida vybuodovala podle amerických tajných služeb v západoafrickém Mali mobilní výcvikový tábor. Mladí muslimové se v něm připravují k nasazení v Iráku a Afghánistánu".²⁴⁸

V článku desátém se pak můžeme dočíst o potrestání řidiče, který pracuje pro Usámu bin Ládina, pěti lety vězení.

²⁴⁴ Štefan, Petr. „Belgická policie zatkla žijící legendu Al-Kajdy.“ [online], 4.1 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/belgicka-policie-zatkla-zijici-legendu-al-kajdy-fl8-/zahranicni.asp?c=A081212_130548_zahranicni_stf >.

²⁴⁵ Haykel, Bernard. „Al-Káida bojuje nejen zbraněmi, ale i poezií. Jen se začíst.“ [online], 19.7 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/al-Káida-bojuje-nejen-zbranemi-ale-i-poezii-jen-se-zacist-pjz-/kavarna.asp?c=A080718_160621_kavarna_bos >.

²⁴⁶ Adb. „Arcipadouch Usáma bin Ládin slaví padesátiny.“ [online], 10.3 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/arcipadouch-usama-bin-ladin-slavi-padesatiny-f34-/zahranicni.asp?c=A070309_083143_zahranicni_adb >.

²⁴⁷ Žák, Michal. „Al-Arabíja. Američané vyrážejí za Usámou pod horu K2.“ [online], 27.5 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/al-arabija-americane-vyrazeji-za-usamou-pod-horu-k2-fsl-/zahranicni.asp?c=A080527_141627_zahranicni_miz >.

²⁴⁸ „Al-Káida má v Mali mobilní výcvikový tábor.“ [online], 13.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/al-Káida-ma-v-mali-mobilni-vycvikovy-tabor-fge-/zahranicni.asp?c=A070713_212032_zahranicni_mad >.

*„Porota zvláštního vojenského soudu na Guantánamu odsoudila prvního ze zajatců, které před sedmi lety začali Američané přivázet na svoji vojenskou základnu. Sálím Ahmad Hamdan, řidič Usámy bin Ládina, dostal pět a půl roku vězení. Jemenec Hamdan byl ve středu uznán vinným z materiální podpory terorismu. Zároveň byl osvobozen v závažnějších bodech obžaloby týkajících se teroristického spiknutí a spiknutí za účelem usmrtit Američany v Afghánistánu”.*²⁴⁹

V jedenáctém článku uvádí Ladislav Kryzánek postoj syna Usamy bin Ládina k terorismu vedenému ze strany jeho otce.

*„Umar bin Ládín vzkazuje přes televizi svému otci Usámovi: „Tati, toho násilí už bylo dost, najdi si jinou cestu.“ Šestadvacetiletý stavitel Umar, syn nejhledanějšího teroristy světa, hovořil s americkou televizí CNN ve svém domě na okraji Káhiry, kde se po většinu času zdržuje”.*²⁵⁰

Také následující článek je věnován osobě Usámy bin Ládina. Zde autor článku informuje o vzniku čtyřicetiminutového videa, na kterém Usáma bin Ládín velebí mučednictví.

*„Vůdce islámské teroristické sítě Al-Káida Usáma bin Ládín velebí ve svém novém videoposelství určeném muslimským bojovníkům mučednictví. Videozáznam zveřejnila na radikální islámské webové stránce odnož Al-Káidy mající na starosti mediální záležitosti. Usáma bin Ládín vzdává na záznamu čest stoupencům svého hnutí, kteří v Afghánistánu přišli o život. Vysoce vynáší bojovníky, kteří padli ve jméno islámské svaté války džihádu. Zdůrazňuje přitom, že i prorok Mohamed si přál, aby se stal mučedníkem“.*²⁵¹

Další článek informuje o videu Al-Káidy. Autor zde píše o vzniku videa, které má rozpoutat násilí na Západě.

„Internetové video teroristické sítě Al-Káida vyzývá ke „kolektivnímu vyvražďování“ Západu. Anonym tvrdí, že konflikt je potřeba přenést do blahobytného světa. V poslední době jde už o třetí video, které teroristická organizace zveřejnila. Videozáznam je

²⁴⁹ Zah. „Guantánámský soud potrestal Usámovi řidiče pěti lety vězení.” [online], 7.8 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/guantanamsky-soud-potrestal-usamova-ridice-peti-lety-vezeni-pt1-/zahranicni.asp?c=A080807_215033_zahranicni_lf >.

²⁵⁰ Kryzánek, Ladislav. „Tati, nech už ty bomby vzkazuje syn bin Ládínovi.” [online], 21.1 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/tati-nech-uz-ty-bomby-vzkazuje-syn-bin-ladinovi-fr6-/zahranicni.asp?c=A080121_203810_zahranicni_mad >.

²⁵¹ Jan. „Usáma na novém videu velebí mučednictví.” [online], 15.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/usama-na-novem-video-velebi-mucednictvi-fcu-/zahranicni.asp?c=A070715_080921_zahranicni_jan >.

*kompilecí záběrů hořících „dvojčat“ Světového obchodního střediska v New Yorku po útoku z 11. září a krátkých sekvencí natočených ve výcvikových táborech bojovníků džihádu”.*²⁵²

V následujícím článku uvádí deník, že bin Ládín vyzval Evropu k odchodu z Afghánistánu.

*„Vůdce teroristické sítě Al-Káida Usáma bin Ládín ve svém novém vzkazu vyzval evropské země, aby ukončily vojenskou spolupráci se Spojenými státy v Afghánistánu. Bin Ládinovo nejnovější poselství odvysílala katarská televize Al-Džazíra”.*²⁵³

Ve třech článcích, které se věnují neutrálnímu pohledu na terorismus, hovoří autoři deníku Mladá Fronta Dnes o druhém nejvyšše postaveném muži Al-Káidy, Ajmánu Zaváhrím. Iveta Polochová informuje o tom, že Zaváhrí obvinil Írán za to, že se podílí na válce proti Islámu.

*„Teroristická organizace Al-Káida obvinila Írán z účasti na západní „křížácké“ válce proti islámu. Prohlásil to Ajmán Zavahří v devadesátiminutovém videu, které poslala Al-Káida televizi Al-Džazíra”.*²⁵⁴

Tomáš Havlín píše o vydání audionahrávky, na které Zaváhrí odsuzuje OSN jako nepřítele islámu.

*„Druhý muž teroristické sítě Al-Káida, Ajmán Zavahří, vydal novou audionahrávku. Vzkazuje na ní, že OSN je nepřítelem islámu a ujišťuje, že hlava organizace Usáma bin Ládín se těší dobrému zdraví”.*²⁵⁵

V dalším článku, týkajícím se osoby Ajmána Zaváhrího popisuje Pavel Novotný obvinění iránských předáků druhým nejvyšším mužem Al-Káidy.

„Ajmán Zavahří, čelný předák islamistické sítě Al-Káida obvinil iránské šéfy, že po světě šíří nesprávnou teorii o tom, kdo zařídil útok na americké cíle ze dne 11. září 2001. Smysl této lži je zřejmý: Írán tvrdí, že se mezi sunnity nenašli hrdinové, kteří by

²⁵² Tha. „Video Al-Kajdy chce rozpoutat násilí na Západě.” [online], 17.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/video-al-kajdy-chce-rozpoutat-nasili-na-zapade-fob-zahranicni.asp?c=A070917_143449_zahranicni_tha >.

²⁵³ „Bin Ládín vyzval Evropu k odchodu z Afghánistánu.” [online], 29.11 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/bin-ladin-vyzval-evropu-k-odchodu-z-afghanistanu-f6g-zahranicni.asp?c=A071129_202646_zahranicni_tha >.

²⁵⁴ Polochová, Iveta. „Zaváhrí obvinil Írán, že se podílí na válce proti islámu.” [online], 8.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/zavahri-obvinil-iran-ze-se-podili-na-valce-proti-islam-u-ppi-zahranicni.asp?c=A080908_164020_zahranicni_ipl >.

²⁵⁵ Havlín, Tomáš. „Útočte na OSN, nepřítele islámu, vzkázal Zaváhrí.” [online], 3.4 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/utocte-na-osn-nepriatele-islam-u-vzkazal-zavahri-frr-zahranicni.asp?c=A080403_100327_zahranicni_tha >.

Ameriku zranili jako nikdo jiný v celé historii, říká Zawahří se zjevným odkazem na síť, kterou vybudoval s ikonou islamistických teroristů Usámou bin Ládinem”.²⁵⁶

Mezi poslední články týkající se neutrálně nahlížených pohledů na Al-Káidu jsem zařadila článek Teodora Marjanoviče a Jana Rybáře. Marjanovič ve svém článku uvádí, že uběhlo šest let od 11. září 2001 a že USA v tento den zvýšila bezpečnost na svém území proti teroristickým útokům.²⁵⁷ Jan Rybář pak popisuje a shrnuje vývoj vztahů od 11. září mezi Západem a muslimskými zeměmi a zdůrazňuje, že se nezměnilo téměř nic ve vzájemných vztazích a vývoji. Rybář se nestaví na stranu Západu, ale také ani na stranu muslimů a právě díky tomu jsem tento článek přiřadila mezi články neutrální.²⁵⁸

Ze 122 neutrálně nahlížených článků na terorismus se věnovalo 12 článků terorismu v Libanonu.

V prvním článku informuje deník o smrti dvaceti islamistů, kteří byli zabiti Libanskou armádou.

„Libanonská armáda zabila 20 údajných islámských radikálů poté, co se pokusili utéci z palestinského uprchlického tábora Nahr Báríd na severu Libanonu. O život přišli také dva vojáci”.²⁵⁹

Také další články se věnují bojům v uprchlických táborech. Deník uvádí článek o tom, že boje v Libanonu vyhnaly z tábora tisíce lidí a,²⁶⁰ že libanonští vojáci dobyli tábor s ozbrojenci²⁶¹. Dále zde můžeme najít články o libanonské armádě, která

²⁵⁶Novotný, Pavel. „My zařídili 11. září, ne Izrael zlobí se Zawahří na Irán. .” [online], 24.4 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/my-zaridili-11-zari-ne-izrael-zlobi-se-zawahri-na-iran-fym-/zahranicni.asp?c=A080424_140314_zahranicni_miz >.

²⁵⁷Marjanovič, Teodor. „Šest let ta válka trvá, přitom teprve začala.” [online], 11.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/sest-let-ta-valka-trva-pritom-teprve-zacala-fk4-/nazory.asp?c=A070910_195905_nazory_ost >.

²⁵⁸Rybář, Jan. „Změnily útoky z 11. září svět? Ano, ale ne moc.” [online], 11.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/zmenily-utoky-z-11-zari-svet-ano-ale-ne-moc-fpv-/zahranicni.asp?c=A080910_215242_zahranicni_dp >.

²⁵⁹„Libanonci zabili 20 islamistů.” [online], 2.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/libanonci-zabili-20-islamistu-z-uprchlickeho-tabora-f8k-/zahranicni.asp?c=A070902_101338_zahranicni_klu >.

²⁶⁰„Boje v Libanonu vyhnaly z tábora tisíce lidí.” [online], 23.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/boje-v-libanonu-vyhnyly-z-tabora-tisice-lidi-fzt-/zahranicni.asp?c=A070523_101641_zahranicni_klu >.

²⁶¹Ost. „Libanonští vojáci dobyli tábor s ozbrojenci.” [online], 2.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/libanonsti-vojaci-dobyli-tabor-s-ozbrojenci-fzx-/zahranicni.asp?c=A070902_162427_zahranicni_ost >.

ostřelovala ležení radikálů²⁶² a palestinský tábor²⁶³, o palestincích, kteří jsou součástí krvavé hry libanonců²⁶⁴ nebo o tom, že na severu Libanonu umírají kvůli bojům s radikály civilisté.

*„Na severu Libanonu pokračují boje mezi armádou a islámskými radikály ze skupiny Fatah al-Islám. Potyčky si vyžádaly nejméně devět mrtvých civilistů a dalších sedmdesát zraněných. Boje se odehrávají u palestinského uprchlického tábora Nahr Bárid u Tripolisu a jsou nejtěžším vnitrolibanonským konfliktem od roku 1991, kdy skončila libanonská občanská válka”.*²⁶⁵

O bojích mezi islamisty a Libanonci pojednává také další článek. Deník uvádí, že v bojích mezi vojáky a islamisty zahynulo v severním Libanonu na 50 lidí.

*„V bojích mezi islámskými radikály a vládními jednotkami v severním Libanonu bylo zabito téměř 50 lidí. Zemřelo 19 extremistů, z toho 15 v zatím posledních střetech ve městě Tripolis”.*²⁶⁶

V následujících člancích se pak můžeme dočíst o tom, že Libanonští vojáci pronikly do palestinského tábora²⁶⁷ a že boje zde velmi zesílily.

*„Prudké boje vzplály mezi libanonskými vojáky a islámskými ozbrojenci, kteří se opevnili v uprchlickém táboře Nahr Bárid na severu Libanonu. Vláda radikálům napojeným na teroristickou síť Al-Káida opakovaně hrozí útokem, pokud se nevzdají”.*²⁶⁸

Deník v jednom ze svých článků také uvádí, že v Libanonu se dál bojuje a příměří mají jepičí život.

²⁶² „Libanonská armáda ostřelovala ležení radikálů.” [online], 2.6 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/libanonska-armada-ostrelovala-lezeni-radikalu-fqm-/zahranicni.asp?c=A070602_194906_zahranicni_jan >.

²⁶³ „Libanonská armáda ostřeluje palestinský tábor, zatím čtyři mrtví.” [online], 25.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/libanonska-armada-ostrelova-palestinsky-tabor-zatim-ctyri-mrtvi-py5-/zahranicni.asp?c=A070725_185404_zahranicni_mad >.

²⁶⁴ Novotný, Pavel „Palestinci jsou v Libanonu součástí krvavé hry.” [online], 25.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/palestinci-jsou-v-libanonu-soucasti-krvave-hry-fr8-/zahranicni.asp?c=A070525_120820_zahranicni_ad >.

²⁶⁵ „Na severu Libanonu umírají kvůli bojům s radikály civilisté.” [online], 21.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/na-severu-libanonu-umiraji-kvuli-bojum-s-radikaly-civiliste-pln-/zahranicni.asp?c=A070521_174446_zahranicni_miz >.

²⁶⁶ „V bojích mezi vojáky a islamisty zahynulo v Libanonu na 50 lidí.” [online], 20.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/v-bojich-meziv-vojaky-a-islamisty-zahynulo-v-libanonu-na-50-lidi-puj-/zahranicni.asp?c=A070520_193540_zahranicni_mia >.

²⁶⁷ „Libanonští vojáci pronikli do palestinského tábora.” [online], 15.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/libanonsti-vojaci-pronikli-do-palestinskeho-tabora-fht-/zahranicni.asp?c=A070715_123017_zahranicni_jan >.

²⁶⁸ „Boje vojáků s radikály v libanonském táboře zesílily.” [online], 1.6 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/boje-vojaku-s-radikaly-v-libanonskem-tabore-zesilily-pct-/zahranicni.asp?c=A070601_102522_zahranicni_jan >.

*„Libanonem už třetí den otřásají prudké boje. Takové, jaké země naposledy zažila během občanské války, která skončila před sedmnácti lety. Libanonská armáda bojuje s radikály ze skupiny Fatah al-Islám. Dvě příměří skončila krachem, radikálové navrhli třetí. Zároveň vyhrožují zničením Bejrútu”.*²⁶⁹

Nakonec se v deníku můžeme dočíst také o útoku radikálů na libanonské vojáky. *„Islámští radikálové zaútočili pancéřovkami na kontrolní stanoviště libanonské armády poblíž palestinského uprchlického tábora Ajn Hilvá na jihu země. Vojáci údajně palbu členů skupiny Džund aš-Šam, která se hlásí k Al-Káidě, opětovali. Při střetu byli zraněni nejméně dva lidé - voják a civilista”.*²⁷⁰

Mezi 122 neutrálně nahlížející články jsem zařadila také 7 zpráv, v nichž se autoři věnovali karikaturám proroka Muhammada.

První dva články informují o demonstracích muslimských obyvatel, kteří nesouhlasí s otištěním karikatur proroka Muhammada ve švédských a dánských denících. V prvním článku píše deník o afghánské demonstraci proti otištění karikatur v dánském deníku²⁷¹.

*„Přes 200 afghánských zákonodárců v Kábulu demonstrovalo proti otištění karikatur proroka Mohameda v dánských novinách. Členové obou komor parlamentu rovněž požadovali zákaz vysílání kontroverzního filmu nizozemského poslance Geerta Wilderse, který ve snímku kritizuje Korán”.*²⁷²

V druhém článku informuje deník o demonstraci švédských muslimů proti karikaturám proroka Muhammada ve švédském deníku²⁷³.

*„Asi 500 švédských muslimů demonstrovalo v Uppsale proti karikování proroka Mohameda. Manifestace podle policie proběhla bez incidentů”*²⁷⁴.

²⁶⁹ Dražanová, Adéla. „V Libanonu se dál boje, příměří mají jepičí život.” [online], 22.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/v-libanonu-se-dal-bojuje-primeri-maji-jepici-zivot-fvl-zahranicni.asp?c=A070522_165803_zahranicni_ad >.

²⁷⁰ „Radikálové zaútočili na libanonské vojáky.” [online], 3.6 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/radikalove-zautocili-na-libanonske-vojaky-fja-zahranicni.asp?c=A070603_190358_zahranicni_jan >.

²⁷¹ Karikatury proroka Mohameda zveřejnil 30. září 2005 deník Jyllands-Posten. Zveřejnění tehdy vyvolalo vlnu protestů v muslimském světě, protože islám obecně zakazuje zobrazování Proroka.

²⁷² „Afghánští zákonodárci demonstrovali proti karikaturám mohameda.” [online], 4.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/afghansti-zakonodarci-demonstrovali-proti-karikaturam-mohameda-ph0-zahranicni.asp?c=A080304_185006_zahranicni_mad >.

²⁷³ List Upsala Nya Tidning otiskl sérii kreseb karikaturisty Larse Vilka, který prorokovi nasadil i psí hlavu. Islám přitom zakazuje jakékoliv zpodobnění Mohameda z obavy, že by to mohlo vést k modlářství. Pes je navíc muslimy vnímán jako nečisté zvíře.

Třetí článek pojednává o ukrytí švédského kreslíře, kvůli výhrůžkám Al-Káidy. *„Švédský karikaturista, za jehož zabití nabídla Al-Káida 100 tisíc dolarů, se bojí o život. Podle švédské tajné služby je autor kresby Mohameda s psím tělem vážně ohrožen. Lars Vilks z bezpečnostních důvodů opustil svůj domov a skrývá se na tajném místě pod policejní ochranou”*.²⁷⁵

V dalších článcích píše deník o znovuočištění karikatury proroka Muhammada dánskými deníky²⁷⁶ a o odsouzení běloruského novináře za přetištění dánských karikatur proroka Muhammada. Devětačtyřicetiletý redaktor byl odsouzen za porušení zákona zakazujícího šíření rasové a náboženské nenavisti.

„Opoziční novinář Aljaksandr Sdvižkov, působící v nezávislém tisku, byl odsouzen k třem letům vězení za přetištění dánských karikatur proroka Mohameda, které rozhněvaly stoupence islámu. Dnes už zaniklý list Zgoda se spornými karikaturami se však ve skutečnosti nikdy neobjevil v distribuci”.²⁷⁷

V šestém článku píše Petr Štefan o Al-Káidě, která vyhrožuje Dánsku kvůli vydání karikatur proroka Muhammada, dalšími atentáty.

„Teroristická síť Al-Káida pohrozila Dánsku a dalším západním zemím opětovnými útoky za urážky islámu. V nejnovějším prohlášení, zveřejněném na internetu, hrozí teroristé krvavými útoky, které mají pomstít zveřejnění karikatur proroka Mohameda”.²⁷⁸

V posledním neutrálně nahlíženém článku, který se věnuje karikaturám proroka Muhammada, píše Adéla Dražanová o zatčení třech muslimů, kteří plánovali vraždu karikaturisty Kurta Westergaarda.

²⁷⁴ „Švédští muslimové demonstrovali proti karikaturám mohameda.” [online], 7.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/svedsti-muslimove-demonstrovali-proti-karikaturam-mohameda-ptd-/zahranicni.asp?c=A070907_225749_zahranicni_mad >.

²⁷⁵ Dp. „Švédský kreslíř se ukryl kvůli výhrůžkám Al-Kajdy.” [online], 17.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/svedsky-kreslir-se-ukryl-kvuli-vyhruzkam-al-kajdy-fwa-/zahranicni.asp?c=A070917_184827_zahranicni_dp >.

²⁷⁶ Dražanová, Adéla. „Dánské deníky na protest znovu otiskly karikaturu Mohameda.” [online], 13.2 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/danske-deniky-na-protest-znovu-otiskly-karikaturu-mohameda-pld-/zahranicni.asp?c=A080213_124934_zahranicni_ad >.

²⁷⁷ „Běloruský novinář odsouzen za Mohamedovy karikatury.” [online], 18.1 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/belorusky-novinar-odsouzen-za-mohamedovy-karikatury-pfo-/media.asp?c=A080118_152453_media_pei >.

²⁷⁸ Štefan, Petr. „VIDEO: Al-Káida: hrozí Dánsku kvůli karikaturám dalšími atentáty.” [online], 5.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/video-al-Káida-hrozi-dansku-kvuli-karikaturam-dalsimi-atentaty-pvk-/zahranicni.asp?c=A080905_172718_zahranicni_stf >.

„Dánská policie nad ránem zatkla tři lidi podezřelé z příprav vraždy karikaturisty. Kreslíř je autorem jedné z dvanácti karikatur proroka Mohameda, jejichž zveřejnění v dánském deníku *Jyllands-Posten* zvedlo před dvěma lety vlnu odporu a násilí v muslimském světě”.²⁷⁹

Mezi 122 neutrálně nahlížených článků, které se věnují terorismu jsem dále zařadila například články, které se zabývají bojem v Červené mešitě²⁸⁰, články o teroristovi José Padillovi²⁸¹ nebo článek o násilné islámské demonstraci proti kontroverznímu filmu poslance Geerta Wilderse²⁸².

Na všech 122 článků deník a jejich autoři nahlíželi neutrálně, ke zprávám v deníku se nevyjadřovali, ale pouze o nich informovali. Díky tomu jsem tyto články zařadila do výše zvolené kategorie.

IV.3.1.2 Násilí

V deníku *Mladá Fronta Dnes* bylo mezi lety 2007-2008 napsáno 24 článků týkajících se násilí páchaného na muslimech. Ve 23 třech člancích zaujali redaktoři neutrální postoj k otázce páchaného násilí na muslimech, v 1 článku postoj pozitivní a v žádném pohled negativní. O této problematice autoři článků tedy především pouze informovali.

Mezi 23 neutrálně nahlížející články patří 4 zprávy, které se věnují vydání protiislámského filmu *Fitna* (Rozvrat). Film byl vytvořen nizozemským politikem Geertem Wildersem.

V první zprávě informuje Jakub Bartosz o vzniku protiislámského filmu a o jeho uvedení na internet.

²⁷⁹ Dražanová, Adéla. „Dánové zatkli trojici jež plánovala vraždu karikaturisty.” [online], 12.2 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/danove-zatkli-trojici-jez-planovala-vrazdu-karikaturisty-pn6/zahranicni.asp?c=A080212_095742_zahranicni_ad >.

²⁸⁰ Například: Dražanová, Adéla. „Obsazenou pákistánskou mešitu opustila část radikálů.” [online], 4.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/obsazenou-pakistanskou-mesitu-opustila-cast-radikalu-p1m/zahranicni.asp?c=A070704_115056_zahranicni_ad >.

²⁸¹ Například: Bartosz, Jakub. „Američan Padilla dostal za podporu terorismu 17 let vězení.” [online], 22.1 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/american-padilla-dostal-za-podporu-terorismu-17-let-vezeni-p3i-/zahranicni.asp?c=A080122_180416_zahranicni_jba >.

²⁸² Havlín, Tomáš. „Proti Wildersovu filmu demonstrovalo v Karáči 25 tisíc lidí.” [online], 6.4 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/proti-wildersovu-filmu-demonstrovalo-v-karaci-25-tisic-lidi-po9/zahranicni.asp?c=A080406_192158_zahranicni_tha >.

*„Kontroverzní nizozemský politik Geert Wilders uvolnil na internetu svůj protiislámský film Fitna (Rozvrat). Patnáctiminutový snímek, který ještě nebyl nikde promítán, má údajně dokázat, že Korán je „hrůzná a fašistická kniha“ podněcující násilí a netoleranci vůči ženám a homosexuálům”.*²⁸³

Také druhá zpráva se zabývá uvedením protiislámského filmu na internet. Konkrétně daný článek pojednává o serveru Liveleak.com, který den po zveřejnění filmu Fitna na svých internetových stránkách musel tento protiislámský snímek ze svých webových stránek stáhnout.

*„Den po zveřejnění stáhl server Liveleak.com ze svých stránek protiislámský film Fitna (Rozvrat) kontroverzního nizozemského politika Geerta Wilderse. Patnáctiminutový film nizozemského nacionalisty a poslance Wilderse, který je kompilací záběrů extremistických akcí radikálních muslimů a protizápadních projevů spojených s verši koránu, se objevil na serveru LiveLeak.com, na který odkazovaly stránky nacionalistických skupin v řadě západních zemí včetně české Národní strany. Film důrazně odsoudily vlády řady muslimských zemí, které vyzvaly evropské státy, aby šíření snímku zablokovaly”.*²⁸⁴

Následující články informují o reakci a pohledu muslimů na vytvoření protiislámského filmu, který má negativně nahlížet na jejich víru a náboženství.

Johanna Grohová ve svém článku uvádí, že protiislámský film nikdo pořádně neviděl, a přesto již budí nevole mezi mnohými muslimy.

„Existuje pádný důvod pro hluboké obavy,“ nechal se slyšet nizozemský premiér Jan Peter Balkenende. A dodal: „První člověk který bude muset přijmout zodpovědnost, je pan Wilders osobně.“

Ve svém článku Grohová také popisuje obsah Wildersova filmu, které uvádějí nizozemská média.

„Snímek dostal název Fitna, což v arabštině znamená veřejné násilí či svár. Podle nizozemských médií se na začátku filmu otevře Korán, k jehož jednotlivým kapitolám

²⁸³ Bartosz, Jakub. „Protiislámský film nizozemského politika je na internetu.” [online], 27.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/protiislamsky-film-nizozemskeho-politika-je-na-internetu-pnh-/zahranicni.asp?c=A080327_192353_zahranicni_jba >.

²⁸⁴ Beladová, Michaela. „Server Liveleak.com stáhl wildersův protiislámský film.” [online], 29.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/server-liveleak-com-stahl-wildersuv-protiislamsky-film-p2w-/zahranicni.asp?c=A080329_100235_zahranicni_klu >.

*jsou připojeny záběry krveprolití a násilí v muslimských zemích. Na konec je zařazen obraz Proroka, muslimové přitom jeho zobrazování považují za kacířství”.*²⁸⁵

V posledním článku deníku, ve kterém je nahlíženo neutrálně na film Geerta Wilderse, píše Adéla Dražanová o vyjádření nizozemských novin k danému filmu. Podle nizozemského deníku film Fitna uráží, ale přesto nešokuje. Autorka dále uvádí, že ačkoliv snímek nahlíží na islám a muslimy negativně, přijala ho místní muslimská obec klidně.

*„Protiislámský film Fitna nizozemského krajně pravicového poslance Geerta Wilderse vyvolal víc rozruchu před zveřejněním než po něm. Patnáctiminutové „dilko“ není zdaleka tak výbušné, jak se čekalo, napsaly nizozemské noviny. I tamní muslimská obec ho přijala klidně. Film byl v Nizozemsku přijat v klidu. Muslimské organizace a odborníci ho označují za méně šokující, než čekali,“ přitakal nezávislý list Het Algemeen Dagblad”.*²⁸⁶

Z 23 článků se deník v 5 zprávách věnuje brněnským muslimům.

V prvním článku deník informuje o demonstraci, při které chce Národní strana protestovat před brněnskou mešitou.

*„Stoupenci pravicové Národní strany připravují na středu protest proti islamismu. Chtějí jej vyjádřit před brněnskou mešitou ve Vídeňské ulici. Ta patří k nejstarším muslimským modlitebnám v Česku. Pořadatelé nicméně akci v zákonné lhůtě řádně neohlásili, takže jejich shromáždění by bylo nezákonné”.*²⁸⁷

O demonstraci proti islamismu informuje také další zpráva Lucie Vaškeové.

*„Středeční protest krajně pravicové Národní strany proti islamismu, který se uskuteční u brněnské mešity, bude hlídat policie, přestože organizátoři akci neohlásili. Demonstrace má přimět muslimy, aby se distancovali od zavraždění českého velvyslance Ivo Žďárka v Pákistánu”.*²⁸⁸

²⁸⁵ Grohová, Johana. „Protiislámský film nikdo pořádně neviděl. Přesto budí nevoli.” [online], 4.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/protiislamsky-film-nikdo-poradne-nevidel-presto-budi-nevoli-p5g-/zahranicni.asp?c=A080304_085132_zahranicni_lpo >.

²⁸⁶ Dražanová, Adéla. „Wildersův film uráží, ale nešokuje. Reakce muslimů jsou klidné.” [online], 28.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/wildersuv-film-urazi-ale-nesokuje-reakce-muslimu-jsou-klidne-pt5-/zahranicni.asp?c=A080328_123625_zahranicni_ad >.

²⁸⁷ ČTK. „Národní strana chce protestovat před brněnskou mešitou. Akci neohlásila.” [online], 22.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://brno.idnes.cz/narodni-strana-chce-protestovat-pred-brnenskou-mesitou-akci-neohlasila-1at-/brno-zpravy.asp?c=A080922_165859_brno_dmk >.

²⁸⁸ Vaškeová, Lucie. „Mešity zbourat hřímá web národní strany před protestem v Brně.” [online], 23.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://brno.idnes.cz/mesity-zbourat-hrima-web-narodni-strany-pred-protestem-v-brne-pbd-/brno-zpravy.asp?c=A080923_113124_brno_luv >.

Ve třetí a čtvrté zprávě informuje deník o podání trestního oznámení ze strany brněnských muslimů na Národní stranu a její šéfkou²⁸⁹. Trestní oznámení na Národní stranu bylo policií odmítnuto.

*„Členové organizace Libertas Independent Agency, která sdružuje brněnské muslimy a přátele muslimských národů, podali trestní oznámení na Národní stranu a její šéfkou Petru Edelmannovou. Stalo se tak kvůli výrokům na internetových stránkách strany. „Výroky nebyl porušen zákon,“ vysvětlil však mluvčí brněnské policie. Muslimů se dotkly výzvy národovců na jejich stránkách typu „Mešity zbourat, islám zakázat a islamisty zavírat na doživotí jen za příslušnost!“ nebo „Islamismu je nutno vyhlásit válku! Nulovou toleranci, hnát je ze země, trestat a trestat. Bez soucitu, bez slitování, bez pochopení.“ Za urážlivé považují vyznavači islámu také mnohá další vyjádření Edelmannové. Zástupci muslimské komunity v Česku podali v minulosti již několik trestních oznámení na Národní stranu kvůli údajným četným výrokům podněcujícím nesnášenlivost. Se žádným ale dosud neuspěli”.*²⁹⁰

V posledním článku, který pojednává o brněnských muslimech informuje Pavla Surá o násilném poničení brněnské mešity.

*„Brněnskou mešitu někdo posprejoval nápisy namířenými proti islámu. Na stěně a dveřích se objevila hesla: Stop islámu a NE. Budovu někdo poničil zřejmě v noci na dnešek. Brněnskou muslimskou obec nápisy zaskočily. „Je to pro nás nepříjemné, kazí to vztahy ve společnosti. Nápis pro nás nese prvky nenávisti, je těžké to vysvětlit našim dětem, které dopoledne přišly do mešity,“ uvedl předseda brněnské muslimské obce Hassan Muneeb Alrawi”.*²⁹¹

Ve třech článcích v problematice násilí páchaného na muslimech se deník MF Dnes zabývá masakrem v Srebrenici. V prvním článku informuje deník o zatčení sedmi bosenských Srbů za účast na tomto masakru.

„Soud pro válečné zločiny v Sarajevu poslal sedm bosenských Srbů na 38 až 42 let do vězení za účast na masakru tisíců bosenských muslimů v Srebrenici v roce 1995. Je to

²⁸⁹ ČTK. „Muslimové podají trestní oznámení na národní stranu i její šéfkou.” [online], 29.9.2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://brno.idnes.cz/muslimove-podaji-trestni-oznameni-na-narodni-stranu-i-jejji-sefku-phx-/brno-zpravy.asp?c=A080929_162500_brno_taj >.

²⁹⁰ ČTK. „Policie odmítla trestní oznámení brněnských muslimů na národní stranu.” [online], 3.12.2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://brno.idnes.cz/policie-odmitla-trestni-oznameni-brnenskych-muslimu-na-narodni-stranu-13x-/brno-zpravy.asp?c=A081203_134913_brno_dmk >.

²⁹¹ Surá, Martina „Na brněnskou mešitu někdo nasprejoval nápis proti islámu.” [online], 26.10.2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://brno.idnes.cz/na-brnenskou-mesitu-nekdo-nasprejoval-napis-proti-islamupm7-/brno-zpravy.asp?c=A081026_173217_brno_taj >.

*první rozsudek bosenského soudu za genocidu spáchanou během občanské války v zemi v první polovině 90. let minulého století, informovala agentura AFP”.*²⁹²

V dalším článku píše Matyáš Zrno o zatčení Radovana Karadžiče.

*„Bosenskosrbský předák Radovan Karadžič byl zatčen a bude převezen před Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii (ICTY) v Haagu. Tam bude čelit obvinění, že se v roce 1995 podílel na srbském masakru 8 000 Muslimů ve východobosenské Srebrenici”.*²⁹³

Třetí zpráva je věnována žádosti pozůstalých po obětech ze Srebrenice. Pozůstalí si přejí, aby byly mírové sbory OSN zbaveny imunity.

*„K nizozemskému soudu dorazila žádost o zrušení imunity OSN. Příbuzní obětí z bosenské Srebrenice tak chtějí dosáhnout odškodnění za ztrátu svých blízkých. Bosenskosrbské jednotky ve Srebrenici povraždily v roce 1995 téměř osm tisíc muslimských mužů. Město přitom chránili vojáci OSN, převážně nizozemští”.*²⁹⁴

Kromě článků o Wildersově filmu *Fitna*, brněnských muslimech a masakru v Srebrenici deník nahlížel neutrálně na otázku násilí páchaného na muslimech například ve článku o karikaturách proroka Muhammada v Brně²⁹⁵ nebo ve zprávě Adély Dražanové, která píše o výslechu britského ministra- muslima.

*„Američané zadrželi na letišti ve Washingtonu britského muslimského ministra Šáhida Malika. Kvůli podezření na výbušniny v příručním zavazadle ho 40 minut vyslyšali a prohledávali, napsal server BBC. Pak ho s omluvou pustili. Malik je „hluboce zklamán“, to samé se mu totiž stalo před rokem v New Yorku”.*²⁹⁶

²⁹² ČTK „Bosenský soud poslal za mříže sedm srbů za podíl na masakru ve Srebrenici.” [online], 29.7 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/bosensky-soud-poslal-za-mrize-sedm-srbu-za-podil-na-masakru-ve-srebrenici-1q8-/zahranicni.asp?c=A080729_173912_zahranicni_pje >.

²⁹³ Zrno, Matyáš „Karadžič byl zatčen, další szločinci, ale spravedlnosti unikají.” [online], 24.7 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/karadzic-byl-zatcen-dalsi-zlocinci-ale-spravedlnosti-unikaji-ptl-/kavarna.asp?c=A080724_121340_kavarna_bos >.

²⁹⁴ ČTK „Zbavte OSN imunity žádají soud příbuzní obětí ze Srebrenice.” [online], 18.6 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/zbavte-osn-imunity-zadaji-soud-pribuzni-obeti-ze-srebrenice-pr0-/zahranicni.asp?c=A080618_155122_zahranicni_miz >.

²⁹⁵ Surá, Martina „Muneeb: Za plakáty s mohamedem se nechceme mstít, jsme tolerantní.” [online], 20.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://brno.idnes.cz/muneeb-za-plakaty-s-mohamedem-se-nehceme-mstit-jsme-tolerantni-pse-/brno-zpravy.asp?c=A080320_143811_brno_taj >.

²⁹⁶ Dražanová, Adéla „Američané vyslyšali na letišti britského ministra-muslima.” [online], 29.10 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/americane-vyslychali-na-letisti-britskeho-ministra-muslima-pln-/zahranicni.asp?c=A071029_151654_zahranicni_ad >.

Dále se v deníku můžeme také dočíst o srazu protiislámských radikálů v Kolíně nad Rýnem²⁹⁷, o popravě muslima na internetu²⁹⁸ nebo o protestu českých nacionalistů v Bruselu²⁹⁹.

Odlíšný pohled na islám a na násilí páchané na muslimech můžeme najít pouze v jedné zprávě. Jakub Ghanem ve svém článku píše o promítání filmu *Fitna* mezi muslimy v Brně.

„Na brněnské Staré radnici se promítal film Fitna, který pohoršil řadu vyznavačů islámu po celém světě. Pustili jej lidé, od kterých by to čekal málokdo - sami zástupci muslimské komunity. Diváci tak mohli vidět dílo nizozemského politika Geerta Wilderse, jež televize v Nizozemí odmítly odvysílat.“

Ghanem ve svém článku uvádí, že přestože byl film velmi násilně namířen proti islámu a muslimům, reagovali na něj čeští muslimové velmi mírně. Místo odporu začali o filmu debatovat a rozebírat dané problematiky, kterým se film věnuje.

Autor uvádí: *„Přestože film u řady muslimů vzbudil pohoršení a odpor, brněnští vyznavači islámu namísto protestů upřednostnili veřejnou debatu“*.³⁰⁰

IV.3.1.3 Politika

O účasti muslimů v politice bylo v deníku Mladá Fronta Dnes napsáno 25 článků. V jedné zprávě nahlížel její autor na muslimy v politice negativně, ve 21 člancích zaujali novináři postoj neutrální a ve třech člancích reagovali na účast muslimů v politice pozitivně.

K jediné zprávě ve které bylo nahlíženo na politiku negativně jsem zařadila článek Marka Dvořáčka o předčasných tureckých volbách. Dvořáček se v článku věnuje

²⁹⁷Wirnitzer, Jan. „Německá policie rozpustila sraz protiislámských radikálů v Brně.“ [online], 20.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/nemecka-policie-rozpustila-sraz-protiislamskych-radikaluv-koline-1p2-/zahranicni.asp?c=A080920_143145_zahranicni_jw >.

²⁹⁸Tha. „Ruská policie zatýkala kvůli popravě na internetu.“ [online], 15.8 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/ruska-policie-zatykala-kvuli-poprave-na-internetu-fwl-/zahranicni.asp?c=A070815_122942_zahranicni_tha >.

²⁹⁹„Čeští nacionalisté budou v Bruselu protestovat proti islámu.“ [online], 30.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/cesti-nacionaliste-budou-v-bruselu-protestovat-proti-islamup6-/domaci.asp?c=A070730_150206_domaci_mad >.

³⁰⁰Ghanem, Jakub. „Muslimové promítli film, který uráží jejich víru.“ [online], 5.5 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://brno.idnes.cz/muslimove-promitli-film-ktery-urazi-jejich-viru-f6m-/brno-zpravy.asp?c=A080505_112142_brno_dmk >.

vládnoucí straně AKP³⁰¹, která vyhrála předčasné volby. Podle autora si tak turci zvolili proislámskou cestu.

*„Předčasné volby v Turecku vyhrála dosud vládnoucí strana AKP. Po sečtení tří čtvrtin hlasů získala zhruba polovinu hlasů a chystá se vládnout sama”.*³⁰²

Dvořáček ve svém článku poukazuje na negativní prvky strany. Autor uvádí, že AKP podporuje byrokracii, klientelismus a otáčí zemi směrem k islámu, což může mít na Turecko negativní vliv.

Ve 21 článcích nahlíželi autoři na muslimy v politice neutrálně. Převážnou část článků tvořily zprávy informující o tureckých volbách. Z 21 článků připadalo na tureckou vládu a volby celkem 13 článků.

V prvním článku informuje jeho autor o předčasných tureckých volbách. Článek je věnován především straně AKP a popisu propagačních barev této strany.

„Vládní Strana spravedlnosti a rozvoje (AKP) vsadila - kromě národních vlajek, které jsou v arzenálu všech partají - na kombinaci oranžové, bílé a modré a zejména na výrazný motiv svítící žárovky, což má symbolizovat „světlo, elektrické osvětlení a průhlednou vládu“.

Také v druhém článku píše Pavel Novotný o tureckých volbách. Novotný píše o vysoké míře náboženskosti v Turecku a jako důkaz dokládá průzkumy instituce IRI.

*„Podle průzkumu institutu IRI se jen tři procenta dotázaných označila za lidi zcela nenáboženské. V témže průzkumu respondenti uvedli, že si nepřejí zavedení islámského zákonodárství šaría, muslimské extremisty považují za hrozbu a nevdají jim, že stát náboženství vykázal do soukromé sféry. Nebyli by však proti, kdyby školy vzdělávaly malé Turky více nábožensky, což je dnes bezmála protizákonné”.*³⁰³

Další článek je věnován demonstraci v Istanbulu, která je namířena proti vládě Recepta Tayyipa Erdogana.

„Istanbul zažívá velké demonstrace proti proislámskému směřování země. Až milion Turků vyšel do ulic, aby vyjádřil nespokojenost s politikou vlády, která údajně toleruje aktivity radikálních islámských kruhů. “Turecko je sekulární a sekulární zůstane,“

³⁰¹ Strana spravedlnosti a rozvoje

³⁰² Dvořáček, Marek. „Turci zvolili proislámskou cestu s Erdoganem .” [online], 22.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/turci-zvolili-proislamskou-cestu-s-erdoganem-fov-zahranicni.asp?c=A070722_180054_zahranicni_klu >.

³⁰³ Novotný, Pavel. „V tureckých volbách se utká město s venkovem.” [online], 18.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/v-tureckych-volbach-se-utka-mesto-s-venkovem-fmw-zahranicni.asp?c=A070717_212346_zahranicni_ost >.

*skandovali demonstranti, kteří se do Istanbulu sjeli ze všech koutů země. Požadovali demisi vlády a jejího předsedu Recepta Tayyipa Erdogana nazvali vlastizrádcem”.*³⁰⁴

V následujících člancích se můžeme dočíst, že turecku hrozí krize³⁰⁵ při které může nastat i puč.

*„Hrozí tedy, že v Turecku proběhne po nedělních volbách vojenský převrat? Zasáhne armáda, pokud konzervativně náboženská, podle svých kritiků islamistická Strana spravedlnosti a rozvoje (AKP) získá tolik parlamentních křesel, aby mohla obsadit nejen premiérský, ale i prezidentský post? Experti se nyní opatrně přiklánějí k názoru, že puč nebude. „Armáda cítí odpovědnost za politické dění, ale nechce přímo užít sílu,“ míní komentátor BBC Mark Mardell s odkazem na posledních deset let, kdy vojáci vyjížděli s tanky do ulic jen na stále oblíbené přehlídky”.*³⁰⁶

V šesté zprávě deník informuje o ukončení volební kampaně³⁰⁷ a schválení vlády novým tureckým prezidentem.

*„Nový turecký prezident Abdullah Gül podle očekávání schválil seznam členů nové vlády. Ten mu předložil premiér Recep Tayyip Erdogan. Z prvních kusých zpráv vyplývá, že nynější Erdoganův kabinet zahrnuje jak osobnosti se sklonem k islámu, tak představitele sekulárního ražení”.*³⁰⁸

V dalších člancích se deník věnuje procesu, ke kterému došlo u tureckého soudu. Pavel Novotný píše o začátku procesu, při kterém může dojít k zákazu vládní strany.

„Podle vrchního státního žalobce Abdurrahmana Yalcinkaye, který zahájil ostře sledovaný proces, je AKP vážným nebezpečím pro sekulární charakter Turecka. „Tato strana usiluje o nastolení islámského práva, jde o otevřenou hrozbu státu,“ prohlásil Yalcinkaya. Podle něj a jeho názorově spřízněných druhů je vládnoucí partaj

³⁰⁴ Ost. „Až million Turků protestovalo proti vládě.” [online], 29.4 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<
http://zpravy.idnes.cz/az-milion-turku-protestoval-proti-vlade-ffm-/zahranicni.asp?c=A070429_144559_zahranicni_ost >.

³⁰⁵ Novotný, Pavel „Až million Turků protestovalo proti vládě.” [online], 3.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<
http://zpravy.idnes.cz/turecko-se-topi-v-krizi-hrozbou-je-i-puc-fcw-/zahranicni.asp?c=A070502_215237_zahranicni_ost >.

³⁰⁶ Novotný, Pavel „Hrozí Turecku puč? Vojáci vyčkávají.” [online], 19.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<
http://zpravy.idnes.cz/hrozi-turecku-puc-vojaci-vyckavaji-duv-/zahranicni.asp?c=A070719_112030_zahranicni_ad >.

³⁰⁷ „V Turecku skončila volební kampaň.” [online], 21.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<
http://zpravy.idnes.cz/v-turecku-skoncila-volebni-kampan-dr0-/zahranicni.asp?c=A070721_180651_zahranicni_klu >.

³⁰⁸ „Nový turecký prezident schválil Erdoganovu vládu.” [online], 29.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<
http://zpravy.idnes.cz/novy-turecky-prezident-schvalil-erdoganovu-vladu-fsw-/zahranicni.asp?c=A070829_180519_zahranicni_miz >.

*islamistická, stala se „ohniskem protisekulárních aktivit“ a usiluje o trvalou změnu systému”.*³⁰⁹

O možném zákazu nejsilnější vládní strany informuje také Tomáš Havlín.

*„Podle prokurátora existuje dost důkazů, že AKP, jež vychází z islámského hnutí, podrývá tureckou sekulární ústavu. Svědčit o tom má například nedávné povolení nosit šátky na akademické půdě nebo zákaz pít alkohol na veřejných místech v některých městech, která spravují členové strany”.*³¹⁰

V následujícím článku Adéla Dražanová uvádí, že turecký soud vládní islamistickou stranu nezakázal.

*„K zákazu Strany spravedlnosti a rozvoje (AKP), z níž pochází premiér Erdogan i prezident Gül, bylo potřeba souhlas sedmi soudců z celkových jedenácti. Nakonec ale rozhodli o finančním postihu. Strana spravedlnosti a rozvoje vzešla z politického islámu, ale jakákoliv obvinění z porušování laického charakteru Turecka odmítá. Sekularismus mají Turci pevně zakotven v ústavě, na jeho dodržování dohlíží armáda”.*³¹¹

V dalších člancích se můžeme dočíst že Turci nyní nestojí o vstup do Evropské unie a³¹², že Evropská unie řeší, jak Turky nevízt za členy EU a zároveň je ani neztratit. Johana Grohová uvádí: *„Ač se teď může zdát, že turecká budoucnost v EU je nereálná iluze, za deset let může být mnohé jinak. Obecně je totiž politikům jasné, že si Evropa jako celek nemůže dovolit Turecko ztratit úplně”.*³¹³

Ve třináctém článku píše Jan Wirnitzer o obvinění desítek lidí z pokusu o státní převrat.

³⁰⁹ Novotný, Pavel „U tureckého soudu začal process, který může skončit zákazem vládní strany.” [online], 21.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/u-tureckeho-soudu-zacal-proces-ktery-muze-skoncit-zakazem-vladni-strany-14b-/zahranicni.asp?c=A080702_100116_zahranicni_ad >.

³¹⁰ Havlín, Tomáš. „Soud v napjatém Turecku rozhodne o zákazu nejsilnější strany.” [online], 1.4 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/soud-v-napjatem-turecku-rozhodne-o-zakazu-nejsilnejsi-strany-p6d-/zahranicni.asp?c=A080401_122840_zahranicni_tha >.

³¹¹ Dražanová, Adéla „Turecký soud nezakázal vládní islamistickou stranu.” [online], 30.7 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/turecky-soud-nezakazal-vladni-islamistickou-stranu-f9o-/zahranicni.asp?c=A080730_164517_zahranicni_ad >.

³¹² „U tureckého soudu začal process, který může skončit zákazem vládní strany.” [online], 21.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/u-tureckeho-soudu-zacal-proces-ktery-muze-skoncit-zakazem-vladni-strany-14b-/zahranicni.asp?c=A080702_100116_zahranicni_ad >.

³¹³ Novotný, Pavel „EU řeší, jak Turky nevízt a zároveň neztratit.” [online], 21.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/u-tureckeho-soudu-zacal-proces-ktery-muze-skoncit-zakazem-vladni-strany-14b-/zahranicni.asp?c=A080702_100116_zahranicni_ad >.

*„Turecká prokuratura obvinila desítky lidí z úmyslu svrhnout vládu. Podle úřadů se kvůli tomu snažili vytvořit teroristickou skupinu. Na tiskové konferenci to oznámil vrchní státní zástupce Ajkut Cengiz Engin”.*³¹⁴

Mezi další neutrálně nahlížené články, které se zabývají politikou muslimů patří také zpráva o pákistánském prezidentovi. Petr Štefan ve svém článku informuje o rezignaci pákistánského prezidenta Parvíze Mušarafa.

*„Týden po oslavě pětadesátých narozenin čekala na Parvíze Mušarafa smutná událost. Po devíti letech v čele Pákistánu oznámil rezignaci. Muž, který se k moci dostal při nekrvavém převratu v roce 1999, nejprve vedl zemi jako předseda vlády, v červnu 2001 se po abdikaci dosavadního šéfa země Muhammada Rafíka Tarára sám jmenoval prezidentem”.*³¹⁵

V deníku se dále můžeme také dočíst například o tom, že voliči v Indianě zvolili do Kongresu druhého muslima v historii³¹⁶ nebo že tzv. vůdce amerických černých muslimů, Louise Farrakhana vyhnala z politiky nemoc.

*„Éra Louise Farrakhana končí. Nemocný muslimský vůdce se naposledy postavil k řečnickému pultu a vyzval mladé černochoy, aby nechodili bojovat do Iráku. Svého nástupce ale neurčil”.*³¹⁷

Pozitivně na postavení muslimů v politice nahlíží deník ve třech člancích.

V prvním článku píše Pavel Novotný o politikovi Recep Tayyipovi Erdoganovi. Novotný v článku popisuje politika jako charismatického a úspěšného muže.

„Je charizmatický a lidé mu naslouchají. Jako řečník nemá konkurenci. Recep Tayyip Erdogan je přesto – či právě proto – nejúspěšnějším politikem Turecka.” .Autor také

³¹⁴ Wirnitzer, Jan. „Turecká justice obvinila desítky lidí z pokusu o státní převrat.” [online], 14.7 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/turecka-justice-obvinila-desitky-lidi-z-pokusu-o-statni-prevrat-pxd-/zahranicni.asp?c=A080714_103248_zahranicni_jw >.

³¹⁵ Štefan, Petr. „Mušaraf, spasitel Pákistánu, který se znelíbil všem.” [online], 18.8 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/musaraf-spasitel-pakistanu-ktery-se-znelibil-vsem-fw4-/zahranicni.asp?c=A080818_142609_zahranicni_stf >.

³¹⁶ „Voliči v Indianě zvolili do kongresu druhého muslima v historii.” [online], 12.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/volici-v-indiane-zvolili-do-kongresu-druheho-muslima-v-historii-p8z-/zahranicni.asp?c=A080312_070844_zahranicni_mad >.

³¹⁷ Tha. „Černého Hitlera vyhnala z politiky nemoc.” [online], 27.2 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/cerneho-hitlera-vyhнала-z-politiky-nemoc-fpn-/zahranicni.asp?c=A070227_130638_zahranicni_tha >.

uvádí nelehké dětství politika a zmiňuje Erdoganovy pozitivní přínosy pro Istanbul. „*Město učinil čistším a zelenějším, což přiznávají i jeho kritici.*”³¹⁸

V druhém článku informuje Lubomír Heger o prvním muslimovi ve vládě USA, který místo na Bibli přísahal na Korán.

„*A k tomu mi dopomáhej Bůh. Když tato slova vyřkl americký kongresman Keith Ellison, držel ruku na výtisku Koránu. Něco takového Amerika ještě nezažila. Kdeko také lapal po dechu*”.

Heger na tuto událost, která byla často negativně hodnocena, reaguje kladně a dodává: „*Věta „k tomu mi pomáhej Bůh“ nemusí vůbec znamenat, že se Ellison v tuto chvíli odvolával k jinému Bohu než přítomní křesťané. Koneckonců i papež Benedikt XVI. loni v Turecku citoval svého předchůdce Řehoře VII., jenž v roce 1076 v narážce na islám řekl: „Věříme ve stejného Boha, třebaže jiným způsobem.*”³¹⁹

Poslední pozitivně laděný článek pojednává o nárůstu a vyšším postavení muslimských žen v turecké politice. Autorka článku, ve kterém se snaží poukázat na lepší postavení muslimských žen v politice, uvádí:

„*Ve volbách se počet ženských kandidátek ve všech stranách viditelně zvýšil a totéž platí pro celkovou politickou angažovanost žen*”.

Autorka dále reaguje na tradiční zahalování žen a říká: „*Některé ženy mají šátek ze zvyku nebo z tradičních důvodů, nikoliv kvůli náboženství. Pro jiné je motivace politická. Ne všechny ženy nosí šátek kvůli náboženskému konzervatismu. A ne všechny ženy s šátkem na hlavě jsou „nevzdělané“ a „utiskované*”.³²⁰

³¹⁸ Novotný, Pavel. „Erdogan pragmatik, který to umí s davem.” [online], 23.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/erdogan-pragmatik-ktery-to-umi-s-davem-dxu-/zahranicni.asp?c=A070723_084925_zahranicni_tha >.

³¹⁹ Heger, Lubomír. „USA mají mezi poslanci prvního muslima” [online], 5.1 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/usa-maji-mez-poslanci-prvniho-muslima-v-dejinach-f73-/zahranicni.asp?c=A070105_105835_zahranicni_ad >.

³²⁰ Safáková, Elif. „Existuje ideální turecká žena? Ne.” [online], 19.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/existuje-idealni-turecka-zena-ne-dol-/nazory.asp?c=A070718_192542_nazory_ost >.

IV.3.1.4 Právo

Islámskému právu se mezi lety 2007 a 2008 věnovali redaktoři ve 47 článcích. 13 článků bylo napsáno s negativním pohledem na práva v islámu, 26 článků s pohledem neutrálním a 8 s pohledem pozitivním.

Mezi 13 negativních článků patří 10 zpráv, které se zabývají právy muslimských žen. V těchto článcích jejich autoři negativně nahlízejí na práva žen v islámu.

V prvním článku autor píše o islámském právu, které dává možnost znásilnit ženu. Konkrétně se autor věnuje případu znásilnění pákistánské dívky Muchtar Maiová. *„V kulturách založených na dichotomii cti a hanby, jako je tomu v Indii a Pákistánu, spočívá mužská čest v sexuální počestnosti žen a zahanbení žen zostuzuje všechny muže. A tak se stalo, že pět mužů z mocného pákistánského klanu Mastoiů bylo před třemi lety hanebně zproštěno viny za znásilnění vesničanky jménem Muchtar Maiová. Jejich „znásilnění ze cti“ mělo za cíl potrestat příbuzného Muchtar, který byl spatřen se ženou klanu Mastoiů. Pákistánský Nejvyšší soud nyní zproštění viny zrušil, a tak se konečně rýsuje naděje, že tato odvážná žena bude za ublížení nějakým způsobem odškodněna”*.³²¹

O beztrestném znásilnění a minimálních právech žen v islámu píše také Jan Janula. O znásilnění autor pohoršeně říká:

*„Znásilnění je prakticky beztrestné. Pokud není skutku přítomen mužský svědek, nemají oběti sebemenší šanci domoci se spravedlnosti. Naopak, mohou být potrestány, že nepatřičným chováním muže vyprovokovaly! Není bez zajímavosti, že ve většině arabských států platí trest smrti ukamenováním za cizoložství a sto ran bičem za smilstvo. A podle islámských teologů má manžel na své choti právo vykonat jakýkoli tělesný trest, pokud se pro něj dotyčná odmítá udělat krásnou nebo nechce vyhovět jeho okamžitým sexuálním potřebám!”*³²²

K právům žen Janula dodává: *„Ctnost, modlitby, půst, péče o děti, to je jediné, o co se má žena zajímat. A musí být vždy čistá a připravená kdykoliv uspokojit mužovy sexuální potřeby. Tak vypadá v kostce život Arabek ve většině islámských zemí.”*

³²¹ Rushdie, Salman „Existuje ideální turecká žena? Ne.” [online], 18.1 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/hnusne-pravo-znasilnit-zenu-dgq-/kavarna.asp?c=A080116_211701_kavarna_bos>.

³²² Janula, Jan. „Betzrestné znásilnění, obřízka, aneb vztahy po arabsku? Ne.” [online], 1.8 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://xman.idnes.cz/beztrestne-znasilneni-obrizka-aneb-vztahy-po-arabsku-pfg-/xman-styl.asp?c=A080801_102226_xman-styl_fro>.

Ve třetím článku se Markéta Vinkelhoferová zabývá právy žen v Afghánistánu. O Afghánistánu češka říká: „*Afghánistán opravdu není turistickou destinací. Jet tam na vlastní pěst bych nedoporučila, v poslední době se bezpečnostní situace v zemi zhoršila a afghánské Ministerstvo vnitra dokonce vydalo nařízení, že cizinci mohou opustit Kábul pouze s eskortou kvůli hrozícímu únosu*”

Ve svém článku se Vinkelhoferová věnuje podrobnému popisu minimálních práv žen v Afghánistánu a dodává: „*Vždycky jsem žasla, co tam ženy všechno vydrží a ještě si udržují smysl pro humor a vnitřní sílu starat se o své děti*”.³²³

O tom, že v Afghánistánu není snadné být ženou se můžeme dočíst také v článku Pavla Novotného.

„*V Afghánistánu není snadné být ženou ani víc než pět roků po pádu Talibanu. Podle odhadů z počátku století je gramotná každá osmá žena, mužů umí psát téměř polovina. Venkovanky mívají až čtrnáct dětí, jednoho roku se v zemi nedožije každý šestý kojeneček*”.³²⁴

Právy v Afghánistánu se zabývá také další článek. Michal Žák v článku informuje o možném zákazu nošení make-upu a džínsů afghánskými poslanci.

„*Když před lety padlo v Afghánistánu radikální hnutí Taliban, zdálo se, že se většině lidí uleví. Nyní ale poslancům leží na stole návrh zákona, který by ženám zakázal používání make-upu a nošení džínsů*”.³²⁵

Autor zákon kritizuje a dodává, že zavedení nového zákona povede k návratu do minulosti, ke starým konzervativním hodnotám islámu.

Šestá zpráva je věnována Ayaan Hirsi Aliové. V článku se autor zaměřuje na pronásledování Aliové, která chtěla zavést některé modernizační prvky v islámském právu.

„*Ayaan Hirsi Aliová je mladá žena původem ze Somálska; je to někdejší poslankyně nizozemského parlamentu, kterou islamistické skupiny před třemi lety odsoudily k smrti. Toho dne v listopadu 2004, kdy byl zavražděn holandský režisér a provokatér Theo van*

³²³ Vinkelhoferová, Markéta. „Žasnu, co ženy v bídě vydrží a ještě se smějí.” [online], 10.9.2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://ona.idnes.cz/zasnu-co-zeny-v-bide-vydrzi-a-jeste-se-smaji-rika-marketa-p2e-/spolecnost.asp?c=A070907_111159_ona_ony_jup>.

³²⁴ Novotný, Pavel. „V Afghánistánu není snadné být ženou.” [online], 18.6.2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://ona.idnes.cz/v-afghanistanu-neni-snadne-byt-zenou-dva-/vztahy-sex.asp?c=A070618_104342_ona_pribehy_jup>.

³²⁵ Žák, Michal. „Afghánští poslanci chtějí zakázat make-up a džínsy.” [online], 24.4.2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/afghansti-poslanci-chteji-zakazat-make-up-a-dzinsy-fwc-/zahranicni.asp?c=A080424_172658_zahranicni_miz>.

Gogh, byl na jeho těle nalezen nožem přibodnutý papír se vzkazem, že ona bude příští obětí. Od té doby musí žít tak, jak už spisovatel Salman Rushdie žije mnoho let skrývat se, bát se, přespávat každou noc jinde a nikdy nemít klid".³²⁶

Autor ve svém článku uvádí důvody, podle kterých je Alíová pronásledována a zdůrazňuje mnohé novelizace, které Alíová chtěla v islámském právu zavést. „*Alíová hlasovala pro zákon, který má chránit dívky před genitálním mrzačením, eufemicky a nesprávně známým také jako ženská obřízka, bojovala proti sklonům k sektářství, které nejen ona, nýbrž i mnoho dalších lidí považuje za záluhdu hrozbu demokracii a také zaujala kritickou pozici k „islámu jako doktríně“ a tvrdila, že takto je neslučitelný s demokracií, svobodou a rovností*”.

V dalším článku píše jeho autor o zahalování a právech žen v Turecku. Pavel Novotný nahlíží negativně na islámské právo, podle kterého mají chodit ženy zahalené. O právech žen autor dodává: „*Obyvatelky mocného a hospodářsky rostoucího státu na pomezí Evropy a Asie stále hrají druhé housle, tedy alespoň ve veřejném životě. Do práce mimo domov chodí nejvýše každá druhá a pětina žen, především venkovanek, je podle dostupných odhadů stále negramotná*”.³²⁷

Poslední tři články, ve kterých jejich autoři nahlíží negativně na práva žen v islámu jsou věnovány sportu. Lukáš Hron ve svém článku píše o spolupráci dvou tenistek odlišného vyznání, které tvoří pár na deblovém turnaji ve Wimbledonu.

„*Sania Mirzaová je muslimka z Indie. Shahar Peerová Židovka z Izraele. Střet jejich dvou světů provází civilizaci od nepaměti, už stál život zástupy lidí. Ony ale „válčí“ spolu. Tvoří pár v deblovém turnaji tenisového Wimbledonu*”.

Hron se v článku zaměřuje na negativní pohled muslimů při spolupráci dvou tenistek odlišného vyznání a uvádí, že: „*Před dvěma roky Mirzaové sunnitští pohlaváři vyhrožovali: „Bud' s tou Židovkou přestaneš hrát, nebo uvidíš.“ Raději se podvolila. Její parťáčka, šestnáctá hráčka světa Peerová, navíc sloužila v izraelské armádě. I to fanatické muslimy rozčilovalo. Ani to však dívku z Hajdarabádu nechrání od pŕetek s náboženskými fundamentalisty. Radikální muslimové Mirzaovou v roce 2005 ostře*

³²⁶ Henri-Levy Bernard. „Evropa musí bránit Ayaan Hirsi Aliovou.” [online], 8.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/evropa-musi-branit-ayaan-hirsi-aliovou-symbolizuje-nase-hodnoty-phm-kavarna.asp?c=A080306_151206_kavarna_bos >.

³²⁷ Novotný, Pavel. „O šátek bojují v Turecku ženy se ženami.” [online], 20.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/o-satek-bojuji-v-turecku-zeny-se-zenami-d90-zahranicni.asp?c=A070720_102914_zahranicni_ad >.

odsoudili fatvou – závazným náboženským stanoviskem. Za co? Že nosí na kurtu nehorázně vyzývavé oblečení: kratší sukni”.³²⁸

O negativním pohledu na práva žen při sportování se můžeme dočíst ve dvou článcích Tomáše Macka. V první zprávě píše Macek o iránské atletce, která musí trénovat ve velmi špatných podmínkách a nemá téměř žádná práva.

„Málokdo by kvůli olympiádě vydržel tolik jako ona. Dana Abdul-Razzaqová. Žena z Iráku. Sprinterka je 21 let. Vyhýbá se kulkám, trénuje v mizerných podmínkách a čelí osočování od náboženských fanatiků, pro něž je žena-sportovkyně osobou nežádoucí. Federace jí nevyčlenila žádnou tělocvičnu ani posilovnu, chodí tedy do veřejných. Ze všech stran je omezovaná. Na rozdíl od jiných sportovců v Pekingu o ni nebude pečovat štáb lékařů, dietologů či masérů”.³²⁹

Druhý článek pak pojednává o minimálních právech afghánské atletky.

„Trénuje na kábulském stadionu, kde Taliban do roku 2001 popravoval své vězně. Běhá tu na asfaltovém oválu, který obkružuje fotbalové hřiště. Žádnou lepší dráhu v Afghánistánu nemá. Běhá také po ulicích nebo šterkových cestách nad městem”.³³⁰

Kromě deseti článků ve kterých se deník věnuje negativnímu pohledu na práva žen jsem zpracovala také další tři články, které nahlížejí negativně na práva muslimů. Mezi tyto zprávy patří článek o možném užívání práva šarí'a ve Velké Británii³³¹, článek o zákazu užívání internetu mezi mladými muslimy³³² a zpráva o vydání Satanských veršů od Salamana Rushdieho a dánských karikatur³³³.

Ve 26 článcích deník nahlížel na lidská práva v islámu neutrálním pohledem. K daným zprávám se jejich autoři nevyjadřovali, ale pouze o nich informovali. Z dvaceti

³²⁸ Hron, Lukáš. „Muslimka s izraalkou vítězí. Spolu.” [online], 4.7.2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://sport.idnes.cz/muslimka-s-izraalkou-vitezi-spolu-d59-/tenis.asp?c=A070703_214621_tenis_rou>.

³²⁹ Macek, Tomáš. „Jak irácká atletka uhýbala kulkám.” [online], 28.3.2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://sport.idnes.cz/jak-iracka-atletka-uhybala-kulkam-dqi-/atletika.asp?c=A080327_203328_atletika_ot>.

³³⁰ Macek, Tomáš. „Afghánská atletka už smí běhat venku.” [online], 28.3.2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://sport.idnes.cz/afghanska-atletka-uz-smi-behat-venku-d7o-/atletika.asp?c=A080317_200552_atletika_ald>.

³³¹ Nidr, Tomáš. „Arcibiskup navrhl, aby Británie soudila podle práva šaría.” [online], 9.2.2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/arcibiskup-navrhl-aby-britanie-soudila-i-podle-prava-saria-pnq-/zahranicni.asp?c=A080209_101442_zahranicni_jan>.

³³² Novotný, Pavel. „Mladí muslimové přišli na chut internetu, vládcí se mračí.” [online], 1.3.2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/mladi-muslimove-prisli-na-chut-internetu-vladci-se-mraci-pkx-/zahranicni.asp?c=A070301_143642_zahranicni_ad>.

³³³ Müller, Zdeněk. „Proč se křesťané a muslimové neberou navzájem s humorem?” [online], 9.4.2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/mladi-muslimove-prisli-na-chut-internetu-vladci-se-mraci-pkx-/zahranicni.asp?c=A070301_143642_zahranicni_ad>.

šesti článků informovalo 5 zpráv o právech žen v islámu. V deníku se můžeme dočíst o manželce budoucího tureckého prezidenta, která chodí zahalená,³³⁴ o povolení oblékání muslimských šátků na tureckých univerzitách,³³⁵ a o právech dvou iráčanek, které emigrovaly do Nizozemska a žádají zde o azyl³³⁶.

V dalším článku informuje Adéla Dražanová o Britce, která vzdala boj o dceru. Dcera bude žít s otcem v Pákistánu.

*„Případ dvanáctileté Molly Campbellové, o kterou se tahají rozvedení rodiče mezi kontinenty, nejspíš končí. Britská matka nevydržela tlak okolností a z kliniky, kde si léčí depresi, vzkázala k pákistánskému soudu: vzdávám boj, ale chci dceru pravidelně vídat”.*³³⁷

V poslední zprávě, ve které je nahlíženo na práva žen v islámu neutrálně, informuje Jan Rybář o případě osmileté jemenské manželky, která žádá o rozvod.

*„Hnutí za práva žen v arabském světě má nový symbol: dívku Nojoud. Pochází z Jemenu, je jí osm let a zahájila nebývalou válku. Sama si totiž přišla postěžovat soudu, že ji otec přinutil vzít si třicetiletého muže a ten ji týrá”.*³³⁸

Ve třech člancích informuje deník o případu britské učitelky, která se postavila proti islámskému právu, poté co nazvala plyšového medvěda Muhammadem. O této

³³⁴Straková, Nada. „Paní prezidentová nosí šátek.” [online], 28.8 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://ona.idnes.cz/pani-prezidentova-nosi-satek-djj-/modni-trendy.asp?c=A070828_171706_ona_moda_jup>.

³³⁵Bartosz, Jakub. „Turečtí poslanci povolili muslimské šátky na univerzitách.” [online], 7.2 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/turecti-poslanci-povolili-muslimske-satky-na-univerzitach-pqi-/zahranicni.asp?c=A080207_074614_zahranicni_jba>.

³³⁶Grohová, Johana. „Když si Iráčanka řekne, uteču pryč.” [online], 25.2 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/kdyz-si-iracanka-rekne-utecu-pryc-dqq-/zahranicni.asp?c=A070224_114051_zahranicni_jan>.

³³⁷Ad. „Britka vzdala boj o dceru, která žije s otcem v Pákistánu.” [online], 10.1 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/britka-vzdala-boj-o-dceru-ktera-zije-s-otcem-v-pakistanu-pi2-/zahranicni.asp?c=A070110_114228_zahranicni_ad>.

³³⁸Rybář, Jan. „Osmiletá jemenská manželka, žádá o rozvod s třicetiletým tyranem.” [online], 15.4 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://ona.idnes.cz/pani-prezidentova-nosi-satek-djj-/modni-trendy.asp?c=A070828_171706_ona_moda_jup>.

kauze se můžeme dočíst ve dvou článcích Adély Dražanové³³⁹ a v článku ve kterém deník informuje o propuštění učitelky, která znevážila víru islámu³⁴⁰.

Mezi další články, které neutrálně nahlíží na lidská práva v islámu patří zpráva Michaly Beladové. Beladová informuje o zablokování serveru YouTube pro Pákistánské občany.

*„Pákistánské úřady nařídily zablokování serveru YouTube, protože podle nich obsahuje protiislámskou propagandu. Tento zákaz prý v neděli způsobil i dvouhodinový výpadek fungování portálu pro uživatele na celém světě, informovala agentura AP”.*³⁴¹

V dalším článku píše Adam Pospíšil o stále častějších žádostech o rozvod mezi muslimy pomocí SMS. Nově i v Egyptě.

*„Média nyní ostře sledují případ egyptské inženýrky, které manžel napsal SMS zprávu s textem „Rozvádím se s tebou“. Pokud tamní soud pro rodinné záležitosti uzná tuto atypickou žádost, stane se Egypt další z muslimských zemí, kde k rozvodu stačí pouze mobilní telefon”.*³⁴²

V deníku se dále můžeme například dočíst o Turecku a jeho snaze o přepsání hadíthů,³⁴³ nebo o povolení vydávání časopisu Playboy v Indonésii³⁴⁴.

Pozitivně nahlíží na práva muslimských obyvatel novináři v osmi článcích. Polovina pozitivně laděných článků je věnována ženským právům v islámu. V prvním článku se věnuje Pavel Novotný pozitivnímu popisu práv žen v Iránu.

³³⁹Dražanová, Adéla. „Britská učitelka opustila súdán, dostala milost..” [online], 3.12.2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/britska-ucitelka-opustila-sudan-dostala-milost-f51-zahranicni.asp?c=A071203_093058_zahranicni_ad>. Dražanová, Adéla. „Súdán bude soudit Britku za plyšového mohameda.” [online], 28.11.2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/sudan-bude-soudit-britku-za-plysoveho-mohameda-fl8-zahranicni.asp?c=A071128_162911_zahranicni_ad>.

³⁴⁰ „Propuštěná učitelka se vrátila ze Sudánu do Británie.” [online], 4.12.2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/propustena-ucitelka-se-vratila-ze-sudanu-do-britanie-p0d-zahranicni.asp?c=A071204_101301_zahranicni_ad>.

³⁴¹Beladová, Michaela. „Pákistán zablokoval svým občanům přístup na Youtube.” [online], 25.2.2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/pakistan-zablokoval-svym-obcanum-pristup-na-youtube-p03-media.asp?c=A080225_142100_media_mia>.

³⁴² Pospíšil, Adam. „Muslimové se stále častěji rozvádějí přes sms. Nově i v Egyptě.” [online], 11.1.2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://mobil.idnes.cz/muslimove-se-stale-casteji-rozvadeji-pres-sms-nove-i-v-egypte-pup-mob_tech.asp?c=A080107_170640_mob_tech_apo>.

³⁴³ Wirmitzer, Jan. „Turecko se chystá přepsat svaté texty islámu.” [online], 27.2.2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/turecko-se-chysta-prepsat-svate-texty-islamu-fat-zahranicni.asp?c=A080227_152952_zahranicni_jw>.

³⁴⁴ Luh. „I muslim smí číst Palyboy, rozhodl indonéský soud.” [online], 6.4.2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/i-muslim-smi-cist-playboy-rozhodl-indonesky-soud-fbs-zahranicni.asp?c=A070405_214742_zahranicni_zra>.

*„V tomto státě umírnění duchovní žádají odluku náboženství od státu a na univerzitách studuje 65 procent žen, které v Íránu nejen řídit smí, ale často také řídí”.*³⁴⁵

Také v dalším článku se deník zabývá právy žen v Íránu. Mladá fronta Dnes informuje o vzniku íránského auta, které bude určeno speciálně pro muslimské ženy. Deník pozitivně hodnotí vznik těchto speciálních aut. O vzniku nových automobilů říká: *„Íránské vozy určené ženám budou z automobilky vyjíždět v jemných barvách a uvažuje se také o tom, že budou vybaveny signalizací, která upozorní na prázdnou pneumatiku. Ženským představám o pohodlí má odpovídat i vnitřní výbava, a jelikož se předpokládá, že s ženami budou cestovat také děti, bude pro ně v autě audiovizuální systém. Auto bude půvabnější, nalakované veselými a přitažlivými barvami, například červenou”.*³⁴⁶

V třetím článku píše Richard Podaný o Ayaan Hirsi Aliové. Podaný v článku mluví o Aliové jako o odvážné ženě.³⁴⁷ Autor v článku nahlíží také pozitivně na knihu, kterou Aliová vydala. O knize říká, *„že přináší neokoukané pohledy na realitu islámského světa”.*

Poslední pozitivně nahlížející článek, který se zabývá právy muslimských žen, pojednává o vášnivě sexualitě pod muslimským šátkem. Autorka článku popisuje zkušenost se světem muslimských žen: *„Západ si zahalování vysvětluje jako represí žen a potlačování jejich sexuality. Ale když jsem navštívila muslimské země a byla v muslimských domácnostech pozvána k diskusi v ryze ženském prostředí, zjistila jsem, že přístup muslimů ke vzhledu žen a sexualitě nevychází z represe, nýbrž ze silného smyslu pro rozdíl mezi veřejným a soukromým, pro to, co náleží Bohu a co náleží vlastnímu manželovi. Nejde o to, že by islám potlačoval sexualitu, nýbrž že ztělesňuje silně vyvinutý smysl pro její vhodné směřování - ke sňatku, k vazbám, jež zachovávají rodinný život, a k poutu, které vytváří domov. Mimo zdi obvyklých muslimských domácností, které jsem navštívila v Maroku, Jordánsku a Egyptě, bylo vše samá ostýchavost a*

³⁴⁵Novotný, Pavel. „Když duchovní vládnou a ženy řídí auta.” [online], 28.8 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/kdyz-duchovni-vladnou-a-zeny-ridi-auta-dhz-zahranicni.asp?c=A070828_104331_zahranicni_ad >.

³⁴⁶ČTK „Íránské ženy budou mít speciální auta.” [online], 16.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://auto.idnes.cz/iranske-zeny-budou-mit-specialni-auta-nebudou-muset-radit-p3a-automoto.asp?c=A081009_140851_automoto_fdv >.

³⁴⁷Podaný, Richard. „Ayaan Hirsi Aliová, odvážná žena z prvního století.” [online], 8.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/ayaan-hirsi-aliova-odvazna-zena-z-prvniho-stoleti-fv4-kavarna.asp?c=A080306_125429_kavarna_bos >.

*uzavřenost. Ale uvnitř domovů měly ženy zájem o půvab, svůdnost a rozkoš stejně jako ženy všude jinde na světě”.*³⁴⁸

Mezi pozitivně laděné články patří také texty Pavla Novotného o zlepšení lidských práv pro muslimy v Íránu³⁴⁹ a o vysílání indických telenovel v Afghánistánu³⁵⁰.

V dalším článku píše autor o muslimech, kteří musí neustále prokazovat loajalitu vůči Evropě. Autor uvádí: *„Na rozdíl od všeobecně rozšířeného názoru nemají mladí evropští muslimové problém s náboženskou nebo kulturní integrací. Spíše je deprimuje absence sociální politiky, která by řešila jejich potřeby. Nikdo nemůže popřít, že někteří občané čelí diskriminaci kvůli svému náboženství (podle nedávného průzkumu Pewova institutu má 45 procent Evropanů negativní obrázek o islámu). Ustavičné zmínky o občanech „s imigrantskou minulostí“ nebo o „hostitelské společnosti“ jen přizívují představu, že muslimové nejsou „pravými“ Evropany nebo že zde nejsou „doma“.*³⁵¹

Poslední článek se věnuje mezinárodnímu fóru Aliance civilizací. *„V Madridu se nedávno sešlo první mezinárodní fórum Aliance civilizací - ustavené jako protijed k myšlence, že svět je odsouzen ke „střetu civilizací“ - a tuto tezi „odhalilo“.*

Autor dále obhájí islám a uvádí: *„Cílem Aliance civilizací, nesevřeného a poněkud rozpačitého projektu, je zhojit rány vzešlé z konfliktu mezi islámem a Západem, prostřednictvím vzdělávání, životaschopných integračních politik a poučenějšího dialogu s médii. Tvrdit, že islám se neslučuje s lidskými právy, znamená považovat jej za civilizaci příliš úzkoprsou, než aby se dokázala změnit. To je historický omyl. Udržitelné není ani tvrzení, že islám je z podstaty nepřátelský k inovaci, neboť muslimská civilizace v průběhu dějin obrovsky přispěla k vědě i umění. Západní*

³⁴⁸ Wolfová, Noami. „Vášnivá sexualita pod muslimským šátkem.” [online], 28.8 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/vasniva-sexualita-pod-muslimskym-satkem-fpz-kavarna.asp?c=A080908_142735_kavarna_bos >.

³⁴⁹ Novotný, Pavel. „Alláhův Írán, země fotbalu I drahých plastických operací.” [online], 13.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/allahuv-iran-zeme-fotbalu-i-drahych-plasticky-operaci-pje-igsvet.asp?c=A071012_162148_igsvet_tom >.

³⁵⁰ Novotný, Pavel. „Dávají indickou telenovelu, modlitba musí počkat.” [online], 30.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/davaji-indickou-telenovelu-modlitba-musi-pockat-fu4-zahranicni.asp?c=A070530_104648_zahranicni_ad >.

³⁵¹ Ramadán, Tárík. „Proč musí spořádání muslimové neustále prokazovat evropanům svoji loajalitu.” [online], 8.12 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/proc-musi-i-sporadani-muslimove-neustale-prokazovat-evropanum-svoji-loajalitu-gd5-kavarna.asp?c=A081205_141352_kavarna_bos >.

univerzity jsou dnes plné význačných arabských akademiků téměř ve všech oblastech ...

352

IV.3.1.5 Cestopisy

Popisu jednotlivých arabských států a měst se věnovala Mladá fronta Dnes mezi lety 2007 a 2008 v 15 článcích. Ve 2 článcích nahlíželi jejich autoři na arabské země negativně, ve 4 neutrálně a v 9 článcích pozitivně.

V prvním negativně laděném článku se Pavel Traxler zabývá investicemi do Spojených Arabských Emirátů. Autor v článku varuje před politickou nestabilitou této země. *„Spojené arabské emiráty se v posledních letech proslavily velkým ekonomickým růstem a mnoha megalomanskými projekty. Lákavé investice v této zemi mohou mít úskalí v politické nestabilitě území a státním vlastnictví velkých společností. Každý investor by si měl uvědomit, že investice do Spojených arabských emirátů bude vždy spojena s jedním specifickým rizikem, a tím je politická a bezpečnostní situace v celém regionu Perského zálivu. Jakýkoliv válečný konflikt mezi okolními státy může mít negativní důsledky i pro SAE”*.³⁵³

V druhém negativně nahlíženém článku píše Markéta Vinkelhoferová o špatné životní situaci v Afghánistánu. Vinkelhoferová uvádí, že Afghánistán není turistickou destinací a cestovat do této země by nedoporučovala. V článku se autorka věnuje také popisu třímilionové metropole Kábul. Kábul popisuje jako špinavé město, kde není vodovod, kanalizace, ani elektřina. V Kábulu působila Markéta Vinkelhoferová po dobu půl roku pro dobročinné sdružení Berkat. O půl roce v Kábulu Češka říká, *„že přežila středověk”*.³⁵⁴

Neutrálně nahlížejí a popisují autoři arabské země a města ve čtyřech článcích. Všichni autoři se v těchto článcích zaměřili na informativní popis arabských měst a

³⁵² Ben Ami, Šlomo. „Islám není forma vlády, muslimové musí tento fakt přijmout.” [online], 14.2 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/islam-neni-forma-vlady-muslimove-musi-tento-fakt-prijmout-pnt/kavarna.asp?c=A080213_183157_kavarna_bos >.

³⁵³ Traxler, Jan. „S investicí do Arabských emirátů, buďte raději hodně opatrní.” [online], 31.8 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://finance.idnes.cz/s-investici-do-arabskych-emiratu-budte-radeji-hodne-opatrní-p4w-/inv.asp?c=A080328_142948_inv_hla >.

³⁵⁴ Vinkelhoferová, Markéta. „Přežila jsem středověk, říká češka o půlroce v Kábulu.” [online], 11.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/prezila-jsem-stredovek-rika-ceska-o-pulroce-v-kabulu-f9i-/igsvet.asp?c=A070910_110940_igsvet_tom >.

států. V prvním článku informuje Jan Doubravnický o exotickém makedonském městě Skopje.³⁵⁵

Popisu Afghánistánu se věnuje Milan Vodička v dalším článku.³⁵⁶ V třetí článku se jeho autor zabývá Tureckem. Lukáš Synek ve svém článku uvádí desatero zajímavých rysů Turků.³⁵⁷

V posledním neutrálně laděném článku, který jsem zařadila do skupiny cestopisů, píše Ondřej Valášek o krajině Egypta. Valášek se v článku zaměřuje na podrobný popis egyptského města Asuán.

*„Staroegyptský název města Asuán zněl Sunu, řecký Syéné a ve starověku sídlo leželo na hranicích Egypta a Núbie. Dnes se nachází 950 km jižně od hlavního města Káhiry a je známo především svými památkami z dob faraónských, ale také stavbou kontroverzní Vysoké přehrady na životodárném Nilu”.*³⁵⁸

Na arabská města a státy nahlíží ve svých člancích devět autorů pozitivně. Ve dvou člancích se jejich autoři věnují pozitivnímu hodnocení Maroka. O bezproblémovém cestování čistou zemi Maroka píše ve svém článku Markéta Vinkelhoferová.³⁵⁹ Tato autorka se věnuje pozitivnímu popisu marocké země také v dalším článku. Autorka uvádí: *„Jsou turisté, kteří při cestách Marokem zůstávají raději jen na severu země, protože města dále ve středu jsou na ně moc chaotická a nepřehledná. Jenže tak přicházejí o perly v podobě královských měst Fésu a Meknésu a růžové, leč divoké Marrakéše”.*³⁶⁰

³⁵⁵ Doubravnický, Jan. „Skopje, nejexotičtější metropole Evropy.” [online], 29.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/skopje-nejexotictejsi-metropole-evropy-ffj-igsvet.asp?c=A070125_173908_igsvet_tom >.

³⁵⁶ Vodička, Milan. „V Afghánistánu je všechno úplně jinak než jsme si představovali.” [online], 11.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/v-afghanistanu-je-vsechno-uplne-jinak-nez-jak-jsme-si-predstavovali-1pg-/kavarna.asp?c=A081123_133755_kavarna_bos >.

³⁵⁷ Synek, Lukáš. „Jak se pozná Turek.” [online], 5.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/jak-se-pozna-turek-03m-/igsvet.asp?c=A080304_115503_igsvet_tom >.

³⁵⁸ Valášek, Ondřej. „Zapomeňte na Hurghadu, pravý Egypt dýchá v Asuanu.” [online], 8.1 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/zapomente-na-hurghadu-pravy-egypt-dycha-v-asuanu-f6r-/igsvet.asp?c=A080107_123257_igsvet_tom >.

³⁵⁹ Vinkelhoferová, Markéta. „Cestovat sama Marokem, žádný problém.” [online], 11.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/prezila-jsem-stredovek-rika-ceska-o-pulroce-v-kabulu-f9i-igsvet.asp?c=A070910_110940_igsvet_tom >.

³⁶⁰ Vinkelhoferová, Markéta. „Tajemství jemné marocké kůže: holubí trus a kravská moč.” [online], 26.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/prezila-jsem-stredovek-rika-ceska-o-pulroce-v-kabulu-f9i-igsvet.asp?c=A070910_110940_igsvet_tom >.

V dalších článcích se zabývá Jan Doubravnický krásami města Albánie³⁶¹, Pavel Hrbek doporučuje cestování do Spojených arabských emirátů³⁶² a Nataša Štastná popisuje Jemen jako cestovatelský ráj.

Štastná uvádí: „*Jemen leží jižně pod Saúdskou Arábií, takže přísná forma islámu není žádným překvapením. Na rozdíl od obyvatel Saúdské Arábie ale Jemenci své rigidní názory cizincům nevnucují a nechávají je žít. Volnější atmosféru si možná uvědomí dřív ženy než muži - zahalení vlasů není povinné jako třeba v Íránu, Jemenci po bílých turistkách oplzle nepokřikují jako v Indonésii, a pokud neprovokujete třeba tím, že se na ulici tulíte k partnerovi, nechají vás na pokoji. I kvůli tomu do Jemenu jezdí poměrně hodně žen – cestovatelek*”.³⁶³

Následující dva články se věnují popisu turistických zemí Tuniska a Turecka. V prvním článku píše Michaela Košťánová o Turecku jako “továrně na sny”,³⁶⁴ v druhém článku pak popisuje Barbora Říhová často navštěvovanou turistickou destinaci Tunisko jako “perlu Středomoří”.

„*Země Pohádek tisíce a jedné noci, země s vůní exotických dálek, oáza uprostřed pouště, orientální perla Středomoří. Tak můžete přezdívat Tunisku. Přestože se z Evropy do Tuniska dostanete za pár hodin letu, tato země ve vás zanechá dojem, že jste přistáli ve zcela jiném světě*”.³⁶⁵

V posledních dvou článcích se pak můžeme dočíst o bohatství a krásách Kazachstánu³⁶⁶ a o pozitivním rozvoji jedné z nejchudších muslimských zemí Afghánistánu.

³⁶¹ Doubravnický, Jan. „Nejryzejší Balkán v nejkrásnějším městě Albánie.” [online], 12.11 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/nejryzejsi-balkan-v-nejkrasnejsim-meste-albanie-fuj-igsvet.asp?c=A071111_213958_igsvet_skr >.

³⁶² Hrbek, Pavel. „Alkohol v Emirátech jedině na průkaz z fotkou.” [online], 6.12 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/alkohol-v-emiratech-jedine-na-prukaz-s-fotkou-fnl-ig_zkusenosti.asp?c=A071129_215934_ig_zkusenosti_skr >.

³⁶³ Štastná, Nataša. „Jemen, cestovatelský ráj! Jen nevozte medvídka Mohamed.” [online], 13.12 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/jemen-cestovatelsky-raj-jen-nevozte-medvidka-mohameda-ppo-igsvet.asp?c=A071212_155224_igsvet_tom >.

³⁶⁴ Košťánová, Michaela. „Turecká riviéra. Tovarna na sny.” [online], 25.08 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/turecka-riviera-tovarna-na-sny-dz5-igsvet.asp?c=A080819_173355_igsvet_tom >.

³⁶⁵ Říhová, Barbora. „Orientální perla středomoří, tak se přezdívá Tunisku.” [online], 12.11 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/orientalni-perla-stredomori-tak-se-prezdiva-tunisku-pcv-medinatours.asp?c=A080612_160959_medinatours_bar >.

³⁶⁶ Vodička, Milan. „U Borata doma, aneb jak chutná kaviár zapíjený ropou.” [online], 11.1 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/u-borata-doma-aneb-jak-chutna-kaviar-zapijeny-ropou-f8p-igsvet.asp?c=A070110_154406_igsvet_tom >.

Pavel Novotný uvádí: „*Jedna z nejméně rozvinutých zemí této planety se mění a přitom průběžně bojuje. Sama se sebou i s cizinci, s drogami i chudobou, nevzdělaností i špatnou vodou. Moderní doba však vtrhla i na afghánský venkov. Především nekonečné indické telenovely si získaly oblibu mnohonásobně větší než předtím vládnoucí ultrakonzervativci z hnutí Taliban, kteří televizi rovnou zakázali. Stánky s kopírovanými audiokazetami a DVD nyní okupují afghánskou ulici. Bollywoodské seriály prý konkurují povinné muslimské modlitbě: ve večerním čase, kdy místní stanice vysílaly obzvláště důležitý seriálový příběh, údajně zivaly mešity poloprázdnou. Rozhodně si nemohou stěžovat ani obchody se satelitními anténami a telekomunikační firmy již mají naplánováno, jak zemi obestřou signálem a následně zahltí mobilními telefony, v Kábulu již nyní nesmírně populárními*”.

IV.3.1.6 Ostatní

Do kategorie ostatní jsem zařadila celkem 49 článků. Ve 2 článcích nahlíželi jejich autoři na dané téma negativně, ve 40 neutrálně a v 7 článcích pozitivně.

V prvním negativně nahlíženém článku se věnuje Ondřej Škoch vzniku nové hry Little Big Planet. Autor ve svém článku mluví o stažení této hry z prodeje z důvodu použití několika vět z Koránu v jedné z písní hry.

„ Největší hit PS3 pro tento podzim Little Big Planet sice islám nijak neuráží, ale v jedné písni, kterou Sony do hry zakoupila, je obsaženo několik vět z posvátné knihy muslimů, Koránu. Pro toto náboženství však platí pravidlo, že použití textu z Koránu v písni je nevhodné, může být považováno až za urážlivé. A tak Sony okamžitě stáhla několik set tisíc již vyrobených a k distribuci připravených kusů hry.”

Ondřej Škoch odsunutí vydání hry kritizuje a k dané události se vyjadřuje: *„Zdánlivá banalita, ale stačí se podívat na záběry z kteréhokoliv sebevražedného útoku v islámském světě a rázem je odsunutí data maličkostí”*.³⁶⁷

Mezi negativně nahlížený článek jsem zařadila také zprávu Alice Horáčkové. Horáčková ve svém článku píše o vzniku románu s názvem Děvčata z Rijádu. Autorka článku kritizuje přístup, kterým byl úspěšný román ve společnosti přijat.

³⁶⁷ Škoch, Ondřej. „Little big planet odložena kvůli Koránu.” [online], 20.10.2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://bonusweb.idnes.cz/zurnal/konzole/littlebigplanet-odlozena-kvuli-koranu-d9f-/clanek.A081020_120014_bw-zurnal_osk.idn >.

*„Příběh o dívkách z rijádské smetánky vyšel před třemi lety ve svobodnějším Libanonu a v Saúdské Arábii byl zakázán. Vadilo, že hrdinky na předsvatebním večírku ochutnaly šampaňské a ta nejliberálnější z nich řídí auto, což v Saúdské Arábii ženy nesmějí“.*³⁶⁸

Ve 40 článcích nahlíží autoři článků na dané kategorie neutrálně. Autoři zprávy nehodnotili, pouze o nich informovali.

Do této kategorie patří například zpráva o muslimovi, který bude členem na palubě ruské kosmické lodi. Autor článku informuje o možném hledání mekky na oběžné dráze.

*„Jak se ve vesmíru modlit po muslimsku obrácen tváří k Mekce - to je jeden z problémů, se kterými se bude potýkat první malajsijský kosmonaut. Malajsijec bude jedním ze tří členů posádky, která v říjnu vzlétne na palubě ruské kosmické lodi Sojuz k Mezinárodní vesmírné stanici“.*³⁶⁹

Mezi další články patří například zpráva o vydání knihy, která se věnuje nejmladší Muhammadově ženě,³⁷⁰ zpráva o čátování Somálců,³⁷¹ zpráva o vzniku lexikonu islámských slov³⁷² nebo zpráva o zavedení on-line hry určené přímo pro muslimy.

*„Jak může na počítačové hry působit náboženství? Zajímavý příklad ze světa islámu. Dubajská společnost přepracovává MMORPG Rappelz tak, aby bylo ideálně uzpůsobené muslimské kultuře a neuráželo její náboženství. Byla změněna například i hudba, která dotváří atmosféru, zvuky, jež vydávají různá monstra a speciální pozornost byla věnována hlavně oděvům. To se týká zvláště ženských postav ve hře“.*³⁷³

³⁶⁸ Horáčková, Alice. „O čem (ne)sní nepodbízivá děvčata z Rijádu.“ [online], 2.8 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://kultura.idnes.cz/o-cem-ne-sni-nepodbiziva-devcata-z-rijadu-fds-literatura.asp?c=A080801_164631_literatura_kot >.

³⁶⁹ Zra. „Muslim bude hledat Mekku na oběžné dráze.“ [online], 23.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/muslim-bude-hledat-mekku-na-obezne-draze-f0r-zpr_archiv.asp?c=A070923_125900_zajimavosti_zra >.

³⁷⁰ Dvořáček, Marek. „V USA se zalekli výbušné knihy o nejmladší mohamedově ženě.“ [online], 2.8 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://kultura.idnes.cz/v-usa-se-zalekli-vybusne-knihy-o-nejmladsi-mohamedove-zene-pnr-literatura.asp?c=A080904_135633_literatura_kot >.

³⁷¹ Nidr, Tomáš. „Na čátování v Somálsku, aneb sežvýkej se do němoty.“ [online], 11.5 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/na-catovani-v-somalsku-aneb-sezvykej-se-do-nemoty-fbw-igsvet.asp?c=A080505_151939_igsvet_tom >.

³⁷² Grohová, Johana. „Islámský terror, to je nekorektní, říká EU.“ [online], 3.4 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/islamsky-teror-to-je-nekorektni-rika-eu-fco-zahranicni.asp?c=A070403_071712_zahranicni_mad >.

³⁷³ Škoch, Ondřej. „Online hra speciálně pro muslimy-ženy bez nahoty.“ [online], 1.12 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://bonusweb.idnes.cz/zurnal/pc/online-hra-specialne-pro-muslimy-zeny-bez-nahoty-f69-clanek.A081130_181758_bw-zurnal-pc_osk.idn >.

Ve třech článcích se zabývají jejich autoři filmem. V prvním článku píše Mirka Spáčilová o novém kriminálním příběhu s názvem Království.

*„Zápletku filmu Království vychází ze skutečného sebevraždného útoku proti civilním americkým základnám v Saúdské Arábii. Jenže jakmile americká FBI vyšle na místo masakru své vyšetřovatele, příběh se posune na hranici žánru krimi s příměsí zbožného přání”.*³⁷⁴

V dalším článku informuje Tomáš Nídr o vzniku filmu Poslední skotský král. *„Hollywoodský trhák Poslední skotský král, který zachycuje část vlády excentrického diktátora, nejen připomněl světu existenci Ugandy, ale také zemi přináší významné zisky”*³⁷⁵.

Také Eva Zaoralová se ve svém článku věnuje vzniku nového filmu. Autorka ve svém článku píše o novém filmu tuniského rodáka Abdellatifa Kechiche. *„Třetí film tuniského rodáka Abdellatifa Kechiche trvá přes dvě a půl hodiny; film je strhujícím zážitkem ze všedního života arabské rodiny, usazené již v druhé generaci ve francouzském přístavním městě”.*³⁷⁶

Pozitivně nahlíží autoři na daná témata v sedmi článcích. Dva z těchto článků jsou věnovány sportu. V prvním zprávě deník pozitivně informuje o fotbalovém družstvu Iráku, které nečekaně získalo titul v Asii. *„Na fotbalovém mistrovstvív Asie došlo k senzačnímu finálovému rozuzlení. Postaral se o něj Irák. Reprezentační celek země zmítané násilím proměnil v titul svou historicky první účast ve finále šampionátu, ve kterém v indonéské Jakartě porazil Saúdskou Arábii 1:0...Iráčané nastoupili k utkání s černými páskami na rukávech, kterými vyjádřili úctu k padesáti fanouškům, kteří byli zabiti při sebevraždném atentátu v ulicích Bagdádu, když slavili postup týmu do finále. Životní vítězství proto mělo pro irácké hráče i velmi hořkou příchuť. Tohle vítězství je pro ně a jejich rodiny”.*³⁷⁷

³⁷⁴ Spáčilová, Mirka. „Království je kriminálka Rijád.” [online], 1.10 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<
http://kultura.idnes.cz/kralovstvi-je-kriminalka-rijad-dmo-filmvideo.asp?c=A071010_180049_filmvideo_ob>.

³⁷⁵ Nídr, Tomáš. „Film vrátil řezníka z Kampaly do Ugandy.” [online], 4.3 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<
http://zpravy.idnes.cz/film-vratil-reznika-z-kampaly-do-ugandy-d9h-zahranicni.asp?c=A070304_082556_zahranicni_klu>.

³⁷⁶ Zaoralová, Eva. „Benátky uctily Burtona a našly rybí kuskus.” [online], 7.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<
http://kultura.idnes.cz/benatky-uctily-burtona-a-nasly-rybi-kuskus-fkk-filmvideo.asp?c=A070906_184033_filmvideo_kot>.

³⁷⁷ ČTK. „Irák senzačně vyhrál titul v Asii.” [online], 29.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<
http://fotbal.idnes.cz/irak-senzacne-vyhral-titul-v-asii-dlc-fot-reprez.asp?c=A070729_164436_fot-reprez_no>.

V druhém článku, píše Barbora Žehanová o muslimském basketbalistovi, který který oslavil své narozeniny. Žehanová ve svém článku vyzvihuje kvalitní hru a pestrý život basketbalisty. *„Když se loučil, další hvězdy basketbalové NBA si nasadily brýle a trefovaly koš střelou přes hlavu. Na počest Kareema Abdul-Jabbara. Nejlepšího střelce zámořské soutěže a legendy, muže s nebratelnou střelou, šestinásobného šampiona. Byl to nejdominantnější hráč basketbalu. V 787 zápasech po sobě nastřílel dvouciferný počet bodů. Rekord legendárního Wilta Chamberlaina překonal v zápase proti Utahu 5. dubna 1984. Jistě, střelou přes hlavu. Body a bloky střídal až do 42 let”*.³⁷⁸

Mezi další pozitivně nahlížené články jsem zařadila také zprávu o příletu Kaddáfího do Francie,³⁷⁹ zprávu o pořádání tvůrčího festival,³⁸⁰ který bude zdolávat bariéry a snažit se o navázání dialogu a článek o islámském umění.

O kvalitě islámského umění autor říká: *„Středověcí mistři islámského umění předstihli svými schopnostmi západní svět o půl tisíce let. Při vytváření složitých dlaždicových dekorací používali matematický princip, který vědci dokonale popsali až v sedmdesátých letech minulého století”*.³⁸¹

V článku Karla Škrabala se můžeme dočíst o českých muslimech. Škrabal zdejší muslimy obhajuje a nabádá ke vzájemnému respektu a toleranci.

„Je to taková typická česká vlastnost. Nejsilovněji a neodvážněji bojujeme proti tomu, co nás nejméně ohrožuje. V poslední době jsme vytáhli proti islámskému extremismu, který se v tuzemských poměrech projevuje tak, že se s ním setkáváme pouze ve zprávách ze zahraničí. Naši muslimové to s námi myslí dobře. Jestli chceme, aby to tak zůstalo, neprovokujme je, v ničem nás neomezují. Jestli nechceme mít o jeden velký problém

³⁷⁸ Žehanová, Barbora. „Morous s 38387 body měl narozeniny.” [online], 18.4 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://basket.idnes.cz/morous-se-38-387-body-mel-narozneniny-dl3-/nba.asp?c=A070417_195736_nba_no >.

³⁷⁹ Wurnitzer, Jan. „Kaddáfí opouští izolaci, po desítkách let přiletěl do Francie.” [online], 10.12 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/kaddafi-opousti-izolaci-po-desitkach-let-priletel-do-francie-prf-/zahranicni.asp?c=A071210_164614_zahranicni_jw >.

³⁸⁰ Kočičková, Kateřina. „Africký tvůrčí festival bude zdolávat bariéry.” [online], 29.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://kultura.idnes.cz/africky-tvurci-festival-bude-zdolavat-bariery-fq2-/divadlo.asp?c=A080324_195305_divadlo_kot >.

³⁸¹ „Islámské umění předběhlo evropské matematiky.” [online], 10.3 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://technet.idnes.cz/islamske-umeni-predbehlo-evropske-matematiky-fow-/tec_technika.asp?c=A070309_164334_tec_technika_vse >.

navíc, nenechejme pár nezodpovědných vypočítavců honit si na tomto citlivém tématu své politické triko".³⁸²

V posledním článku se zabývá Matyáš Zrno vznikem knihy, s názvem Dějiny Albánie. Autor uvádí, že tato kniha bourá, jakékoliv dosavadní představy o této zemi. „*Tendence fandit tomu, koho známe je sice trochu povrchní, nicméně docela pochopitelná. Vidíme to ostatně každý den na příkladu Kosova. Málokdo se do hloubky zabývá zrovna Kosovem, ale každý ví, že Srbové jsou naši slovanští bratři, kdežto Albánci...? Je dobře, že v češtině vyšly Dějiny Albánie*”.³⁸³

IV.3.2 Lidové noviny

V on-line deníku Lidových novin mezi lety 2007 a 2008 jsem vyhledala 249 článků týkajících se problematiky muslimů a islámu. Reportéři deníku se nejvíce zabývali problematikou terorismu a to ve 100 článcích. Problematice lidských práv se deník věnoval celkem v 40 článcích. Nejméně autoři článků psali o arabských městech a státech. Problematika cestopisů je v daném časovém rozmezí zastoupena pouze v 5 článcích.

IV.3.2.1 Terorismus

Násilí páchanému ze strany muslimů se v deníku v daném časovém rozmezí věnovalo 100 článků. V 7 článcích nahlíželi jejich autoři na problematiku terorismu u muslimů negativně, v 92 neutrálně a pouze v 1 pozitivně.

Čtyři ze sedmi článků, které nahlížejí na terorismus muslimů záporně, pojednávají o Al-Káidě a Usáma bin Ládinovi.

³⁸²Škrabal, Karel. „Místní muslimové s name mají svatou trpělivost.” [online], 26.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/mistni-muslimove-s-nami-maji-svatou-trpelivost-f58-nazory.asp?c=A080325_194103_nazory_zra >.

³⁸³Zrno, Matyáš. „Kniha, která bourá jakékoliv zjednodušující pohledy na Albánii.” [online], 13.12 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/kniha-ktera-boura-jakekoliv-zjednodusujici-pohledy-na-albanii-p6s-/kavarna.asp?c=A081210_165143_kavarna_bos >.

Ve dvou článcích se Zbyněk Petráček věnuje celkovému hodnocení terorismu Al-Káidy³⁸⁴ a souhrnu událostí, které se odehrály po 11. září 2001. Petráček také píše a zároveň varuje před možným získání nových teroristů pro Al-Káidu. „Šest let po 11. září už nehrozí samotný import teroristů ze Středního východu, ale nábor domácích Evropanů, rozuměj muslimů s evropskými pasy”.

Petráček dále dodává: „Šest let po 11. září by si Evropa neměla dovolit, aby pod pláštíkem politické korektnosti vůči jedné menšině (muslimové) byla ohrožena menšina jiná (Židé)”.³⁸⁵

Také v dalším článku jeho autor výrazně kritizuje teroristické hnutí Al-Káida. Martin Weiss ve svém článku nazývá islámské radikály z Al-Káidy islamobolševiky.

„Pro islámské radikály z Al Kajdy se občas používá termín islamofašisté. Užitečnost tohoto pojmu je zřejmá - fašista je v našem světě univerzálně akceptovaná nadávka a známá je také příbuznost myšlenek dvou zakladatelských myslitelů islámského fundamentalismu 20. století, Hasana Banny a Sajída Kutba, s fašismem. Očistný návrat k původnímu islámu jakožto spása lidstva, vzkříšení muslimské říše, mučednická smrt jako umělecké dílo, to vše najdeme už u nich. Výstižnější termín pro Al Kajdu by ovšem zněl islamobolševici. Tak jako bolševici měli svůj spásný cíl, nastolení diktatury proletariátu a cestu ke komunismu, mají jej i jejich islámští příbuzní - nastolení vlády čistého, původního islámu. Islámští teroristé sdílejí v boji s demokracií některé výhody s bolševiky - mesianistickou ideologii opravňující lži a vraždění a protivníka důvěřivého vůči dobrým úmyslům a nahlodaného pocitem viny. Boj s nimi může trvat stejně dlouho jako boj s komunismem.”³⁸⁶

V posledním článku, který se věnuje hnutí Al-Káida píše Petr Pešek o Usáma bin Ládínovi, který nutí Američany, aby přijali islám. Podle Peška znamená tato výzva novou hrozbu před teroristickými útoky.

„Jedním z vysvětlení faktu, že mají američané přijmout islám je, že šlo o pokyn k novým teroristickým útokům, či alespoň předzvěst blížícího se monstrantátu. Jedním z vodítek

³⁸⁴Petráček, Zbyněk. „Den, kdy Usáma slavil Nagano.” [online], 23.2 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/den-kdy-usama-slavil-nagano-dd3-
/ln_noviny.asp?c=A080223_000004_ln_noviny_sko&klic=224086&mes=080223_0](http://www.lidovky.cz/den-kdy-usama-slavil-nagano-dd3-/ln_noviny.asp?c=A080223_000004_ln_noviny_sko&klic=224086&mes=080223_0)>.

³⁸⁵Petráček, Zbyněk. „Inventura po šesti letech.” [online], 11.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<
<http://www.lidovky.cz/inventura-po-vesti-letech-09a-/>>.

³⁸⁶Weiss, Martin. „Dlouhá noc islamobolševiků.” [online], 12.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/dlouha-noc-islamobolseviku-dfo-
/ln_noviny.asp?c=A070912_000004_ln_noviny_sko&klic=221352&mes=070912_0](http://www.lidovky.cz/dlouha-noc-islamobolseviku-dfo-/ln_noviny.asp?c=A070912_000004_ln_noviny_sko&klic=221352&mes=070912_0)>.

*může být právě výzva k přijetí islámu, kterou někteří experti přirovnávají k podobným apelům proroka Muhammada před chystaným bojem. Dalším vodítkem potvrzujícím tuto mrazivou hypotézu může být na první pohled úsměvný detail - očividně obarvené Usámovy vousy a zřejmě i vlasy. I toto je vysvětlováno přípravou - či alespoň vzbuzováním zdání přípravy - na válku, tentokrát s odkazem na učení saláfistů, k nimž se bin Ládín řadí”.*³⁸⁷

Kromě terorismu u Al-Káidy se v deníku můžeme také dočíst o radikálním hnutí Hamás. Ve dvou zprávách se deník zabývá televizními šoty pro děti, které mají teroristické podtexty. V první zprávě deník kritizuje pětiminutový televizní šot, ve kterém loutka chlapce zabije amerického prezidenta Bushe³⁸⁸, v druhé zprávě pak negativně nahlíží na bratrance pohádkové postavy Mickeyho Mouse, který se stal teroristickým mučedníkem. Oba příběhy vznikly v palestinské televizi Al-Aksá, ovládané Hamásem.

*„Farfúr (bratanec Mickey Mouse) byl veselá kopa. Zároveň učil děti, že Islám jednou ovládne nejen Izrael, ale celý svět. Všechny prostředky jsou svaté. Zvláštní záľusk měl na jižní Španělsko, které bylo v arabských rukou ještě před půl tisíciletím. Děti musí být připraveny splnit toto poslání. Písničky, které jim prozpěvoval, byly podobné těm Boratovým (hod’ Žida do studně): bohužel je však mysľil vážně”.*³⁸⁹

V posledním negativně nahlíženém článku na terorismus muslimů pojednává Zbyněk Petráček, o muslimech v Německu. Petráček mluví o zdejších muslimech jako o „hrozitelích”.

„Dva Němci a jeden Turek. To není právě vzorek teroristů, jak je známe z televize. Nekřičeli Alláhu akbar v mateřské arabštině, a přece se pokusili o něco, co mělo překonat Londýn i Madrid. Problém je v tom, že nežili v ideovém vzduchoprázdnu, ale v prostředí islámu. Co s tím? Pominout to jako nepřípustný stereotyp? Nebo se přiklonit k názoru, že lidské životy váží víc než lidská práva? Jsou to vyhrocené formulace, stejně

³⁸⁷ Pešek, Petr. „Smířlivá slova války.” [online], 10.9 2007 [cit.2010-04-12].

URL:<http://www.lidovky.cz/smirliva-slova-valky-054-/ln_noviny.asp?c=A070910_000008_ln_noviny_sko&klic=221315&mes=070910_0>.

³⁸⁸ ČTK. „Jsi zločinec Bushi, jsi bídák.” [online], 1.4 2008 [cit.2010-04-12].

URL:<http://www.lidovky.cz/jsi-zlocinec-bushi-ysi-bidak-d1g-/ln_zahranici.asp?c=A080401_150612_ln_zahranici_hel>.

³⁸⁹ Doležal, Bohumil. „Mickey Mouse mučedníkem.” [online], 3.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/mickey-mouse-mucednikem-0wz-/ln_nazory.asp?c=A070703_144709_ln-dolezal_bat>.

*jako je vyhocená celá debata. V Německu žije na 500 „hrozitelů“ Jsou to lidé, kteří podporují teror, ale nelze jim dokázat trestný čin”.*³⁹⁰

Neutrálně nahlíží na problematiku terorismu u muslimu deník v 92 člancích.

V 17 člancích se novináři zabývají terorismem u Al-Káidy. V deníku se můžeme dočíst například o tom, že Al-Káida stále plánuje útoky na západní země,³⁹¹ že Usáma bin Ládín hrozí Evropě pomstou,³⁹² že Al-Káida vyzvala ke kolektivním vraždám,³⁹³ že příštím cílem Al-Káidy bude Španělsko³⁹⁴ nebo o tom, že Al-Káida hrozí Dánsku odvetou za urážky.

*„Teroristická síť Al Kajda včera pohrozila Dánsku a dalším západním zemím opětovnými útoky za urážky islámu, kterých se podle ní dopustila dánská média. V nejnovějším prohlášení zveřejněném na internetu Al Kajda uvedla, že červnový útok na dánské velvyslanectví v Pákistánu byl jen začátek série akcí, jimiž chtějí islámští radikálové pomstít zveřejnění karikatur proroka Muhammada”.*³⁹⁵

V 6 člancích se deník věnoval případu násilného věznění učitelky z Velké Británie. V prvním článku deník informuje o 15 dnech vězení, které dostala učitelka, za to že urazila islám.

„Vinna“, zaznělo včera v rozsudku súdánského soudu v Chartúmu nad britskou učitelkou Gillian Gibbonsovou (54). Ta byla obžalována z podněcování náboženské nenávisti a z urážky islámu. Gibbonsová dovolila žákům v křesťanské škole, aby své oblíbené plyšové medvídky pojmenovali Mohamed. Někteří rodiče ji však udali a úřady celou záležitost vykládají jako urážku proroka Mohameda. Trest je však poměrně mírný.

³⁹⁰ Petráček, Zbyněk. „Muslimem v Německu.” [online], 7.9 2007 [cit.2010-04-12].

URL:<http://www.lidovky.cz/muslimem-v-nemecku-0ny-/ln_noviny.asp?c=A070907_000006_ln_noviny_sko&klic=221269&mes=070907_0>.

³⁹¹ ČTK. „Al-káida stále plánuje útoky na západní země.” [online], 22.4 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/al-kaida-stale-planuje-utoky-na-zapadni-zeme-few-/ln_zahranici.asp?c=A080422_124254_ln_zahranici_ter>.

³⁹² ČTK. „Usáma bin Ládín hrozí Evropě pomstou.” [online], 20.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/usama-bin-ladin-hrozi-evrope-pomstou-dsg-/ln_zahranici.asp?c=A080320_081440_ln_zahranici_hel>.

³⁹³ ČTK. „Al-Káida vyzvala ke kolektivním vraždám.” [online], 17.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/al-Káida-vyzvala-ke-kolektivnim-vrazdam-f00-/ln_zahranici.asp?c=A070917_145325_ln_zahranici_glu>.

³⁹⁴ ČTK. „Soudec. Příštím cílem al-kajdy bude Španělsko.” [online], 12.4 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/soudec-pristim-cilem-al-kajdy-bude-spanelsko-fmv-/ln_zahranici.asp?c=A070412_112443_ln_zahranici_hlm>.

³⁹⁵ ČTK. „Al-Káida hrozí odvetou za urážky.” [online], 6.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/al-Káida-hrozi-odvetou-za-urazky-do1-/ln_noviny.asp?c=A080906_000046_ln_noviny_sko&klic=227430&mes=080906_0>.

*Žena byla odsouzena k patnáctidennímu vězení a k vyhoštění ze Súdánu. Učitelka mohla být přitom odsouzena až k roku vězení, čtyřiceti ranám bičem či pokutě. Proti trestu protestovala britská vláda”.*³⁹⁶

Další články informují o sudánských muslimech, kteří žádali smrt pro učitelku, která urazila islám.

*„Tisíce muslimů před prezidentským palácem požadovalo pro Gillian Gibbonsovou popravu. Učitelka měla urazit islám, když umožnila svým šestiletým žákům pojmenovat plyšového medvídka prorokovým jménem – Mohamed”.*³⁹⁷

*„Výzvy proti učitelce Gillian Gibbonsové, odsouzené k 15 dnům vězení a následné deportaci, zaznívaly i z amplionů okolostojících dodávek. Shromáždění lidé pálili obrazy Gibbonsové a žádali její popravu zastřelením. Skandovali také „Hanba Británii“.*³⁹⁸

Neutrálně na problematiku terorismu nahlíží deník Lidových novin také ve 4 článcích, které se věnují terorismu v Libanonu.

Deník ve svých článcích píše o bojích libanonců s islamisty³⁹⁹ a smrti 20 islamistů, které způsobila libanonská armáda.

*„Libanonská armáda zabila kolem dvaceti islamistů z organizace Fatah al-Islám, kteří se pokusili uprchnout z palestinského uprchlického tábora Nahr Báríd na severu země. Kvůli střetům, které probíhají od května, muselo tábor opustit přes třicet tisíc lidí. Libanonská armáda během dneška tábor plně ovládla”.*⁴⁰⁰

O explozi autobusu, která zabila 18 libanonců píše deník v další zprávě.

„Při výbuchu, který v severním Libanonu zasáhl autobus, přišlo o život 18 lidí. Mezi oběťmi je sedm vojáků a zraněno je 40 osob. K útoku se zatím nikdo nepřihlásil. Nálož

³⁹⁶ Afp. „Britka urazila islám, dostala 15 dní vězení.” [online], 30.11 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/britka-urazila-islam-dostala-15-dni-vezeni-fpx-/ln_noviny.asp?c=A071130_000007_ln_noviny_sko&klic=222689&mes=071130_0>.

³⁹⁷ „Dav žádal pro učitelku smrt.” [online], 30.11 2007 [cit.2010-04-12].

URL:<http://www.lidovky.cz/dav-zadal-pro-ucitelku-smrt-df6-/ln_zahranici.asp?c=A071130_171435_ln_zahranici_bat>.

³⁹⁸ ČTK. „Smrt Britce, žádal dav sudánců.” [online], 1.12 2007 [cit.2010-04-12].

URL:<http://www.lidovky.cz/smrt-britce-zadal-dav-sudancu-djb-/ln_noviny.asp?c=A071201_000044_ln_noviny_sko&klic=222716&mes=071201_0>.

³⁹⁹ Afp. „Libanonská armáda bojuje s islamisty.” [online], 22.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/libanonska-armada-bojuje-s-islamisty-dsg-/ln_zahranici.asp?c=A070522_080901_ln_zahranici_fho>.

⁴⁰⁰ ČTK. „Libanonská armáda zabila 20 islamistů.” [online], 2.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/libanonska-armada-zabila-20-islamistu-dv2-/ln_zahranici.asp?c=A070902_140539_ln_zahranici_znk>.

*vybuchla na rušné ulici v centru města Tripolis v těsné blízkosti autobusu, v němž jeli kromě civilistů také vojáci“.*⁴⁰¹

Poslední článek pojednává o pumovém útoku v Libanonu a vraždě generála Hadždže.

*„Pět lidí, včetně vysoce postaveného libanonského generála, dnes zahynulo při pumovém útoku v křesťanském předměstí Bejrútu. Nejméně sedm dalších osob bylo zraněno. Generál Hadždž je již devátou obětí vlny atentátů na libanonské představitele, která začala zavražděním bývalého premiéra Rafíka Haríriho v únoru 2005. Je ale prvním zavražděným představitelem armády. Ta byla vždy v libanonské politice striktně nestranná“.*⁴⁰²

Mezi 122 neutrálně nahlížených článků, které se věnují terorismu jsem dále zařadila například článek, který se zabývá bojem v Červené mešitě⁴⁰³ nebo článek o reportérovi, který má zemřít, kvůli urážce islámu.

*„Afghánský soud uvalil trest smrti na mladého novináře za internetové články, údajně napadající islám. Tribunál v provincii Balch odsoudil 23letého Parvíze Kambachše k nejvyššímu trestu poté, co byl před třemi měsíci zatčen za držení materiálů, které si stáhl z internetu a distribuoval po univerzitě v Balchu. Šlo o texty z iránského blogu o původu koránu a náboženské výklady k otázce žen“.*⁴⁰⁴

Pouze v článku jednoho autora nahlíží deník na problematiku terorismu v daném časovém období pozitivně. Martin Weiss ve svém článku obhajuje politiku Pákistánu a kritizuje západní pohled na tuto zemi.

„Náš (západní) pohled na Pákistán je poznamenán tím, jak se dostává do našeho zorného pole – díky válkám, v nichž má Západ své želízko v ohni. Je dobré si to připomenout, když hodnotíme západní politiku vůči zemím typu Pákistán. Přeceňujeme

⁴⁰¹ „Exploze autobusu zabila 18 libanonců.“ [online], 13.8 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/exploze-autobusu-zabila-18-libanoncu-d7e-
/ln_zahranici.asp?c=A080813_122737_ln_zahranici_bat](http://www.lidovky.cz/exploze-autobusu-zabila-18-libanoncu-d7e-/ln_zahranici.asp?c=A080813_122737_ln_zahranici_bat) >.

⁴⁰² „V Libanonu zavraždili generála.“ [online], 12.12 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/v-libanonu-zavraždili-generalu-dmm-
/ln_zahranici.asp?c=A071212_171750_ln_zahranici_nev](http://www.lidovky.cz/v-libanonu-zavraždili-generalu-dmm-/ln_zahranici.asp?c=A071212_171750_ln_zahranici_nev) >.

⁴⁰³ „Atentátník zabijel u červené mešity.“ [online], 27.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/atentatnik-zabijel-u-cervene-mesity-d70-
/ln_zahranici.asp?c=A070727_154811_ln_zahranici_znk](http://www.lidovky.cz/atentatnik-zabijel-u-cervene-mesity-d70-/ln_zahranici.asp?c=A070727_154811_ln_zahranici_znk) >.

⁴⁰⁴ ČTK. „Reportér má zemřít, urazil islám.“ [online], 24.1 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/reporter-ma-zemrit-urazil-islam-dak-
/ln_noviny.asp?c=A080124_000037_ln_noviny_sko&klic=223571&mes=080124_0](http://www.lidovky.cz/reporter-ma-zemrit-urazil-islam-dak-/ln_noviny.asp?c=A080124_000037_ln_noviny_sko&klic=223571&mes=080124_0) >.

*totiž nejen náš vliv na jejich vývoj, ale namlouváme si, že víme, co ve skutečnosti chtějí. Pákistán nesešel na scesti, naopak se vyvíjí v souladu s ideály, na nichž vznikl”.*⁴⁰⁵

IV.3.2.2 Násilí

O násilím páchaném na muslimech bylo v deníku napsáno 32 článků. 2 články nahlíželi na danou problematiku negativně, 27 neutrálně a 3 články pozitivně.

Negativně na problematiku násilí páchaného na muslimech nahlížel deník ve dvou článcích. V prvním článku píše jeho autorka o nutnosti bránit se proti islámu a muslimům.

*Autorka článku uvádí: „Žiji na západě (NSR) a z denní praxe vím, jak opatrný až bojzlivý je stát vůči islamistickým excesům. Více než 40 let sužuje barbarský islamismus dnes již nejen západ, ale i střed a východ Evropy, viz třeba vražda dětí v ruském Beslanu či hrozba atentátu Praze z minulého roku. Západní civilizace má nejen právo, ale přímo povinnost bránit své obyvatelstvo proti nebezpečné ideologii islamismu, která v mnohém připomíná fašismus”.*⁴⁰⁶

V druhém článku se věnuje Jaroslav Plesl plakátům s karikaturou Muhammada, které byly vylepeny po Brně. Plesl ve svém článku kritizuje fakt, že danou událost začala vyšetřovat policie. Autor se k danému případu vyjadřuje: *Brněnská policie asi nemá co na práci. Jen tak si lze vysvětlit, že vyšetřuje, kdo po městě vylepil plakáty s karikaturou proroka Mohameda a nápisem Svoboda není zadarmo. není jasné, co chce brněnská policie vyšetřovat. Lze vyvěšení plakátu označit za podněcování k národnostní a rasové nenávisti? To těžko. Zvláště když plakát evidentně obhajuje ústavně zaručenou svobodu slova. K plakátu se nakonec někdo přihlásí. Nebylo by žádným překvapením,*

⁴⁰⁵ Weiss, Martin. „Země v obležené islamistů” [online], 23.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/zeme-v-oblezeni-islamistu-094-
/ln_noviny.asp?c=A080923_000039_ln_noviny_sko&klic=227709&mes=080923_0](http://www.lidovky.cz/zeme-v-oblezeni-islamistu-094-
/ln_noviny.asp?c=A080923_000039_ln_noviny_sko&klic=227709&mes=080923_0)>.

⁴⁰⁶ Spurná, A. „Máme povinnost bránit se proti islamismu.” [online], 20.6 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/mame-povinnost-branit-se-proti-islamismu-f11-
/ln_dopisy.asp?c=A080620_215956_ln_dopisy_gab](http://www.lidovky.cz/mame-povinnost-branit-se-proti-islamismu-f11-
/ln_dopisy.asp?c=A080620_215956_ln_dopisy_gab)>.

*kdyby ho nechali vyrobit Mladí konzervativci nebo parlamentní strana LiRa. Ale ani to by policii nemělo zajímat.*⁴⁰⁷

Ve 27 člancích nahlíží deník Lidových novin na násilí páchané na muslimech neutrálně.

Z 27 článků se ve 12 člancích věnují jejich autoři protiislámskému filmu Geerta Wilderse.

V prvním článku informuje deník o pobouření muslimů zveřejněním protiislámského filmu *Fitna*.

*„Korán je „hrůzná a fašistická kniha“ podněcující násilí a netoleranci vůči ženám a homosexuálům. Toto poselství vysílá film Rozvrat (Fitna) nizozemského autora a poslance v jedné osobě Geerta Wilderse, který svůj patnáctiminutový snímek zveřejnil na internetu. Film vyvolal protesty v muslimském světě”.*⁴⁰⁸

O stáhnutí protiislámského filmu z amerického serveru píše deník v druhém článku.

*„Den po zveřejnění protiislámského filmu Fitna (Rozvrat) nizozemského politika Geerta Wilderse se americký server Liveleak.com rozhodl ho ze svých stránek odstranit. Tento krok zdůvodnil vážnými hrozbami vůči svým pracovníkům. Wildersova Strana pro svobodu naproti tomu na své webové stránce zveřejnila adresy jiných serverů, které film rovněž nabízejí”.*⁴⁰⁹

V třetím a článku informuje deník o promítání protiislámského filmu mezi brněnskými muslimy.

⁴⁰⁷ Plesl, Jaroslav. „Prorok v Brně.” [online], 20.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/prorok-v-brne-00m-
/ln_noviny.asp?c=A080320_000005_ln_noviny_sko&klic=224514&mes=080320_0](http://www.lidovky.cz/prorok-v-brne-00m-/ln_noviny.asp?c=A080320_000005_ln_noviny_sko&klic=224514&mes=080320_0)>.

⁴⁰⁸ „Wildersův film pobouřil muslimy.” [online], 28.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/wildersuv-film-pobouril-muslimy-d4r-
/ln_zahranici.asp?c=A080327_200545_ln_zahranici_fho](http://www.lidovky.cz/wildersuv-film-pobouril-muslimy-d4r-/ln_zahranici.asp?c=A080327_200545_ln_zahranici_fho)>.

⁴⁰⁹ ČTK. „Americký server stáhl protiislámský film.” [online], 29.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/americky-server-stahl-protiislamsky-film-fic-
/ln_zahranici.asp?c=A080329_114058_ln_zahranici_hel](http://www.lidovky.cz/americky-server-stahl-protiislamsky-film-fic-/ln_zahranici.asp?c=A080329_114058_ln_zahranici_hel)>.

*„Kontroverzní a nenávistný snímek Fitna srovnávající Korán s Hitlerovým Mein Kampfem vyvolal ve světě rozsáhlé protesty. Stoupenci islámu v Brně zvolili opačnou taktiku - patnáctiminutový snímek veřejnosti sami představili. Přišlo třicet lidí“.*⁴¹⁰

O promítání filmu v Brně na radnici informuje také následující článek.
*„Muslimové promítnou v Brně film, s nímž stoupenci islámu do krve nesouhlasí. A učiní tak dokonce v prostorách radnice“.*⁴¹¹

V dalších člancích se pak můžeme například dočíst o tom, že Saúdský Arab natočil reakci na *Fitnu*⁴¹² nebo že se NATO díky protestům, které vyvolal protiislámský film, bojí o své vojáky.

*„Nový nizozemský film kritizující islám by mohl mít nepříjemné následky pro vojáky Severoatlantické aliance v Afghánistánu. Myslí si to šéf NATO Jaap de Hoop Scheffer, který vyjádřil své obavy po nedělních protestech v afghánském Mazáre Šarífú. „Pokud se vojáci ocitnou pod palbou kvůli filmu, znepokojuje mě to“ řekl britské BBC o blížící se premiéře“.*⁴¹³

Ve 4 člancích informuje deník Lidových novin o karikaturách proroka Muhammada. O vylepení karikatur v České republice pojednávají dva články. V prvním článku píše deník o vylepení karikatur v Brně.

*„Desítky plakátů s reprodukcí jedné z karikatur proroka Mohameda, které po otištění v dánských novinách vyvolaly vlnu protestů v muslimském světě i v evropských islámských komunitách, zaplavily centrum Brna. Obrázek Mohameda, jenž má na hlavě místo turbanu bombu se zapáleným doutnákem, doplňuje text Svoboda není zadarmo a podpis Přátelé svobody slova. Kdo plakáty vylepil, se neví“.*⁴¹⁴

⁴¹⁰Pal. „Muslimové promítali film, který hanobí je samé.“ [online], 6.5 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/muslimove-promitali-film-ktery-hanobi-je-same-fo5-
/ln_noviny.asp?c=A080506_000054_ln_noviny_sko&klic=225287&mes=080506_0](http://www.lidovky.cz/muslimove-promitali-film-ktery-hanobi-je-same-fo5-/ln_noviny.asp?c=A080506_000054_ln_noviny_sko&klic=225287&mes=080506_0)>.

⁴¹¹ Albrecht, Petr. „Protiislámský snímek na radnici.“ [online], 3.5 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/protiislamsky-snimek-na-radnici-da8-
/ln_noviny.asp?c=A080503_000026_ln_noviny_sko&klic=225241&mes=080503_0](http://www.lidovky.cz/protiislamsky-snimek-na-radnici-da8-/ln_noviny.asp?c=A080503_000026_ln_noviny_sko&klic=225241&mes=080503_0)>.

⁴¹² Rokos, Milan. „Saúdský arab natočil reakci na Fitnu.“ [online], 11.4 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/saudsky-arab-natocil-reakci-na-fitnu-d7k-
/ln_noviny.asp?c=A080411_000039_ln_noviny_sko&klic=224876&mes=080411_0](http://www.lidovky.cz/saudsky-arab-natocil-reakci-na-fitnu-d7k-/ln_noviny.asp?c=A080411_000039_ln_noviny_sko&klic=224876&mes=080411_0)>.

⁴¹³ Rok. „NATO se kvůli filmu bojí o své vojáky.“ [online], 4.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/nato-se-kvuli-filmu-boji-o-sve-vojaky-dv8-
/ln_noviny.asp?c=A080304_000045_ln_noviny_sko&klic=224253&mes=080304_0](http://www.lidovky.cz/nato-se-kvuli-filmu-boji-o-sve-vojaky-dv8-/ln_noviny.asp?c=A080304_000045_ln_noviny_sko&klic=224253&mes=080304_0)>.

⁴¹⁴ČTK. „Vylepený Mohamed muslimy nerozhází.“ [online], 19.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/vylepeny-mohamed-muslimy-nerozhazi-d72-
/ln_domov.asp?c=A080319_121122_ln_brno_hel](http://www.lidovky.cz/vylepeny-mohamed-muslimy-nerozhazi-d72-/ln_domov.asp?c=A080319_121122_ln_brno_hel)>.

Druhý článek se věnuje vylepení karikatur v Praze.

„Hlavní město se stalo druhým místem v Česku, kde se objevily kontroverzní karikatury islámského proroka Muhammada. Informoval o tom v sobotu večer zpravodajský server Novinky.cz. Server na karikatury upozornil svědek, který je prý viděl na Černém Mostě a u autobusového nádraží na Florenci”.⁴¹⁵

O dánských karikatúrách⁴¹⁶ a zobrazení Muhammada jako psa pojednávají další články.

„Íránské ministerstvo zahraničí si pozvalo na kobereček zástupkyni švédského velvyslanectví v Teheránu. Žena si vyslechla kritiku dalšího případu zesměšňování islámu. Švédský deník zobrazil proroka Mohameda jako psa”.⁴¹⁷

Ve třech člancích se autoři deníku Lidových novin věnovali brněnským muslimům. V prvním článku informuje deník o možném protestu před brněnskou mešitou.

„Příznivci krajně pravicové Národní strany připravují na středu protest proti islamismu. Chystají ho před nejstarší tuzemskou mešitou ve Vídeňské ulici v Brně”.⁴¹⁸

V druhém článku se můžeme dočíst o tom, že protest proti islámu v Brně nebude shromážděním.

„Protest krajně pravicové Národní strany proti islamismu, který se uskuteční v Brně, nebude ohlášen jako řádné shromáždění. Příznivci Národní strany podle policie tvrdí, že nepůjde o shromáždění, ale o akci, na niž každý přijde sám za sebe”.⁴¹⁹

O protestu proti islamismu v Brně se můžeme dozvědět také v článku Jiřiny Veselé.

⁴¹⁵ Naj. „Po praze visí karikatury Mohameda.” [online], 2.6 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/po-praze-visi-karikatury-mohameda-drz-
/ln_noviny.asp?c=A080602_000027_ln_noviny_sko&klic=225744&mes=080602_0](http://www.lidovky.cz/po-praze-visi-karikatury-mohameda-drz-/ln_noviny.asp?c=A080602_000027_ln_noviny_sko&klic=225744&mes=080602_0)>.

⁴¹⁶ Petráček, Zbyněk. „Zelený Raul útočí.” [online], 21.6 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/zeleny-raoul-utoci-0ar-
/ln_noviny.asp?c=A080621_000011_ln_noviny_sko&klic=226101&mes=080621_0](http://www.lidovky.cz/zeleny-raoul-utoci-0ar-/ln_noviny.asp?c=A080621_000011_ln_noviny_sko&klic=226101&mes=080621_0)>.

⁴¹⁷ ČTK. „Deník zobrazil Mohameda jako psa.” [online], 28.7 200 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/denik-zobrazil-mohameda-jako-psa-daw-
/ln_zahranici.asp?c=A070828_112740_ln_zahranici_fho](http://www.lidovky.cz/denik-zobrazil-mohameda-jako-psa-daw-/ln_zahranici.asp?c=A070828_112740_ln_zahranici_fho)>.

⁴¹⁸ ČTK. „Odpůrci islámu hodlají demonstrovat u mešity.” [online], 23.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/odpurci-islam-u-hodlaji-demonstrovat-u-mesity-foz-
/ln_noviny.asp?c=A080923_000054_ln_noviny_sko&klic=227712&mes=080923_0](http://www.lidovky.cz/odpurci-islam-u-hodlaji-demonstrovat-u-mesity-foz-/ln_noviny.asp?c=A080923_000054_ln_noviny_sko&klic=227712&mes=080923_0)>.

⁴¹⁹ ČTK. „Protest proti islámu prý nebude shromážděním.” [online], 24.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/protest-proti-islam-u-pry-nejbude-shromazdenim-fo9-
/ln_noviny.asp?c=A080924_000059_ln_noviny_sko&klic=227732&mes=080924_0](http://www.lidovky.cz/protest-proti-islam-u-pry-nejbude-shromazdenim-fo9-/ln_noviny.asp?c=A080924_000059_ln_noviny_sko&klic=227732&mes=080924_0)>.

*„Kde si nejlépe dpočinou členové krajní pravice na cestě mezi Prahou a Ostravou? Před brněnskou mešitou. Protest Národní strany proti islamismu, na jehož účastníky čekaly včera desítky policistů, měl překvapivou podobu. Svůj příjezd a několikaminutové postávání ve vytrvalém dešti před nejstarším tuzemským muslimským svatostánkem totiž nakonec necelá desítka národovců zdůvodnila jen jako zastavení na své cestě na severní Moravu za stranickými záležitostmi”.*⁴²⁰

Mezi 27 článků, které neutrálně nahlíželi na násilí páchané na muslimech jsem také například zařadila článek o znesvěcení stovky hrobů muslimů ve Francii⁴²¹ nebo článek o izraelských náletech v Gaze.

*„Izraelské letectvo zaútočilo v pásnu Gazy na základny radikálního hnutí Hamas. Podle palestinských zdravotníků si nálety zatím vyžádaly 271 mrtvých a přes 620 zraněných. Podle agentury Reuters jde o jeden z nejkrvavějších dnů pro Palestince za 60 let trvání jejich konfliktu s Izraelem. Za nejhorší masakr, jaký Palestinci zažili, označil nálety vůdce vlády Hamasu v pásnu Gazy Ismáil Haníja”.*⁴²²

Pozitivně na násilí páchané na muslimech nahlíží deník ve třech článcích. V prvním článku se deník věnuje muslimům v Brně a napsu, který byl nasprejován na brněnské mešitě.

„Na brněnské mešitě se o víkendu objevily nápisy namířené proti muslimům. Na stěnu někdo sprejem nastříkal Stop islámu, na dveřích je napsáno Ne. ČTK to řekli Lukáš Lhoťan ze společnosti Libertas Independent Agency, jež sdružuje muslimy a přátele islámu, a brněnský policejní mluvčí Aleš Mergental”.

Na danou událost nahlíží deník negativně a muslimy v Brně obhajuje: *„Brněnská mešita je nejstarší modlitebnou svého druhu v Česku. Letos uplynulo již deset let od jejího otevření. Muslimové v Brně si zatím většinou pochvalovali klidné soužití s většinou. Při oslavách připomínajících výročí rozdali v létě Brňanům na znamení přátelství a a z*

⁴²⁰ Veselá, Jiřina „Extremisté pošlapali mešitu.” [online], 25.9.2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/extremiste-poslapali-mesitu-dio-
/ln_noviny.asp?c=A080925_000022_ln_noviny_sko&klic=227745&mes=080925_0](http://www.lidovky.cz/extremiste-poslapali-mesitu-dio-/ln_noviny.asp?c=A080925_000022_ln_noviny_sko&klic=227745&mes=080925_0) >.

⁴²¹ ČTK. „Ve Francii znesvětili stovky hrobů muslimů.” [online], 8.12.2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/ve-francii-znesvetili-stovky-hrobu-muslimu-fz3-
/ln_zahranici.asp?c=A081208_160143_ln_zahranici_glu](http://www.lidovky.cz/ve-francii-znesvetili-stovky-hrobu-muslimu-fz3-/ln_zahranici.asp?c=A081208_160143_ln_zahranici_glu) >.

⁴²² ČTK. „Izraelské nálety si vyžádaly už přes 270 mrtvých.” [online], 28.12.2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/izraelske-nalety-v-gaze-si-vyzadaly-uz-pres-270-mrtvych-pp1-
/ln_zahranici.asp?c=A081227_121316_ln_zahranici_tma](http://www.lidovky.cz/izraelske-nalety-v-gaze-si-vyzadaly-uz-pres-270-mrtvych-pp1-/ln_zahranici.asp?c=A081227_121316_ln_zahranici_tma) >.

*vděku za dobré vztahy tisíce růží. Brněnští muslimové odsoudili útoky z 11. září 2001 na New York. V minulosti výrazně pomohli české diplomacii při záchraně reportéra České televize Michala Kubala a jeho kolegů poté, co byli uneseni ve válkou zmítaném Iráku”.*⁴²³

V druhém článku se jeho autor zabývá vyvěšením karikatur v Brně. Toto vyvěšení kritizuje a zároveň obhajuje muslimy.

*„Plakáty s karikaturou proroka Mohameda se objevily v centru Brna. Co tato zpráva znamená? Nějaká skupina lidí spáchala tento čin, ale nevíme, jestli si plně uvědomují, co provedli, možná cítí nenávist vůči islámu, nebo mají nějaký úmysl, třeba udělat něco podobného jako v Dánsku? V každém případě je to špatný čin a nemůže být brán jako vyjádření svobody projevu, protože hranicí svobody je neomezování svobody ostatních. Pokud někdo zesměšňuje proroka Mohameda tak nevkusným vulgárním způsobem, napadá pocity všech muslimů nejen v ČR, kde žije kolem 10 tisíc muslimů, napadá tím pocity asi jedné miliardy muslimů ze všech národů a národností světa. Dokonce bych mohl dodat, že jde o urážku všech věřících lidí a kdo zná islám, ví, že muslimové věří, že Mohamed, Kristus a Mojžíš jsou hlavními posly jediného stejného Boha”.*⁴²⁴

O chybném pohledu na islám píše ve svém článku Lukáš Lhoťan. Autor v článku kritizuje pohled poradce předsedy ČSSD na muslimy. Jiří Vyvadil se ve svém prohlášení vyjádřil, že po porážce komunismu je potřeba soustředit se na porážku islámu. O textu Jiřího Vyvadila autor říká: *„Poradce předsedy ČSSD Jiří Vyvadil ve svém textu nenabízí žádné řešení vzrůstajícího napětí a neporozumění mezi západními zeměmi a muslimským světem. Naopak jeho řešením je návrh na posilování tohoto napětí”.*⁴²⁵

⁴²³ „Mešitu v Brně ozdobil protimuslimský nápis.” [online], 26.10 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/mesitu-v-brne-ozdobil-protimuslimsky-napis-fzz-
/ln_domov.asp?c=A081026_170501_ln_brno_nev](http://www.lidovky.cz/mesitu-v-brne-ozdobil-protimuslimsky-napis-fzz-/ln_domov.asp?c=A081026_170501_ln_brno_nev)>.

⁴²⁴ Al-Nabusi Muhammad. „Karikatury, provokace, nebo dábelská hra?” [online], 26.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< [http://www.lidovky.cz/karikatury-provokace-nebo-dabelska-hra-dyx-
/ln_noviny.asp?c=A080326_000043_ln_noviny_sko&klic=224597&mes=080326_0](http://www.lidovky.cz/karikatury-provokace-nebo-dabelska-hra-dyx-/ln_noviny.asp?c=A080326_000043_ln_noviny_sko&klic=224597&mes=080326_0)>.

⁴²⁵ Lhoťan, Lukáš. „Chybný pohled na islám.” [online], 6.6 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/chybny-pohled-na-islam-063-
/ln_dopisy.asp?c=A080606_203553_ln_dopisy_gab](http://www.lidovky.cz/chybny-pohled-na-islam-063-/ln_dopisy.asp?c=A080606_203553_ln_dopisy_gab)>.

IV.3.2.3 Politika

O účasti muslimů v politice bylo v deníku Lidových novin napsáno mezi lety 2007 a 2008, 22 článků. Ve 2 článcích nahlíželi autoři na danou problematiku negativně, v 19 neutrálně a v jednom článku pozitivně.

Negativně na účast muslimů v politice nahlíží autoři ve dvou článcích. V první zprávě píše Petr Pešek o možnosti rozpuštění turecké vládní Strany spravedlnosti a rozvoje. Autor ve svém článku tuto stranu kritizuje a uvádí, že i v případě rozpuštění strany, její síla nezmizí.

*„Pokud stranu premiéra Erdogana rozpustí, nebude to poprvé, co soudněvojenská sekulární elita odstaví stoupence politického islámu na vedlejší kolej. Tentokrát ale mohou negativní důsledky zcela převážit. Erdoganova strana má mimořádnou popularitu, takže tento proud z politiky nezmizí – naopak může ještě posílit, kromě toho hrozí radikalizace umírněných islamistů. Doposud byla přitom obliba strany hnána nikoliv pouze její agendou, ale především neschopností etablovaných sekulárních stran, převážně pravicových. Některé kroky postislamistů skutečně obavy vzbuzovaly – ať už plíživé pronikání islámských zvyků do společnosti (spor o nošení šátků), či až příliš úzká spolupráce s Íránem. Tomu se ovšem dá čelit jak regulérním politickým bojem, tak případně jednotlivými soudními verdikty”.*⁴²⁶

Ve druhém článku píše Tomáš Vlach o smrti Benazír Bhuttové. V článku Vlach kritizuje současnou politiku Pákistánu.

„Na příkladu Pákistánu je názorně vidět, jak se svět mění. Země, která v 80. letech dala možnost vyniknout první muslimské premiérce na světě, má dnes nálepkou bašty tvrdého a militantního islámu. Problém jménem Pákistán zůstává. Kromě všech protikladů je totiž především uměle vytvořenou zemí, slepencem národů i náboženských skupin, které se vůbec nemají v lásce. K palčivým bodům – jmenujme například odbojnou provincii Balúčistán, Taliban i islámský extremismus, Kašmír a vztahy s Indií – přibyla smrt Bhuttové. Vědět už o sobě dali obyvatelé její rodné provincie Sindh, odkud hlásí den po

⁴²⁶ Pešek, Petr. „Turecké dilema.” [online], 29.7 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
http://www.lidovky.cz/turecke-dilema-0p6-/ln_nazory.asp?c=A080729_080933_ln_nazory_mtr >.

atentátu desítky mrtvých. Každý vřed totiž může jednoho dne prasknout, a Pákistán teď má o jeden víc".⁴²⁷

Neutrálně na problematiku muslimů v politice nahlíží deník v 19⁴²⁸ článcích. V osmi zprávách informuje deník o politice v Turecku.

Ve čtyřech článcích informují jejich autoři o prezidentských volbách v Turecku. O tureckém prezidentském boji píše Šárka Daňková.

„V Turecku se stále více prohlubuje propast mezi dvěma politickými tábory. Na jedné straně stojí premiér Recep Tayyip Erdogan a jeho vládní Strana spravedlnosti a rozvoje (AKP), která je známa silnými vazbami na islamisty. Proti ní bojuje sekulární politická elita, kam patří také vysocí představitelé armády a justice".⁴²⁹

Dále se v deníku můžeme dočíst zprávy o tom, že Turci budou volit prezidenta přímo,⁴³⁰ že na úvod Güla prezidentem nezvolili⁴³¹ a že krize končí, protože Turci konečně zvolili svého prezidenta.

„Bývalý islamista a dosavadní ministr zahraničí Abdullah Gül byl zvolen novým tureckým prezidentem. Zkušený diplomat zvítězil i přes mohutné protesty tureckých sekularistů, kteří se obávali zavedení islamistického režimu. To, že Gülova žena nosí na hlavě šátek, vnímají jako provokativní symbol vstupu islámu do veřejného života. Gülova manželka se proto raději včerejšího prezidentského slibu nezúčastnila".⁴³²

V dalším článku píše deník o tureckém premiérovi Erdoganovi, který zaútočil na ústavní soud. *„Turecký premiér Recep Tayyip Erdogan včera odmítl nedávný verdikt ústavního soudu, který zrušil vládní novelu zákona potvrzenou parlamentem, jež měla*

⁴²⁷ Vlach, Tomáš. „O jeden vřed víc.“ [online], 29.12.2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/o-jeden-vred-vic-0ia-
/ln_noviny.asp?c=A071229_000008_ln_noviny_sko&klic=223138&mes=071229_0](http://www.lidovky.cz/o-jeden-vred-vic-0ia-/ln_noviny.asp?c=A071229_000008_ln_noviny_sko&klic=223138&mes=071229_0)>.

⁴²⁸ Odkazy na všech 19 použitých článků pro výzkum bude uvedeno v seznamu použitých internetových zdrojů na konci práce.

⁴²⁹ Daňková, Šárka. „Turecký-prezidentský boj.“ [online], 29.4.2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/turecky-prezidentsky-boj-0ys-
/ln_zahranici.asp?c=A070429_132736_ln_zahranici_znk](http://www.lidovky.cz/turecky-prezidentsky-boj-0ys-/ln_zahranici.asp?c=A070429_132736_ln_zahranici_znk)>.

⁴³⁰ ČTK. „Turci budou volit prezidenta přímo.“ [online], 31.5.2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/turci-budou-prezidenta-volit-primo-d63-
/ln_zahranici.asp?c=A070531_175706_ln_zahranici_hlm](http://www.lidovky.cz/turci-budou-prezidenta-volit-primo-d63-/ln_zahranici.asp?c=A070531_175706_ln_zahranici_hlm)>.

⁴³¹ ČTK. „Turci na úvod Gülla prezidentem nezvolili.“ [online], 20.9.2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/turci-na-uvod-gulla-prezidentem-nezvolili-f1k-
/ln_zahranici.asp?c=A070820_162138_ln_zahranici_hlm](http://www.lidovky.cz/turci-na-uvod-gulla-prezidentem-nezvolili-f1k-/ln_zahranici.asp?c=A070820_162138_ln_zahranici_hlm)>.

⁴³² Rok. „Krise končí, Turci mají prezidenta.“ [online], 29.8.2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/krize-konci-turci-maji-prezidenta-drp-
/ln_noviny.asp?c=A070829_000002_ln_noviny_sko&klic=221118&mes=070829_0](http://www.lidovky.cz/krize-konci-turci-maji-prezidenta-drp-/ln_noviny.asp?c=A070829_000002_ln_noviny_sko&klic=221118&mes=070829_0)>.

dívkám umožnit nošení muslimských šátků na vysokých školách. Podle Erdogana je takové rozhodnutí soudu v rozporu s vůlí národa".⁴³³

O tom, že nebude rozpuštěna vládní strana informuje deník v následující zprávě. „*Turecký ústavní soud po třídením projednávání zamítl žádost o zákaz činnosti vládnoucí Strany spravedlnosti a rozvoje (AKP) kvůli jejím údajným islamistickým aktivitám namířeným proti laickému charakteru státu. Soudci ale rozhodli o finančním postihu AKP*”.⁴³⁴

V dalších člancích píše deník Lidových novin o turcích, kteří zabránili převratu⁴³⁵ a o poslankyni Fazilet Ciglikové, která chce patřit do Erdoganova Turecka. „*Poslankyně a inženýrka Fazilet Cigliková šátek nenosí. Konzervatismus AKP jí ale vyhovuje. Kvůli straně se vrátila z emigrace*”.⁴³⁶

Mimo problematiku turecké politiky nahlíží deník neutrálně na účast muslimů v politice, například v článku o iránském prezidentovi⁴³⁷ nebo v článku, ve kterém informuje o Palestině, která se dočká vládní koalice.

„*Palestinským vyjednavacům se podařilo dohodnout na složení budoucí vlády. Podílet na ní by se měl Fatah i Hamas, vést by ji měl Ismáil Hanija z radikálního Hamasu. Program vlády by strany měly doladit v dalších dnech*”.⁴³⁸

Pozitivně na účast muslimů v politice nahlíží Jiří Zlatuška ve svém článku o soudcokrácii po Turecku. Zlatuška ve svém článku vyzvihuje pozitivní vliv Strany spravedlnosti a rozvoje pro politiku v Turecku.

„*V šátku pro státní peníze Straně AKP se podařilo nevídané. Svě politické poslání spojila s cílem vstoupit do Evropské unie , provádí reformy zdůrazňující posilování*

⁴³³ ČTK. „Turecký premiér Erdogan zaútočil na ústavní soudi.” [online], 11.6 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/turecky-premier-erdogan-zautocil-na-ustavni-soud-f76-/ln_noviny.asp?c=A080611_000042_ln_noviny_sko&klic=225915&mes=080611_0 >.

⁴³⁴ ČTK. „Turecká vládní strana rozpuštěná nebude.” [online], 30.7 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/turecko-vladni-strana-rozpustena-nejde-fft-/ln_zahranici.asp?c=A080730_182816_ln_zahranici_mel >.

⁴³⁵ „Turci prý zabránili převratu.” [online], 3.7 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/turci-pry-zabranili-prevratu-d2i-/ln_zahranici.asp?c=A080703_115815_ln_zahranici_bat >.

⁴³⁶ Šaf. „Chci patřit do Erdoganova Turecka.” [online], 10.12 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/chci-patrit-do-erdoganova-turecka-dlp-/ln_noviny.asp?c=A081210_000046_ln_noviny_sko&klic=228990&mes=081210_0 >.

⁴³⁷ Pešek, Petr. „Těžké časy pro iránského vůdce.” [online], 17.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/tezke-casy-pro-iranskeho-vudce-dza-/ln_noviny.asp?c=A080317_000031_ln_noviny_sko&klic=224462&mes=080317_0 >.

⁴³⁸ ČTK. „Palestina se dočká vládní koalice.” [online], 8.2 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/palestina-se-docka-vladni-koalice-dqg-/ln_zahranici.asp?c=A070208_182242_ln_zahranici_hlm >.

demokracie jako podmínky pro hospodářskou prosperitu i bezpečnost. Do prostředí posilujícího základní lidská práva v tomto pojetí patří jak sekularismus, tak svoboda slova, shromažďování i náboženského vyznání. AKP je zcela evidentně úspěšná v rozšiřování aktivní účasti obyvatel na spravování země. V tradičním tureckém prostředí mají některé z kroků zvyšujících například účast žen ve veřejném a politickém životě nečekané způsoby realizace i důsledky. Podpora školní docházky dětí ve vesnických oblastech jihovýchodního Turecka například zahrnuje i státní příspěvek za školní docházku dětí, který je výhradně jejich matkám - otcové je v tom nemohou zastoupit - poukazován do městské banky. Ženy to nutí k cestě mimo svou vesnici, otevření bankovního účtu i získání zkušenosti se spravováním sumy vlastních peněz, která u větší rodiny může být docela velká. Průlomový zákon, umožňující studentkám nosit ve škole šátky, má z tohoto hlediska rovněž jiný význam, uvědomíme-li si jeho důležitost v tom, aby byl dívkám z vesnického prostředí umožněn přístup ke vzdělání bez pocitu násilí na zvykových tradicích".⁴³⁹

IV.3.2.4 Právo

Lidským právům v islámu se deník Lidových novin mezi lety 2007 a 2008 věnoval ve 40 článcích. Ve 3 článcích nahlížel deník na práva v islámu negativně, v 35 neutrálně a ve 2 článcích pozitivně.

Ve 3 článcích nahlížel deník Lidových novin na lidská práva v islámu záporně. V prvním článku píše Zbyněk Petráček o tom, že není rozdíl mezi islámem a islamisty a, že islám je bitím. Petráček se vrací ke dvěma událostem:

„Britská učitelka Gillian Gibbonsová (57) je ve vazbě v Súdánu za to, že dovolila svým žákům, aby pojmenovaly plyšového medvídka Muhammad - urazila Proroka a hrozí jí bičování. Saúdskoarabská dívka (19), tiskem označená jen iniciálou Q, byla hromadně znásilněna a pak za to - za nedovolené setkání s nepříbuzným mužem- spravedlivě odsouzena k bičování. Co na to máme říci? Řekneme-li, že jsou na vině islamisté, lžeme si do vlastní kapsy. Unesli ty ženy snad džihádisté? Ne, měly proces podle práva šaría.

⁴³⁹ Zlatuška, Jiří. „Soudcokracie po Turecku.“ [online], 6.8.2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/soudcokracie-po-turecku-0ws-
/ln_noviny.asp?c=A080806_000046_ln_noviny_sko&klic=226879&mes=080806_0](http://www.lidovky.cz/soudcokracie-po-turecku-0ws-/ln_noviny.asp?c=A080806_000046_ln_noviny_sko&klic=226879&mes=080806_0)>.

*Proberme se už konečně a podívejme se na věc bez ideologie. Až se ve světě islámu - včetně evropských muslimů - zvedne odpor proti bití žen, až se duchovní, kteří vydávají či s nadšením vítají fatwy smrti proti Rushdiemu, zastanou žen proti násilí, pak hledejme rozdíly mezi islámem a islamisty. Do té doby bez pocitu viny říkejme, že islám je bití”.*⁴⁴⁰

V druhém článku se věnuje jeho autorka právům žen v islámu. Autorka v článku kritizuje případ, při kterém došlo ke znásilnění dívky ze Saúdské Arábie, případ ve kterém byla odsouzena britská učitelka a případ muslimské spisovatelky, která byla vyhoštěna ze země.

*„Dvacetiletá ženaz Qatifu v Saúdské Arábii uvedla, že ji několik mužů uneslo a opakovaně znásilnilo. Soudci ovšem shledali vinnou samu oběť. To znamená, že po sedm týdnů „dívka z Qatifu“ bude s hrůzou čekat na další setkání s islámskou spravedlností. Po propuštění se její život dozajista nevrátí do normálu. Již kolují zprávy, že se ji bratr pokusil zabít, protože jejich „zločin“ poskvřnil čest rodiny. Islámskou spravedlnost jsme viděli při činu také v Súdánu, když byla čtyřiapadesátiletá britská učitelka Gillian Gibbonsová odsouzena k patnácti dnům vězení. Hrozilo jí čtyřicet ran bičem. Když Gibbonsová začala ve své třídě vyučovat čtení, vzala si jako pomůcku plyšového medvídka a navrhla, aby jej děti nějak pojmenovali. Vybrali si jméno Muhammad. Ona je nechala. To bylo označeno za rouhání. A pak tu je Taslima Nasrínová, pětáctýřicetiletá bangladéšská spisovatelka, která odvážně v muslimském světě brání ženská práva. Z Bangladéše musela uprchnout a žije v Indii. Muslimské skupiny ovšem požadují její vyhoštění a jedna nabídla pět set tisíc rupií zajetí hlavy”.*⁴⁴¹

Ve třetím článku se Jan Rampich zabývá karikaturami proroka Muhammada. Rampich reaguje negativně na článek Muhammada Al-Nabulsiho, který ve svém článku kritizuje vznik karikatur proroka Muhammada. Rampich píše: *„Právo pana Al-Nabulsiho na urážku je nezpochybnitelné, stejně tak jako moje právo uražen se necítit:*

⁴⁴⁰ Petráček, Zbyněk. „Islám je bití.” [online], 28.11 2007 [cit.2010-05-02].

URL:<http://www.lidovky.cz/islam-je-biti-0cp-/ln_noviny.asp?c=A071128_000008_ln_noviny_sko&klic=222651&mes=071128_0>.

⁴⁴¹ „Kde jsou umírnění muslimové?” [online], 13.12 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<http://www.lidovky.cz/kde-jsou-umirneni-muslimove-d1s-/ln_noviny.asp?c=A071213_000004_ln_noviny_sko&klic=222912&mes=071213_0>.

*nuže tedy, jsem věřící evangelik a přemýšlím-li o těchto slovech, musím říci, že mě ona karikatura osobně nijak neuráží”.*⁴⁴²

Neutrálně na problematiku lidských práv u muslimů nahlíží deník v 35⁴⁴³ článkách. Z 35 článků se zabývá 8 článků právy žen v islámu. V první zprávě informuje deník o novém druhu plavek pro muslimky. Tyto plavky půjčuje švédský plavecký stadion všem muslimkám.

*„Plavecký stadion na západě Švédska půjčuje ženám takzvané burkiny. Ty vycházejí z burky, což je tradiční zahalující oděv žen v muslimském světě. Napsal to deník The Local. Stadion tak podle něj chce vyjít vstříc těm, kterým jejich víra neumožňuje koupat se v bikinách či jednoduchých plavkách. Burkiny zahalují vše kromě tváře, rukou a chodidel. Novinku si mohou ženy půjčit za 30 švédských korun (asi 74 Kč), v budoucnosti se počítá i s jejich prodejem. Není ovšem jisté, že budou vyhovovat všem. Jsou totiž dost přiléhavé”.*⁴⁴⁴

O tom, že i tradiční oděv muslimek může být moderní píše deník v druhém článku.

*„Studenti módního návrhářství Univerzity virginského společenství v americkém Richmondu dostali zajímavý semestrální úkol. Měli navrhnout nový vzhled abáji, tradičního zahalujícího černého oděvu muslimských žen tak, aby byla současně elegantní, ale i přijatelná v arabských zemích. Výsledkem byly propracované modely s našívanými perličkami, návrhy ovlivněné španělským flamengem, a dokonce i punkem”.*⁴⁴⁵

O rozvodovém řízení muslimky v Německu píše Šárka Daňková v třetím článku.

„Korán dovoluje, aby manžel bil svou manželku. A to i tehdy, když pár žije v Německu a žena má německé občanství. Tak lze ve stručnosti interpretovat rozhodnutí soudkyně,

⁴⁴² Rampich, Jan. „Je to lež. Aneb informace pro uražené muslimy.” [online], 31.3.2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/je-to-lez-aneb-informace-pro-urazene-muslimy-fmg-/ln_noviny.asp?c=A080331_000049_ln_noviny_sko&klic=224675&mes=080331_0 >.

⁴⁴³ Odkazy na všech 35 použitých článků pro výzkum bude uvedeno v seznamu použitých internetových zdrojů na konci práce.

⁴⁴⁴ ČTK. „Pro muslimky místo bikin, burkiny.” [online], 10.12.2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/pro-muslimky-misto-bikin-burkiny-dqw-/ln_noviny.asp?c=A081210_000059_ln_noviny_sko&klic=228993&mes=081210_0 >.

⁴⁴⁵ ČTK. „I tradiční oděv muslimky může být in.” [online], 22.5.2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/i-tradicni-odev-muslimek-muze-byt-in-d7d-/ln_noviny.asp?c=A080522_000053_ln_noviny_sko&klic=225557&mes=080522_0 >.

„*kteřá v lednu zamítla žádost Němky marockého původu o zrychlené rozvodové řízení*“.⁴⁴⁶

Ve čtvrtém článku píše deník o dvou muslimkách, které se pohádaly o ledvinu. „*Mít zároveň dvě nebo tři manželky, což povoluje islám, může být pro muslimy někdy i velmi výhodné. Zvláště pak, jsou-li natolik obětavé jako první a druhá manželka jistého muže z oázy Al-Ahsa v Saúdské Arabii, který potřeboval transplantaci ledviny. Lékaři totiž zjistili, že z lékařského hlediska mu může potřebný orgán darovat kterákoliv z nich. Mezi manželkami nato vzplanul vášnivý spor o to, která se bude smět vzdát své ledviny ve prospěch milovaného chotě*“.⁴⁴⁷

V deníku se dále můžeme dočíst o tom, že ve vedení Mezinárodního olympijského týmu je muslimka,⁴⁴⁸ o křesťance, která si vzala za manžela muslima a konvertovala k islámu,⁴⁴⁹ o zákazu šátků⁴⁵⁰ a o italském problému s burkami.

„*V Itálii se rozhořel spor o právo muslimských žen na nošení tradičních oděvů, které zahalují tvář i celé tělo. Pozornost vzbudil prefekt z města Treviso nedaleko Benátek, který povolil nošení burky i navzdory tomu, že v celé Itálii platí zákaz takového zahalování těla a obličeje, které by znemožňovalo identifikaci*“.⁴⁵¹

Ve dvou článcích se zabývá deník případem britské učitelky. Lidové noviny informují o odsouzení britské učitelky z urážky náboženství a pohrdání islámu⁴⁵² a jejím následném propuštění z vězení.

⁴⁴⁶ Daňková, Šárka. „Německý soud rozhodl podle Koránu.“ [online], 23.3 2003 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/nemecky-soud-rozhodl-podle-koranu-drb-
/ln_zahranici.asp?c=A070323_080609_ln_zahranici_hlm](http://www.lidovky.cz/nemecky-soud-rozhodl-podle-koranu-drb-/ln_zahranici.asp?c=A070323_080609_ln_zahranici_hlm) >.

⁴⁴⁷ ČTK. „Dvě manželky se pohádaly o ledvinu.“ [online], 25.8 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/dve-manzelky-se-pohadaly-o-ledvinu-d5a-
/ln_noviny.asp?c=A070825_000061_ln_noviny_sko&klic=221068&mes=070825_0](http://www.lidovky.cz/dve-manzelky-se-pohadaly-o-ledvinu-d5a-/ln_noviny.asp?c=A070825_000061_ln_noviny_sko&klic=221068&mes=070825_0) >.

⁴⁴⁸ ČTK. „Ve vedení MOV je první muslimka.“ [online], 8.8 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/ve-vedeni-mov-je-prvni-muslimka-dm9-
/ln_noviny.asp?c=A080808_000073_ln_noviny_sko&klic=226923&mes=080808_0](http://www.lidovky.cz/ve-vedeni-mov-je-prvni-muslimka-dm9-/ln_noviny.asp?c=A080808_000073_ln_noviny_sko&klic=226923&mes=080808_0) >.

⁴⁴⁹ Tržilová, Jana. „Žiju pro islám s muslimem.“ [online], 26.7 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/ziju-pro-islam-s-muslimem-0y3-
/ln_noviny.asp?c=A080726_000110_ln_noviny_sko&klic=226708&mes=080726_0](http://www.lidovky.cz/ziju-pro-islam-s-muslimem-0y3-/ln_noviny.asp?c=A080726_000110_ln_noviny_sko&klic=226708&mes=080726_0) >.

⁴⁵⁰ Petráček, Zbyněk. „Zakažte zákaz šátků.“ [online], 20.9 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/zakazte-zakaz-satku-0q3-
/ln_noviny.asp?c=A070920_000010_ln_noviny_sko&klic=221499&mes=070920_0](http://www.lidovky.cz/zakazte-zakaz-satku-0q3-/ln_noviny.asp?c=A070920_000010_ln_noviny_sko&klic=221499&mes=070920_0) >.

⁴⁵¹ Hůlková, Kateřina. „Italský problém s burkami.“ [online], 11.10 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/italsky-problem-s-burkami-09j-
/ln_zahranici.asp?c=A071011_072654_ln_zahranici_svo](http://www.lidovky.cz/italsky-problem-s-burkami-09j-/ln_zahranici.asp?c=A071011_072654_ln_zahranici_svo) >.

⁴⁵² ČTK. „Súdán obžaloval britskou učitelku.“ [online], 29.11 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/sudan-obzaloval-britskou-ucitelku-dt5-
/ln_noviny.asp?c=A071129_000033_ln_noviny_sko&klic=222674&mes=071129_0](http://www.lidovky.cz/sudan-obzaloval-britskou-ucitelku-dt5-/ln_noviny.asp?c=A071129_000033_ln_noviny_sko&klic=222674&mes=071129_0) >.

*„V případě britské učitelky Gillian Gibbonsové, která byla v Súdánu odsouzena k 15 dnům vězení za urážku islámu, zvítězil, slovy britského premiéra Gordona Browna, zdravý rozum. Britka nakonec v cele strávila od svého zadržení týden - súdanský prezident Umar Bašír jí udělil milost”.*⁴⁵³

Neutrálně na problematiku lidských práv v islámu deník nahlíží také například v článku, který pojednává o vzniku islámského vozu jehož kompas směřuje k Mekce⁴⁵⁴ nebo ve zprávě o tureckých alávitích, kteří usilují o změnu ústavy.

*„Turecká náboženská menšina alávitů bojuje nejen za to, aby nemusela praktikovat islám. Největší turecká náboženská menšina, která čítá na 15 až 25 milionů lidí, vyznává alávitskou víru. Ta má sice kořeny v islámu, ale je plná šamanských tradic a turecký stát ji nikdy neuznával. Jeden soudní spor ze zhruba 2000, které alávité vedou proti vládě, se stal typickým výrazem jejich snah o uznání a tlaku na vládní Stranu spravedlnosti a rozvoje (AKP), aby rozšířila náboženské svobody v Turecku, kde většina lidí praktikuje sunnitský islám”.*⁴⁵⁵

Pozitivně na lidská práva v islámu nahlíží deník ve dvou článcích. V prvním článku píše Andrej Vrbacký o problematice oblékání muslimek. Autor uvádí, že západní kultura koná své a muslimky se čím dál častěji objevují ve městech bez závoje.⁴⁵⁶

V druhém článku se Zbyněk Petráček zabývá otroctvím v Mauritánii. Petráček pozitivně hodnotí nově zavedené trestání otroctví v této zemi. Autor trestání otroctví v Mauritánii říká: *„V dnešní realitě vypovídá tento krok o otevřeném přístupu k problémům. Možná je právě tohle krůček k autentické arabské demokracii”.*⁴⁵⁷

⁴⁵³ Kat. „Britská učitelka dostala milost.” [online], 4.12.2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/britska-ucitelka-dostala-milost-da5-/ln_noviny.asp?c=A071204_000041_ln_noviny_sko&klic=222754&mes=071204_0 >.

⁴⁵⁴ Kozáková, Pavla. „Islámský vůz má kompas ukazující směrem k Mekce.” [online], 13.11.2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/islamsky-vuz-ma-kompas-ukazujici-k-mekce-ff2-/ln_noviny.asp?c=A071113_000072_ln_noviny_sko&klic=222423&mes=071113_0 >.

⁴⁵⁵ „Turečtí alávité marně usilují o změnu ústavy.” [online], 27.5.2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/turecti-alavite-marne-usiluji-o-zmenu-ustavy-faq-/ln_noviny.asp?c=A080527_000050_ln_noviny_sko&klic=225641&mes=080527_0 >.

⁴⁵⁶ Vrbacký, Andrej. „Boj o fez a závoj.” [online], 31.1.2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/boj-o-fez-a-zavoj-02i-/ln_noviny.asp?c=A080131_000056_ln_noviny_sko&klic=223699&mes=080131_0 >.

⁴⁵⁷ Petráček, Zbyněk. „Mauři, otroci a cesty arabské demokracie.” [online], 14.8.2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/mauri-otroci-a-cesty-arabske-demokracie-fcd-/ln_noviny.asp?c=A070814_000005_ln_noviny_sko&klic=220859&mes=070814_0 >.

IV.3.2.5 Cestopisy

Popisu jednotlivých arabských států a měst se deník Lidových novin věnoval v 5 článcích. Ve 2 článcích nahlíželi jejich autoři na daná města a státy neutrálně, ve 3 článcích pozitivně a v žádném negativně.

Ve 2 článcích nahlíželi autoři deníku Lidových novin na arabské státy neutrálně. V prvním článku píše Jana Chaloupková o arabském státu Jemen.

*„Jemen žije jednou nohou ve středověku a obrazy, jaké se tu objeví před vašima očima, jako by vypadly z knihy Pohádek tisíce a jedné noci”.*⁴⁵⁸

V druhém článku se Andrea Kulišánová věnuje popisu Tuniska. Autorka v článku zároveň podává potřebné informace pro cestování po Tunisku.⁴⁵⁹

Ve třech článcích nahlízejí autoři článků na arabské státy pozitivně. V prvním článku hodnotí Luboš Pavlata pozitivně Malajsii. Pavlata ve svém článku hodnotí pozitivně situaci muslimů v Malajsii a kvalitní ekonomiku a hospodářský systém země.

*„Malajsie je po převážně čínském Singapuru druhou nejsilnější ekonomikou jihovýchodní Asie. Hrubý domácí produkt na hlavu přesahuje dvanáct tisíc dolarů, což je přibližně úroveň pobaltských států Evropské unie. Ekonomika, která se už zcela vzpamatovala z dopadů asijské krize konce devadesátých let, roste v posledních letech svým obvyklým tempem přesahujícím šest procent ročně. Vedle těžby ropy a zemního plynu táhne ekonomiku moderní průmysl (Malajsie je největším výrobcem počítačových disků na světě) a zahraniční investice”.*⁴⁶⁰

O Íránu pojednává Jana Chaloupková v druhém pozitivně laděném článku. Autorka v článku pozitivně hodnotí zlepšení životní situace muslimů v této zemi.

„Země je opravdu v mnoha ohledech liberálnější – a také čistší – než arabské země. Především v hlavním městě Teheránu se hodně nosí džíny s kabátky pod kolena a šátky barevné a různě zdobené. Ženy zde mohou studovat na univerzitách, podnikat i – na rozdíl od Saúdské Arábie – řídit auto. Lidé jsou tu přátelší, zvidaví a není z nich cítit

⁴⁵⁸Chaloupková, Jana. „Manhattan na poušti.” [online], 26.7 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
http://relax.lidovky.cz/manhattan-na-pousti-04w-/ln-cestovani.asp?c=A080725_150152_ln-cestovani_glu
>.

⁴⁵⁹Kulišánová, Adéla. „Tunisko, sahara I historie.” [online], 19.6 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
http://www.lidovky.cz/tunisko-sahara-i-historie-091-/ln_noviny.asp?c=A080619_000074_ln_noviny_sko&klic=226066&mes=080619_0
>.

⁴⁶⁰Palata, Luboš. „Malajsie aneb islám troche jinak.” [online], 2.6 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
http://www.lidovky.cz/malajsie-aneb-islam-trochu-jinak-dar-/ln_zahranici.asp?c=A070602_130741_ln_zahranici_hlm
>.

*zášť vůči Západu, přestože i oni vědí, že světový tisk často spekuluje, zda USA nenapadnou Írán kvůli vývoji atomových zbraní a podpoře terorismu stejně jako Irák”.*⁴⁶¹

V posledním pozitivně nahlíženém článku se můžeme dočíst o stále větším vlivu Evropy na Turecko. Andrea Kulišánová ve svém článku take vyzdvihuje krásu a stále větší navštěvovanost Turecka západními obyvateli.

*„V jižní části Evropy otevírá Turecko bránu do Eurasie. Od roku 1999 má Turecká republika status kandidáta na vstup do Evropské unie. Ale právě proto, že Turecko není v EU a platí zde proto nižší daň z přidané hodnoty než v evropských zemích, stala se zdejší letoviska také oblíbením místem nakupování. Není výjimkou, že i sousední Řekové připlouvají na trajektech, aby si zde výhodně nakoupili. V posledních dvaceti letech stále narůstá obliba této do země rozkládající se na dvou kontinentech. Jen loni a předloni ji navštívilo za každý rok víc než 24 milionů lidí.*⁴⁶²

IV.3.2.6 Ostatní

Do kategorie ostatní jsem zařadila celkem 50 článků. V 1 článku nahlížel deník na dané téma negativně, ve 48 neutrálně a v jednom pozitivně.

V jednom článku nahlíží jeho autor na danou problematiku negativně. Článek je odpovědí Usáma bin Ládínovi na výzvu k přijetí islámu. Ondřej Fischer v dopise negativně hodnotí islám.

*„Vážený pane Ládi, pokud by Vaše výzva k přijetí islámu měla být chápána váženě, museli bychom nabyt přesvědčení, že islám je něco jiného než ničení hodnot a zabíjení nevinných s Alláhem na rtech a v naději na posmrtný ráj. Předved'te systém, zaručující každému na Zemi život v přiměřené lidské důstojnosti a svobodě, bez hladu, zabíjení a vzájemného okrádání, a bez nenávratného drancování naší mateřské planet”.*⁴⁶³

⁴⁶¹ Chaloupková, Jana. „Írán, krajina tajných tanců.” [online], 19.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/iran-krajina-tajnych-tancu-d0g-/ln_noviny.asp?c=A080919_100007_ln_noviny_sko&klic=227648&mes=080919_1 >.

⁴⁶² Kulišánová, Andrea. „Turecko víc evropské.” [online], 19.6 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/turecko-vic-evropske-05m-/ln_noviny.asp?c=A080619_000068_ln_noviny_sko&klic=226066&mes=080619_0 >.

⁴⁶³ Fischer, Ondřej. „Místo strašení rozumný mezcivilizační dialog.” [online], 12.9 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.lidovky.cz/misto-straseni-rozumny-mezicivilizacni-dialog-f5z-/ln_dopisy.asp?c=A070912_185234_ln_dopisy_gab >.

Ve 48 člancích nahlíží deník na dané problematiku neutrálně. Ve 12 člancích informuje deník o vzniku knih, které se věnují islámu. V prvním článku deník informuje o vzniku knihy s názvem *Dvojitá tvář islámské charity*.

„Autoři publikace Dvojitá tvář islámské charity si za cíl vytkli podat „objektivní popis charitativních darů v islámu“. Podezírání islámské dobročinnosti ze sponzorování terorismu přímo vybízí podívat se na záležitost z gruntu. V Česku jde vůbec o první publikaci s tímto tématem”.

V druhém článku píše Štěpán Macháček o vzniku nové knihy Reinharda Shultze. Kniha pojednává o islámském světě ve 20. Století.

*„Kniha Reinharda Schulzeho Dějiny islámského světa ve 20. století je první v češtině vydanou seriózní prací, která se zabývá vývojem islámského světa v minulém století. Nejedná se o přehlednou příručku dějin muslimských zemí, jak by mohl naznačovat titul, ale monografii předpokládající elementární obeznámenost s tématem”.*⁴⁶⁴

Dále se v deníku můžeme dočíst o vzniku knihy o šíitech,⁴⁶⁵ knihy o dějinách Albánie⁴⁶⁶ nebo například o vzniku české knihy s názvem *Islám v srdci Evropy*.

*„Šest esejisticky laděných celků sepsali orientalisté Miloš Mendel a Bronislav Ostránský spolu s historikem Tomášem Ratajem. Nejde o panenské téma, ani o zcela nový text: kdo sleduje časopis Nový Orient, nebo četl knihu Islám a české země (M. Mendel, J. Bečka) z konce minulého století, potkává staré (známé) odstavce. Nutno však podotknout, že jde o návaznost naprosto přiznanou: autoři soudí, že bylo třeba některé již publikované texty utřídit. A doplnit o další”*⁴⁶⁷.

Do kategorie ostatní jsem zařadila také článek, který informuje o začátku muslimského svátku Ramadán.

⁴⁶⁴ Macháček, Štěpán. „Svět islámu ve 20. století.” [online], 8.9.2007 [cit.2010-05-02]. URL:<http://www.lidovky.cz/svet-islam-ve-20-stoleti-08f-/ln_noviny.asp?c=A070908_000100_ln_noviny_sko&klic=221306&mes=070908_0>.

⁴⁶⁵ Hesová, Zora. „Šíité na vzestupu.” [online], 26.7.2008 [cit.2010-05-02]. URL:<http://www.lidovky.cz/siite-na-vzestupu-03d-/ln_noviny.asp?c=A080726_000108_ln_noviny_sko&klic=226706&mes=080726_0>.

⁴⁶⁶ Stehlík, Petr. „O Albánii bez předsudků.” [online], 3.5.2008 [cit.2010-05-02]. URL:<http://www.lidovky.cz/o-albanii-bez-predsudku-0ve-/ln_noviny.asp?c=A080503_000111_ln_noviny_sko&klic=225253&mes=080503_0>.

⁴⁶⁷ Kachlíř, Pavel. „Muslimové mezi námi.” [online], 18.10.2008 [cit.2010-05-02]. URL:<http://www.lidovky.cz/muslimove-mezi-nami-0qg-/ln_noviny.asp?c=A081018_000092_ln_noviny_sko&klic=228159&mes=081018_0>.

*„Muslimové včera zahájili postní měsíc ramadán (na snímku věřící ve filipínské Manile). Začátek devátého a nejsvětějšího měsíce muslimského lunárního kalendáře se tradičně stanovuje podle okamžiku, kdy se na obloze objeví nový měsíc. Islámské státy se tak často v zahájení ramadánu rozcházejí - letos tak už v neděli začal v Libyi, včera ho zahájily například Egypt a v Pákistánu je začátek stanoven na dnešek. Po celý měsíc se věřící mají zdržet konzumace potravin, pití, kouření i pohlavního života od rozbřesku do soumraku. Společenský život se tak vede v noci”.*⁴⁶⁸

O výletu českých muslimů do Mekky informuje následující zpráva.

*„Přes šest desítek českých muslimů se v těchto dnech spolu s dalšími stoupenci islámu z celého světa vydává na tradiční pouť do Mekky. Vykonat pouť alespoň jednou za život je povinností pro každého muslima a muslimku, kterým finanční a zdravotní situace dovolí tuto cestu vykonat. O začátku poutě informoval Vladimír Sáňka z Islámské nadace v Praze”.*⁴⁶⁹

Do dané kategorie jsem zařadila také například zprávu o muslimovi, kterého pokřtil papež⁴⁷⁰ nebo článek, který informuje o smrti Muhammada Ali Šilhavého.

*„V devadesáti letech zemřel předseda Ústředí muslimských náboženských obcí v ČR Mohamed Ali Šilhavý. K islámu konvertoval před více než 70 lety a patřil tak k prvním obyvatelům České republiky, kteří přestoupili na muslimskou víru. „Jeho odchod je pro nás velkou ztrátou. Udělal mnoho pro stavění mostů mezi českou společností a muslimy,“ řekl předseda brněnské islámské nadace Muníb Hasan. Šilhavý pocházel z Třebíče, kde po léta učil na gymnáziu. V čele muslimů v Čechách a na Moravě stál již za komunismu”.*⁴⁷¹

Odlišně nahlíží na danou problematiku deník v jednom článku. Autor se v tomto článku věnuje pozitivnímu pohledu na dnešní muslimskou mládež ve Francii.

⁴⁶⁸ ČTK. „Muslimům začal ramadán.” [online], 2.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
<http://www.lidovky.cz/muslimum-zacal-ramadan-07f->

[/ln_noviny.asp?c=A080902_000043_ln_noviny_sko&klic=227353&mes=080902_0](http://www.lidovky.cz/muslimum-zacal-ramadan-07f-) >.
⁴⁶⁹ ČTK. „Muslimové se vydávají do Mekky.” [online], 6.12 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
<http://www.lidovky.cz/cesti-muslimove-se-vydavaji-do-mekky-dvh->

[/ln_noviny.asp?c=A081206_000019_ln_noviny_sko&klic=228929&mes=081206_0](http://www.lidovky.cz/cesti-muslimove-se-vydavaji-do-mekky-dvh-) >.
⁴⁷⁰ Palata, Luboš. „Papež pokřtil muslima sionistu.” [online], 25.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
<http://www.lidovky.cz/papez-pokrtil-muslima-sionistu-dnq->

[/ln_noviny.asp?c=A080325_000034_ln_noviny_sko&klic=224577&mes=080325_0](http://www.lidovky.cz/papez-pokrtil-muslima-sionistu-dnq-) >.
⁴⁷¹ ČTK. „Zemřel doyen českých muslimů.” [online], 1.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
<http://www.lidovky.cz/zemrel-doyen-ceskych-muslimu-dju->

[/ln_noviny.asp?c=A080315_000022_ln_noviny_sko&klic=224443&mes=080315_0](http://www.lidovky.cz/zemrel-doyen-ceskych-muslimu-dju-) >.

*„Dnešní mladí muslimové v Paříži, narození už jako francouzští občané, s mnohem lepším vzděláním i vyhlídkami na práci než jejich rodiče a prarodiče, berou výhody země, ve které žijí, automaticky. Naopak, mají mnohem větší nároky. Na sebe a celý svět. A renesance islámu v muslimském světě doléhá až k nim a přináší recept na všechny trable. Modlí se, učí se arabsky, vracejí se k tradičnímu oděvu. Jejich víra je spojena s misijním úkolem. S tím vším se dobře snoubí nejen chuť mladých dávat vzor, předvádět se”.*⁴⁷²

IV.3.3 Deník Bohemia

V Deníku Bohemia bylo mezi lety 2007 a 2008 napsáno 231 článků, které pojednávaly o muslimech a islámských problematikách. Nejvíce psali novináři deníku o terorismu páchaném ze strany muslimů a to ve 120 člancích. Lidskými právy v islámu se deník zabýval ve 24 člancích. . Nejméně se deník věnoval popisu arabských měst a států. Do této kategorie jsem zařadila pouze 1 článek.

IV.3.3.1 Terorismus

Terorismem páchaným ze strany muslimů se deník mezi lety 2007 a 2008 zabýval ve 120 člancích. Ve 4 zprávách nahlížel deník na danou problematiku negativně, v 116 neutrálně a v žádném pozitivně.

Ve 4 člancích nahlíželi jejich autoři na problematiku terorismu ze strany muslimů negativně. V prvním článku pohlíží Martin Novák negativně na teroristickou skupinu Al-Káida. Novák také a kritizuje možný vznik nového státu na západě Iráku. *„Bojovníci Al-Káidy v Iráku pracují usilovně na tom, aby ovládli oblast západně a severně od Bagdádu a po odchodu amerických jednotek tam vyhlásili vlastní stat. ”* Novák uvádí, že vznik nového státu potvrzuje obavy z toho, že: *„Válka teroristy z Al-Káidy neoslabí ale naopak posílí, protože uprostřed anarchie a chaosu si budou moci budovat základny a útočiště na nikým nekontrolovaném území”.*

⁴⁷² Müller, Zdeněk. „Ramadán jako řemen.” [online], 19.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<http://www.lidovky.cz/ramadan-jako-remen-03n-/ln_noviny.asp?c=A080919_100003_ln_noviny_sko&klic=227648&mes=080919_1>.

Autor dále dodává: „Muži z Al-Káidy prosazují v západních částech Iráku tvrdou islamizaci. Stínají hlavy vládním vojákům, policistům i členům konkurečních povstaleckých skupin, brutalitou a terorem zastráše místní obyvatelstvo”.⁴⁷³

V dalším článku kritizuje Jiří Mach teroristický a diktátorský režim uzbeckého prezidenta Isloma Karimova.

Mach o prezidentovi píše: „Nynější prezident Islam Karimov se dostal k moci před 18 lety díky zmanipulovaným volbám. Krátce nato začal likvidovat opoziční vůdce. Většina skončila ve vězení, v exilu a někteří zmizeli. Pod palbou kritiky se ocitl poté, co nechal v květnu roku 2005 brutálně potlačit mírovou demonstraci, při které zahynulo několik stovek lidí a další byli uvězněni. Podle autentických výpovědí, zprostředkovaných i Sajpovem, jsou političtí vězni mučeni a podle britského velvyslance Craiga Marraye i vaření zažíva v oleji”.⁴⁷⁴

O násilné smrti pákistánské expremiérky ve svém článku pojednává Cyril Bumbálek. Bumbálek se staví negativně k teroristickému atentátu, který byl na expremiérku připraven. Autor o atentátu na Bhuttovou říká: „Pákistán se atentátem na Bhuttovou propadá do hluboké nejistoty. Smrt expremiérky uvrhla zemi do největší politické krize za posledních deset let”.⁴⁷⁵

V posledním negativně nahlíženém článku na terorismus ze strany muslimů píše Ivan Hoffmann o terorismu v Indii. O muslimské terorismu v Indii Hoffman říká: „To, co provedli militantní islamisté mírumilovným hinduistům, je skutečně nekřesťanské. A potvrdí-li se, že šlo o islamisty indické, reálně hrozí, že indičtí hinduisté nekřesťansky zatočí i s islamisty mírumilovnými. Je smutné, když zprávy o barbarském násilí přicházejí ze zemi s úctyhodnou kulturní tradicí. A je varovné vidět, jak se lidé, vtaženi do bludného kruhu násilí, zpronevěřují tomu lepšímu, co zdělili po předcích, a naopak ožívá to temné. Máme jistotu, že nepřeskočí jiskra a že se to, co zatím sledujeme pouze v televizi, nestane i naší realitou? V Evropě, pravda, nemáme Kašmír, ale nemáme ani

⁴⁷³ Novák, Martin. „Al-Káida plánuje vytvoření vlastního státu.” [online], 14.5 2007 [cit.2010-05-11]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne422779.html>.

⁴⁷⁴ Mach, Jiří. „Kritizoval vládu, zabily ho tři výstřely.” [online], 1.11 2007 [cit.2010-05-11]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/uzbek20071101.html>.

⁴⁷⁵ Bumbálek, Cyril. „Pákistánská expremiérka Bhuttová podlehla atentátu.” [online], 27.12 2007 [cit.2010-05-11]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/pakistanska_vudkyne20071227.html>.

*promyšleno, jak bychom si poradili s islamisty, kdyby jich v EU bylo 13 procent a některým by se zdálo, že je na čase vymýtít křesťanství”.*⁴⁷⁶

Neutrálně na problematiku násilí páchaného ze strany muslimů nahlíží deník ve 116 článcích.

V 16 článcích píše autoři deníku o terorismu Al-Káidy. V deníku se můžeme dočíst například o tom, že k dalším cílům teroristické organizace bude patřit Španělsko,⁴⁷⁷ o tom, že Al-Káida slibuje masový teror na Západě⁴⁷⁸ nebo o tom, že Al-Káida násilně vyhrožuje USA.

*„K dalším úderům proti Spojeným státům vyzvala ve středu islámská teroristická síť al-Káida. Připojila zároveň hrozbu nově zvolenému prezidentovi Baracku Obamovi”.*⁴⁷⁹

V 8 článcích informuje Deník Bohemia o terorismu v Iráku. Můžeme se tak dočíst například o nové vlně teroru v Iráku,⁴⁸⁰ o sebevražedných útocích na policejní posty v Iráku,⁴⁸¹ o teroristickém masakru na severu Iráku⁴⁸² nebo o atentátnících, kteří zabili několik desítek lidí v Iráku.

*„Na sedmdesát mrtvých a tři stovky zraněných, taková je bilance série sebevražedných atentátů v iráckém hlavním městě Bagdádu a v Kirkúku na severu země. V Bagdádu odpálily výbušniny na svém těle tři atentátnice, které se vmísily mezi šíitské poutníky. Věřící procházeli sunnitskou čtvrtí na sever metropole, aby tam uctili mučednickou smrt immáma Músy Kázima ve vězení v roce 799”.*⁴⁸³

V 6 článcích informuje deník o terorismu v Libanonu. V prvním článku se můžeme dočíst o potlačování islamistů libanonskými vojáky.

„Libanonští vojáci už druhý den svádějí na severu země těžké boje s radikálními islamisty. Jejich soupeřem není šíitský Hizballáh, který má své základny na jihu a

⁴⁷⁶Hoffman, Ivan. „Teror v Indii.” [online], 28.11 2008 [cit.2010-05-11]. URL:<
http://www.denik.cz/hoffmanuv_denik/teror-v-indii20081127.html >.

⁴⁷⁷ ČTK. „Španělsko podle Garzona patří k příštím cílům Al-Káidy.” [online], 12.4 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/20070412_spanelsko_teroristi.html >.

⁴⁷⁸ Afp. „Al-Káida slibuje masový teror na Západě.” [online], 17.9 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
http://www.denik.cz/ze_sveta/al_kaida_teror_nahravka_200709.html >.

⁴⁷⁹ Novák, Tomáš. „Al-Káida hrozí USA a Obamovi.” [online], 19.11 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
http://www.denik.cz/ze_sveta/usa_al_kaida20081119.html >.

⁴⁸⁰ Zah. „Nová vlna teroru v Iráku.” [online], 14.4 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne400183.html >.

⁴⁸¹ ČTK. „Při sebevražedných útocích na policejní posty v Iráku 23 mrtvých.” [online], 11.5 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/irak_utok_20070511.html >.

⁴⁸² ČTK. „Na severu Iráku a v centru Bagdádu na 70 mrtvých.” [online], 1.5 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/irak_bagdad_mrtvi.html >.

⁴⁸³ Olbrich, Ivan. „Atentátníci zabili sedm desítek lidí v Iráku.” [online], 28.7 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/irak_terorismus_20080728.html >.

*východě Libanonu, ale sunnitská skupina Fatah Islám. Tvoří ji Palestinci z uprchlického tábora Nahr Bahíd”.*⁴⁸⁴

O tom, že boje mezi vojáky a islamisty si vyžádaly 50 obětí se dočteme v následujícím článku.

*„V bojích mezi islámskými radikály a vládními jednotkami v severním Libanonu bylo dnes zabito téměř 50 lidí. Devatenáct extremistů, z toho 15 v zatím posledních střetech ve městě Tripolis”.*⁴⁸⁵

Dále deník píše o libanonském bombardování extremistů v uprchlickém táboře⁴⁸⁶ a o libanonském vítězství nad islámskými povstalci.

*„Tři desítky mrtvých islámských vzbouřenců si vyžádaly dnešní prudké boje v uprchlickém táboře Nahr al-Bárid na severu Libanonu. Vládním vojákům se přitom podle agentury Reuters podařilo po třech měsících ozbrojených střetů s rebely z radikální islámské skupiny Fatah al-Islám získat kontrolu nad uprchlickým táborem a zajmout 15 povstalců”.*⁴⁸⁷

V posledních dvou článcích, které se věnují terorismu v Libanonu píše deník o libanonci, který dostal trest doživotí za nastražení bomb v Německu⁴⁸⁸ a o bombovém atentátu na severu Libanonu.

*„Neznámí útočníci provedli pumový atentát na autobus, který si vyžádal nejméně osmnáct obětí na lidských životech. Silná exploze výbušniny skryté přímo ve voze nebo v jeho těsné blízkosti zničila autobus a na místě usmrtila nejméně 18 lidí. Mezi mrtvými je nejméně devět libanonských vojáků. Pětačtyřicet osob bylo při útoku zraněno”.*⁴⁸⁹

Dále se v deníku můžeme dočíst také o atentátech ve Velké Británii.

⁴⁸⁴ Man. „Libanon potlačuje vzpouru islamistů. Zatím 66 obětí..” [online], 21.5 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne428223.html >.

⁴⁸⁵ ČTK. „Boje mezi vojáky a islamisty v Libanonu mají téměř 50 obětí.” [online], 20.5 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/20070520boje_islam_libanon.html >.

⁴⁸⁶ ČTK. „Libanonská armáda bombardovala extremisty v uprchlickém táboře.” [online], 12.7 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/libanon_bombardovani_tabor2007.html >.

⁴⁸⁷ Bbc. „Libanonská armáda zvítězila nad islámskými povstalci.” [online], 2.9 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/libanon_boj_s_povstalci2007090.html >.

⁴⁸⁸ Olbrich, Michal. „Libanonec dostal doživotí za nastražení bomb v Německu.” [online], 19.12 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/nemecko_dib20081209.html >.

⁴⁸⁹ Bumbálek, Cyril „Bomba v autobuse zabila na severu Libanonu 18 lidí.” [online], 13.8 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/libanon_atentat_autobus.html >.

„V Británii připravuje nyní atentáty třicítka teroristických organizací a 4000 osob je v rámci boje proti teroru pod policejním dohledem, uvedl dnes poradce britského premiéra pro národní bezpečnost Alan West“⁴⁹⁰.

„Britská policie zneškodnila bombu nastraženou v centru Londýna. Výbušný systém byl ukryt v zaparkovaném automobilu. V hlavním městě Británie kvůli nálezu zkolabovala doprava. Nastražení výbušniny připomíná teroristické útoky na Londýn ze 7. července 2005. Krátce před devátou dopolední tehdy vybuchla nálož, kterou ve třech vlacích londýnského metra a v jednom autobuse odpálili čtyři muslimové. Zemřelo 52 lidí, sedm stovek jich bylo zraněno“⁴⁹¹.

Kromě terorismu u Al-Káidy, terorismu v Libanonu, Iráku a atentátech v Anglii informuje deník také například o uneseném novináři Alanovi Johnstonovi⁴⁹² o odsouzení bulharských zdravotních sester za nakažení 438 dětí virem HIV,⁴⁹³ o bojích v Červené mešitě⁴⁹⁴ a o legendárním teroristovi Carlosovi, který půjde opět před soud.

„Známý venezuelský terorista Carlos, který si ve Francii odpykává doživotní trest za vraždu francouzského policisty a jeho informátora v roce 1975, bude znovu postaven před soud. Tentokrát má být obžalován ze čtyř teroristických útoků v 70. a 80. letech, při nichž zahynulo 11 lidí. Oznámily to dnes francouzské justiční orgány“⁴⁹⁵.

IV.3.3.2 Násilí

Problematice násilí páchaného na muslimech bylo v deníku věnováno 28 článků. Na 27 článků bylo nahlíženo neutrálně, na 1 pozitivně a na žádný negativně.

Novináři nahlíželi ve 27 člancích na problematiku násilí páchaného na muslimech neutrálním postojem. Z neutrálně orientovaných článků se zabývají čtyři karikaturami proroka Muhammada. V dvou člancích informuje deník o dánských

⁴⁹⁰ ČTK. „V Británii prý připravuje atentáty třicítka teroristických buňek.“ [online], 16. 7 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/britanie_20070716.html >.

⁴⁹¹ Pat. „Libanon potlačuje vzpouru islamistů. Zatím 66 obětí.“ [online], 29.6 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne458317.html>.

⁴⁹² Lem. „Unesený novinář Alan Johnston žije. Poslal vzkaz.“ [online], 1.6 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne437397.html >.

⁴⁹³ Rak. „Bulharky čekají v Lybii na vykoupení. Doslova.“ [online], 20.6 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne451953.html >.

⁴⁹⁴ ČTK. „Pákistánská armada obsadila Červenou mešitu. Vůdce radikálů byl zabit.“ [online], 10.7 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/mesita_vudce_zabit20070710.html>.

⁴⁹⁵ ČTK. „Terorista Carlos zvaný Šakal půjde ve Francii znovu před soud.“ [online], 4.5 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/20070504terorsmus_jackal.html >.

karikaturách. V prvním článku píše Cyril Bumbálek o tom, že karikatury Muhammada opět zaplnily dánské noviny⁴⁹⁶ a v druhém článku informuje Michal Olbrich o předvolání dánských karikaturistů jordánským prokurátorem.

*„Jordánská organizace chce soudit 11 Dánů za publikování karikatur proroka Mohameda. Vyzvala je, aby přestoupili před jordánského prokurátora a čelili obvinění z urážení islámu a ohrožování míru”.*⁴⁹⁷

Ve dvou člancích píše novináři o karikaturách proroka Muhammada v Brně. O zaplavení Brna plakáty s karikaturou proroka Muhammada informuje Petr Škarda. *„Plakáty s karikaturou Mohammeda zaplavily Brno. Lidé, kteří ráno mířili do zaměstnání si na mnoha zastávkách prohlíželi plakáty zobrazující proroka Mohameda s bombou na hlavě”.*⁴⁹⁸

V druhém článku píše Vendula Jičínská, o tom, že si karikatur v Brně všimla I televize Al-Džazíra. *„Arabská televize a noviny nenechaly zesměšnění muslimského proroka bez povšimnutí. O padesáti plakátech s karikaturou Mohameda, které se objevily devatenáctého března na různých místech v Brně, informovala největší arabská televize Al- Džazíra. Článek o vylepení plakátů vyšel i v pákistánském deníku Al-Akhbar”.*⁴⁹⁹

Neutrálně na problematiku násilí páchaného na muslimech nahlíží deník také ve třech člancích o islámském kritikovi Geertu Wildersovi. V prvním článku píše deník o Wildersovi, který se snaží prosadit zákaz Koránu v Nizozemsku.

*„Poslanec nizozemského parlamenut a hlasitý kritik islámu Geert Wilders chce v Nizozemsku zakázat Korán. “Zakažme tuto příšernou knihu, stejně jako jsme zakázali Mein Kampf. Dejme islamistům jasně najevo, že Korán nemůže být v naší zemi nikdy využíván jako omluva nebo návod k násilí,“ napsal politik”.*⁵⁰⁰

V následujícím článku informuje Dina Podzimková o vzniku protiislámského filmu, který bude nově promítán v kinech.

⁴⁹⁶ Bumbálek, Cyril. „Karikatury Mohameda opět zaplnily dánské noviny.” [online], 13.2 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/mohamed_karikatury_dansko20080213.htm>.

⁴⁹⁷ Olbrich, Michal. „Jordánský prokurátor si předvolal dánské karikaturisty.” [online], 4.6 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/dansko_mohamed20080604.html >.

⁴⁹⁸ Škarda, Petr. „Plakáty z karikaturou Mohameda zaplavily Brno.” [online], 19.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/z_domova/plakaty_mohamed20080319.html >.

⁴⁹⁹ „Karikatur Mohameda v Brně si všimla I Al-Džazíra.” [online], 9.4 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/z_domova/mohamed_brno_dzazira20080409.html >.

⁵⁰⁰ Man. „Zakažme Korán, vyzývá nizozemský poslanec.” [online], 8.8 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne482968.html >.

*„Protiislámsky laděný film krajně pravicového poslance Geerta Wilderse, který má pojednávat o koránu, muslimy popudil ještě před svým uvedením. Podle autora totiž ukazuje, jak korán „inspiruje k intoleranci, vraždění a teroru“. Část muslimských zemí včetně Íránu a Pákistánu proto patnáctiminutový snímek již dopředu odsoudila”.*⁵⁰¹

O vydání protiislámského videa informuje ve svém článku také další novinářka. *„Nizozemský poslanec Geert Wilders zveřejnil kontroverzní video kritizující islám. Posvátnou knihu muslimů korán přirovnal k nacistické čítance Mein Kampf”.*⁵⁰²

Ve třech článcích se autoři deníku Bohemia věnovali brněnským muslimům. Ve všech třech článcích píše jejich autoři o protestu Národní strany proti islamismu v Brně. O svolání protestu před brněnskou mešitou píše Petr Jeřábek v prvním článku.

*„Proti záměru muslimů, kteří v Brně plánují vystavět novou a větší mešitu chtějí protestovat členové neparlamentní Národní strany. Protest chce Národní strana uskutečnit přímo před brněnskou mešitou ve Videňské ulici v sobotu po půl druhé odpoledne. Poté se její členové a příznivci vydají do brněnských ulic”.*⁵⁰³

V druhém článku informuje Pavel Mokřý o délce trvání protestu před brněnskou mešitou.

*„Příznivci Národní strany se sešli krátce před polednem před mešitou v brněnské Videňské ulici. Akce trvala pouhých osm minut. Straníci totiž spěchali na mítink partaje do Ostravy”.*⁵⁰⁴

V posledním článku se můžeme dočíst o protiislámském webu Národní strany a snaze českých muslimů o odstranění tohoto webu.

*„Členové muslimské organizace Libertas Independent Agency podali trestní oznámení na Národní stranu před necelým měsícem. Muslimy rozhořčily výzvy národovců, kteří svůj názor na ně prezentují na internetu slovy „mešity zbourat, islám zakázat a islamisty zavírat na doživotí jen za příslušnost“ nebo výzvami k válce proti islamismu.”*⁵⁰⁵

⁵⁰¹Podzimková, Dina. „V Nizozemsku jde do kin film kritizující Korán.” [online], 7.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/nizozemsko_film_islam20080307.html>.

⁵⁰²Artjušenko, Alina. „VIDEO:Nizozemský politik vydal štvavou nahrávku.” [online], 27.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/nizozemi_islam_video.html>.

⁵⁰³Jeřábek, Petr. „Národní strana svolal protest před brněnskou mešitou.” [online], 26.8 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/z_domova/narodni_strana_protest20090826.html>.

⁵⁰⁴Mokřý, Pavel. „Protest národní strany u mešity trval osm minut.” [online], 24.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/z_domova/protest_narodni_strana_mesita20080924.html>.

⁵⁰⁵Kratochvílová, Vanda. „Policie: Web Národní strany zákon neporušuje.” [online], 3.12 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/z_domova/web_narodni_strana20081203.html>.

Neutrálně na problematiku násilí páchaného na muslimech nahlíží deník také například v článku o masakru ve Srebrenici⁵⁰⁶ nebo v článku o izraelských náletech na Gazu.

*„Masívní izraelské bombardování objektů hnutí Hamas si už vyžádalo životy 310 lidí, uvedly v pondělí zdroje z palestinské záchranné služby. Většinu mrtvých tvoří členové hnutí Hamás, avšak přes padesát obětí jsou civilisté včetně dětí”.*⁵⁰⁷

Pozitivně na problematiku násilí páchaného na muslimech nahlíží Ivan Hoffman ve svém článku o muslimských karikaturách. Autor se v článku vrací ke karikatúram dánského kreslíře. V závěru článku k dané problematice Hoffman dodává: *„Zesměšňovat Mohameda nebylo zrovna chytré. Neuškodilo by počítat do deseti, než zas začneme kreslit”.*⁵⁰⁸

IV.3.3.3 Politika

Mezi lety 2007 a 2008 se Deníky Bohemia zabývali účastí muslimů v politice ve 20 článcích. V 19 článcích nahlížel deník na danou problematiku neutrálně, v 1 pozitivně a v žádném negativně.

V 19 článcích nahlížel deník na problematiku účasti muslimů v politice neutrálně. V 8 článcích se deník zabýval politikou v Turecku. V prvním článku píše Martin Novák o volbě nového tureckého prezidenta.

*„Turecký parlament dnes začíná volit prezidenta. Není pochyb o tom, že se jím stane v některém z dalších kol dosavadní ministr zahraničí Abdullah Gul”.*⁵⁰⁹

O ukončení volby nového prezidenta informuje deník v následujícím článku.

„Volba šéfa tureckého státu parlamentem oficiálně skončila, když jediný kandidát Abdullah Gül oficiálně oznámil, že od své kandidatury odstupuje. Oznámila to agentura AFP. Další kola volby prezidenta v parlamentu se tedy již konat nebudou. Očekává se,

⁵⁰⁶ Red Zah. „Matky ze Srebrenice žádají potrestání Nizozemí I OSN.” [online], 4.6 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne439211.html >.

⁵⁰⁷ Olbrich, Michal. „OBRAZEM: Třetí den náletů na Gazu.” [online], 29.12 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/gaza_univ20081229.html >.

⁵⁰⁸ Hoffman, Ivan. „Dánsko ubráníme.” [online], 3.6 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/hoffmanuv_denik/hoffman_koment20080602.html >.

⁵⁰⁹ Novák, Martin. „Turci volí prezidenta. A opět se hádají o islám.” [online], 27.4 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne410152.htm >.

že bude schválen balík reforem umožňující volbu hlavy státu ve všeobecném hlasování”.⁵¹⁰

O volbě prezidenta informuje také další článek o Abdullahovi Gülüvi⁵¹¹ a článek Blahoslava Hrušky o novém tureckém prezidentovi.

„Novým tureckým prezidentem je Abdullah Gül. Dosavadní ministr zahraničí a politik vládní Strany spravedlnosti a rozvoje (AKP) byl zvolen ve třetím kole, kdy mu stačila prostá většina poslanců”.⁵¹²

O tureckých volbách píše Blahoslav Hruška v dalším článku. Hruška se v článku věnuje také současnému premiérovi Turecka.

„Má proveropskou vládu, ale kritici mluví o hrozbě islamismu. Kabinet zrušil trest smrti a dal Kurdům práva, ale opozice mu vyčítá tradicionalismus. Turecko, země mnoha kontrastů, jde zítra do voleb. Spíše než o klasické rozdělení 550 křesel v parlamentu ale půjde o referendum o jednom jediném muži: lídrovi Strany spravedlnosti a rozvoje a současném premiérovi Recep Tayyip Erdoğanovi. Podle posledních průzkumů svoji pevnou pozici v Turecku obhájí a získá většinu v parlamentu”.⁵¹³

O ukončení voleb v Turecku informuje Martin Novák.

„Ještě před několika týdny se křeslo tureckého premiéra Recepta Erdogana kývalo pod náporom statisícových demonstrací, jejichž účastníci ho obviňovali ze snahy islamizovat politiku i zákony a pokoutně tlačit zemi směrem k teokracii. Premiér se rozhodl vypsát předčasné volby. A dnes je vyhrál”.⁵¹⁴

V dalších člancích informuje deník o turecké vládní straně, která unikla soudnímu zakazu⁵¹⁵ a o vládní straně, která porušovala ústavu.

„Turecká vládní Strana spravedlnosti a rozvoje (AKP) podle vyjádření ústavního soudu zásadním způsobem porušovala sekulární pravidla v zemi. Potvrzení tři měsíce starého

⁵¹⁰ ČTK. „Volba prezidenta parlamentem v Turecku oficiálně skončila.” [online], 9.5.2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/20070509turecko_prezident.html >.

⁵¹¹ Sim. „Turecko kvůli němu šlo k volbám. Teď chce být prezident.” [online], 13.8.2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne485644.html >.

⁵¹² Hruška, Blahoslav. „Turecko povede muslimský pragmatic Gül.” [online], 28.8.2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne494467.html >.

⁵¹³ Hruška, Blahoslav. „Turecko:Erdoğan míří k dalšímu vítězství.” [online], 21.7.2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne471772.html >.

⁵¹⁴ Novák, Michal. „Turci odvolili, sen o Evropě se vzdálil. Navždy?.” [online], 22.7.2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne472664.html >.

⁵¹⁵ Artjušenko, Alina. „Turecko kvůli němu šlo k volbám. Teď chce být prezident.” [online], 30.7.2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/turecko_akp20080730.html >.

*verdictu přichází jako reakce na vzrůstající napětí mezi sekulární opozicí a vládou, která v zemi hodlá zavést politický stav, při němž by důležitější úlohu neslo náboženství před státní mocí”.*⁵¹⁶

Kromě politické situace v Turecku se deník zabýval politikou u muslimů například v článku o volbě nového parlamentu v Iránu⁵¹⁷ nebo ve zprávě o novém prezidentu v Libanonu.

*„Po devatenácti neúspěšných pokusech dohodnout se na osobě nové hlavy státu zvolili poslanci parlamentu v Bejrútu nového prezidenta země. Stal se jím vrchní velitel armády Michel Sulejman, který je přijatelný jak pro maronitské křesťany, tak pro místní šíity a sunnity”.*⁵¹⁸

Pozitivně na účast muslimů v politice nahlíží deník v 1 článku. Cyril Bumbálek v článku informuje o nové předsedkyni parlamentu v Pákistánu.

„Předsedat 342 zákonodárcům dolní komory parlamentu v Islámábádu bude dvaapadesátiletá politička z Pákistánské lidové strany (PPP) Fahmída Mírzáová. Podnikatelka a dlouhodobá spolupracovnice manžela zavražděné pákistánské premiérky Bénazír Bhuttové byla do parlamentu zvolena již potřetí”.

Bumbálek na zvolení nové předsedkyně reaguje pozitivně a zdůrazňuje, že jde o první předsedkyni parlamentu v dějinách Pákistánu.⁵¹⁹

IV.3.3.4 Právo

Otázkou lidských práv v islámu se Deník Bohemia zabýval ve 24 člancích. V 1 článku nahlížel na danou problematiku negativně, ve 22 neutrálně a 1 článku pozitivně.

Negativně na lidská práva v islámu nahlížela v deníku pouze jedna autorka. Hana Černožorská se ve svém článku zabývá právy žen v islámu. Autorka článku poukazuje především na zahalování muslimských žen. Redaktorka deníku si oblékla

⁵¹⁶Holuša, Lubomír. „Vládní strana porušovala ústavu, uvedl turecký soud.” [online], 24.10 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/turecko20081024.html >.

⁵¹⁷Bumbálek, Cyril. „Íránci volí nový parlament.” [online], 14.3 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/iran_volby20080314.html >.

⁵¹⁸Klekner, Radim. „Libanon má nového prezidenta.” [online], 25.5 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/libanon_prezident_armada20080525.html >.

⁵¹⁹Bumbálek, Cyril. „Pákistán má první předsedkyni parlamentu.” [online], 19.3 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/pakistan_mirzaova_20080319.html >.

muslimský šátek při procházce v centru města a pozorovala reakce okolí. Autorka článku se na vlastní kůži přesvědčila o tom, že muslimské ženy jsou naší společností přijímány negativně. Zahalování tudíž bere za jednu z věcí, která omezuje lidská práva muslimským ženám.⁵²⁰

Neutrálně na problematiku lidských práv v islámu nahlíží deník v 22⁵²¹ článcích. Ve 13 článcích se deník zabývá lidskými právy muslimských žen. V prvním článku se deník věnuje ženské obřízce v Egyptě a nehodě při, které po obřezání zemřela jedenáctiletá školačka.

*„Červnová smrt jedenáctileté školačky na soukromé klinice v egyptské vesnici Maghagha přiměla vládu k tomu, aby zvyk obřezávání dívčích genitálií postavila mimo zákon. Tato procedura je přitom v Egyptě tak rozšířená, že ji podstoupilo odhadem 95% žen v zemi”.*⁵²²

Také druhý článek pojednává o ženské obřízce v Egyptě. Deník informuje o zákazu ženské obřízky v Egyptě.

*„Egyptské ministerstvo zdravotnictví zavedlo úplný zákaz mrzačení genitálií, známého jako ženská obřízka. Podnětem k vyhlášení zákazu byl případ dívky, která před několika dny při zákroku na soukromé klinice v jižní provincii Mínya zemřela. To vyvolalo vlnu kritiky ze strany organizací pro lidská práva. Vládu vyzvaly, ať po staletí zavedné praktiky znemožní úplně”.*⁵²³

O sexuálním obtěžování v Egyptě pojednává následující článek. *“Podle průzkumu Egyptského centra pro ženská práva (ECWR) má se sexuálním obtěžováním zkušenost 75% žen - bez ohledu na sociální postavení, nebo věk. Statistiky říkají, že nejčastěji Egyptanky čelí nepatřičnému osahávání (40% dotázaných), následuje verbální obtěžování (38%). Necelá třetina uvedla, že je obětí obtěžování každý den”.*⁵²⁴

Ve čtvrtém článku píše deník o problematice zahalování v Turecku.

⁵²⁰ Černohorská, Hana. „Muslimka: Někdy si přeji být neviditelná.” [online], 10.7 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/z_domova/muslimka_reportaz.html >.

⁵²¹ Odkazy na všech 22 použitých článků pro výzkum bude uvedeno v seznamu použitých internetových zdrojů na konci práce.

⁵²² Johnston, Cynthia. „Egypt zápasí s ženskou obřízku. A prohrává.” [online], 29.8 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne490488.html >.

⁵²³ Rak. „Egypt zakázal ženskou obřízku.” [online], 29.6 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne458257.html >.

⁵²⁴ Rak. „V Egyptě zažily sexuální obtěžování tři čtvrtiny žen.” [online], 1.6 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne436774.html >.

*„Téma šátků je nyní v Turecku opět žhavé v souvislosti s prezidentskými volbami, které by měly začít 27. Dubna. Plných 60 procent tureckých žen si běžně skrývá vlasy pod šátek a 59 procent Turků se podle průzkumu agentury TESEV domnívá, že si muslimky mají zahalovat hlavu. Řada konzervativních vyznavačů islámu v zemi také považuje za porušování osobních a náboženských svobod, že nejsou šátky ve školách a dalších institucích povolovány. Vládní Strana spravedlnosti a rozvoje (AKP), která jako svého prezidentského kandidáta nominovala ministra zahraničí Abdullaha Güla, chce tento zákaz zrušit”.*⁵²⁵

V dalších článcích píše Cyril Bumbálek o povolení nošení šátků na tureckých univerzitách⁵²⁶ a Alina Artjušenko o zákazu nošení šátků mezi tureckými studentkami. *„Turecký ústavní soud definitivně zakázal muslimským ženám a dívkám nosit ve školních zařízeních na hlavě šátek a zmařil tak snahy konzervativně-náboženské vládnoucí strany”.*⁵²⁷

V Deníku Bohemia se dále můžeme dočíst například o posílení izraelského letectva první arabskou muslimkou,⁵²⁸ o francouzské ministryni, kterou pobouřila burka⁵²⁹ nebo o dvou manželkách, které se pohádali o ledvinu.

*Mít zároveň dvě nebo i tři manželky, které jim povoluje islám, může být pro muslimy někdy i velmi výhodné. Zvláště pak, jsou-li natolik obětavé jako první a druhá manželka jistého muže z oázy Al-Ahsa v Saúdské Arábii, který potřeboval transplantaci ledviny. Lékaři totiž zjistili, že z lékařského hlediska mu může potřebný orgán darovat kterákoliv z nich. Mezi manželkami nato vzplanul vášnivý spor o to, která se bude smět vzdát své ledviny ve prospěch milovaného chotě. Nakonec nechaly ženy rozhodnout los. A zásluhy budou mít beztak obě. Jedna darovala manželovi ledvinu a ta druhá si nechala vzít krev potřebnou k transfúzi při operaci.*⁵³⁰

⁵²⁵ ČTK. „Před volbami téma šátku v Turecku opět aktuální.” [online], 24.4 2007 [cit.2010-05-22].

URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/satek_turecko20070424.html >.

⁵²⁶ Bumbálek, Cyril. „Turci povolí šátky na univerzitách.” [online], 7.2 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/turecko_satky_univerzity20080207.html >.

⁵²⁷ Artjušenko, Alina. „Turecký soud zakázal studentkám nosit šátky.” [online], 5.6 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/turecko_satky20080605.html >.

⁵²⁸ Bumbálek, Cyril. „Izraelské letectvo posílí první arabská muslimka.” [online], 13.4 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/muslimka_izrael_armada.html >.

⁵²⁹ Mach, Jiří. „Francouzskou ministryni pobouřila burka.” [online], 16.7 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/francie_amaraoва_burka.html >.

⁵³⁰ ČTK. „Dvě manželky Saúdského muslima se pohádali o ledvinu.” [online], 24.8 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/hadka_ledvina_20070823.html >.

V jednom článku deník informuje o propuštění britské učitelky z vězení, ve kterém byla zadržena kvůli urážce islámu.

*„Britská učitelka Gillian Gibbonsová odsouzená v Súdánu minulý čtvrtek za urážku islámu k 15 dnům vězení dostala milost a bude propuštěna na svobodu”.*⁵³¹

V deníku se dále můžeme dočíst například o autech, které nasměrují věřící směrem k Mekce⁵³² nebo o úspěchu muslimů v proti televizní stanici Nova, která odvysílala protiislámskou reportáž.

*„Islámské právo v Sýrii dovoluje muslimovi beztrestně zabít svoji ženu. To tvrdila mimo jiné reportáž televize Nova, když komentovala motiv vraždy Mohameda Faheda ze Sýrie, který loni zabil svoji bývalou družku. Brněnští muslimové reportáž označili za nevyváženou a xenofobní. Podali si stížnost u Rady pro rozhlasové a televizní vysílání a uspěli. Nova nyní musí zaplatit stotisícovou pokutu”.*⁵³³

Pozitivně na problematiku lidských práv nahlíží deník v jednom článku. Deník v článku pozitivně hodnotí vznik nového hotelu v Saúdské Arábii. Hotel je určen pouze pro ženy. Podle deníku se práva žen v Saúdské Arábii výrazně zlepšují.

*„Výhradně ženský hotel v Rijádu je především znamením, že se saúdskoarabská společnost mění v pohledu na práva žen. V lednu vstoupilo v Saúdské Arábii v platnost nové nařízení, které umožňuje ženám ubytování v běžných hotelech, aniž by je doprovázel mužský člen rodiny. Uvolnění poměrů povolilo ministerstvo vnitra a náboženská policie. Nechaly si vypracovat studii, podle níž není ubytování osamocенých žen nábožensky závadné. Konzervativní pohled na rodinné hodnoty sice mnohým z nich znemožní nově nabytých svobod využít, ale jde o krok správným směrem”.*⁵³⁴

⁵³¹ Bumbálek, Cyril. „Dvě manželky Saúdského muslima se pohádali o ledvinu.” [online], 3.12 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/ucitelka_omilostnena20071203.html >.

⁵³² Cb. „Auta nasměrují věřící směrem k Mekce.” [online], 13.11 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/auto_pro_muslimy.html >.

⁵³³ Fasurová, Hana. „Muslimové uspěli proti Nově.” [online], 27.8 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/z_domova/muslimove_nova.html >.

⁵³⁴ „Návštěva jednoho hotelu v Saúdské Arábii.” [online], 28.3 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/svet_plus/svet_plus_saudska_arabie20080328.html >.

IV.3.3.5 Cestopisy

Popisem arabských měst a států se deník mezi lety 2007 a 2008 zabýval pouze v jednom článku. V článku jeho autor nahlížel na daný stát neutrálně.

Petr Zvonář ve svém článku informuje o Saúdské Arábii a jejích památkách.

*„Nezajímavější místa Saúdské Arábie jsou na jejím západě. Lákavá je pochopitelně Mekka, ale ta je i s okolím nemuslimům zakázána. Nedaleká Džidda, velké historické a obchodní centrum země, si naštěstí udržela historické jádro. Hlavní město Rijád vás moc nenadchne. Roztáhlý shluk širokých bulvárů, obchodních domů a uzavřených rezidenčních čtvrtí leží na kraji pouště. Zajímavý je snad jen mrakodrap ve tvaru otvíráku, tedy s velkým otvorem nahoře, skrze který by mohlo bez problémů proletět letadlo”.*⁵³⁵

IV.3.3.6 Ostatní

Do kategorie ostatní jsem zařadila celkem 38 článků. Ve 2 člancích nahlíželi jejich autoři na dané problematiku negativně, ve 30 neutrálně a v 6 člancích pozitivně.

Negativně na dané problematiku nahlíželi jejich autoři ve dvou člancích. V prvním článku píše Pavel Vondra o oslavách v Malajsii. Malajsie slaví 50 let od nezávislosti na Velké Británii. Vondra ve svém článku poukazuje na nízkou toleranci mezi stoupenci islámu a dalších etnik.

„Číňané, kteří tvoří necelou čtvrtinu celkové populace, nicméně nadále kontrolují zhruba 40 procent ekonomiky. Oslabil se tedy především zahraniční sektor. A vláda, která je tradičně doménou bumiputrů, se nijak nemá k tomu, aby pravidla hry měnila, i když to znamená, že velká část obyvatelstva Malajsie je diskriminována. Navíc se nezdá, že by napětí ve společnosti s posilováním pozic dominantního etnika oslabovalo, spíše naopak. Může za to i malá tolerance stoupenců islámu, který se stal de facto státním náboženstvím, k vyznavačům jiné víry, jichž je v Malajsii celých 40 procent. Svoboda náboženství, která má být garantována ústavou, je ve skutečnosti velice často

⁵³⁵ Zvonář, Petr. „Saúdská Arábie není jen ropa a písek.” [online], 6.10 2007 [cit.2010-05-22]. URL:<http://www.denik.cz/tipy/saudska_arabie.html >.

pošlapávána. Rasová a náboženská polarizace je přítomná ve školství i na pracovištích. Nedávný výzkum například prokázal, že celá třetina dotázaných nikdy nestolovala s příslušníkem jiné rasy”.⁵³⁶

V druhém negativně laděném článku píše Lubomír Holuša o zveřejnění deníku Saddáma Husajna.

„Vznosné poémy podepsané slovy „Saddám Husajn, prezident a velitel ozbrojených sil“, ale i milostné verše plné citu a školáckých neobratností. Takové jsou zápisky někdejšího iráckého muže číslo jedna, Saddáma Husajna, který jimi trávil čas ve vězení”.

Holuša v článku negativně poukazuje na obsah deníku. O obsahu říká: „Ačkoliv se záznamy nesou v duchu stovek výlevů sebevědomě velitelských i těch, jež plodí osamění, ani řádka není věnována lítosti nad napáchanými zločiny či žádosti o odpuštění”.⁵³⁷

Neutrálně na dané problematiku nahlíží deník ve 30⁵³⁸ článcích. Ve dvou článcích informuje deník o malajském muslimovi, který bude cestovat na do vesmíru. „Z kazachstánského kosmodromu Bajkonur odstartovala ruská kosmická loď Sojuz s mezinárodní posádkou na palubě. Letí k Mezinárodní vesmírné stanici (ISS). Členem posádky je první malajsijský kosmonaut Sheikh Muszaphar Shukor, velitelem letu je americká astronautka Peggy Whistonová. Třetím členem je ruský kosmonaut Jurij Malenčenko”.⁵³⁹

Pravidla islámu budou pro astronaut z Malajsie platit i na ISS.

„Silně muslimská Malajsie, která má v říjnu na stanici vyslat svého prvního kosmonauta, nyní řeší problém, jak se bude moci její vyslanec ve vesmíru věnovat náboženským rituálům. Vládní úřad, který má kosmický let na starosti, proto podle serveru Spiegel Online vypracoval příručku, jak se má na oběžné dráze chovat”.⁵⁴⁰

⁵³⁶ Vondra, Pavel. „Malajsii je 50.” [online], 31.8 2007 [cit.2010-05-22]. URL:<
http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne496513.html >.

⁵³⁷ Holuša, Vladimír. „Noviny zveřejnily Saddámovy zápisky z vězení.” [online], 7.5 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/saddam_zapis20080507.html >.

⁵³⁸ Odkazy na všech 30 použitých článků pro výzkum bude uvedeno v seznamu použitých internetových zdrojů na konci práce.

⁵³⁹ Vv. „Do vesmíru letí první Malajsijec.” [online], 11.10 2007 [cit.2010-05-22]. URL:<
http://www.denik.cz/ze_sveta/astronaut_malajsie20071011.html >.

⁵⁴⁰ ČTK. „Pravidla islámu budou pro astronaut z Malajsie platit i na ISS.” [online], 3.5 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/islam-vesmir_kosmonaut20070503.html >.

V dalším článku informuje Dina Podzimková o Vatikánu, který se chystá zahájit smírný dialog s islámem.

*„Mezináboženský dialog by měl začít v polovině letošního roku ve Vatikánu, nebo v letním sídle hlavy katolické církve jižně od Říma. Jedním z jeho témat bude podle italské muslimské obce i mezinárodní terorismus. Na nutnost vzájemného porozumění obou největších náboženských systémů, k nimž se v součtu hlásí více než polovina světové populace, dlouhodobě upozorňují muslimští i katoličtí duchovní včetně samotného Benedikta XVI”.*⁵⁴¹

O nízké pracovní výkonnosti egyptské byrokracie informuje následující zpráva.
*„K šokujícím zjištěním dospěla před nedávnem egyptská vláda, když zkoumala příčiny chronicky nízké výkonnosti egyptské byrokracie. Vládou zadaný průzkum totiž ukázal, že samotnou práci tráví průměrný egyptský úředník jen 27 minut denně. Zbytek pracovní doby zaměstnanci státní správy věnují společenské konverzaci, ale také modlitbám”.*⁵⁴²

V deníku se dále můžeme například dočíst o ukončení měsíce půstu⁵⁴³ nebo o pouti do svatého města Mekky.

*„Více než 2,4 milionu muslimů koná v těchto dnech hadždž, pouť do svatého města Mekky, z toho 1,72 milionu pochází ze zahraničí. V údolí Miná u Mekky vlají vlajky 178 zemí světa, z nichž přišli věřící, kteří si přejí projít stejnou cestou, kterou se vydal před 14 stoletími prorok Mohammed poté, co vykázal ze svého rodného města Mekky pohanské modly”.*⁵⁴⁴

Pozitivně na dané problematiku nahlíží deník v 6 člancích. Dva články se věnují sportu. V prvním článku informuje jeho autor o šedesátých narozeninách muslimského basketbalisty. Robert Míka v článku vyzdvihuje pestrý život a kvalitní hru nejlepšího střelce Národní basketbalové ligy.

„Historie basketbalové NBA se jen hemží mnoha slavnými jmény. K největším legendám bezesporu patří Američan Kareem Abdul-Jabbar, 218 centimetrů vysoký pivot, který je s

⁵⁴¹ Podzimková, Dina. „Vatikán se chystá zahájit smírní dialog s islámem.” [online], 5.3 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/vatikan_islam.html >.

⁵⁴² Bumbálek, Cyril. „Egyptané úřadují jen 27 minut denně.” [online], 6.6 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/egypt20080606.html >.

⁵⁴³ Olbrich, Michal. „OBRAZEM: Muslimové se radují, skončil jim měsíc půstu.” [online], 1.10 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/fitr_ramadan20080930.html >.

⁵⁴⁴ Víták, Václav. „OBRAZEM: Hadždž se blíží ke konci.” [online], 9.12 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/hadzdz_konec20081209.html >.

38.387 body nejlepším střelcem historie nejkvalitnější basketbalové soutěže. A to v NBA skončil již před 18 lety”.⁵⁴⁵

V druhém článku píše deník o nečekané výhře fotbalistů Iráku na mistrovství Asie. Deník píše o “senzačním tažení” fotbalistů Iráku, které mělo pohádkový konec. „Senzační tažení fotbalistů Iráku mistrovstvím Asie má pohádkový konec. Reprezentační celek země zmítané násilím proměnil v titul hned svou historicky první účast ve finále šampionátu, ve kterém v indonéské Jakartě porazil Saúdskou Arábii 1:0. O jedinou branku utkání se postaral Júnis Mahmúd”.

Deník dále uvádí, že: „Zisk titulu je pro Iráčany sladkou odměnou za strastiplnou přípravu, kterou museli absolvovat”.⁵⁴⁶

V dalších článcích nahlíží deník pozitivně na vznik nové krásné mešity pro muslimy v Německu⁵⁴⁷ a na vznik mešity, kterou postavil křesťan⁵⁴⁸.

O vzniku prvního muslimského časopisu v České republice informuje ve svém pozitivně laděném článku Hana Fasurová. Autorka článku považuje vznik časopisu za důležitý krok v získávání nových informací o islámu.

„Snahy muslimů propagovat a bránit svoji kulturu mezi lidmi sílí. Brněnská mešita zavedla výuku islámské věrouky, muslimští studenti v Brně otevřeli první internetový kurz. Libertas Independent Agency rovněž před nedávnem protestovala proti islamofobní reportáži televize Nova. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání ji uznala jako oprávněnou”.⁵⁴⁹

V posledním pozitivně laděném článku informuje Cyril Bumbálek o tom, že si muslimové přejí žít v míru. Bumbálek ve svém článku zdůrazňuje, že svět neoprávněně považuje muslimské věřící za teroristy a fanatiky.

„Teroristé, netolerantní extrémisté, středověcí fanatici nebo jednoduše ti, kteří svou víru šíří ohněm a mečem. Takových nálepek se především po teroristických útocích na

⁵⁴⁵ Míka, Robert. „Nejlepší střelec NBA Kareem Abdul-Jabbar oslaví šedesátiny.” [online], 13.4 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ostatni_sport/jabbar20070413.html >.

⁵⁴⁶ ČTK. „Fotbalisté Iráku senzačně vyhráli mistrovství Asie.” [online], 29.7 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/fotbal/ms_asie_20070729.html >.

⁵⁴⁷ Procházka, Tomáš. „Obří mešita vyroste v Německu, Turci v ní, ale nesmějí křičet.” [online], 29.8 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sвета/nemecko_mesita20080829.html >.

⁵⁴⁸ Rambousková, Bohdana. „Mešita, kterou stavěl křesťan.” [online], 14.10 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/tipy/20071013krestanska_mesita.html >.

⁵⁴⁹ Fasurová, Hana. „Vyšel první muslimský časopis v ČR. Tajemství islámu.” [online], 19.11 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/z_domova/muslimsky_casopis20081118.html >.

*Světové obchodní centrum v USA z 11. září 2001 dostává více než miliardě stoupenců druhého největšího světového náboženství – islámu. Skutečný obraz islámu je ale jiný. Naprostá většina muslimů odmítá násilí a v Západu nevidí nepřítele”.*⁵⁵⁰

IV.3.4 Shrnutí

Cílem výzkumu, jenž byl založen na zpracování článků, které přinesla tři zmiňovaná média, bylo nejprve zjistit, jaké problematice týkající se islámu se média věnují nejvíce a jaké nejméně. Podle obsahů zveřejněných článků v daných médiích jsem vytvořila šest kategorií, do kterých jsem jednotlivé články uspořádala. Mezi těchto šest kategorií jsem zařadila terorismus ze strany muslimů, násilí páchané na muslimech, účast muslimů v politice, práva muslimských obyvatel a cestopisy. Poslední, šestou kategorií jsem nazvala ostatní a zařadila do ní články, které se netýkaly předchozích témat.

Poté jsem se zaměřila na to, jak nahlíží jednotlivá média na danou problematiku. Konkrétně zda autoři jednotlivých článků třech deníků nahlíží na problematiku záporně, kladně či neutrálně. Výzkum byl vytvořen na základě analýzy ze sedmstosmdesátišesti článků článků.

Z tabulky číslo 1 vyplývá, že články deníku Mladé fronty Dnes se problematice islámu a muslimských obyvatel ve sledovaném období ze všech třech médií věnují nejvíce (306 článků). Deník Bohemia poskytl článků nejméně (231 článků). Deník Lidových novin se pak zabýval islámem ve 249 člancích. Podle tabulky 1 se všechna tři média zabývají v největší míře terorismem, který byl páchán ze strany muslimů a nejméně kategorii cestopisů.

V celkovém počtu zpracovaných článků ze všech třech médií (786 článků) stojí hned za problematikou terorismu (366 článků) a kategorií ostatní (137 článků) otázka lidských práv v islámu (111 článků). Nejmenším počtem článků je zastoupena kategorie cestopisů (21 článků).⁵⁵¹

Z tabulky číslo 3 se můžeme dočíst o celkovém zastoupení článků věnujících se problematice muslimských žen v denících. Z celkového počtu prostudovaných článků

⁵⁵⁰Bumbálek, Cyril. „Většina muslimů si přeje žít v míru.” [online], 27.2 2008 [cit.2010-05-22]. URL:<
http://www.denik.cz/ze_sveta/muslim_mir20080227.html >.

⁵⁵¹ Číselné hodnoty zachycuje tabulka č.2 a procentuální hodnoty graf č.2

(786 článků) se muslimskými ženami zabývá 73 článků. O muslimských ženách píše nejčastěji deník Mladé fronty Dnes (34 článků) a nejméně deník Lidových novin (16 článků).⁵⁵²

Deník Mladé fronty Dnes se nejvíce zabýval terorismem ze strany muslimů (146 článků). Nejméně se autoři článků věnovali cestopisům (15 článků). O lidských právech v islámu bylo v deníku napsáno celkem 47 článků.⁵⁵³

Deník Lidových novin se nejvíce zabýval terorismem ze strany muslimů (100 článků). Nejméně se autoři článků věnovali cestopisům (5 článků). O lidských právech v islámu bylo v deníku napsáno celkem 40 článků.⁵⁵⁴

Deník Bohemia se nejvíce zabýval terorismem ze strany muslimů (120 článků). Nejméně se autoři článků věnovali cestopisům (1 článek). O lidských právech v islámu bylo v deníku napsáno celkem 24 článků.⁵⁵⁵

Pohled autorů na islám je ve všech třech médiích převážně neutrální, o čemž se můžeme přesvědčit v grafech číslo 5, 7 a 9. O daných problematikách v člancích jejich autoři pouze informovali, nehodnotili je. V deníku Mladé fronty Dnes a Lidových novin převažuje počet negativně nahlížených článků nad počtem článků na které nahlíželi jejich autoři pozitivně. Pouze v Deníku Bohemia je počet pozitivně laděných článků mírně převažující nad články negativně nahlíženými. Ze všech třech médií přitom přinesl nejvíce pozitivních článků deník Mladé fronty Dnes (z 306 článků se jednalo o 31 pozitivně nahlížených článků). Tento deník však přinesl také nejvíce negativně hodnocených článků (z 306 článků se jednalo o 39 negativně nahlížených článků). Ze všech třech médií přispěli autoři deníku Mladá fronta Dnes také celkově nejvyšším počtem neutrálně zaměřených článků (z 306 článků se jednalo o 236 článků, tedy nadpoloviční část všech zkoumaných článků v deníku).⁵⁵⁶

Otázkou lidských práv v islámu se deníky zabývali celkem ve 111 člancích.⁵⁵⁷ Z celkového počtu všech použitých článků, které vznikly mezi lety 2007 a 2008 zaujímala

⁵⁵² Graf č. 3 a 4 udává počet zastoupení článků o muslimských ženách v jednotlivých denících.

⁵⁵³ Číselné hodnoty zachycuje tabulka č. 4. Procentuální hodnoty zastoupení jednotlivých problematik v deníku udává graf č. 6.

⁵⁵⁴ Číselné hodnoty zachycuje tabulka č. 5. Procentuální hodnoty zastoupení jednotlivých problematik v deníku udává graf č. 8.

⁵⁵⁵ Číselné hodnoty zachycuje tabulka č. 6. Procentuální hodnoty zastoupení jednotlivých problematik v deníku udává graf č. 10.

⁵⁵⁶ Tabulka č. 4, 5, 6 a graf č. 5, 7 a 9.

⁵⁵⁷ Tabulka č. 2

problematika lidského práva celkově 14 procent.⁵⁵⁸ Jednalo se o třetí nepočtenější kategorii v denících.

Deník Mladé fronty dnes se zabýval otázkou lidských práv v islámu ve 47 člancích. Problematika lidských práv tvořila 15 procent z celkového počtu všech článků.⁵⁵⁹ Ve 13 člancích nahlížel deník na dané téma negativně, ve 26 člancích neutrálně a v 8 pozitivně.⁵⁶⁰

Deník Lidových novin se zabýval otázkou lidských práv v islámu ve 40 člancích. Problematika lidských práv tvořila 16 procent z celkového počtu všech článků.⁵⁶¹ Ve 3 člancích nahlížel deník na dané téma negativně, ve 35 člancích neutrálně a 2 pozitivně.⁵⁶²

Deník Bohemia se zabýval otázkou lidských práv v islámu ve 24 člancích. Problematika lidských práv tvořila 10 procent z celkového počtu všech článků.⁵⁶³ V 1 článku nahlížel deník na dané téma negativně, ve 22 člancích neutrálně a v 1 pozitivně.⁵⁶⁴

⁵⁵⁸ Graf č. 2

⁵⁵⁹ Graf č. 6

⁵⁶⁰ Tabulka č. 4

⁵⁶¹ Graf č. 8

⁵⁶² Tabulka č. 5

⁵⁶³ Graf č. 10

⁵⁶⁴ Tabulka č. 6

Závěr

Problematika lidských práv v islámu je dnes jedním z nejcitlivějších a nejčastěji řešených témat v médiích. Toto téma vyvolává odedávna diskuze, emoce a spory. K problematice lidských práv v islámu bylo publikováno mnoho knih a článků. Většina západních spisovatelů ale nemá o islámu dostatek informací. Po událostech z 11. září 2001 se mnoho lidí začalo o světová náboženství zajímat. Velká část těchto lidí, ale čerpá informace pouze z povrchních zpráv z médií. Jejich postoj k muslimům a právům v islámu je proto často neprávem plný mýtů a stereotypů. Existuje ale také mnoho vzdělaných orientalistů, kteří díky vysoké úrovni znalostí o islámu dokážou nahlížet na lidská práva v islámu a s nadhledem.

Pro pochopení lidských práv v islámu bylo zapotřebí hned v první kapitole poohlédnout na islámské právo šarí'a a zdroje tohoto práva. V kapitole jsem se podrobněji zabývala Koránem, *sunnou*, *qijásem*, *idžmou*^e a doplňkovými zdroji islámského práva šarí'a.

V druhé kapitole jsem se zabývala sunnitskými právními směry. V kapitole jsem nejprve charakterizovala islámskou právní vědu *fiqh*. V jednotlivých podkapitolách jsem se pak věnovala popisu klasických škol *fiqhu*. Mezi klasické školy *fiqhu* patří hanafijský madhab, málikovský madhab, šafi'ovský madhab a hanbalovský madhab.

Třetí kompilační kapitola byla věnována užívání šarí'ey dnešním světem. V úvodu kapitoly jsem nejprve poukázala na hlavní prvky islámského práva, které jsou v rozporu s Všeobecnou deklarací lidských práv OSN. Mezi tyto prvky patří problematika náboženské svobody, otázka rovnoprávnosti žen a problematika šarí'atských trestů. Všemi třemi prvky jsem se dále věnovala v dalších podkapitolách. Na závěr třetí části práce jsem uvedla, jak je šarí'a užívána a jaké místo zaujímá v legislativě v některých muslimských zemích. Při hodnocení lidských práv v islámu je velmi důležité si uvědomit, že postoj k lidským právům v muslimském světě není zdaleka jednotný. Co stat, to odlišné pojetí. Z muslimských států jsem ve své práci uvedla například sekularizovaný stát Turecko, šíitský stát Irán a v neposlední řadě také například Saúdskou Arábii, jako stát tradiční. Výběrem těchto států jsem se mohla přesvědčit o odlišnostech v nazírání na islámské právo šarí'a.

Stěžejní část práce tvoří poslední kapitola, ve které se zabývám pohledem českých médií na islám. V úvodu kapitoly jsem nejprve uvedla některé informace ohledně islámu v České republice. Zde se jsem se zaměřila především na popis Islámské nadace v Brně a v Praze a také na publikační činnost českých muslimů. Dále jsem se zabývala pohledem na lidská práva v islámu ze strany českých médií. Otázka, jak nahlízejí česká media na lidská práva v islámu je hlavním tématem této kapitoly. Abych mohla určit v jaké míře se česká media věnují otázce lidských práv v islámu, bylo zapotřebí nejprve zjistit, jakými problematikami ve vztahu k islámu se vybraná česká media nejvíce zabývají. Zajímavé také bylo popsat jaký k těmto tématikám zaujímají média postoj. Jádrem čtvrté kapitoly se stala mnou vytvořená analýza článků ze tří českých médií, které se mezi rokem 2007 a 2008 zabývaly problematikami v islámu. Při analýze jsem vycházela konkrétně z informací, které mi poskytl on-line deník Mladé fronty Dnes, on-line deník Lidových novin a on-line Deník Bohemia. Celkově jsem zpracovala informace ze 786 článků vydaných v daném časovém rozmezí ve třech zmiňovaných médiích. Získané informace z médií jsem přehledně zpracovala v tabulkách a grafech. Podle témat článků zveřejněných v médiích jsem vytvořila šest kategorií, do kterých jsem jednotlivé články uspořádala. Mezi těchto šest kategorií jsem zařadila terorismus ze strany muslimů, násilí páchané na muslimech, lidská práva v islámu, účast muslimských obyvatel v politice a cestopisy. Poslední, šestou kategorii jsem nazvala ostatní a zařadila do ní články, které se netýkaly předchozích témat. V závěru kapitoly jsem provedla shrnutí všech šesti kategorií u třech českých médií a poukázala na to, v jaké míře se tyto média věnovali otázce lidských práv v islámu.

Můj výzkum dokazuje fakt, že v českých médiích bývá termín islám srovnáván především s terorismem a minimálními právy muslimských žen. Z tabulek je zřejmé, že se média v největší míře věnují právě problematice terorismu ze strany muslimů a a problematice lidských práv v islámu.

Za hlavní cíl své práce jsem si kladla popsat, co nejobektivněji lidská práva v islámu a následně ukázat reflexi této problematiky v českých médiích. Díky svému výzkumu jsem se mohla přesvědčit o tom, že se zkoumaná média ve svých člancích, věnují lidským právům v islámu v nejvyšším počtu hned za problematikou terorismu ze strany muslimů. Utvrdila jsem se také v tom, že nejčastěji řešenou otázkou ohledně práv

v islámu, je problematika práv u muslimských žen. V pojetí práv u muslimských žen se pak novináři nejčastěji zabývají zprávami o zahalování.

Domnívám se, že se mi podařilo stanovené cíle splnit a že se má práce stala přínosem, který přispěje k prohloubení znalostí o lidských právech v islámu. Práce má poukázat především na to, že ne vždy všechno co je psáno v médiích můžeme považovat za pravdivé a seriózní. Ne každý muslim je totiž teroristou a ne každá zahalená žena je bez práv.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1) Primární literatura

Hrbek, Ivan. *Korán*. Praha: Levné knihy, 2006.

Sáňka, Vladimír. *Lidská práva v islámu*. Praha: NÚR, 2006.

2) Sekundární literature

Badawí, Jamal. *Gender Equity in Islam*. Basic principles, 1995.

Barša, Pavel. *Západ a islamismus, střet civilizací nebo dialog kultur?* Brno: CDK, 2001.

Drgonec, Jan. *Právní kultury Azie a Afriky*. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1991.

Frederick M. Denny. *Islám a muslimská obec*. Praha: Prostor, 2003.

Huntington, Samuel, P. *The Clash of Civilizations?* Foreign Affairs, Vol 72/3. 1993

Hruškovič, Ivan. *Islámský právní systém a proces jeho formovania*. Bratislava: Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty Univerzity Komenského, 1997.

Kamali, Mohammad Hashim. *Principles of Islamic Jurisprudence*. Cambridge: Islamic Texts Society, 2006.

Kepel, Gilles. *Válka v srdci islámu*. Praha: Karolinum, 2006

Kouřilová, Iveta; Mendel, Miloš. *Cesta k prameni*. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2003.

Kropáček, Luboš. *Duchovní cesty islámu*. Praha: Vyšehrad, 2003.

Kropáček, Luboš. *Islám a Západ*. Praha: Vyšehrad, 2002.

Kropáček, Luboš. *Blízký východ na přelomu tisíciletí*. Praha: Vyšehrad, 1999.

Kropáček, Luboš. *Islámský fundamentalismus*. Praha: Vyšehrad, 1996.

Mendel, Miloš. *Islámská výzva*. Brno: Atlantis, 1994.

Mendel, Miloš; Ostřanský, Bronislav; Rataj, Tomáš. *Islám v srdci Evropy*. Praha: Academia, 2007.

Mendel, Miloš. *Džihád*. Brno: Atlantis, 1997.

Müller, Zdeněk. *Svaté války a civilizační tolerance*. Praha: Academia, 2005.

Ziauddin, Sardar; Malik, Zafar Abbas. *Islám*. Praha: Portal, 2004.

Seznam použitých internetových zdrojů

On-line deníky:

Mladá Fronta Dnes, články od 1.1 2007-31.12 2008.

Lidové noviny, články od 1.1 2007-31.12 2008.

Deník Bohemia, články od 1.1 2007-31.12 2008.

Dražanová, Adéla „Usáma žije jsme v kontaktu, tvrdí eso z Talibanu.” [online], 1.3 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/usama-zije-jsme-v-kontaktu-tvrdi-eso-z-talibanu-frk-/zahranicni.asp?c=A070301_171809_zahranicni_ad>.

Rybář, Jan „Šest otázek o boji s terorismem.” [online], 11.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/sest-otazek-o-boji-s-terorem-vitezime-ci-prohravame-fhc-/zahranicni.asp?c=A070911_105543_zahranicni_dp>.

Eichler, Pavel. „Al-Káida posílila o libyjskou bojovou skupinu.” [online], 3.11 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/al-Káida-posilila-o-libyjskou-bojovou-skupinu-f4g-/zahranicni.asp?c=A071103_121318_zahranicni_pei>.

Wirnitzer, Jan. „Zaváhří na nahrávce označil mírovou konferenci za zradu” [online], 14.12 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/zavahri-na-nahravce-oznacil-mirovou-konferenci-za-zradu-p25-/zahranicni.asp?c=A071214_141610_zahranicni_jw>.

Buchert, Viliam. „Medvídek je Mohamed. A teď mě bičujte.” [online], 1.12 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/medvidek-je-mohamed-a-ted-me-bicujte-dup-/nazory.asp?c=A071130_203317_nazory_zra>.

Wirnitzer, Jan. „Súdancům vězení pro Britku nestačí. Žádali její smrt.” [online], 30.11 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/sudancum-vezeni-pro-britku-nestaci-zadali-jeji-smrt-fyi-/zahranicni.asp?c=A071130_163738_zahranicni_jw>.

Novotný, Pavel. „Saúdskou dívku znásilnili. Teď ji ještě budou bičovat.” [online], 21.11 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/saudskou-divku-znasilnili-ted-ji-jeste-budou-bicovat-p01-/zahranicni.asp?c=A071121_102831_zahranicni_ad>.

Abbás, Hassan. „Podhoubí vraždy v Pákistánu.” [online], 18.1 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<<http://zpravy.idnes.cz/podhoubi-vrazdy-v-pakistanu-d1x>>.

Doležal, Jiří. „Český protiradarismus po Bombaji.” [online], 28.11 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/cesky-protiradarismus-po-bombaji-dq9-/nazory.asp?c=A081128_123700_nazory_jba>.

Terorista Šakal půjde znovu před francouzský soud.” [online], 4.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/terorista-sakal-pujde-znovu-pred-francouzsky-soud-f8t-/zahranicni.asp?c=A070504_170359_zahranicni_anv>.

Heger, Lubomír. „Usa viní Američana z teroru, důkazy ale chybí.” [online], 16.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/usa-vini-americana-z-teroru-dukazy-ale-leta-chybeji-f84-/zahranicni.asp?c=A070516_110143_nazory_jba>.

Bari, Muhammad „Mladí evropští muslimové vyvracejí zavedené mínění. Nejsou to žádní teroristé.” [online], 13.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/mladi-evropsti-muslimove-vyvraceji-zavedene-mineni-nejsou-to-zadni-teroriste-1yh-/kavarna.asp?c=A080912_174112_kavarna_bos>.

Šnidauf, Jan. „Je každý muslim fanatic nebo terorista?” [online], 26.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/je-kazdy-muslim-fanatik-nebo-terorista-dy3-/kavarna.asp?c=A080326_171730_kavarna_bos>.

Zvolánek, Jan. „Úsámová australského bojovníka propustili z vězení.” [online], 29.12 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/usamova-australskeho-bojovnika-propustili-z-vezeni-pc2-/zahranicni.asp?c=A071229_084459_zahranicni_jan>.

Adb. „Úsámová australského bojovníka propustili z vězení.” [online], 27.3 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/bojoval-jsem-za-al-Káidu-priznal-australan-fj2-/zahranicni.asp?c=A070327_073037_zahranicni_adb>.

Anv. „Na internetu se objevila zdravice s Usámou k 11. září.” [online], 11.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/na-internetu-se-objevila-zdravice-s-usamou-k-11-zari-fwq-/zahranicni.asp?c=A070911_095323_zahranicni_anv>.

ČTK. „První letošní poselství al-kajdy pronese americký muslim.” [online], 4.1 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/prvni-letosni-poselstvi-al-kajdy-pronese-americky-muslim-p33-/zahranicni.asp?c=A080104_091954_zahranicni_jat>.

Štefan, Petr. „Belgická policie zatkla žijící legend Al-Kajdy.” [online], 4.1 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/belgicka-policie-zatkla-zijici-legendu-al-kajdy-fl8-/zahranicni.asp?c=A081212_130548_zahranicni_stf>.

Haykel, Bernard. „Al-Káida bojuje nejen zbraněmi, ale i poezií. Jen se začíst.” [online], 19.7 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/al-Káida-bojuje-nejen-zbranemi-ale-i-poezii-jen-se-zacist-pjz-/kavarna.asp?c=A080718_160621_kavarna_bos>.

Adb. „Arcipadouch Usáma bin Ládín slaví padesátiny.” [online], 10.3 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/arcipadouch-usama-bin-ladin-slavi-padesatiny-f34-/zahranicni.asp?c=A070309_083143_zahranicni_adb>.

Žák, Michal. „Al-Arabíja. Američané vyrážejí za Usámou pod horu K2.” [online], 27.5 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/al-arabija-americane-vyrazeji-za-usamou-pod-horu-k2-fsl-/zahranicni.asp?c=A080527_141627_zahranicni_miz>.

„Al-Káida má v Mali mobilní výcvikový tábor.” [online], 13.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/al-Káida-ma-v-mali-mobilni-vycvikovy-tabor-fge-/zahranicni.asp?c=A070713_212032_zahranicni_mad>.

Zah. „Guantanamo soud potrestal Usámovu řidiče pěti lety vězení.” [online], 7.8 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/guantanamsky-soud-potrestal-usamova-ridice-peti-lety-vezeni-pt1-/zahranicni.asp?c=A080807_215033_zahranicni_lf>.

¹ Kryžánek, Ladislav. „Tati, nech už ty bomby vzkazuje syn bin Ládínovi.” [online], 21.1 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/tati-nech-uz-ty-bomby-vzkazuje-syn-bin-ladinovi-fr6-/zahranicni.asp?c=A080121_203810_zahranicni_mad>.

Jan. „Usáma na novém videu velebí mučednictví.“ [online], 15.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/usama-na-novem-videu-velebi-mucednictvi-fcu-zahranicni.asp?c=A070715_080921_zahranicni_jan>.

Tha. „Video Al-Kajdy chce rozpoutat násilí na Západě.“ [online], 17.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/video-al-kajdy-chce-rozpoutat-nasili-na-zapade-fob-zahranicni.asp?c=A070917_143449_zahranicni_tha>.

„Bin Ládín vyzval Evropu k odchodu z Afghánistánu.“ [online], 29.11 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/bin-ladin-vyzval-evropu-k-odchodu-z-afghanistanu-f6g-zahranicni.asp?c=A071129_202646_zahranicni_tha>.

Polochová, Iveta. „Zaváhří obvinil Irán, že se podílí na válce proti islámu.“ [online], 8.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/zavahri-obvinil-iran-ze-se-podili-na-valce-proti-islam-pgi-zahranicni.asp?c=A080908_164020_zahranicni_ipi>.

Havlín, Tomáš. „Útočte na OSN, nepřítelé islámu, vzkázal Zaváhří.“ [online], 3.4 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/utocte-na-osn-nepriatele-islam-vzkazal-zavahri-fir-zahranicni.asp?c=A080403_100327_zahranicni_tha>.

Novotný, Pavel. „My zařídili 11. září, ne Izrael zlobí se Zaváhří na Irán. “ [online], 24.4 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/my-zaridili-11-zari-ne-izrael-zlobi-se-zavahri-na-iran-fym-zahranicni.asp?c=A080424_140314_zahranicni_miz>.

Marjanovič, Teodor. „Šest let ta válka trvá, přitom teprve začala.“ [online], 11.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/sest-let-ta-valka-trva-pritom-teprve-zacala-fk4-nazory.asp?c=A070910_195905_nazory_ost>.

Rybář, Jan. „Změnily útoky z 11. září svět? Ano, ale ne moc.“ [online], 11.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/zmenily-utoky-z-11-zari-svet-ano-ale-ne-moc-fpv-zahranicni.asp?c=A080910_215242_zahranicni_dp>.

„Libanonci zabili 20 islamistů.“ [online], 2.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/libanonci-zabili-20-islamistu-z-uprchlickeho-tabora-f8k-zahranicni.asp?c=A070902_101338_zahranicni_klu>.

„Boje v Libanonu vyhnaly z tábora tisíce lidí.“ [online], 23.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/boje-v-libanonu-vyhna-ly-z-tabora-tisice-lidi-fzt-zahranicni.asp?c=A070523_101641_zahranicni_klu>.

Ost. „Libanonští vojáci dobyli tabor s ozbrojenci.“ [online], 2.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/libanonsti-vojaci-dobyli-tabor-s-ozbrojenci-fzx-zahranicni.asp?c=A070902_162427_zahranicni_ost>.

„Libanonská armáda ostřelovala ležení radikálů.“ [online], 2.6 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/libanonska-armada-ostrelovala-lezeni-radikalu-fqm-zahranicni.asp?c=A070602_194906_zahranicni_jan>.

„Libanonská armáda ostřeluje palestinský tabor, zatím čtyři mrtví.“ [online], 25.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/libanonska-armada-ostreduje-palestinsky-tabor-zatim-ctyri-mrtvi-py5-zahranicni.asp?c=A070725_185404_zahranicni_mad>.

Novotný, Pavel „Palestinci jsou v Libanonu součástí krvavé hry.“ [online], 25.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/palestinci-jsou-v-libanonu-soucasti-krvave-hry-fr8-zahranicni.asp?c=A070525_120820_zahranicni_ad>.

„Na severu Libanonu umírají kvůli bojům s radikály civilisté.” [online], 21.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/na-severu-libanonu-umiraji-kvuli-bojum-s-radikaly-civiliste-pln-zahranicni.asp?c=A070521_174446_zahranicni_miz>.

„V bojích mezi vojáky a islamisty zahynulo v Libanonu na 50 lidí.” [online], 20.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/v-bojich-mezi-vojaky-a-islamisty-zahynulo-v-libanonu-na-50-lidi-puj-zahranicni.asp?c=A070520_193540_zahranicni_mia>.

„Libanonští vojáci pronikli do palestinského tábora.” [online], 15.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/libanonsti-vojaci-pronikli-do-palestinskeho-tabora-fht-zahranicni.asp?c=A070715_123017_zahranicni_jan>.

„Boje vojáků s radikály v libanonském táboře zesílily.” [online], 1.6 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/boje-vojaku-s-radikaly-v-libanonskem-tabore-zesilily-pct-zahranicni.asp?c=A070601_102522_zahranicni_jan>.

Dražanová, Adéla. „V Libanonu se dál boje, příměří mají jepičí život.” [online], 22.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/v-libanonu-se-dal-bojuje-primeri-maji-jepici-zivot-fvl-zahranicni.asp?c=A070522_165803_zahranicni_ad>.

„Radikálové zaútočili na libanonské vojáky.” [online], 3.6 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/radikalove-zautocili-na-libanonske-vojaky-fja-zahranicni.asp?c=A070603_190358_zahranicni_jan>.

„Afghánští zákonodárci demonstrovali proti karikaturám mohameda.” [online], 4.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/afghansti-zakonodarci-demonstrovali-proti-karikaturam-mohameda-ph0-zahranicni.asp?c=A080304_185006_zahranicni_mad>.

„Švédští muslimové demonstrovali proti karikaturám mohameda.” [online], 7.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/svedsti-muslimove-demonstrovali-proti-karikaturam-mohameda-ptd-zahranicni.asp?c=A070907_225749_zahranicni_mad>.

Dp. „Švédský kreslíř se ukryl kvůli výhrůzkám Al-Kajdy.” [online], 17.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/svedsky-kreslir-se-ukryl-kvuli-vyhruzkam-al-kajdy-fwa-zahranicni.asp?c=A070917_184827_zahranicni_dp>.

Dražanová, Adéla. „Dánské deníky na protest znovu otiskly karikaturu Mohameda.” [online], 13.2 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/danske-deniky-na-protest-znovu-otiskly-karikaturu-mohameda-pld-zahranicni.asp?c=A080213_124934_zahranicni_ad>.

„Běloruský novinář odsouzen za Mohamedovy karikatury.” [online], 18.1 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/belorusky-novinar-odsouzen-za-mohamedovy-karikatury-pfo-media.asp?c=A080118_152453_media_pei>.

Štefan, Petr. „VIDEO: Al-Káida: hrozí Dánsku kvůli karikaturám dalšími atentáty.” [online], 5.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/video-al-Kaida-hrozi-dansku-kvuli-karikaturam-dalsimi-atentaty-pvk-zahranicni.asp?c=A080905_172718_zahranicni_stf>

Dražanová, Adéla. „Dánové zatkli trojici jež plánovala vraždu karikaturisty.” [online], 12.2 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/danove-zatkli-trojici-jez-planovala-vrazdu-karikaturisty-pn6-zahranicni.asp?c=A080212_095742_zahranicni_ad>.

Například: Dražanová, Adéla. „Obsazenou pákistánskou městu opustila část radikálů.” [online], 4.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/obsazenou-pakistanskou-mesitu-opustila-cast-radikalu-1m-zahranicni.asp?c=A070704_115056_zahranicni_ad>.

Například: Bartosz, Jakub. „Američan Padilla dostal za podporu terorismu 17 let vězení.” [online], 22.1 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/american-padilla-dostal-za-podporu-terorismu-17-let-vezeni-p3i-/zahranicni.asp?c=A080122_180416_zahranicni_jba >.

Havlín, Tomáš. „Proti Wildersovu filmu demonstrovalo v Karáči 25 tisíc lidí.” [online], 6.4 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/proti-wildersovu-filmu-demonstrovalo-v-karaci-25-tisic-lidi-po9-/zahranicni.asp?c=A080406_192158_zahranicni_tha >.

Bartosz, Jakub. „Protiislámský film nizozemského politika je na internetu.” [online], 27.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/protiislamsky-film-nizozemskeho-politika-je-na-internetu-pnh-/zahranicni.asp?c=A080327_192353_zahranicni_jba >.

Beladová, Michaela. „Server Liveleak.com stáhl wildersův protiislámský film.” [online], 29.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/server-liveleak-com-stahl-wildersuv-protiislamsky-film-p2w-/zahranicni.asp?c=A080329_100235_zahranicni_klu >.

Grohová, Johana. „Protiislámský film nikdo pořádně neviděl. Přesto budí nevoli.” [online], 4.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/protiislamsky-film-nikdo-poradne-nevidel-presto-budi-nevoli-p5g-/zahranicni.asp?c=A080304_085132_zahranicni_lpo >.

Dražanová, Adéla. „Wildersův film uráží, ale nešokuje. Reakce muslimů jsou klidné.” [online], 28.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/wildersuv-film-urazi-ale-nesokuje-reakce-muslimu-jsou-klidne-pt5-/zahranicni.asp?c=A080328_123625_zahranicni_ad >.

ČTK. „Národní strana chce protestovat před brněnskou mešitou. Akci neohlásila.” [online], 22.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://brno.idnes.cz/narodni-strana-chce-protestovat-pred-brnenskou-mesitou-akci-neohlasila-1at-/brno-zpravy.asp?c=A080922_165859_brno_dmk >.

Vaškeová, Lucie. „Mešity zbourat hřímá web národní strany před protestem v Brně.” [online], 23.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://brno.idnes.cz/mesity-zbourat-hrima-web-narodni-strany-pred-protestem-v-brne-pbd-/brno-zpravy.asp?c=A080923_113124_brno_luv >.

ČTK. „Muslimové podají trestní oznámení na národní stranu i její šéfku.” [online], 29.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://brno.idnes.cz/muslimove-podaji-trestni-oznameni-na-narodni-stranu-i-jeji-sefku-phx-/brno-zpravy.asp?c=A080929_162500_brno_taj >.

ČTK. „Policie odmítla trestní oznámení brněnských muslimů na národní stranu.” [online], 3.12 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://brno.idnes.cz/policie-odmitla-trestni-oznameni-brnenskych-muslimu-na-narodni-stranu-13x-/brno-zpravy.asp?c=A081203_134913_brno_dmk >.

Surá, Martina. „Na brněnskou mešitu někdo nasprejoval nápis proti islámu.” [online], 26.10 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://brno.idnes.cz/na-brnenskou-mesitu-nekdo-nasprejoval-napis-proti-islamum-pm7-/brno-zpravy.asp?c=A081026_173217_brno_taj >.

ČTK. „Bosenský soud poslal za mříže sedm Srbů za podíl na masakru ve Srebrenici.” [online], 29.7 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/bosensky-soud-poslal-za-mrize-sedm-srbu-za-podil-na-masakru-ve-srebrenici-1q8-/zahranicni.asp?c=A080729_173912_zahranicni_pje >.

Zrno, Matyáš. „Karadžić byl zatčen, další zločinci, ale spravedlnosti unikají.” [online], 24.7 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/karadzic-byl-zatcen-dalsi-zlocinci-ale-spravedlnosti-unikaji-ptl-/kavarna.asp?c=A080724_121340_kavarna_bos >.

ČTK. „Zbavte OSN imunity žádají soud příbuzní obětí ze Srebrenice.” [online], 18.6 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/zbavte-osn-imunity-zadaji-soud-pribuzni-obeti-ze-srebrenice-pr0-/zahranicni.asp?c=A080618_155122_zahranicni_miz >.

Surá, Martina „Muneeb: Za plakáty s mohamedem se nechceme mstít, jsme tolerantní.” [online], 20.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://brno.idnes.cz/muneeb-za-plakaty-s-mohamedem-se-nehceme-mstit-jsme-tolerantni-pse-/brno-zpravy.asp?c=A080320_143811_brno_taj >.

Dražanová, Adéla „Američané vyslychali na letišti britského ministra-muslima.” [online], 29.10 2007 [cit.2010-04-12].URL:<http://zpravy.idnes.cz/americane-vyslychali-na-letisti-britskeho-ministra-muslima-pln-/zahranicni.asp?c=A071029_151654_zahranicni_ad>.

Wirnitzer, Jan. „Německá policie rozpustila sraz protiislámských radikálů v Brně.” [online], 20.9 2008 [cit.2010-04-12].URL:<http://zpravy.idnes.cz/nemecka-policie-rozpustila-sraz-protiislamskych-radikaluv-koline-1p2-/zahranicni.asp?c=A080920_143145_zahranicni_jw >.

Tha. „Ruská policie zatýkala kvůli popravě na internetu.” [online], 15.8 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/ruska-policie-zatykala-kvuli-poprave-na-internetu-fwl-/zahranicni.asp?c=A070815_122942_zahranicni_tha >.

„Čeští nacionalisté budou v Bruselu protestovat proti islámu.” [online], 30.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/cesti-nacionaliste-budou-v-bruselu-protestovat-proti-islamup6-/domaci.asp?c=A070730_150206_domaci_mad >.

Ghanem, Jakub. „Muslimové promítli film, který uráží jejich víru .” [online], 5.5 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://brno.idnes.cz/muslimove-promitli-film-ktery-urazi-jejich-viru-f6m-/brno-zpravy.asp?c=A080505_112142_brno_dmk >.

Dvořáček, Marek. „Turci zvolili proislámskou cestu s Erdoganem .” [online], 22.7 2007 [cit.2010-04-12].URL:<http://zpravy.idnes.cz/turci-zvolili-proislamskou-cestu-s-erdoganem-fov-/zahranicni.asp?c=A070722_180054_zahranicni_klu >.

Novotný, Pavel. „V tureckých volbách se utká město s venkovem.” [online], 18.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/v-tureckych-volbach-se-utka-mesto-s-venkovem-fmw-/zahranicni.asp?c=A070717_212346_zahranicni_ost >.

Ost. „Až million Turků protestovalo proti vládě.” [online], 29.4 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/az-milion-turku-protestoval-proti-vlade-ffm-/zahranicni.asp?c=A070429_144559_zahranicni_ost >.

Novotný, Pavel „Až million Turků protestovalo proti vládě.” [online], 3.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/turecko-se-topi-v-krizi-hrozbu-je-i-puc-fcw-/zahranicni.asp?c=A070502_215237_zahranicni_ost >.

Novotný, Pavel „Hrozí Turecku puč? Vojáci vyčkávají.” [online], 19.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/hrozi-turecku-puc-vojaci-vyckavaji-duv-/zahranicni.asp?c=A070719_112030_zahranicni_ad >.

„V Turecku skončila volební kampaň.” [online], 21.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/v-turecku-skoncila-volebni-kampan-dr0-/zahranicni.asp?c=A070721_180651_zahranicni_klu >.

„Nový turecký prezident schválí Erdoganovu vládu.” [online], 29.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/novy-turecky-prezident-schvalil-erdoganovu-vladu-fsw-/zahranicni.asp?c=A070829_180519_zahranicni_miz >

Novotný, Pavel „U tureckého soudu začal process, který může skončit zákazem vládní strany.” [online], 21.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/u-tureckeho-soudu-zacal-proces-ktery-muze-skoncit-zakazem-vladni-strany-14b-/zahranicni.asp?c=A080702_100116_zahranicni_ad >.

Havlín, Tomáš. „Soud v napjatém Turecku rozhodne o zákazu nejsilnější strany.“ [online], 1.4 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/soud-v-napjatem-turecku-rozhodne-o-zakazu-nejsilnejsi-strany-p6d-zahranicni.asp?c=A080401_122840_zahranicni_tha >.

Dražanová, Adéla „Turecký soud nezakázal vládní islamistickou stranu.“ [online], 30.7 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/turecky-soud-nezakazal-vladni-islamistickou-stranu-f9o-zahranicni.asp?c=A080730_164517_zahranicni_ad >.

„U tureckého soudu začal proces, který může skončit zákazem vládní strany.“ [online], 21.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/u-tureckeho-soudu-zacal-proces-ktery-muze-skoncit-zakazem-vladni-strany-14b-zahranicni.asp?c=A080702_100116_zahranicni_ad >.

Novotný, Pavel „EU řeší, jak Turky nevzít a zároveň neztratit.“ [online], 21.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/u-tureckeho-soudu-zacal-proces-ktery-muze-skoncit-zakazem-vladni-strany-14b-zahranicni.asp?c=A080702_100116_zahranicni_ad >.

Wirnitzer, Jan. „Turecká justice obvinila desítky lidí z pokusu o státní převrat.“ [online], 14.7 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/turecka-justice-obvinila-desitky-lidi-z-pokusu-o-statni-prevrat-pxd-zahranicni.asp?c=A080714_103248_zahranicni_jw >.

Štefan, Petr. „Mušaraf, spasitel Pákistánu, který se znelíbil všem.“ [online], 18.8 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/musaraf-spasitel-pakistanu-ktery-se-znelibil-vsem-fw4-zahranicni.asp?c=A080818_142609_zahranicni_stf >.

¹ „Voliči v Indianě zvolili do kongresu druhého muslima v historii.“ [online], 12.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/volici-v-indiane-zvolili-do-kongresu-druheho-muslima-v-historii-p8z-zahranicni.asp?c=A080312_070844_zahranicni_mad >.

¹ Tha. „Černého Hitlera vyhnala z politiky nemoc.“ [online], 27.2 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/cerneho-hitlera-vyhнала-z-politiky-nemoc-fpn-zahranicni.asp?c=A070227_130638_zahranicni_tha >.

¹ Novotný, Pavel. „Erdogan pragmatik, který to umí s davem.“ [online], 23.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/erdogan-pragmatik-ktery-to-umi-s-davem-dxu-zahranicni.asp?c=A070723_084925_zahranicni_tha >.

Heger, Lubomír. „USA mají mezi poslanci prvního muslima“ [online], 5.1 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/usa-maji-mezi-poslanci-prvniho-muslima-v-dejinach-f73-zahranicni.asp?c=A070105_105835_zahranicni_ad >.

Safaková, Elif. „Existuje ideální turecká žena? Ne.“ [online], 19.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/existuje-idealni-turecka-zena-ne-dol-nazory.asp?c=A070718_192542_nazory_ost >.

Rushdie, Salman „Hnusné právo znásilnit ženu.“ [online], 18.1 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/hnusne-pravo-znasilnit-zenu-dgq-kavarna.asp?c=A080116_211701_kavarna_bos >.

Janula, Jan. „Beztrestné znásilnění, obřízka, aneb vztahy po arabsku? Ne.“ [online], 1.8 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://xman.idnes.cz/beztrestne-znasilneni-obrizka-aneb-vztahy-po-arabsku-pfg-xman-styl.asp?c=A080801_102226_xman-styl_fro >.

Vinkelhoferová, Markéta. „Žasnu, co ženy v bídě vydrží a ještě se smějí.“ [online], 10.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://ona.idnes.cz/zasnu-co-zeny-v-bide-vydrzi-a-jeste-se-směji-rika-marketa-p2e-spolecnost.asp?c=A070907_111159_ona_ony_jup >.

Novotný, Pavel. „V Afghánistánu není snadné být ženou.“ [online], 18.6 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://ona.idnes.cz/v-afghanistanu-neni-snadne-byt-zenou-dva-vztahy-sex.asp?c=A070618_104342_ona_pribehy_jup >.

Žák, Michal. „Afgháňští poslanci chtějí zakázat make-up a džínsy.” [online], 24.4 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/afghansti-poslanci-chteji-zakazat-make-up-a-dzinsy-fwc-zahranicni.asp?c=A080424_172658_zahranicni_miz>.

Henri-Levy Bernard. „Evropa musí bránit Ayaan Hirsi Aliovou.” [online], 8.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/evropa-musi-branit-ayaan-hirsi-aliovou-symbolizuje-nase-hodnoty-phm-kavarna.asp?c=A080306_151206_kavarna_bos>.

Novotný, Pavel. „O šátek bojují v Turecku ženy se ženami.” [online], 20.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/o-satek-bojuji-v-turecku-zeny-se-zenami-d90-zahranicni.asp?c=A070720_102914_zahranicni_ad>

Hron, Lukáš. „Muslimka s izraelskou vítězí. Spolu.” [online], 4.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://sport.idnes.cz/muslimka-s-izraelskou-vitezi-spolu-d59-tenis.asp?c=A070703_214621_tenis_rou>.

Macek, Tomáš. „Jak irácká atletka uhybala kulkám.” [online], 28.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://sport.idnes.cz/jak-iracka-atletka-uhybala-kulkam-dqi-atletika.asp?c=A080327_203328_atletika_ot>.

Macek, Tomáš. „Afgháňská atletka už smí běhat venku.” [online], 28.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://sport.idnes.cz/afghanska-atletka-uz-smi-behat-venku-d7o-atletika.asp?c=A080317_200552_atletika_ald>.

Nídr, Tomáš. „Arcibiskup navrhl, aby Británie soudila podle práva šaría.” [online], 9.2 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/arcibiskup-navrhl-aby-britanie-soudila-i-podle-prava-saria-pnq-zahranicni.asp?c=A080209_101442_zahranicni_jan>.

Novotný, Pavel. „Mladí muslimové přišli na chut internet, vládcí se mračí.” [online], 1.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/mladi-muslimove-prisli-na-chut-internetu-vladci-se-mraci-pkx-zahranicni.asp?c=A070301_143642_zahranicni_ad>.

Müller, Zdeněk. „Proč se křesťané a muslimové neberou navzájem s humorem?” [online], 9.4 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/mladi-muslimove-prisli-na-chut-internetu-vladci-se-mraci-pkx-zahranicni.asp?c=A070301_143642_zahranicni_ad>.

Straková, Nada. „Paní prezidentová nosí šátek.” [online], 28.8 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://ona.idnes.cz/pani-prezidentova-nosi-satek-djj-modni-trendy.asp?c=A070828_171706_ona_moda_jup>.

Bartosz, Jakub. „Turečtí poslanci povolili muslimské šátky na univerzitách.” [online], 7.2 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/turecti-poslanci-povolili-muslimske-satky-na-univerzitach-pqi-zahranicni.asp?c=A080207_074614_zahranicni_jba>.

Grohová, Johana. „Když si Íráčanka řekne, uteču pryč.” [online], 25.2 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/kdyz-si-iracanka-rekne-utecu-pryc-dqq-zahranicni.asp?c=A070224_114051_zahranicni_jan>.

Ad. „Britka vzdala boj o dceru, která žije s otcem v Pákistánu.” [online], 10.1 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/britka-vzdala-boj-o-dceru-ktera-zije-s-otcem-v-pakistanu-pi2-zahranicni.asp?c=A070110_114228_zahranicni_ad>.

Rybář, Jan. „Osmiletá jemenská manželka, žádá o rozvod s třicetiletým tyranem.” [online], 15.4 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://ona.idnes.cz/pani-prezidentova-nosi-satek-djj-modni-trendy.asp?c=A070828_171706_ona_moda_jup>.

Dražanová, Adéla. „Britská učitelka opustila Súdán, dostala milost.” [online], 3.12 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<<http://zpravy.idnes.cz/britska-ucitelka-opustila-sudan-dostala-milost-f5l>>.

[/zahranicni.asp?c=A071203_093058_zahranicni_ad](#) >. Dražanová, Adéla. „Súdán bude soudit Britku za plyšového mohameda.” [online], 28.11 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/sudan-bude-soudit-britku-za-plysoveho-mohameda-fl8-/zahranicni.asp?c=A071128_162911_zahranicni_ad >.

„Propuštěná učitelka se vrátila ze Sudánu do Británie.” [online], 4.12 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/propustena-ucitelka-se-vratila-ze-sudanu-do-britanie-p0d-/zahranicni.asp?c=A071204_101301_zahranicni_ad >.

Beladová, Michaela. „Pákistán zablokoval svým občanům přístup na Youtube.” [online], 25.2 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/pakistan-zablokoval-svym-obcanum-pristup-na-youtube-p03-/media.asp?c=A080225_142100_media_mia >.

Pospíšil, Adam „Muslimové se stále častěji rozvádějí přes sms. Nově I v Egyptě.” [online], 11.1 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://mobil.idnes.cz/muslimove-se-stale-casteji-rozvedeji-pres-sms-nove-i-v-egypte-pup-/mob_tech.asp?c=A080107_170640_mob_tech_apo >.

Wirnitzer, Jan. „Turecko se chystá přepsat svaté texty islámu.” [online], 27.2 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/turecko-se-chysta-prepsat-svate-texty-islamu-fat-/zahranicni.asp?c=A080227_152952_zahranicni_jw >.

Luh. „I muslim smí číst Palyboy, rozhodl indonéský soud.” [online], 6.4 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/i-muslim-smi-cist-playboy-rozhodl-indonesky-soud-fbs-/zahranicni.asp?c=A070405_214742_zahranicni_zra >.

Novotný, Pavel. „Když duchovní vládnou a ženy řídí auta.” [online], 28.8 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/kdyz-duchovni-vladnou-a-zeny-ridi-auta-dhz-/zahranicni.asp?c=A070828_104331_zahranicni_ad >.

ČTK „Íránské ženy budou mít speciální auta.” [online], 16.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://auto.idnes.cz/iranske-zeny-budou-mit-specialni-auta-nebudou-muset-radit-p3a-/automoto.asp?c=A081009_140851_automoto_fdv >.

Podaný, Richard. „Ayaan Hirsi Aliová, odvážná žena z prvního století.” [online], 8.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/ayaan-hirsi-aliova-odvazna-zena-z-prvniho-stoleti-fv4-/kavarna.asp?c=A080306_125429_kavarna_bos >.

Wolfová, Noami. „Vášnivá sexualita pod muslimským šátkem.” [online], 28.8 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/vasniva-sexualita-pod-muslimskym-satkem-fpz-/kavarna.asp?c=A080908_142735_kavarna_bos >.

Novotný, Pavel. „Alláhův Írán, země fotbalu I drahých plastických operací.” [online], 13.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/allahuv-iran-zeme-fotbalu-i-drahych-plasticky-ochoperaci-pje-/igsvet.asp?c=A071012_162148_igsvet_tom >.

Novotný, Pavel. „Dávají indickou telenovelu, modlitba musí počkat.” [online], 30.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://zpravy.idnes.cz/davaji-indickou-telenovelu-modlitba-musi-pockat-fu4-/zahranicni.asp?c=A070530_104648_zahranicni_ad >.

Ramadán, Tárík. „Proč musí spořádání muslimové neustále prokazovat evropanům svoji loajalitu.” [online], 8.12 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/proc-musi-i-sporadani-muslimove-neustale-prokazovat-evropanum-svoji-loajalitu-gd5-/kavarna.asp?c=A081205_141352_kavarna_bos >.

Ben Ami, Šlomo. „Islám není forma vlády, muslimové musí tento fakt přijmout.” [online], 14.2 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/islam-neni-forma-vlady-muslimove-musi-tento-fakt-prijmout-pnt-/kavarna.asp?c=A080213_183157_kavarna_bos >.

Traxler, Jan. „S investicí do Arabských emirátů, buďte raději hodně opatrní.” [online], 31.8 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://finance.idnes.cz/s-investici-do-arabskych-emiratu-budte-radeji-hodne-opatrn-p4w-/inv.asp?c=A080328_142948_inv_hla >.

Vinkelhoferová, Markéta. „Přežila jsem středověk, říká češka o půlroce v Kábulu.” [online], 11.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/prezila-jsem-stredovek-rika-ceska-o-pulroce-v-kabulu-f9i-/igsvet.asp?c=A070910_110940_igsvet_tom >.

Doubravnický, Jan. „Skopje, nejexotičtější metropole Evropy.” [online], 29.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://cestovani.idnes.cz/skopje-nejexotictejsi-metropole-evropy-ffj-/igsvet.asp?c=A070125_173908_igsvet_tom >.

Hrbek, Pavel. „Alkohol v Emirátech jedině na průkaz z fotkou.” [online], 6.12 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://cestovani.idnes.cz/alkohol-v-emiritech-jedine-na-prukaz-s-fotkou-fnl-/ig_zkusenosti.asp?c=A071129_215934_ig_zkusenosti_skr>.

Štastná, Nataša. „Jemen, cestovatelský ráj! Jen nevozte medvídku Mohamed.” [online], 13.12 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://cestovani.idnes.cz/jemen-cestovatelsky-raj-jen-nevozte-medvidka-mohameda-ppo-/igsvet.asp?c=A071212_155224_igsvet_tom >.

Košťalová, Michaela. „Turecká riviéra. Tovarna na sny.” [online], 25.08 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/turecka-riviera-tovarna-na-sny-dz5-/igsvet.asp?c=A080819_173355_igsvet_tom >.

Říhová, Barbora. „Orientální perla středomoří, tak se přezdívá Tunisku.” [online], 12.11 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://cestovani.idnes.cz/orientalni-perla-stredomori-tak-se-prezdiva-tunisku-pcv-/medinatours.asp?c=A080612_160959_medinatours_bar >.

Vodička, Milan. „U Borata doma, aneb jak chutná kaviár zapíjený ropou.” [online], 11.1 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://cestovani.idnes.cz/u-borata-doma-aneb-jak-chutna-kaviar-zapijeny-ropou-f8p-/igsvet.asp?c=A070110_154406_igsvet_tom >.

Škoch, Ondřej. „Little big planet odložena kvůli Koránu.” [online], 20.10 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://bonusweb.idnes.cz/zurnal/konzole/littlebigplanet-odlozena-kvuli-koranu-d9f-/clanek.A081020_120014_bw-zurnal_osk.idn >.

Horáčková, Alice. „O čem (ne)sní nepodbízivá děvčata z Rijádu.” [online], 2.8 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://kultura.idnes.cz/o-cem-ne-sni-nepodbiziva-devcata-z-rijadu-fds-/literatura.asp?c=A080801_164631_literatura_kot >.

Zra. „Muslim bude hledat Mekku na oběžné dráze.” [online], 23.9 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/muslim-bude-hledat-mekku-na-obezne-draze-f0r-/zpr_archiv.asp?c=A070923_125900_zajimavosti_zra >.

Dvořáček, Marek. „V USA se zalekli výbušné knihy o nejmladší mohamedově ženě.” [online], 2.8 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://kultura.idnes.cz/v-usa-se-zalekli-vybusne-knihy-o-nejmladsi-mohamedove-zene-pnr-/literatura.asp?c=A080904_135633_literatura_kot >.

Nídr, Tomáš. „Na čátování v Somálsku, aneb sežvýkej se do němoty.” [online], 11.5 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://cestovani.idnes.cz/na-catovani-v-somalsku-aneb-sezvykej-se-do-nemoty-fbw-/igsvet.asp?c=A080505_151939_igsvet_tom >.

Grohová, Johana. „Islámský teror, to je nekorektní, říká EU.” [online], 3.4 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/islamsky-teror-to-je-nekorektni-rika-eu-fco-/zahranicni.asp?c=A070403_071712_zahranicni_mad >.

Škoch, Ondřej. „Online hra speciálně pro muslimy-ženy bez nahoty..” [online], 1.12 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://bonusweb.idnes.cz/zurnal/pc/online-hra-specialne-pro-muslimy-zeny-bez-nahoty-f69-clanek.A081130_181758_bw-zurnal-pc_osk.idn >.

Spáčilová, Mirka. „Království je kriminálka Rijád.” [online], 1.10 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://kultura.idnes.cz/kralovstvi-je-kriminalka-rijad-dmo-filmvideo.asp?c=A071010_180049_filmvideo_ob >.

Nídr, Tomáš. „Film vrátil řezníka z Kampaly do Ugandy.” [online], 4.3 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/film-vratil-reznika-z-kampaly-do-ugandy-d9h-zahranicni.asp?c=A070304_082556_zahranicni_klu >.

Zaoralová, Eva. „Benátky uctily Burtona a našly rybí kuskus.” [online], 7.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://kultura.idnes.cz/benatky-uctily-burtona-a-nasly-rybi-kuskus-fkk-filmvideo.asp?c=A070906_184033_filmvideo_kot >.

ČTK. „Irák senzačně vyhrál titul v Asii.” [online], 29.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://fotbal.idnes.cz/irak-senzacne-vyhral-titul-v-asii-dlc-fot-reprez.asp?c=A070729_164436_fot_reprez_no >.

Žehanová, Barbora. „Morous s 38387 body měl narozeniny.” [online], 18.4 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://basket.idnes.cz/morous-se-38-387-body-mel-narozeniny-dl3-nba.asp?c=A070417_195736_nba_no >.

Wirmitzer, Jan. „Kaddáfí opouští izolaci, po desítkách let přiletěl do Francie.” [online], 10.12 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/kaddafi-opousti-izolaci-po-desitkach-let-priletel-do-francie-prf-zahranicni.asp?c=A071210_164614_zahranicni_jw >.

Kočíčková, Kateřina. „Africký tvůrčí festival bude zdolávat bariéry.” [online], 29.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://kultura.idnes.cz/africky-tvurci-festival-bude-zdolavat-bariery-fq2-divadlo.asp?c=A080324_195305_divadlo_kot >.

„Islámské umění předběhlo evropské matematiky.” [online], 10.3 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://technet.idnes.cz/islamske-umeni-predbehlo-evropske-matematiky-fow-tec-technika.asp?c=A070309_164334_tec-technika_vse >.

Škrabal, Karel. „Místní muslimové s name mají svatou trpělivost.” [online], 26.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/mistni-muslimove-s-nami-maji-svatou-trpelivost-f58-nazory.asp?c=A080325_194103_nazory_zra >.

Zrno, Matyáš. „Kniha, která bourá jakékoliv zjednodušující pohledy na Albánii.” [online], 13.12 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://zpravy.idnes.cz/kniha-ktera-boura-jakekoliv-zjednodusujici-pohledy-na-albanii-p6s-kavarna.asp?c=A081210_165143_kavarna_bos >.

Petráček, Zbyněk. „Den, kdy Usáma slavil Nagano.” [online], 23.2 2008 [cit.2010-04-12]. URL:< http://www.lidovky.cz/den-kdy-usama-slavil-nagano-dd3-ln_noviny.asp?c=A080223_000004_ln_noviny_sko&klic=224086&mes=080223_0 >.

Petráček, Zbyněk. „Inventura po šesti letech.” [online], 11.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://www.lidovky.cz/inventura-po-ستي-letech-09a-/->ln_noviny.asp?c=A070911_000045_ln_noviny_sko&klic=221339&mes=070911_0 >.

Weiss, Martin. „Dlouhá noc islamobolševiků.” [online], 12.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:< http://www.lidovky.cz/dlouha-noc-islamobolseviku-dfo-ln_noviny.asp?c=A070912_000004_ln_noviny_sko&klic=221352&mes=070912_0 >.

Pešek,Petr.,„Smířlivá slova války.” [online], 10.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/smirliva-slova-valky-054-/ln_noviny.asp?c=A070910_000008_ln_noviny_sko&klic=221315&mes=070910_0>.

ČTK. „Jsi zločinec Bushi, jsi bídák.” [online], 1.4 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/jsi-zlocinec-bushi-ysi-bidak-d1g-/ln_zahranici.asp?c=A080401_150612_ln_zahranici_hel>.

Doležal, Bohumil. „Mickey Mouse mučedníkem.” [online], 3.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/mickey-mouse-mucednikem-0wz-/ln_nazory.asp?c=A070703_144709_ln-dolezal_bat>.

Petráček, Zbyněk. „Muslimem v Německu.” [online], 7.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/muslimem-v-nemecku-0ny-/ln_noviny.asp?c=A070907_000006_ln_noviny_sko&klic=221269&mes=070907_0>.

ČTK. „Al-káida stále plánuje útoky na západní země.” [online], 22.4 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/al-kaida-stale-planuje-utoky-na-zapadni-zeme-few-/ln_zahranici.asp?c=A080422_124254_ln_zahranici_ter>.

ČTK. „Usáma bin Ládín hrozí Evropě pomstou.” [online], 20.3 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/usama-bin-ladin-hrozi-evrope-pomstou-dsg-/ln_zahranici.asp?c=A080320_081440_ln_zahranici_hel>.

ČTK. „Al-Káida vyzvala ke kolektivním vraždám.” [online],17.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/al-Káida-vyzvala-ke-kolektivnim-vrazdam-f00-/ln_zahranici.asp?c=A070917_145325_ln_zahranici_glu>.

ČTK. „Soudce. Příštím cílem al-kajdy bude Španělsko.” [online], 12.4 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/soudce-pristim-cilem-al-kajdy-bude-spanelsko-fmv-/ln_zahranici.asp?c=A070412_112443_ln_zahranici_hlm>.

ČTK. „Al-Káida hrozí odvetou za urážky.” [online], 6.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/al-Káida-hrozi-odvetou-za-urazky-do1-/ln_noviny.asp?c=A080906_000046_ln_noviny_sko&klic=227430&mes=080906_0>.

Afp. „Britka urazila islám, dostala 15 dní vězení.” [online], 30.11 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/britka-urazila-islam-dostala-15-dni-vezeni-fpx-/ln_noviny.asp?c=A071130_000007_ln_noviny_sko&klic=222689&mes=071130_0>.

„Dav žádal pro učitelku smrt.” [online], 30.11 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/dav-zadal-pro-ucitelku-smrt-df6-/ln_zahranici.asp?c=A071130_171435_ln_zahranici_bat>.

ČTK. „Smrt Britce, žádal dav soudanců.” [online], 1.12 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/smrt-britce-zadal-dav-sudancu-djb-/ln_noviny.asp?c=A071201_000044_ln_noviny_sko&klic=222716&mes=071201_0>.

Afp. „Libanonská armada bojuje s islamisty.” [online], 22.5 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/libanonska-armada-bojuje-s-islamisty-dsg-/ln_zahranici.asp?c=A070522_080901_ln_zahranici_fho>.

ČTK. „Libanonská armada zabila 20 islamistů.” [online], 2.9 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/libanonska-armada-zabila-20-islamistu-dv2-/ln_zahranici.asp?c=A070902_140539_ln_zahranici_znk>.

„Exploze autobusu zabila 18 libanonců.” [online], 13.8 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<http://www.lidovky.cz/exploze-autobusu-zabila-18-libanoncu-d7e-/ln_zahranici.asp?c=A080813_122737_ln_zahranici_bat>.

- „V Libanonu zavraždili generála.” [online], 12.12 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/v-libanonu-zavraždili-generaladmm-
 /ln_zahranici.asp?c=A071212_171750_ln_zahranici_nev](http://www.lidovky.cz/v-libanonu-zavraždili-generaladmm-

 /ln_zahranici.asp?c=A071212_171750_ln_zahranici_nev) >.
- „Atentátník zabíjel u červené mešity.” [online], 27.7 2007 [cit.2010-04-12]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/atentatnik-zabijel-u-cervene-mesity-d70-
 /ln_zahranici.asp?c=A070727_154811_ln_zahranici_znk](http://www.lidovky.cz/atentatnik-zabijel-u-cervene-mesity-d70-

 /ln_zahranici.asp?c=A070727_154811_ln_zahranici_znk) >.
- ČTK. „Reportér má zemřít, urazil islám.” [online], 24.1 2008 [cit.2010-04-12]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/reporter-ma-zemrit-urazil-islam-dak-
 /ln_noviny.asp?c=A080124_000037_ln_noviny_sko&klic=223571&mes=080124_0](http://www.lidovky.cz/reporter-ma-zemrit-urazil-islam-dak-

 /ln_noviny.asp?c=A080124_000037_ln_noviny_sko&klic=223571&mes=080124_0) >.
- Weiss, Martin. „Země v obležené islamistů” [online], 23.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/zeme-v-oblezeni-islamistu-094-
 /ln_noviny.asp?c=A080923_000039_ln_noviny_sko&klic=227709&mes=080923_0](http://www.lidovky.cz/zeme-v-oblezeni-islamistu-094-

 /ln_noviny.asp?c=A080923_000039_ln_noviny_sko&klic=227709&mes=080923_0) >.
- Spurná, A. „Máme povinnost bránit se proti islamismu.” [online], 20.6 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/mame-povinnost-branit-se-proti-islamismu-f11-
 /ln_dopisy.asp?c=A080620_215956_ln_dopisy_gab](http://www.lidovky.cz/mame-povinnost-branit-se-proti-islamismu-f11-

 /ln_dopisy.asp?c=A080620_215956_ln_dopisy_gab) >.
- Plesl, Jaroslav. „Prorok v Brně.” [online], 20.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/prorok-v-brne-00m-
 /ln_noviny.asp?c=A080320_000005_ln_noviny_sko&klic=224514&mes=080320_0](http://www.lidovky.cz/prorok-v-brne-00m-

 /ln_noviny.asp?c=A080320_000005_ln_noviny_sko&klic=224514&mes=080320_0) >.
- „Wildersův film pobouřil muslimy.” [online], 28.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/wildersuv-film-pobouril-muslimy-d4r-
 /ln_zahranici.asp?c=A080327_200545_ln_zahranici_fho](http://www.lidovky.cz/wildersuv-film-pobouril-muslimy-d4r-

 /ln_zahranici.asp?c=A080327_200545_ln_zahranici_fho) >.
- Pal. „Muslimové promítali film, který hanobí je samé.” [online], 6.5 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/muslimove-promitali-film-ktery-hanobi-je-same-fo5-
 /ln_noviny.asp?c=A080506_000054_ln_noviny_sko&klic=225287&mes=080506_0](http://www.lidovky.cz/muslimove-promitali-film-ktery-hanobi-je-same-fo5-

 /ln_noviny.asp?c=A080506_000054_ln_noviny_sko&klic=225287&mes=080506_0) >.
- Albrecht, Petr. „Protiislámský snímek na radnici.” [online], 3.5 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/protiislamsky-snimek-na-radnici-da8-
 /ln_noviny.asp?c=A080503_000026_ln_noviny_sko&klic=225241&mes=080503_0](http://www.lidovky.cz/protiislamsky-snimek-na-radnici-da8-

 /ln_noviny.asp?c=A080503_000026_ln_noviny_sko&klic=225241&mes=080503_0) >.
- Rokos, Milan. „Saúdský arab natočil reakci na Fitnu.” [online], 11.4 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/saudsky-arab-natocil-reakci-na-fitnu-d7k-
 /ln_noviny.asp?c=A080411_000039_ln_noviny_sko&klic=224876&mes=080411_0](http://www.lidovky.cz/saudsky-arab-natocil-reakci-na-fitnu-d7k-

 /ln_noviny.asp?c=A080411_000039_ln_noviny_sko&klic=224876&mes=080411_0) >.
- Rok. „NATO se kvůli filmu bojí o své vojáky.” [online], 4.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/nato-se-kvuli-filmu-boji-o-sve-vojaky-dv8-
 /ln_noviny.asp?c=A080304_000045_ln_noviny_sko&klic=224253&mes=080304_0](http://www.lidovky.cz/nato-se-kvuli-filmu-boji-o-sve-vojaky-dv8-

 /ln_noviny.asp?c=A080304_000045_ln_noviny_sko&klic=224253&mes=080304_0) >.
- ČTK. „Protest proti islámu prý nebude shromážděním.” [online], 24.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/protest-proti-islamu-pry-nejde-shromazdenim-fo9-
 /ln_noviny.asp?c=A080924_000059_ln_noviny_sko&klic=227732&mes=080924_0](http://www.lidovky.cz/protest-proti-islamu-pry-nejde-shromazdenim-fo9-

 /ln_noviny.asp?c=A080924_000059_ln_noviny_sko&klic=227732&mes=080924_0) >.
- Veselá, Jiřina. „Extremisté pošlapali mešitu.” [online], 25.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/extremiste-poslapali-mesitu-dio-
 /ln_noviny.asp?c=A080925_000022_ln_noviny_sko&klic=227745&mes=080925_0](http://www.lidovky.cz/extremiste-poslapali-mesitu-dio-

 /ln_noviny.asp?c=A080925_000022_ln_noviny_sko&klic=227745&mes=080925_0) >.
- ČTK. „Ve Francii znesvětili stovky hrobů muslimů.” [online], 8.12 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/ve-francii-znesvetili-stovky-hrobu-muslimu-fz3-
 /ln_zahranici.asp?c=A081208_160143_ln_zahranici_glu](http://www.lidovky.cz/ve-francii-znesvetili-stovky-hrobu-muslimu-fz3-

 /ln_zahranici.asp?c=A081208_160143_ln_zahranici_glu) >.

ČTK. „Izraelské nálety si vyžádaly už přes 270 mrtvých.“ [online], 28.12 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/izraelske-nalety-v-gaze-si-vyzadaly-uz-pres-270-mrtvych-pp1-
/ln_zahranici.asp?c=A081227_121316_ln_zahranici_tma](http://www.lidovky.cz/izraelske-nalety-v-gaze-si-vyzadaly-uz-pres-270-mrtvych-pp1-
/ln_zahranici.asp?c=A081227_121316_ln_zahranici_tma)>.

ČTK. „Protest proti islámu prý nebude shromážděním.“ [online], 24.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/protest-proti-islamu-pry-nejbude-shromazdenim-fo9-
/ln_noviny.asp?c=A080924_000059_ln_noviny_sko&klic=227732&mes=080924_0](http://www.lidovky.cz/protest-proti-islamu-pry-nejbude-shromazdenim-fo9-
/ln_noviny.asp?c=A080924_000059_ln_noviny_sko&klic=227732&mes=080924_0)>.

Veselá, Jiřina „Extremisté pošlapali mešitu.“ [online], 25.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/extremiste-poslapali-mesitu-dio-
/ln_noviny.asp?c=A080925_000022_ln_noviny_sko&klic=227745&mes=080925_0](http://www.lidovky.cz/extremiste-poslapali-mesitu-dio-
/ln_noviny.asp?c=A080925_000022_ln_noviny_sko&klic=227745&mes=080925_0)>.

ČTK. „Ve Francii znesvětili stovky hrobů muslimů.“ [online], 8.12 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/ve-francii-znesvetili-stovky-hrobu-muslimu-fz3-
/ln_zahranici.asp?c=A081208_160143_ln_zahranici_glu](http://www.lidovky.cz/ve-francii-znesvetili-stovky-hrobu-muslimu-fz3-
/ln_zahranici.asp?c=A081208_160143_ln_zahranici_glu)>.

ČTK. „Izraelské nálety si vyžádaly už přes 270 mrtvých.“ [online], 28.12 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/izraelske-nalety-v-gaze-si-vyzadaly-uz-pres-270-mrtvych-pp1-
/ln_zahranici.asp?c=A081227_121316_ln_zahranici_tma](http://www.lidovky.cz/izraelske-nalety-v-gaze-si-vyzadaly-uz-pres-270-mrtvych-pp1-
/ln_zahranici.asp?c=A081227_121316_ln_zahranici_tma)>.

ČTK. „Protest proti islámu prý nebude shromážděním.“ [online], 24.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/protest-proti-islamu-pry-nejbude-shromazdenim-fo9-
/ln_noviny.asp?c=A080924_000059_ln_noviny_sko&klic=227732&mes=080924_0](http://www.lidovky.cz/protest-proti-islamu-pry-nejbude-shromazdenim-fo9-
/ln_noviny.asp?c=A080924_000059_ln_noviny_sko&klic=227732&mes=080924_0)>.

Veselá, Jiřina „Extremisté pošlapali mešitu.“ [online], 25.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/extremiste-poslapali-mesitu-dio-
/ln_noviny.asp?c=A080925_000022_ln_noviny_sko&klic=227745&mes=080925_0](http://www.lidovky.cz/extremiste-poslapali-mesitu-dio-
/ln_noviny.asp?c=A080925_000022_ln_noviny_sko&klic=227745&mes=080925_0)>.

ČTK. „Ve Francii znesvětili stovky hrobů muslimů.“ [online], 8.12 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/ve-francii-znesvetili-stovky-hrobu-muslimu-fz3-
/ln_zahranici.asp?c=A081208_160143_ln_zahranici_glu](http://www.lidovky.cz/ve-francii-znesvetili-stovky-hrobu-muslimu-fz3-
/ln_zahranici.asp?c=A081208_160143_ln_zahranici_glu)>.

ČTK. „Izraelské nálety si vyžádaly už přes 270 mrtvých.“ [online], 28.12 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/izraelske-nalety-v-gaze-si-vyzadaly-uz-pres-270-mrtvych-pp1-
/ln_zahranici.asp?c=A081227_121316_ln_zahranici_tma](http://www.lidovky.cz/izraelske-nalety-v-gaze-si-vyzadaly-uz-pres-270-mrtvych-pp1-
/ln_zahranici.asp?c=A081227_121316_ln_zahranici_tma)>.

„Mešitu v Brně ozdobil protimuslimský nápis.“ [online], 26.10 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/mesitu-v-brne-ozdobil-protimuslimsky-napis-fzz-
/ln_domov.asp?c=A081026_170501_ln_brno_nev](http://www.lidovky.cz/mesitu-v-brne-ozdobil-protimuslimsky-napis-fzz-
/ln_domov.asp?c=A081026_170501_ln_brno_nev)>.

Al-Nabusi Muhammad. „Karikatury, provokace, nebo dáblská hra?“ [online], 26.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/karikatury-provokace-nebo-dabelska-hra-dyx-
/ln_noviny.asp?c=A080326_000043_ln_noviny_sko&klic=224597&mes=080326_0](http://www.lidovky.cz/karikatury-provokace-nebo-dabelska-hra-dyx-
/ln_noviny.asp?c=A080326_000043_ln_noviny_sko&klic=224597&mes=080326_0)>.

Lhoťan, Lukáš. „Chybný pohled na islám.“ [online], 6.6 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/chybny-pohled-na-islam-063-
/ln_dopisy.asp?c=A080606_203553_ln_dopisy_gab](http://www.lidovky.cz/chybny-pohled-na-islam-063-
/ln_dopisy.asp?c=A080606_203553_ln_dopisy_gab)>.

Pešek, Petr. „Turecké dilema.“ [online], 29.7 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
http://www.lidovky.cz/turecke-dilema-0p6-/ln_nazory.asp?c=A080729_080933_ln_nazory_mtr>.

Vlach, Tomáš. „O jeden vřed víc.“ [online], 29.12 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/o-jeden-vred-vic-0ia-
/ln_noviny.asp?c=A071229_000008_ln_noviny_sko&klic=223138&mes=071229_0](http://www.lidovky.cz/o-jeden-vred-vic-0ia-
/ln_noviny.asp?c=A071229_000008_ln_noviny_sko&klic=223138&mes=071229_0)>.

Daňková, Šárka. „Turecký-prezidentský boj.“ [online], 29.4 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/turecky-prezidentsky-boj-0ys-
/ln_zahranici.asp?c=A070429_132736_ln_zahranici_znk](http://www.lidovky.cz/turecky-prezidentsky-boj-0ys-
/ln_zahranici.asp?c=A070429_132736_ln_zahranici_znk)>.

ČTK. „Turci budou volit prezidenta přímo.” [online], 31.5 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/turci-budou-prezidenta-volit-primo-d63-
 /ln_zahranici.asp?c=A070531_175706_ln_zahranici_hlm](http://www.lidovky.cz/turci-budou-prezidenta-volit-primo-d63-

 /ln_zahranici.asp?c=A070531_175706_ln_zahranici_hlm) >.

ČTK. „Turci na úvod Gülla prezidentem nezvolili.” [online], 20.9 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/turci-na-uvod-gulla-prezidentem-nezvolili-f1k-
 /ln_zahranici.asp?c=A070820_162138_ln_zahranici_hlm](http://www.lidovky.cz/turci-na-uvod-gulla-prezidentem-nezvolili-f1k-

 /ln_zahranici.asp?c=A070820_162138_ln_zahranici_hlm) >.

Rok. „Krise končí, Turci mají prezidenta.” [online], 29. 8 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/krize-konci-turci-maji-prezidenta-drp-
 /ln_noviny.asp?c=A070829_000002_ln_noviny_sko&klic=221118&mes=070829_0](http://www.lidovky.cz/krize-konci-turci-maji-prezidenta-drp-

 /ln_noviny.asp?c=A070829_000002_ln_noviny_sko&klic=221118&mes=070829_0) >.

ČTK. „Turecký premiér Erdogan zaútočil na ústavní soudi.” [online], 11.6 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/turecky-premier-erdogan-zautocil-na-ustavni-soud-f76-
 /ln_noviny.asp?c=A080611_000042_ln_noviny_sko&klic=225915&mes=080611_0](http://www.lidovky.cz/turecky-premier-erdogan-zautocil-na-ustavni-soud-f76-

 /ln_noviny.asp?c=A080611_000042_ln_noviny_sko&klic=225915&mes=080611_0) >.

ČTK. „Turecká vládní strana rozpuštěná nebude.” [online], 30.7 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/turecko-vladni-strana-rozpustena-nejde-fft-
 /ln_zahranici.asp?c=A080730_182816_ln_zahranici_mel](http://www.lidovky.cz/turecko-vladni-strana-rozpustena-nejde-fft-

 /ln_zahranici.asp?c=A080730_182816_ln_zahranici_mel) >.

„Turci prý zabránili převratu.” [online], 3.7 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< [http://www.lidovky.cz/turci-
 pry-zabranili-prevratu-d2i-/ln_zahranici.asp?c=A080703_115815_ln_zahranici_bat](http://www.lidovky.cz/turci-

 pry-zabranili-prevratu-d2i-/ln_zahranici.asp?c=A080703_115815_ln_zahranici_bat) >.

Šaf. „Chci patřit do Erdoganova Turecka.” [online], 10.12 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/chci-patrit-do-erdoganova-turecka-dlp-
 /ln_noviny.asp?c=A081210_000046_ln_noviny_sko&klic=228990&mes=081210_0](http://www.lidovky.cz/chci-patrit-do-erdoganova-turecka-dlp-

 /ln_noviny.asp?c=A081210_000046_ln_noviny_sko&klic=228990&mes=081210_0) >.

Pešek, Petr. „Těžké časy pro íránského vůdce.” [online], 17.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/tezke-casy-pro-iranskeho-vudce-dza-
 /ln_noviny.asp?c=A080317_000031_ln_noviny_sko&klic=224462&mes=080317_0](http://www.lidovky.cz/tezke-casy-pro-iranskeho-vudce-dza-

 /ln_noviny.asp?c=A080317_000031_ln_noviny_sko&klic=224462&mes=080317_0) >.

ČTK. „Palestina se dočká vládní koalice.” [online], 8.2 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/palestina-se-docka-vladni-koalice-dqg-
 /ln_zahranici.asp?c=A070208_182242_ln_zahranici_hlm](http://www.lidovky.cz/palestina-se-docka-vladni-koalice-dqg-

 /ln_zahranici.asp?c=A070208_182242_ln_zahranici_hlm) >.

Zlatuška, Jiří. „Soudcokracie po Turecku.” [online], 6.8 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/soudcokracie-po-turecku-0ws-
 /ln_noviny.asp?c=A080806_000046_ln_noviny_sko&klic=226879&mes=080806_0](http://www.lidovky.cz/soudcokracie-po-turecku-0ws-

 /ln_noviny.asp?c=A080806_000046_ln_noviny_sko&klic=226879&mes=080806_0) >.

Petráček, Zbyněk. „Islám je bití.” [online], 28.11 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/islam-je-biti-0cp-
 /ln_noviny.asp?c=A071128_000008_ln_noviny_sko&klic=222651&mes=071128_0](http://www.lidovky.cz/islam-je-biti-0cp-

 /ln_noviny.asp?c=A071128_000008_ln_noviny_sko&klic=222651&mes=071128_0) >.

„Kde jsou umírnění muslimové?” [online], 13.12 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/kde-jsou-umirneni-muslimove-d1s-
 /ln_noviny.asp?c=A071213_000004_ln_noviny_sko&klic=222912&mes=071213_0](http://www.lidovky.cz/kde-jsou-umirneni-muslimove-d1s-

 /ln_noviny.asp?c=A071213_000004_ln_noviny_sko&klic=222912&mes=071213_0) >.

Rampich, Jan. „Je to lež. Aneb informace pro uražené muslimy .” [online], 31.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/je-to-lez-aneb-informace-pro-urazene-muslimy-fmg-
 /ln_noviny.asp?c=A080331_000049_ln_noviny_sko&klic=224675&mes=080331_0](http://www.lidovky.cz/je-to-lez-aneb-informace-pro-urazene-muslimy-fmg-

 /ln_noviny.asp?c=A080331_000049_ln_noviny_sko&klic=224675&mes=080331_0) >.

ČTK. „Pro muslimky místo bikin, burkiny.” [online], 10.12 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/pro-muslimky-misto-bikin-burkiny-dqw-
 /ln_noviny.asp?c=A081210_000059_ln_noviny_sko&klic=228993&mes=081210_0](http://www.lidovky.cz/pro-muslimky-misto-bikin-burkiny-dqw-

 /ln_noviny.asp?c=A081210_000059_ln_noviny_sko&klic=228993&mes=081210_0) >.

ČTK. „I tradiční oděv muslimky může být in.” [online], 22.5 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/i-tradicni-odev-muslimek-muze-byt-in-d7d-
/ln_noviny.asp?c=A080522_000053_ln_noviny_sko&klic=225557&mes=080522_0](http://www.lidovky.cz/i-tradicni-odev-muslimek-muze-byt-in-d7d-/ln_noviny.asp?c=A080522_000053_ln_noviny_sko&klic=225557&mes=080522_0)>.

Daňková, Šárka. „Německý soud rozhodl podle Koránu.” [online], 23.3 2003 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/nemecky-soud-rozhodl-podle-koranu-drb-
/ln_zahranici.asp?c=A070323_080609_ln_zahranici_hlm](http://www.lidovky.cz/nemecky-soud-rozhodl-podle-koranu-drb-/ln_zahranici.asp?c=A070323_080609_ln_zahranici_hlm)>.

ČTK. „Dvě manželky se pohádaly o ledvinu.” [online], 25.8 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/dve-manzelky-se-pohadaly-o-ledvinu-d5a-
/ln_noviny.asp?c=A070825_000061_ln_noviny_sko&klic=221068&mes=070825_0](http://www.lidovky.cz/dve-manzelky-se-pohadaly-o-ledvinu-d5a-/ln_noviny.asp?c=A070825_000061_ln_noviny_sko&klic=221068&mes=070825_0)>.

ČTK. „Ve vedení MOV je první muslimka.” [online], 8.8 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/ve-vedeni-mov-je-prvni-muslimka-dm9-
/ln_noviny.asp?c=A080808_000073_ln_noviny_sko&klic=226923&mes=080808_0](http://www.lidovky.cz/ve-vedeni-mov-je-prvni-muslimka-dm9-/ln_noviny.asp?c=A080808_000073_ln_noviny_sko&klic=226923&mes=080808_0)>.

Tržilová, Jana. „Žiju pro islám s muslimem.” [online], 26.7 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/ziju-pro-islam-s-muslimem-0y3-
/ln_noviny.asp?c=A080726_000110_ln_noviny_sko&klic=226708&mes=080726_0](http://www.lidovky.cz/ziju-pro-islam-s-muslimem-0y3-/ln_noviny.asp?c=A080726_000110_ln_noviny_sko&klic=226708&mes=080726_0)>.

Petráček, Zbyněk. „Zakažte zákaz šátků.” [online], 20.9 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/zakazte-zakaz-satku-0q3-
/ln_noviny.asp?c=A070920_000010_ln_noviny_sko&klic=221499&mes=070920_0](http://www.lidovky.cz/zakazte-zakaz-satku-0q3-/ln_noviny.asp?c=A070920_000010_ln_noviny_sko&klic=221499&mes=070920_0)>.

Hůlková, Kateřina. „Italský problém s burkami.” [online], 11.10 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/italsky-problem-s-burkami-09j-
/ln_zahranici.asp?c=A071011_072654_ln_zahranici_svo](http://www.lidovky.cz/italsky-problem-s-burkami-09j-/ln_zahranici.asp?c=A071011_072654_ln_zahranici_svo)>.

ČTK. „Súdán obžaloval britskou učitelku.” [online], 29.11 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/sudan-obzaloval-britskou-ucitelku-dt5-
/ln_noviny.asp?c=A071129_000033_ln_noviny_sko&klic=222674&mes=071129_0](http://www.lidovky.cz/sudan-obzaloval-britskou-ucitelku-dt5-/ln_noviny.asp?c=A071129_000033_ln_noviny_sko&klic=222674&mes=071129_0)>.

Kat. „Britská učitelka dostala milost.” [online], 4.12 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/britska-ucitelka-dostala-milost-da5-
/ln_noviny.asp?c=A071204_000041_ln_noviny_sko&klic=222754&mes=071204_0](http://www.lidovky.cz/britska-ucitelka-dostala-milost-da5-/ln_noviny.asp?c=A071204_000041_ln_noviny_sko&klic=222754&mes=071204_0)>.

Kozáková, Pavla. „Islámský vůz má kompas ukazující směrem k Mekce.” [online], 13.11 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/islamsky-vuz-ma-kompas-ukazujici-k-mekce-ff2-
/ln_noviny.asp?c=A071113_000072_ln_noviny_sko&klic=222423&mes=071113_0](http://www.lidovky.cz/islamsky-vuz-ma-kompas-ukazujici-k-mekce-ff2-/ln_noviny.asp?c=A071113_000072_ln_noviny_sko&klic=222423&mes=071113_0)>.

„Turečtí alavité marně usilují o změnu ústavy.” [online], 27.5 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/turecti-alavite-marne-usiluji-o-zmenu-ustavy-faq-
/ln_noviny.asp?c=A080527_000050_ln_noviny_sko&klic=225641&mes=080527_0](http://www.lidovky.cz/turecti-alavite-marne-usiluji-o-zmenu-ustavy-faq-/ln_noviny.asp?c=A080527_000050_ln_noviny_sko&klic=225641&mes=080527_0)>.

Vrbacký, Andrej. „Boj o fez a závoj.” [online], 31.1 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/boj-o-fez-a-zavoj-02i-
/ln_noviny.asp?c=A080131_000056_ln_noviny_sko&klic=223699&mes=080131_0](http://www.lidovky.cz/boj-o-fez-a-zavoj-02i-/ln_noviny.asp?c=A080131_000056_ln_noviny_sko&klic=223699&mes=080131_0)>.

Petráček, Zbyněk. „Mauři, otroci a cesty arabské demokracie.” [online], 14.8 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/mauri-otroci-a-cesty-arabske-demokracie-fcd-
/ln_noviny.asp?c=A070814_000005_ln_noviny_sko&klic=220859&mes=070814_0](http://www.lidovky.cz/mauri-otroci-a-cesty-arabske-demokracie-fcd-/ln_noviny.asp?c=A070814_000005_ln_noviny_sko&klic=220859&mes=070814_0)>.

Chaloupková, Jana. „Manhattan na poušti.” [online], 26.7 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://relax.lidovky.cz/manhattan-na-pousti-04w-/ln-cestovani.asp?c=A080725_150152_ln-
cestovani_glu](http://relax.lidovky.cz/manhattan-na-pousti-04w-/ln-cestovani.asp?c=A080725_150152_ln-cestovani_glu)>.

- Kulišanová, Adéla. „Tunisko, sahara I historie.” [online], 19.6 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/tunisko-sahara-i-historie-091-
 /ln_noviny.asp?c=A080619_000074_ln_noviny_sko&klic=226066&mes=080619_0](http://www.lidovky.cz/tunisko-sahara-i-historie-091-

 /ln_noviny.asp?c=A080619_000074_ln_noviny_sko&klic=226066&mes=080619_0)>.
- Palata, Luboš. „Malajsie aneb islám trochu jinak.” [online], 2.6 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/malajsie-aneb-islam-trochu-jinak-dar-
 /ln_zahranici.asp?c=A070602_130741_ln_zahranici_hlm](http://www.lidovky.cz/malajsie-aneb-islam-trochu-jinak-dar-

 /ln_zahranici.asp?c=A070602_130741_ln_zahranici_hlm)>.
- Chaloupková, Jana. „Írán, krajina tajných tanců.” [online], 19.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/iran-krajina-tajnych-tancu-d0g-
 /ln_noviny.asp?c=A080919_100007_ln_noviny_sko&klic=227648&mes=080919_1](http://www.lidovky.cz/iran-krajina-tajnych-tancu-d0g-

 /ln_noviny.asp?c=A080919_100007_ln_noviny_sko&klic=227648&mes=080919_1)>.
- Kulišanová, Andrea. „Turecko víc evropské.” [online], 19.6 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/turecko-vic-evropske-05m-
 /ln_noviny.asp?c=A080619_000068_ln_noviny_sko&klic=226066&mes=080619_0](http://www.lidovky.cz/turecko-vic-evropske-05m-

 /ln_noviny.asp?c=A080619_000068_ln_noviny_sko&klic=226066&mes=080619_0)>.
- Fischer, Ondřej. „Místo strašení rozumný mezicivilizační dialog.” [online], 12.9 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/misto-straseni-rozumny-mezicivilizacni-dialog-f5z-
 /ln_dopisy.asp?c=A070912_185234_ln_dopisy_gab](http://www.lidovky.cz/misto-straseni-rozumny-mezicivilizacni-dialog-f5z-

 /ln_dopisy.asp?c=A070912_185234_ln_dopisy_gab)>.
- Macháček, Štěpán. „Svět islámu ve 20.století.” [online], 8.9 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/svet-islamu-ve-20-stoleti-08f-
 /ln_noviny.asp?c=A070908_000100_ln_noviny_sko&klic=221306&mes=070908_0](http://www.lidovky.cz/svet-islamu-ve-20-stoleti-08f-

 /ln_noviny.asp?c=A070908_000100_ln_noviny_sko&klic=221306&mes=070908_0)>.
- Hesová, Zora. „Šiité na vzestupu.” [online], 26.7 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/siite-na-vzestupu-03d-
 /ln_noviny.asp?c=A080726_000108_ln_noviny_sko&klic=226706&mes=080726_0](http://www.lidovky.cz/siite-na-vzestupu-03d-

 /ln_noviny.asp?c=A080726_000108_ln_noviny_sko&klic=226706&mes=080726_0)>.
- Stehlík, Petr. „O Albánii bez předsudků.” [online], 3.5 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/o-albanii-bez-predsudku-0ve-
 /ln_noviny.asp?c=A080503_000111_ln_noviny_sko&klic=225253&mes=080503_0](http://www.lidovky.cz/o-albanii-bez-predsudku-0ve-

 /ln_noviny.asp?c=A080503_000111_ln_noviny_sko&klic=225253&mes=080503_0)>.
- Kachlír, Pavel. „Muslimové mezi námi.” [online], 18.10 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/muslimove-mezi-nami-0qg-
 /ln_noviny.asp?c=A081018_000092_ln_noviny_sko&klic=228159&mes=081018_0](http://www.lidovky.cz/muslimove-mezi-nami-0qg-

 /ln_noviny.asp?c=A081018_000092_ln_noviny_sko&klic=228159&mes=081018_0)>.
- ČTK. „Muslimům začal ramadán.” [online], 2.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:<
[http://www.lidovky.cz/muslimum-zacal-ramadan-07f-
 /ln_noviny.asp?c=A080902_000043_ln_noviny_sko&klic=227353&mes=080902_0](http://www.lidovky.cz/muslimum-zacal-ramadan-07f-

 /ln_noviny.asp?c=A080902_000043_ln_noviny_sko&klic=227353&mes=080902_0)>.
- Novák, Martin. „Al-Káida plánuje vytvoření vlastního státu.” [online], 14.5 2007 [cit.2010-05-11]. URL:<
http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne422779.html>.
- Mach, Jiří. „Kritizoval vládu, zabily ho tři výstřely.” [online], 1.11 2007 [cit.2010-05-11]. URL:<
http://www.denik.cz/ze_sveta/uzbek20071101.html>.
- Bumbálek, Cyril. „Pákistánská expremiérka Bhuttová podlehla atentátu.” [online], 27.12 2007 [cit.2010-05-11]. URL:<
http://www.denik.cz/ze_sveta/pakistanska_vudkyne20071227.html>.
- Hoffman, Ivan. „Teror v Indii.” [online], 28.11 2008 [cit.2010-05-11]. URL:<
http://www.denik.cz/hoffmanuv_denik/teror-v-indii20081127.html>.
- ČTK. „Španělsko podle Garzona patří k příštím cílům Al-Káidy.” [online], 12.4 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
http://www.denik.cz/ze_sveta/20070412_spanelsko_teroristi.html>.
- Afp. „Al-Káida slibuje masový teror na Západě.” [online], 17.9 2007 [cit.2010-05-02]. URL:<
http://www.denik.cz/ze_sveta/al_kaida_teror_nahravka_200709.html>.

Novák, Tomáš. „Al-Káida hrozí USA a Obamovi.” [online], 19.11 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/usa_al_kaida20081119.html >.

Zah. „Nová vlna teroru v Iráku.” [online], 14.4 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne400183.html >.

ČTK. „Při sebevražedných útocích na policejní posty v Iráku 23 mrtvých.” [online], 11.5 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/irak_utok_20070511.html >.

ČTK. „Na severu Iráku a v centru Bagdádu na 70 mrtvých.” [online], 1.5 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/irak_bagdad_mrtvi.html >.

Olbrich, Ivan. „Atentátníci zabili sedm desítek lidí v Iráku.” [online], 28.7 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/irak_terrorismus_20080728.html >.

Man. „Libanon potlačuje vzpouru islamistů. Zatím 66 obětí.” [online], 21.5 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne428223.html >.

ČTK. „Boje mezi vojáky a islamisty v Libanonu mají téměř 50 obětí.” [online], 20.5 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/20070520boje_islam_libanon.html >.

ČTK. „Libanonská armada bombardovala extremisty v uprchlickém táboře.” [online], 12.7 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/libanon_bombardovani_tabor2007.html >.

Bbc. „Libanonská armada zvítězila nad islámskými povstalci.” [online], 2.9 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/libanon_boj_s_povstalci2007090.html >.

Olbrich, Michal. „Libanonec dostal doživotí za nastražení bomb v Německu.” [online], 19.12 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/nemecko_dib20081209.html >.

Bumbálek, Cyril. „Bomba v autobuse zabila na severu Libanonu 18 lidí.” [online], 13.8 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/libanon_atentat_autobus.html >.

ČTK. „V Británii prý připravuje atentáty třicítka teroristických buňek.” [online], 16. 7 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/britanie_20070716.html >.

Pat. „Libanon potlačuje vzpouru islamistů. Zatím 66 obětí.” [online], 29.6 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne458317.html >.

Lem. „Unesený novinář Alan Johnston žije. Poslal vzkaz.” [online], 1.6 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne437397.html >.

Rak. „Bulharky čekají v Lybii na vykoupení. Doslova.” [online], 20.6 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne451953.html >.

ČTK. „Pákistánská armada obsadila Červenou mešitu. Vůdce radikálů byl zabit.” [online], 10.7 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/mesita_vudce_zabit20070710.html >.

ČTK. „Terorista Carlos zvaný Šakal půjde ve Francii znovu před soud.” [online], 4.5 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/20070504terorsmus_jackal.html >.

Bumbálek, Cyril. „Karikatury Mohameda opět zaplnily dánské noviny.” [online], 13.2 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/mohamed_karikatury_dansko20080213.htm >.

Olbrich, Michal. „Jordánský prokurátor si předvolal dánské karikaturisty.” [online], 4.6 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/dansko_mohamed20080604.html >.

Artjušenko, Alina. „VIDEO:Nizozemský politik vydal štvavou nahrávku.” [online], 27.3 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/nizozemi_islam_video.html >.

Jeřábek, Petr. „Národní strana svolal protest před brněnskou mešitou.” [online], 26.8 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/z_domova/narodni_strana_protest20090826.html >.

Mokrý, Pavel. „Protest národní strany u mešity trval osm minut.” [online], 24.9 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/z_domova/protest_narodni_strana_mesita20080924.html >.

Kratochvílová, Vanda. „Policie: Web Národní strany zákon neporušuje.” [online], 3.12 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/z_domova/web_narodni_strana20081203.html >.

Red Zah. „Matky ze Srebrenice žádají potrestání Nizozemí I OSN.” [online], 4.6 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne439211.html >.

Olbrich, Michal. „OBRAZEM: Třetí den náletů na Gazu.” [online], 29.12 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/gaza_univ20081229.html >.

Hoffman, Ivan. „Dánsko ubráníme.” [online], 3.6 2008 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/hoffmanuv_denik/hoffman_koment20080602.html >.

Novák, Martin. „Turci volí prezidenta. A opět se hádají o islám.” [online], 27.4 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne410152.htm >.

ČTK. „Volba prezidenta parlamentem v Turecku oficiálně skončila.” [online], 9.5 2007 [cit.2010-05-02]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/20070509turecko_prezident.html >.

Sim. „Turecko kvůli němu šlo k volbám. Teď chce být prezident.” [online], 13.8 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne485644.html >.

Hruška, Blahoslav. „Turecko povede muslimský pragmatic Gül.” [online], 28.8 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne494467.html >.

Hruška, Blahoslav. „Turecko:Erdogan míří k dalšímu vítězství.” [online], 21.7 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne471772.html >.

Novák, Michal. „Turci odvolili, sen o Evropě se vzdálil. Navždy?.” [online], 22.7 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne472664.html >.

Artjušenko, Alina. „Turecko kvůli němu šlo k volbám. Teď chce být prezident.” [online], 30.7 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/turecko_akp20080730.html >.

Holuša, Lubomír. „Vládní strana porušovala ústavu, uvedl turecký soud.” [online], 24.10 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/turecko20081024.html >.

Bumbálek, Cyril. „Íránci volí nový parlament.” [online], 14.3 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/iran_volby20080314.html >.

Klekner, Radim. „Libanon má nového prezidenta.” [online], 25.5 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/libanon_prezident_armada20080525.html >.

Bumbálek, Cyril. „Pákistán má první předsedkyni parlamentu.” [online], 19.3 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/pakistan_mirzaova_20080319.html >.

Černohorská, Hana. „Muslimka: Někdy si přeji být neviditelná.” [online], 10.7 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/z_domova/muslimka_reportaz.html >.

Johnston, Cynthia. „Egypt zápasí s ženskou obřízkou. A prohrává.“ [online], 29.8 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne490488.html >.

Rak. „Egypt zakázal ženskou obřízku.“ [online], 29.6 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne458257.html >.

Rak. „V Egyptě zažily sexuální obtěžování tři čtvrtiny žen.“ [online], 1.6 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne436774.html >.

ČTK. „Před volbami téma šátku v Turecku opět aktuální.“ [online], 24.4 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/satek_turecko20070424.html >.

Bumbálek, Cyril. „Turci povolí šátky na univerzitách.“ [online], 7.2 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/turecko_satky_univerzity20080207.html >.

Artjušenko, Alina. „Turecký soud zakázal studentkám nosit šátky.“ [online], 5.6 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/turecko_satky20080605.html >.

Bumbálek, Cyril. „Izraelské letectvo posílí první arabská muslimka.“ [online], 13.4 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/muslimka_izrael_armada.html >.

Mach, Jiří. „Francouzskou ministryni pobouřila burka.“ [online], 16.7 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/francie_amaraova_burka.html >.

ČTK. „Dvě manželky Saúdského muslima se pohádali o ledvinu.“ [online], 24.8 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/hadka_ledvina_20070823.html >.

Bumbálek, Cyril. „Dvě manželky Saúdského muslima se pohádali o ledvinu.“ [online], 3.12 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/ucitelka_omilostnena20071203.html >.

Cb. „Auta nasměrují věřící směrem k Mekce.“ [online], 13.11 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/auto_pro_muslimy.html >.

Fasurová, Hana. „Muslimové uspěli proti Nově.“ [online], 27.8 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/z_domova/muslimove_nova.html >.

„Návštěva jednoho hotelu v Saúdské Arábii.“ [online], 28.3 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/svet_plus/svet_plus_saudska_arabie20080328.html >.

Zvonař, Petr. „Saúdská Arábie není jen ropa a písek.“ [online], 6.10 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/tipy/saudska_arabie.html >.

Vondra, Pavel. „Malajsii je 50.“ [online], 31.8 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/aktualne496513.html >.

Holuša, Vladimír. „Noviny zveřejnily Saddámovy zápisky z vězení.“ [online], 7.5 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/saddam_zapis20080507.html >.

Vv. „Do vesmíru letí první Malajsijec.“ [online], 11.10 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/astronaut_malajsie20071011.html >.

ČTK. „Pravidla islámu budou pro astronaut z Malajsie platit i na ISS.“ [online], 3.5 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/islam_vesmir_kosmonaut20070503.html >.

Podzimková, Dina. „Vatikan se chystá zahájit smírní dialog s islámem.“ [online], 5.3 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/vatikan_islam.html >.

- Bumbálek, Cyril. „Egyptané úřadují jen 27 minut denně.” [online], 6.6 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/egypt20080606.html>.
- Olbrich, Michal. „OBRAZEM: Muslimové se radují, skončil jim měsíc půstu.” [online], 1.10 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/fitr_ramadan20080930.html >.
- Viták, Václav. „OBRAZEM: Hadždž se blíží ke konci.” [online], 9.12 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/hadzdz_konec20081209.html >.
- Míka, Robert. „Nejlepší střelec NBA Kareem Abdul-Jabbar oslaví šedesátiny.” [online], 13.4 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ostatni_sport/jabbar20070413.html >.
- ČTK. „Fotbalisté Iráku senzačně vyhráli mistrovství Asie.” [online], 29.7 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/fotbal/ms_asie_20070729.html >.
- Procházka, Tomáš. „Obří mešita vyrostе v Německu, Turci v ní, ale nesmějí křičet.” [online], 29.8 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/nemecko_mesita20080829.html >.
- Rambousková, Bohdana. „Mešita, kterou stavěl křesťan.” [online], 14.10 2007 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/tipy/20071013krestanska_mesita.html>.
- Fasurová, Hana. „Vyšel první muslimský časopis v ČR. Tajemství islámu.” [online], 19.11 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/z_domova/muslimsky_casopis20081118.html >.
- Bumbálek, Cyril. „Většina muslimů si přeje žít v míru.” [online], 27.2 2008 [cit.2010-05-22]. URL:< http://www.denik.cz/ze_sveta/muslim_mir20080227.html >.
- Streusand, E. Douglas. Evropský islám nebo islámská Evropa? [online], 07.06 2006 [cit.2008-03-09]. URL: < <http://liberalnimuslimove.blog.cz/0606/evropsky-islam-nebo-islamska-evropa>>.
- “Cíle a činnosti islámské nadace v Praze” [online], [cit.2010-04-21]. URL:< <http://www.praha.muslim.cz/about.html> >.

